יבלעם
פירוש קצר על תלמוד ירושלמי יבמות

1) הפירוש מיועד ללומד והוגה בבבלי כמה זמן ובקי במונחיה ומושגיה

2) כל מקום שאפשר לשתוק שתקתי והנחתי העבודה על המעיין—ואף במקום שפרשתי היא בתכלית הקיצור

3)שניתי כמה מן הנדפס אים ראיתיה "כמעט מוכרח", אך במקום שאף אחר ההגה, הסוגיא סתום, לא הגהתי והנחתי מלפרשה

4)הטלתי "מתגים" כפי הצורך בעין יפה...& Paragraphs punctuation marks

בחמלת ה' עלי שילהי סיון תשע"א והוגה שבט עג
יהושע יהודה גליק

וחזר והוגה אדר ראשון עד וחזר והוגה סוף עז

החלי בעזר צורי 20 לעומר 5771 וכעת החילותי ב שמות תשפד

מסכת יבמות פרק א

הלכה א משנה חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן הייבום עד סוף העולם. בתו ובת בתו ובת בנו בת אשתו ובת בנה ובת בתה וחמותו ואם חמותו ואם חמיו אחותו ואחות אמו ואחות אשתו אשת אחיו מאמו ואשת אחיו שלא היה בעולמו וכלתו:

גמרא מפרש לה לקמיה כתיב (ויקרא ו) מצות תאכל לפי שהיתה בכלל היתר ונאסרה, וחזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון? תלמוד לומר מצות תאכל מצוה. כיוצא בו (דברים כה) יבמה יבא עליה מצוה לפי שהיתה בכלל היתר ונאסרה, וחזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון? ת"ל יבמה יבא עליה מצוה

ר' יוסי פתר מתניתא: מצות תאכל מצוה, לפי שהיתה בכלל היתר, עד שלא הקדישה רוצה לוכל אוכל, שלא לוכל אינו אוכל, הקדישה ונאסרה, קרב קומצה וחזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון, רוצה לוכל אוכל, שלא לוכל אינו אוכל, ת"ל מצות תאכל מצוה. כיוצא בו יבמה יבא עליה מצוה, לפי שהיתה בכלל היתר עד שלא נישאת לאחיו, רצה לכנוס כונס, שלא לכנוס אינו כונס, נישאת לאחיו ונאסרה, ומת אחיו בלא בנים חזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון, רצה לכנוס כונס, שלא לכנוס אינו כונס, ת"ל יבמה יבא עליה מצוה.

רב הונא פתר מתני': מצות תאכל מצוה, לפי שהיתה בכלל היתירה, עד שלא קדשה רוצה לוכל חמץ אוכל, מצה אוכל, הקדישה ונאסרה, קרב קומצה חזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון, רוצה לוכל חמץ אוכל, מצה אוכל, ת"ל מצות תאכל מצוה. כיוצא בו יבמה יבא עליה מצוה, לפי שהיתה בכלל היתר, עד שלא נישאת לאחיו רצה לכנוס לשם תואר כונס, לשם ממון כונס, נישאת לאחיו ונאסרה, מת אחיו בלא בנים חזרה והותרה, יכול תחזור להיתירה הראשון רצה לכנוס לשם תואר כונס, לשם ממון כונס, תלמוד לומר יבמה יבוא עליה מצוה. אתיא דרבי הונה כאבא שאול, דתנא אבא שאול אומר הכונס את יבמתו לשום נוי או לשום דברים אחרים, הרי זו בעילת זנות וקרוב להיות הוולד ממזר

מה? אבא שאול כר' עקיבה, דר' עקיבה אמר יש ממזר ביבמה? מה דא"ר עקיבה ביבמה שזינתה=יבמה לשוק מה דאמר אבא שאול,ביבמתו. אתיא כר' יוסי בר חלפתא. דרבי יוסי בן חלפתא ייבם את אשת אחיו חמש חרישות חרש וחמש נטיעות נטע ודרך סדין בעל אילו הן: רבי ישמעאל בי ר' יוסי ר' לעזר בי ר' יוסי ר' מנחם בי ר' יוסי ור' חלפתא בר' יוסי רבי אבדימוס בי ר' יוסי.

כתיב (ויקרא יח) ערות אשת אחיך לא תגלה. משמע הוא בין אשת אחיו מאביו בין אשת אחיו מאמו. בין אשת אחיו שהיה בעולמו בין אשת אחיו שלא היה בעולמו. בין לחיים בין לאחר מיתה. בין שיש לו בנים בין שאין לו בנים.

הותרה מכללה על ידי ייבום, יכול לכל דבר? נאמר כאן (דברים כה) כי ישבו אחים יחדיו, ונאמר להלן (בראשית ה) שנים עשר עבדיך אחים אנחנו. מה אחים שנאמר להלן באחים מן האב הכתוב מדבר, אף אחים שנאמר כאן באחים מן האב. יחדיו- פרט לאשת אחיו שלא היה בעולמו. ומת א' מהן- הא מבחיים , אפי' גירשה הרי זו אסורה. ובן אין לו- הא אם יש לו בן פטורה

כתיב (ויקרא יח) כי את כל אשר יעשה מכל התועבות האל ונכרת. והלא אשת אחיו בכלל כל העריות הוית, והותרה מכללה על ידי ייבום, יכול אף שאר כל העריות הותרו מכללן על ידי ייבום? רבי זעירה בשם רבי יוסי בן חנינה: עליה עליה. יבמה יבא עליה מה עליה שנאמר להלן באחין מן האב הכתוב מדבר, אף עליה שנאמר כאן באחין מן האב הכתוב מדבר.ואפ"ה קאסר לה רחמנא

ר' בנימין בר גידל ור' אחא הוו יתבין, אמר רבי אחא הדא דרבי יוסי בן חנינה. א"ל ר' בנימין בר גידל, או מה עליה שנאמר להלן בשאינה יבמה הכתוב מדבר, אף עליה שנאמר כאן בשאינה יבמה הכתוב מדבר.... א"ל רב אחא התורה אמרה ביבמה, ואת אומר בשאינה יבמה?! א"ל ר' בנימין בר גידל התורה אמרה בשאינה יבמה, ואת אומר ביבמה?! ואיקפיד ר' אחא לקיבליה. א"ר יוסי, לא דרבי בנימין פליג על ר' אחא, אלא דהוא מקפד על לישנא דשמע מן רביה, [לפיכך השיבו דרך שחוק]. מה כדון? איזה לשון שמע מרבו? יבמה יבא עליה, מה עליה שנא' להלן ב י ב מ ה. אף עליה שנאמר כאן אפי' יבמתו. ואמרה תורה (ויקרא יח) ואשה אל אחותה לא תקח. אין לי אלא היא, צרתה מניין? ת"ל לצרור. לא לצרתה ולא לצרת צרתה. אין לי אלא אחות אשתו, שאר כל העריות מנין? ר' זעירה בשם ר' יוסה בר חנינה קל וחומר מה אחות אשתו ערוה שיש לה היתר לאחר איסורה הרי היא אסורה להתייבם. שאר כל העריות שאין להן היתר לאחר איסורן, לא כל שכן!! מה זו ערוה פוטרת צרתה, אף שאר כל העריות פוטרות צרותיהן

עד כדון כר' עקיבה, כר' ישמעאל? תני ר' ישמעאל מה אחות אשתו מיוחדת ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת הרי הוא אסורה להתייבם. אף כל ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת תהא אסורה להתייבם. מה נפיק מן ביניהון? אלמנה לכהן גדול, מאן דמר ערוה שיש לה היתר לאחר איסורה, זו הואיל ואין לה היתר לאחר איסורה הרי היא אסורה להתייבם. מאן דמר ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת, הרי זו אסורה להתייבם, זו הואיל ואין חייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת תהא מותרת להתייבם.

ר' אייבו בר נגרי קריספי בשם רשב"ל (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר. זו אשה שהיא זרה לו, אמרה התורה לא תהיה לו לאשה אפי' מצוה. מעתה לא תהא צריכה חליצה! אמר ר' ירמיה יבמתו יבמתו התורה ריבתה בחליצה. אי יבמתו יבמתו התורה ריבתה בייבום.

תני רבי ישמעאל (דברים כה) מאן יבמי. זו שמיאן יבמי לא שמיאינו שמים. מעתה לא תהא צריכה חליצה. הווי צורכה להון דאמר רבי ירמיה יבמתו יבמתו התורה ריבתה

בחליצה.

רבי בון בר חייה בעא קומי רבי זעורה, אלמנה לכהן גדול מהו שתהא צריכה חליצה? אמר, איפשר לומר קידושין תופסין בה ואת אומר אינה צריכה חליצה?! א"ל הרי איילונית קידושין תופסין בה, ואת אומר אינה צריכה חליצה. א"ל איילונית מטעם אחר הוצאתה (דברים כה) אשר תלד- יצתה זו שאינה יולדת.
עד שאת למד כל העריות מאחות אשתו לאיסור, למד כל העריות מאשת אחיו להיתר? א"ר מנא למידין שני איסורין משני איסורין. ואין למידין שני איסורין מאיסור אחד. ר' לעזר בשם ר' אבון כל דבר שהוא בא מחמת הגורם, בטל הגורם בטל האיסור. ודבר שאינו בא מחמת הגורם, אף על פי שבטל הגורם, האיסור במקומו. ומה אית לך? אמר רבי יוסי בי ר' בון כגון אילו חמש עשרה נשים, שלא תאמר בתו עד שלא נישאת לאחיו אסורה לו, נישאת לאחיו מותרת לו.
לוי בר סוסיי בעא קומי רבי, ניתני שש עשרה נשים. אמו אנוסת אביו, נשואה לאחיו מאביו! אמר ליה ניכר אותו האיש שאין לו מוח בקדקדו, ולמה אמר ליה? בגין דר' יודה דר' יודה אוסר באנוסת אביו ובמפותת אביו.ואסור לשמעון לישא אנוסת אביו ולא מודי ר' יודה שאם קידש שתפסו בה קידושין?! אלא בגין דתנינן שש עריות חמורות מאילו מפני שהן נשואות לאחרים צרותיהן מותרות. ותני ר' חייה כן אם יכולות להינשא לאחיו שלא בעבירה, צרותיהן פטורות מן החליצה ומן הייבום. ומכולם אין לך אלא אמו אנוסת אביו נשואה לאחיו מאביו. למה לא תניתה. בגין דתניתה ר' חייה לא ניתנינה? כל שכן ניתנינה!! אלא בגין דתנינן אחותה שהיא יבמתה או חולצת או מתייבמת, ואת משכח בכלהון אחותו שהיא יבמתה מתייבמת, חוץ מאמו אנוסת אביו, נשואה לאחיו מאביו. [דעל כרחך יש אסור אם או אחות-אם]
יצחק בר איסטייה אמר, רשב"ל בעי, ניתני שש עשרה נשים, חלוצה פוטרת צרתה. שמעון חלץ לרחל אשת ראובן, וחזר ונשאה, ומת שמעון, ונופלין רחל וצרתה לפני לוי. א"ר יעקב דרומייא קומי ר' יוסי ולמה לא תנינתה? בגין ר' עקיבה. דאמר ר"ע יש ממזר בחלוצה.=אין קיד' תופשין בחיי"ל ניתנינה על דרבנן? לא אתינן מיתני אלא מילין דכל עמא מודיי בהון

אתייא דיצחק בר איסטייהשהקשה "ניתני..." כרבי אמי.דס"ל אליבא דר"ל, "האחין חייבים על החלוצה, כרת—וע"כ פוטרת צרתה רבי יסא אמר איתפלגון ר' יוחנן ורשב"ל. ר' יוחנן אמר הוא אינו חייב על החלוצה, והאחין חייבין על החלוצה. בין הוא ובין אחים חייבין על הצרה. רשב"ל אמר בין הוא בין אחין אינן חייבין לא על החלוצה ולא על הצרה. רבי אמי מחליף שמועתא.ר"ל מחמיר, וריו"ח מיקל אמר רבי זעירא קומי רבי יסא, והא רבי אמי מחליף שמועתא! אלא דעון דעון אית לרבי יוחנן, ואפילו תאמר דעון דעון אית לר' יוחנן, דעון דעון אית לר"ש בן לקיש.כ "אמוראי נינהו אליבא דריו"ח ור"ל" מילתיה דיצחק בר איסטייה מסייעא לרבי אמי.
ומיליהון דרבנן מסייעין לרבי יסא דס"ל ד ר י ש לקיש הוא דאמר שליחותא. דאמר רבי ירמיה רבי בא תריהון בשם רבי חייה בר בא: הכל מודיןאף ר"ל בצרה שהוא חייב. מה פליגין? בחלוצה. ר' יוחנן אמר הוא אינו חייב על החלוצה, והאחין

חייבין על החלוצה ור"ל אמר אף האחין פטורין על החלוצה

[עיין 4:8 מיליהון דרבנין דלקמן אמרי חליצה פטור לא "קניין"

שמעון בר בא בעא קומי רבי יוחנן מה בין חולץ ומה בין מגרש? א"ל את סבור חליצה קניין? אינה אלא פטור!]

ר' יודן בעא, כמאן דאמר בין הוא בין אחין אינן חייבין על החלוצה, אבל חייבין על הצרה.אף לר"ל ניחא הוא אינו חייב על החלוצה, שכבר נראה לפטור בה. וחייב על הצרה, שלא נראה לפטור בה. אחין, מה בין חלוצה אצלו, מה בין צרה אצלו? ליחייבו גם על החלוצה! חזר ואמר, אין את יודע משם מה את מחייבו, אין משום אשתו של חולץ, אי משום אשתו של מת. אמר ר' יוסי: מה את סבור, חליצה קניין, אינה אלא פטור! אין האחין חייבין עליה משום אשתו של חולץ, אבל חייבין עליה משום אשתו של מת. ונשאר בקושיא

ר' יודן בעי, כמאן דאמר הכל מודין בצרה שהוא חייב.אלמא "צרה אבראי קאי" [קידש אחד מן השוק את אחת מהן=יבמה לשוק ובא היבם וחלץ לה, ובא או בא עליה, נפקעו ממנה קידושין זה לכו"ע--שהרי איגלאי מילתא שזקוקה היא ליבום/לחילוץ ואין לאחר עסק בה] חלץ לחבירתה או בא ובא עליה, למפריעה חלו עליה קידושין? דאיגלאי מילתא דהך צרה, אבראי קאי

אמר ר' שמי, לא כן אמר ר' ינאי נמנו שלשים וכמה זקינים. מניין שאין קידושין תופסין ביבמה? תלמוד לומר (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר שלא יהא לה הוייה אצל אחר. אמר ליה ר' יוחנן ולא מתניתא היא! או לאחר שיחלוץ ליך יבמיך אינה מקודשת! והיה ר' יוחנן מקלס לה (ישעיהו מו) הזלים זהב מכיס (משלי ג) בני אל יליזו מעיניך (משלי כז) חכם בני ושמח לבי (משלי ט) תן לחכם ויחכם עוד (משלי א) ישמע חכם ויוסף לקח. אמר ר' שמעון בן לקיש בתר כל אילין קילוסייא יכול הוא אנא פתר לה כר' עקיבה דר' עקיבה אומר יש ממזר ביבמה.=אין קידושין תופשין בחיי"ל

אלא תמן לאחר שיחלוץ ליך... יבמה אחת.אלימי זיקה והכא שתי יבמות.שמא קידושין תופש שנייא היא איסור יבמה אחת. שנייא היא איסור שתי יבמות.ושפיר קמיבעיא ליה לר' יודן

ר' יודן בעא, כמאן דאמר, האחין חייבין על החלוצה, חליצה פטור, ביאה פטור, כמה דתימר חלץ לה, נאסרה לאחין. ודכוותה בא עליה, נאסרה לאחין. אלמה תני ר' חייה מת הראשון ייבם השני. מת השני ייבם השלישי!! אמר ר' יוסי מה את סבר, היא חליצה היא ביאה?! כיון שחלץ לה נעקרה הימינה זיקת המת למפריעה. למפריעה חל עליה איסורו של מת אצל האחין, אבל אם בא עליה אשתו היא! ותני רבי חייא: מת הראשון, ייבם השני. מת השני, ייבם השלישי.

אחותו מאמו- נשואה לאחיו מאביו. אחות אמו- גבר ובריה נסבין תרתין אחוון. [יעקב נשא לאה והוליד ראובן. שמעון בנו של יעקב מאשה אחרת. שמעון נשא רחל אחות לאה. שמעון מת ונפלה רחל לפני ראובן]

אחות אשתו- תרין אחין מסיבין לתרתין אחוון.

ואשת אחיו מאמו. נאמר כאן אחוה ונאמר להלן (בראשית מב) שנים עשר עבדיך אחים אנחנו. מה אחים שנאמר להלן באחים מן האב הכתוב מדבר, אף אחים שנאמר כאן באחים מן האב הכתוב מדבר. אמר רבי יונתן נאמר כאן ישיבה ונאמר להלן ישיבה (דברים יז) וירשתה וישבת בה. מה ישיבה שנאמר להלן ישיבה שיש עמה ירושה. אף ישיבה שנאמר כאן ישיבה שיש עמה ירושה. ר' אבון בר ביסנא בשם ר' יונתן דבית גוברין "ישבו" את שישיבתן בבית אחד. יצאו אחים מן האם שזה הולך לבית אביו וזה הולך לבית אביו. יחדיו- פרט לאשת אחיו שלא היה בעולמו. ר' בון בר חייא אמר, ר' בא בר ממל בעי, איילונית ואשת אחיו שלא היה בעולמו היו בפרשה. מה חמית מימר איילונית צרתה מותרת. ואשת אחיו שלא היה בעולמו צרתה אסורה? אמר ליה איילונית מטעם אחר הוצאתה, אשר תלד יצאת זו שאינה יולדת. לא דייך שאינה מתייבמת אלא שאת מבקש לאסור צרתה. אבל אשת אחיו שלא היה בעולמו ערוה היא וערוה פוטרת צרתה.

אסי אמר צרת איילונית אסורה. מתניתא פליגא על אסי, וכולן אם מתו או מיאנו או נתגרשו או שנמצאו איילוניות צרותיהון מותרות. ר' בון בר חייה בשם ר' בא בר ממל מה דמר אסי כר' מאיר, דרבי מאיר אמר כל שאין את מייבמיני אין את מייבם צרתי.

וכלתו. אמר ר' יוסי זאת אומרת שמותר לאדם לישא את אשת בן אחיו:

הלכה ב משנה הרי אילו פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן הייבום עד סוף העולם

וכולם אם מתו או מיאנו או נתגרשו או שנמצאו איילוניות צרותיהן מותרות

שאין את יכול לומר בחמותו ואם חמותו ואם חמיו שנמצאו איילוניות או שמיאינו:

גמרא שייך לסוף מסכתא רבי יוחנן אמר ממאנת היא ביבם לעקור זיקת המת להתיר צרה לאביה, [וכלה לחמיה] רב ורשב"ל תריהון אמרין אינה ממאנת ביבם לעקור זיקת המת ולהתיר צרה לאביה [וכלה לחמיה] רב ור' שמעון בן לקיש כבית שמאי, דבית שמאי אומרים בבעל? א"א למאן רק כשהבעל חי, אבל לאחר מיתתו לא

מה אנן קיימין? אם באומרת אי איפשי לא בנישואיך ולא בנישואי אחיך המת, כל עמא מודיי שהיא עוקרת. אלא כן אנן קיימין באומרת איפשי בנישואין.

רבי יוחנן אמר כאומרת אי איפשי לא בנישואיך ולא בנישואי אחיך. רב ורשב"ל תריהון אמרין כאומרת אי איפשי בנישואיך אבל בנישואי אחיך רוצה אני.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. וכולן אם מתו או מיאינו או נתגרשו או שנמצאו איילוניות צרותיהן מותרות. "נתגרשו", ולא הימינו ?! ודכוותה "מיאינו", הימינו! אלמא בעינן שתאמר ג"כ א"א בנשואי א ח י ך

תני ר' חייה כן: אם מיאינו או נתגרשו בחיי הבעל, צרותיהן מותרות. לאחר מיתת הבעל, צרותיהן חולצות ולא מייתבמות. אלמא א"א למאן אחר מיתה כלל! אמר ר' יודן אביו דרבי מתנייא, תיפתר שמתו הערוות ולא מיאנו. דמתניתא כל היכולה למאן ולא מיאנה צרתה חולצת ולא מתייבמת! כן מתניתא: כל היכולה למאן ולא מיאינה "ומתה" צרתה חולצת ולא מתייבמת.

אמר ר' אבא מרי אפי' תימר בקיימת, תיפתר שאין שם יבם אחר אלא אביה. לא מהני מיאון להתיר הצרה, דנראה מאד כצרת ערווה

ר' יונה אמר בלבד שנמצאת איילונית מן האירוסין. ר' יוסה אמר אף מן הנישואין. במחזירה תנינה במחזור השנית חזר בו רבי יוסי. שא"א לעקור מן הנשואין אמר ליה ר' פינחס לא כן אלפן רבי מן הנישואין? אמר ליה והיא קבועה גבך כמסמרא?!חוזרני בי! אמר ר' זעורה קומי ר' מנא יאות אמר ר' יוסי דיחזור בה. אלו בתו מן הנישואין בלא איילונית, צרתה אסורה. מפני שניתוסף לה איילונית, צרתה מותרת?! ק"ו מבתו לחוד אמר ליה איילונית כמי שאינה בעולם.הוי מקח טעות אלו שתי יבמות אחת איילונית ואחת שאינה איילונית ובא היבם וחלץ לה =או ובא עליה, שמא פטר בחברתה כלום?! הוי, איילונית כמי שאינה בעולם:

בתו. ובתו ממאנת?! ולא בנישואי תורה היא את בתי נתתי לאיש הזה! ר' חונה בשם ר' שמעון בן לקיש תיפתר בקטנה שהשיאה אביה ונתגרשה שהיא כיתומה בחיי אביה.

ר' אחא ר' חנינה בשם רבי שמעון בן לקיש זאת אומרת שאין קטנה יולדת,דא"כ משכחת לה "חמותו" ממאנת דלא כן {תמתין עד שתגדיל אגב שיטפא} ותמאן בבעלה ותתיר צרתה לחתנה. כלתו של רבי ישמעאל מיאנה ובנה על כתיפה. ר' חזקיה בשם ר' אבהו: ר' יודה ור' שמעון ורבי ישמעאל אמרו דבר אחד גדולה נמי ממאנת. תני עד אימתי הבת ממאנת? עד שתביא שתי שערות דברי רבי מאיר. רבי יודה אומר עד שירבה השחור. רבי שמעון אומר עד שתתפשט הכף.

רבי זעורה ר' חייא בשם רבי שמעון בן לקיש עד שתתפשט הכף ויהא השחור רבה על הלבן. ר' אבהו ר' לעזר בשם ר' הושעיה הלכה כרבי יודא. רבי יהושע בן לוי אמר הלכה כרבי יודה. אתא עובדא קומי ר' יסא אמר איזלון לגבי רבי אבהו דאית ליה אולפן הלכה כרבי יודה.להקל אנן לית לן אולפן הלכה כרבי יודה. רבי חנינה אמר הלכה כרבי יודה. רבי יוחנן אמר לציפורייא אתון אמרין בשם רבי חנינה הלכה כרבי יודה. ולית היא כן!

מאי כדון?

חברייא בשם רבי חנינה מודיי רבי יהודה שאם נבעלה משהביאה שתי שערות, שאין יכולה למאן. רבי זעורה בשם ר' חנינה מודיי ר' יודה שאם נתקדשה דווקא שעושה קידושין חדשה אחר שגדלה--אבל ביאה בעלמא לא סגימשהביאה שתי שערות שאינה יכולה למאן. על דעתיה דרבי זעורה דאמר נתקדשה משהביאה שתי שערות. הא אם נתקדשה עד שלא הביאה שתי שערות ונבעלה משהביאה שתי שערות יכולה היא למאן ניחא.משכחת לה שתלד ??? ו"קשה" למה תנן שא"א יכול לומר חמותו על דעתין דחבריא דאינון אמרין נבעלה משהביאה שתי שערותכיון שנבעלה אחר שהביאה ב"ש, שוב א"י למאן [הא אם נבעלה עד שלא הביאה שתי שערות יכולה היא למאן] וזה אימת עיברה וילדה? עד שלא הביאה שתי שערות. וחיה היא?! לא כן אמר רבי רדיפא רבי יונה בשם ר' אילא איתא עיברה וילדה עד שלא הביאה שתי שערות היא ובנה מתים. משהביאה שתי שערות היא ובנה חיים. עיברה עד שלא הביאה שתי שעות וילדה משהביאה שתי שערות היא חיה ובנה מת.

[מאי כדון? רבי ישמעאל כרבי שמעון, על

תנאי קידושי הראשון בעל]
על דעתיה דרבי מאיר דאמר בסימנין הדבר תלוי, ניחא. על דעתיה דרבי שמעון ור' יודא דו אמר לכשיוסיף בה קנין אחר, מעתה אפילו גדולה! אמר ר' יצחק וכיני! אלא כדי שלא יתפרצו בנות ישראל בזימה.

אתייא עובדא מיאנה ועמדה וניסת לאחר קומי ר' יוסי, אמר יבדקו דדיה.=רבה השחור ואים לא נטו, מהני מיאון?! מה כרבי יודה? דרבי יודה אמר עד שירבה שחור.האים מקל כ"כ שיכולה למאן? [ומסיק דבדיקה מהניא רק לעניין דאם כבר נטה--אי"צ אפילו גט משני]

##ואמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן אין עושין מעשהל ה ק ל שתהא כגדולה(ו ש ל א להצריכה גט משני) . הדא דתימר בתוך הזמן. אבל לאחר הזמןשל 6 חדשים עושין מעשה.ותצא מן השני בלא גט

פירוש מתי נקרא תוך זמן ומתי אחר זמן [הוא דאמר רבי יהושע בן לוי אין בין ימות הנערות לימות הבגרות אלא ששה חדשים בלבד.]
ברם הכא, ספק רבה שחור, ספק לא רבה שחור, כופו אני את בעל השני ליתן גט. רבה השחור, אינו נוגע בגט:אי"צ גט משני כי וודאי לא מהני המיאון##

הלכה ג משנה באי זה צד פוטרות צרותיהן? היתה בתו או אחת מכל העריות האילו נשואה לאחיו השני, ולו אשה אחרת, ומת. כשם שבתו פטורה, כך צרתה פטורה.
הלכה צרת בתו ונישאת לאחיו השני, ולו אשה אחרת, ומת. כשם שצרת בתו פטורה, כך צרת צרתה פטורה. אפילו הן מאה:
באי זה צד אם מתו הן צרותיהן מותרות? היתה בתו או אחת מכל העריות האילו נשואה לאחיו ולו אשה אחרת, מתה בתו או נתגרשה, ואחר כך מת אחיו. צרתה מותרת.
וכל היכולה למאן ולא מיאינה, צרתה חולצת ולא מתייבמת:

גמרא כיני מתניתא: כל היכולה למאן ולא מיאנה, ומתה. ושוב א"א לה למאן.. צרתה חולצת ולא מתייבמת:

הלכה ה משנה שש עריות חמורות מאילו מפני שהן נשואות לאחרים, צרותיהן מותרות. אמו, ואשת אביו, ואחות אביו, אחותו מאביו, ואשת אחיו מאביו, ואשת אחי אביו:
גמרא מה חמורה, הכא כרת והכא כרת, הכא ממזר והכא ממזר! מהו חמורות? שאינן יכולות להינשא לאחים שלא בעבירה.

ותני ר' חייה כן: וכולן אם יכולות להינשא לאחין שלא בעבירה, צרותיהן פטורות מן החליצה ומן היבום.
תני רבי חייה אין צרה אלה מאח בלבד. אמר ר' יוסי מתניתא אמרה כן: מפני שהן נשואות לאחרים צרותיהן מותרות.

ר' ירמיה בעי, ותהא צרה מן השוק? אמר ר' יוסה לא שמיע רבי ירמיה הדא דתני רבי חייה! לא שמיע למתניתין מפני שהן נשואות לאחרים צרותיהן מותרות! חזר ומר, אין דשמיע, אלא כאינש דשמיע מילה ומקשי עלה כמי ששומע דבר ותמה עליו.

ר' ירמיה בעי, הבא על הצרה צרת הבת מהו

שיהא חייב עליה משום אשת אח? אמר רבי יוסי אילו איפשר לצרה בלא אשת אח יאות. איפשר לאשת אח בלא צרה, איפשר לצרה בלא אשת אח?! =פשיטא דחייב!

...ואשת אח...ואשת אח לא יבמתו היא?! אמר רבי יוסה בי ר' בון תיפתר שהיה לה בנים מאחים:

הלכה ו משנה בית שמאי מתירין את הצרות לאחים, וב"ה אוסרין. חלצו, ב"ש פוסלין מן הכהונה וב"ה מכשירין. נתייבמו, ב"ש מכשירין ובית הלל פוסלין. אע"פ שאלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי.
כל הטהרות והטמאות שהיו אילו מטהרין ואילו מטמאין לא נמנעו עושין טהרות אילו על גב אילו:

גמרא רבי סימון בשם ר' יוסי בשם נהוריי: טעמון דבית שמאי (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר. החיצונה=הצרה לא תהיה לאיש זר.
אתייא דבית שמאי כאילין כותייא. שהן מייבמין את הארוסות, ומוציאין את הנשואות. דאינון דרשין חוצה החיצונה=ארוסה

מה מקיימין כותאי (שם) ובן אין לו. אמר רבי יעקב דרומייא קומי ר' יוסי, ובן אין לו מן הנשואה--- החיצונה, לא תהיה לאיש זר.יש לו ב נשים, אים אין לו בן מן הנשואה, אסור ל"ארוסה"="החיצונה" להיות לאיש זר אמר ליה לא יחסדונן לא יחרפוך כותאי, דאת מקיים דרשיהון!

תני רבי שמעון בן אלעזר נומיתי לסופרי כותים, מי גרם לכם לטעות? דלית אתון דרשין כרבי נחמיה. דתני בשם רבי נחמיה כל דבר שהוא צריך למ"ד מתחילתו ולא ניתן לו, ניתן לו ה"א בסופו. כגון לחוץ חוצה. לשעיר. שעירה. לסוכות סוכותה. מתיבין לרבי נחמיה והא כתיב (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה. אמר רבא בר זבדא לדיוטי התחתונה של שאול.

תני אמר רבי יוחנן בן נורי: ראה היאך הלכה זו רווחת בישראל, אם לקיים דברי בית שמאי, הוולד ממזר מדברי בית הלל. אם לקיים דברי בית הלל, הוולד ממזר מדברי בית שמאי. בואו ונתקן שיהו הצרות חולצות ולא מתייבמות. תני לא הספיקו להתקין עד שנטרפ' השעה. אמר רבן שמעון בן גמליאל ואם כן מה נעשה לצרות הראשונות שנישאו. אמר רבי לעזר אע"פ שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות, מודין היו שאין הוולד של צרה שניסת לשוק ממזר. שאין ממזר אלא מאשה שהוא אסורה עליו איסור ערוה וחייבין עליה כרת.
אמר רבי טרפון תאב אני שיהא לי צרת הבת, שאשיאה לכהונה.כב"ה שאי"צ חליצה
שאלו את רבי יהושע בני צרות מה הן? אמר להן הרי אתם מכניסין את ראשי בין שני ההרים הגבוהים בין דברי בית שמאי ובין דברי בית הלל, בשביל שירוצו את מוחי! אבל מעיד אני על משפחת בית ענוביי מבית צבועים, ועל משפחת בית נקיפי מבית קושש, שהיו בני צרות, והיו בני בניהם כהנים גדולים עומדין ומקריבין על גבי המזבח.
ר' יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי מעשה שנכנסו זקנים אצל ר' דוסא בן הרכינס לשאול

לו על צרת הבת. אמרו לו את הוא שאת מתיר בצרות? אמר לון מה שמעתון דוסא בן הרכינס? אמרו לו בן הרכינס. אמר לון יונתן אחי הוה בכור שטן, ומתלמידי בית שמאי, הוזהרו ממנו שלש מאות תשובות יש לו על צרת הבת. אזלון לגבי', שלח וכתב לי' היזהר שחכמי ישראל נכנסין אצלך. עלון, ויתיב להו קומוי. הוה מסביר להון, ולא סברין. מיסבר להון, ולא סברין. שריין מתנמנמין. אמר להן מה אתון מתנמנמין? שרי מישדי עליהון צרירין.התחיל לזרוק עליהן צרורות ואית דמרין, בחד תרע עלון ובתלתא נפקין.בשער אחד נכנסו, ובג יצאו... שלח אמר ליה, מה שלחת לי? בני נש בעו מילף,??שאינן רוצים ללמוד ואמרת לי אינון חכמי ישראל?! אתו לגביה, חזרו ונכנסו אצל ר' ד ו ס א אמרון ליה את מה את אמר? אמר להן על המדוכה הזאת ישב חגי הנביא והעיד שלשה דברים על צרת הבת שתינשא לכהונה. ועל עמון ומואב שהן מעשרין מעשר עני בשביעית. ועל גירי תדמור שהן כשרין לבא בקהל. אמר, תלון שני עיני, דניחמי לחכמי ישראל. ראה את רבי יהושע וקרא עליו (ישעיהו כח) את מי יורה דעה וכו' . זכור אני שהיתה אמו מולכת עריסתו לבית הכנסת בשביל שיתדבקו אזניו בדברי תורה. את ר"ע וקרא עליו (תהלים לד) כפירים רשו ורעבו. מכירו אני שאדם גיבור בתורה הוא. ראה את רבי לעזר בן עזריה וקרא עליו (תהלים לז) נער הייתי גם זקנתי וכו'. מכירו אני שהוא דור עשירי לעזרא. ועינוי דמיין לדידיה. אמר רבי חנינה דציפורין אף ר' טרפון הוה עמהן וקרא עליו כהדא דרבי לעזר בן עזריה.

ר"נ בר יעקב אמר מקבלין גרים מן הקרדויין ומן התדמוריים. ר' אבהו בשם ר"י מתני' אמרה כן: שגירי תדמור כשירין.אינן ממזרים

תמן תנינן כל הכתמין הבאין מרקם טהורין וכו' הא גירי תדמור כשירין. עיין בבלי נדה שם ר' יעקב אמר שמועתא: רבי חנינ' ורבי יהושע בן לוי, חד מכשיר עכו"ם ועבד שבאו על בת ישראל וחד מקבל גרים, ס"ל לא נתערבו בהם ישראל מאן דמכשיר, מקבל פשיטא דמקבל דליכא למיחש למידי. ומאן דמקבל, לא מכשיר. ורק "מקבל" משום דס"ל דל"ן

רבי יוסי בי ר' בון בשם ר' נחמן בר יעקב אבל ליוחסין עד נהר זרוק. רבי יוסי בי רבי בון אמר: רב ושמואל חד אמר עד נהר זרוק. וחורנה אמר עד נהר וואניי. רבי יהודה אמר בין הנהרות, כגולה=פומבדיתא ליוחסין.

ר' חנינה ברוקא בשם רבי יהודה: בני מישא לא חשו להו אלא משם ספק חללות. וכהנים ששם לא הקפידו על הגרושו'. תמן קריין למישא-מתה. למדי- חולה. עילם וגווכאי- גוססות. "חבל ימא" תכילתאהכי-יפה דבבל. שניות, עווניא, וצוצרייה, תכילתא דחביל ימא.

אע"פ שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות, ובאחיות, ובגט ישן, ובספק אשת איש, ובמקדש בשוה פרוטה, והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי, והאשה מתקדשת בדינר ובשוה דינר. לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מב"ש אלא נוהגין באמת ובשלום שנא' (זכריה ח) והאמת והשלום אהבו.

ממזרות בנתיים ואת אמר הכין?! היך עבידא? קידש הראשון בשוה פרוטה והשני בדינר, על דעתיה דבית שמאי מקודשת לשני, והוולד ממזר מן הראשון. על דעתי' דבית הלל מקודשת לראשון, והוולד ממזר מן השני! ר' יעקב בר אחא בשם ר' יוחנן מודין ב"ש לבית הלל לחומרין.גם ב"ש "החמירו" כב"ה מעתה בית הלל ישאו נשים מבית שמאי, דאינון מודיי להון. ובית שמאי לא ישאו נשים מבית הילל דלית אינון מודיי להון. רבי הילא בשם ר' יוחנן אילו ואלו כהלכה=כב"ה היו עושין. אם כהלכה היו עושין בדא תנינןמקוואות 4:5 שלחו להן ב"ש ופחתוה, שב"ש אומרים עד שיפחות את רובה. אמר רבי יוסי בי רבי בון עד שלא בא מעשה אצל בית הלל, היו בית שמאי נוגעין בו. משבא מעשה אצל בית הלל, לא היוכ מה שכבר נעשה, ל"ה נוגעין בו להחמיר בית שמאי נוגעין בו. אמר ר' אבמרי יאות! מה תנינן טימאו טהרות למפרע?! לא מיכן ולהבא?!!

רבי יוסי בי רבי בון אמר: רב ושמואל חד אמר אילו ואילו כהלכה היו עושין. וחד אמר אילו כהילכתן ואילו כהילכתן.

ממזרות בנתיים ואת אמר הכין?! המקום משמר ולא אירע מעשה מעולם.

כהדא דתני כל הרוצה להחמיר על עצמו לנהוג כחומרי בית שמאי וכחומרי בית הלל על זה נאמר (קהלת ב) והכסיל בחושך הולך. כקולי אילו ואילו נקרא רשע אלא או כדברי בית שמאי כקוליהם וכחומריהם. או כדברי בית הלל כקוליהם וכחומריהם. הדא דתימר עד שלא יצאת בת קול. אבל משיצאת בת קול לעולם הלכה כדברי ב"ה. וכל העובר על דברי בית הלל חייב מיתה. תני יצאתה בת קול ואמרה אילו ואלו דברי אלהים חיים הם, אבל הלכה כבית הלל לעולם. ואיכן יצאת בת קול? רב ביבי בשם רבי יוחנן אמר ביבנה יצאת ב"ק

מסכת יבמות פרק ב

הלכה א משנה כיצד אשת אחיו שלא היה בעולמו? שני אחין ומת אחד מהן, ונולד להן אח, ואחר כך ייבם השני את אשת אחיו, ומת. ראשונה יוצאה משום אשת אחיו שלא היה בעולמו, והשנייה משום צרתה.

עשה בה מאמר, ומת. שנייה, חולצת ולא מתייבמת:

גמרא (דברים כה) יחדיו- פרט לאשת אחיו שלא היה בעולמו. דלא כן מה אנן אמרין? מת בלא בנים תהא אשתו אסורה להינשא. שמא יוליד אביו בן, ותהא אשתו זקוקה לייבום, מעתה אפילו מתה אמו, תהא אשתו אסורה להינשא שמא ילך אביו וישא לו אשה אחרת ויוליד בן ותהא אשתו זקוקה לייבום! ויאמר קרייה ובן ואב אין לו!! אלא כן אנן קיימין כשמת, והניח את אשתו מעוברת,=חמותה מעוברת שלא תאמר אילו מת ר א ו ב ן והניח את אשתו מעוברת שמא אינה צריכה להמתין לידע אם בן קיימא הוא ואם אינו בן קיימא. אף הכא כשמת י ע ק ב תהא צריכה להמתין ולידע אם בן קיימא הוא ואם אינו כן קיימא, לפום כן צריך מימר יחדיו פרט לאשת אחיו שלא היה בעולמו.

יבמה יבא עליה- זה הביאה.

ולקחה לו לאשה- זה המאמר. יכול כשם

שהביאה גומרת בה כך יהא מאמר גומר בה? תלמוד לומר "ויבמה" עורה he connected את כל הפרשה כולה לייבום. הביאה גומרת בה ואין המאמר גומר בה. אם כן מה הועיל בה מאמר? לאוסרה לאחין.

רבי שמעון אומר: המאמר או קונה או לא קונה. מה טעם דרבי שמעון? יבמה יבא עליה- זו הביאה. ולקחה לו לאשה זה המאמר. וכשם שהביאה גומרת בה כך המאמר גומר בה. או יבמה יבא עליה והרי היא לקוחה לו, והמאמר לא הועיל בה כלום.

רבי לעזר בן ערך אומר: המאמר קונה קניין גמור ביבמה. מה טעם דרבי לעזר בן ערך? ולקחה לו לאשה הרי היא כקידושי אשה. מה קידושי אשה קונין קניין גמור. אף המאמר קונה קניין גמור ביבמה. אי זו היא מאמר ביבמה? הרי את מקודשת לי בכסף ובשוה כסף.

עשה בה מאמר ומת....בין רבנין בין ר' שמעון מודיי בה. כרבנין- צד שקנה בה מאמר, כנגדו אסור בצרה. וצד שלא קנה בה מאמר, כנגדו הותר בצרה. לפיכך חולצת ולא מתייבמת. כרבי שמעון- קנה מאמר, שתיהן אסורות. לא קנה מאמר, הראשונה אסורה והשנייה מותרות. מספק, חולצת ולא מתייבמת.

מה נפיק מן ביניהון? בא על ה ש נ י י ה. על דעתין דרבנין, ביאות ערוה וודאי דהו"ל צרת אאשלהב"ע במאמר, ע"ד דר"ש ספק דילמא ל"ק מאמר ומותרת ללוי

מפני שעשה בה מאמר. הא אם לא עשה בה מאמר, ומת. מתיבמת. ולא אסרינן השנייה משום צרת א"א שלהב"ע בזיקה

ואין לו זיקה בה? א"ר חגיי קיימתה כההוא דמר ר' יעקב בר אחא בשם ר' לעזר: שומרת יבם שמתה, מותר באמה. זיקה היתה לו בה, כיון שמתה בטלה זיקתה! והכא, כיון שמת, בטלה זיקתו:

שים לב בכל הסוגיא: ראובן נשא רחל, שמעון נשא שרה, ולוי הוא אח השלישי

הלכה ב משנה שני אחין ומת אחד מהן, וייבם השני את אשת אחיו. ואחר כך נולד להן אח, ומת.="ייבם ואח"כ נולד" הראשונה יוצאה משום אשת אחיו שלא היה בעולמו, והשנייה משום צרתה.

עשה בה מאמר, ומת. שנייה חולצת ולא מתייבמת.

ר' שמעון אומר: מייבם לאיזו שירצה או חולץ לאיזו שירצה:מפרש בגמ'

גמרא ר' שמעון אומר המאמר או קונה או לא קונה, ואת אמר הכין?! מייבם לאיזו... ומייבמין לבעלת מאמר?! וחש לומר שמא לא קנה מאמר, ונמצא מתחייב עליה משם אשת אחיו שלא היה בעולמו! דהו"ל נולד קודם ייבום וחולצין לבעלת מאמר ונפטרת בזה השנייה וחש לומר שמא לא קנה מאמר, ונמצאת השנייה זקוקה לו! הוויי, מה דאמר רבי שמעון על רישיה.כשייבם ממש, פליג ר"ש וס"ל ייבם ואח"כ נולד, שרי

אמר רבי יוחנן: מודה רבי שמעון בראשונה.משנה 1 (נולד ואח"כ ייבם) [אשכח תני עוד היא במחלוקת] מה בין ראשונה ומה בין שנייה? ראשונה בא ומצאה באיסור. והשנייה

בא ומצאה בהיתר.

רבי יוחנן בעי, אשת אביו שמצאה לפני אחד מן השוק,כשנולד הבן, כבר ניסת האשה לאחד מן השוק מה אמר בה רבי שמעון. מפני שמצאה בהיתר מותרת?! לא אמר רבי שמעון אלא על ידי אחין מן האב.

רבי יעקב בר אחא אמר, רבי שמעון בן לקיש בעי, אשת אחיו שמצאה לפני אחד מן השוק, מה אמר בה רבי שמעון. מפני שמצאה בהיתר מותרת?! לא אמר רבי שמעון אלא על ידי אחים מאב.

רבי יודן בעי, אחותו מאמו, מפני שמצאת בהיתר מותרת? עיין בבלי כ כגון כשנולד היבם כבר ניסת אחותו מאמו לאחיו מאביו

רבי אבין בעי, גרושה שחזרה וניסת שנעשית אלמנה?מותר לכהן שנולד אחר שניסת?

את אמר, מה דאמר ר' שמעון על ראשה. מה אמר רבי שמעון בבעלת מאמר? נישמעינה מן הדא: רבי שמעון אומר: ביאתה וחליצה של אחת מהן=של "שנייה" פוטרת צרתה. ואם חלץ לבעלת מאמר, אף השנייה צריכה חליצה.

את אמר ביאתה או חליצתה של אחת מהן=שנייה פוטרת צרתה. מה נפשך? קנה מאמר, שתיהן נשיו. נפטרה בחליצת חבירתה. לא קנה מאמר, אין הראשונה צריכה חליצה. ואם חלץ לבעלת מאמר, אף השנייה צריכה חליצה, שמא לא קנה מאמר, ולא נגעה בה חליצה וייבום. שמא קנה מאמר, ונפטרה בחליצת חבירתה.

מה נפיק מן ביניהון? בא על הר א ש ו נ ה [וחלץ לשנייה] על דעתין דרבנין, ביאת ערוה. על דעתיה דרבי שמעון, אינה ביאת ערוה.

בא על הראשונה רחל [אאשלה"ב] ובא על השנייה שרה [צרת אאשלהב"ע ע"י מאמר] . על דעתין דרבנין, הראשונה ביאת ערוה. והשנייה צריכה גט וחליצה. על דעתיה דרבי שמעון, שתיהן צריכות גט. הראשונה צריכה גט, שמא קנה מאמר. [והו"ל ייבם ולבסוף נולד--ושפיר נופלת רחל-ושפיר מהניא ביאה דידה] והשנייה צריכה גט, שמא קנה ייבום ו ל א מאמר--והרי רחל אאשלהב"ע, ור ק ביאת לאה מהניא. ולא נפטרת מביאת חבירתה

רבי זעורה בשם רבי ששת תני תמן: דברי רבי שמעון שתיהן אסורות.בגוונא דמתניתין[וגרס כן במתני'] וקשיא, קנה מאמר שתיהן מותרות! לא קנה מאמר אלא זיקה. =איירי בגוונא דלא עשה מאמר וקשיא קנה זיקה, שתיהן מותרות, לא קנה זיקה, הראשונה אסורה והשנייה מותרת! שמא זיקת לר' שמעון כמאמר דרבנן. כמה דרבנן אמרו המאמר קנה ומשייר. כן אמר זיקה קונה ומשיירת. צד שקונה זיקה כנגדו אסור בצרה. צד שלא קנה זיקה כנגדו היתר בצרה. מה כדון? כהיא דאמר ר' אחא בשם ר' בון בר חייה כל יבמה שאין כולה לפנים, צד הקנוי שבה נידון לשם ערוה,=הו"ל צרת "אשת-אח-שאינה-זקוקה-כל-כך" וערוה פוטרת צרתה!

הלכה ג משנה כלל אמרו ביבמה: כל שהיא אסורה איסור ערוה, לא חולצת ולא מתייבמת. איסור מצוה ואיסור קדושה, חולצת ולא מתייבמת.

אחותה שהיא יבמתה או חולצת או מתייבמת:יתבאר לקמן

גמרא אמר ר' זעירא עד דאנן תמן, אפקינן ארבע עשרה מן "אחותה שהיא יבמתה מתייבמת" חוץ מבתו. עד דסלקינן להכא, שמעינן הכא דתני ר' חייה. דתני ר' חייה בתו מאנוסתו נשואה לאחיו מאביו, ולה אחות מאם מאיש אחר נשואה לאחיו השני, ומת בלא בנים, הרי זה אסור בבתו ומותר באחותה. הדא היא אחותה כשהיא יבמתה מתייבמת. בבבלי 9ב נתבאר פשיטא הדא מילתא. איסור מצוה ואיסור קדושה, חלץ נפטרה צרתה. בא עליה? רבי יוסה אמר, איתפלגון, ר' לעזר אמר לא נפטרה, ור' יוחנן אמר נפטרה צרתה. ר' שמי מחלף שמועה. מסתברא על דרבי שמי. דבכל אתר ר' לעזר סמך לרבי חייה רבה. דתני ר' חייה: איסור מצוה איסור קדושה, חלץ לה ובא עליה, נפטרה צרתה:

הלכה ד משנה איסור מצוה- שניות מדברי סופרים. איסור קדושה- אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, ובת ישראל לממזר ולנתין:

גמרא איסור מצוה- עריות מדברי סופרים. מצוה מן התורה לשמוע את דברי סופרים. ואיסור קדושה- אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט. (ויקרא כא) וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב. ואית דמחלפין אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט- (ויקרא כו) אלה המצות. וכל שם עריות מיקרי, מצוה, אחת. ואיסור קדושה- עריות מדברי סופרים.

אמר רבי יודה בן פזי ולמה סמך הכתוב פרשת עריות לפרשת קידושין? ללמדך שכל מי שהוא פורש מן העריות נקרא קדוש. שכן שונמית אומרת לאישה (מלכים ב ד) הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא.

אמר רבי יונה קדוש הוא, ואין תלמידו קדוש.
רבי אבין אמר שלא הביט בה. ורבנן אמרין שלא ראה טיפת קרי מימיו. אמתיה דרבי שמואל בר רב יצחק אמרה מן יומי לא חמית מילה בישא על מנוי דמרי. ש"ז על בגדיו
כתיב (שם) ויגש גיחזי להדפה. מהו להדפה? אמר רבי יוסי בן חנינה שנתן ידו בהוד שביופיה בין דדיה.

מניין לשניות? רבי חונא אמר (ויקרא יח) האל- קשות. מיכן שיש למטה מהן. ואלו הן השניות: אם אביו. אם אמו. אשת אבי אביו. ואשת אבי אמו. אשת בן בנו.כלת בנו ואשת בן בתו.כלת בתו אשת אחי אמו. ואשת אחי אביו מאמו. תני: רבי חנין אומר כולהון אין להן הפסק חוץ מאשת אחי אמו.אשת אחי אם-אמו, מותרת בר קפרא אמר כולהון יש להן הפסק, דבר קפרא מוסיף: אם אבי אמו. ואם אבי אביו.
רב אמר: כלת בנו יש לה הפסק. מה, פליג?על ר' חנין כלת בנו ממקום אחר באת. ע"י נשואין, וע"כ י"ל הפסק
רב אמר: זרע היוצא ממנו אסור. אמר רבי יוסי בי רבי בון טעם דרב, אברהם אסור בכל נשי ישראל בת בן בן בן ... בנו
שרה אסורה בכל אנשי ישראל. אם-אבי-אבי...אביו
רב אמר כל שאילו נקיבה מן התורה אסורה, כיוצא בו זכר, אשתו אסורה. אחות אביו נקיבה אסורה. אחי אביו זכר, אשתו אסורה. אחות אמו נקיבה אסורה. אחי אמו זכר, אשתו

אסורה. בת בנו נקיבה אסורה. בן בנו זכר, אשתו אסורה.היינו כלת בנו בת בתו נקיבה אסורה. בן בתו זכר אשתו אסורה.כלת בתו
אמר ר' יעקב דרומייא קומי ר' יוסי אית לך אף תרתי. "גזירה לגזירה" אמו תורה. אם אמו שנייה לה. אסרו אם אביו מפני אם אמו. אשת בנו תורה. אשת בן בנו שנייה לה. אסרו אשת בן בתו, מפני אשת בן בנו.
א"ר מתנייא אית לך אף תרתי: אשת אביו תורה. אשת אבי אביו שנייה לה. אסרו אשת אבי אמו מפני אשת אבי אביו. אשת אחי אביו מאביו תורה. אשת אחי אביו מאמו שנייה לה. אסרו אשת אחי אמו מאמו מפני אשת אחי אביו מאמו.
רבי חונה שמע כולהון מן הדא קרייא. (ויקרא יח) ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה. זימה זימה לגזירה שוה. מה למטן שלשה דורות. אף למעלן שלשה דורות. מה למטן בלא תעשה אף למעלן בלא תעשה. מה למעלן דרך נישואין אף למטן דרך נישואין. מה למעלן בשריפה. אף למטן בשריפה. מה למטן עשה בת זכר כבת נקיבה בתו כבת-אשתו. אף למעלן עשה אם זכר, כאם נקיבה. מה אית לך למימר? אם חמיו ואם חמותו--לא תהיה אם אביו כאם חמיו! לא תהיה אם אמו כאם חמותו! [אסרו אשת אבי אביו, מפני אם אביו. אסרו אשת אבי אמו, מפני אם אמו]
לא תהיה אשת בן בנוכלת בנו כבת בן אשתו! לא תהי' אשת בן בתו כלת בתו כבת בת אשתו!! [נותן טעם לאסור כל השניות האלו]

התיב רבי חגיי קומי רבי יוסי. והא מתניתא פליגא על רב:כל שאילו... מותר הוא אדם באשת חורגו, [ואסור בבתו]. אלא חורגתו שמא אינו אסור בה?!בת-אשתו! הרי חורגו זכר, ואשתו מותרת!

רבי זריקן בשם רבי חנינה: אשת חמיו אסורה מפני מראית העין. אי תימר תורה. הרי דוד שנשא רצפה בת איה שנאמר (שמואל ב יב) ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך.

רבי ירמיה בשם רבי לעזר שני חורגים בן-אשתו ובת-אשתו אחרת שגדלו בבית אחד אסורין להינשא מפני מראית העין. אתא עובדא קומי רבי חנינה בריה דרבי אבהו, אמר יסבון באתר דלא חכמין להון.שאין מכירין אותן

תמן תנינןכריתות3:5 רבי יוסי אומר אם עבר הזקן ונשאה. מה עבר? עבר על דברי סופרים.בת בת בנו
ר' יוסי בשם ר' אבהו ר אלעזר שאל לר' יוחנן, הדא אמרה שניות אין להן הפסק? אמר ליה וכי שנייה לשניות שנינו, לא שנייה לדברי תורה?! וכולהון משום כלת בנו.משום "כלת בנו" קאסר
רבי חזקיה בשם יונה רבי אבהו לא אמר כן, אלא רבי לעזר שאל לרבי יוחנן שמנה שניות שנינו, וזה בב"ב הרי תשע! וכולהון משום כלת בנו:

הלכה ה משנה מי שיש לו אח מ"מ, זוקק את אשת אחיו לייבום, ואחיו לו לכל דבר חוץ ממה שיש לו מן השפחה ומן הנכרית:

מי שיש לו בן מכל מקום, פוטר את אשת אביו מן הייבום. וחייב על מכתו ועל קללתו. ובנו לו לכל דבר. חוץ ממי שיש לו מן השפחה ומן הנכרית:

גמרא רבי אבין בעי ובנו לכל דבר אפילו לפריי' ורביי'?!

ולא שנייה בין גוי שבא על בת ישראל וילדה, בין ישראל שבא על גויה וילדה. משבאת לישראל,=נתגיירו וילדו עוד בן.. בכור לנחלה ואינו בכור לכהן.

גוי שבא על גויה וילדה. רבי יוחנן אמר גוים יש להם יחסים. רבי שמעון בן לקיש אמר גוים אין להם יחסין. והא כתיב (מלכים ב כ) בעת ההיא שלח מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו. על ידי שכיבד זקינו זכה להתיחס. והא כתיב (מלכים א טז) וישלח המלך אסא אל בן הדד בן טברימון בן חזיון מלך ארם היושב בדמשק לאמר. קוצץ בן קוצץ. כמה דאת אמר (אסתר ט) כי המן בן המדתא. וכי בן המדתא היה? אלא צורר בן צורר, אוף הכא קוצץ בן קוצץ.

א"ר תנחומא כך משיב רבי שמעון בן לקיש את רבי יוחנן והא כתיב (שמואל ב ט) ולציבא חמשה עשר בנים ועשרים עבדים. ועבדים יש להן ייחוס?! אלמא קרי ליה "בן" אע"פ שאין לו יחס! **בא** למנות שמשין של מפיבושת

שפחה- (שמות כא) האשה וילדיה תהיה לאדניה.

נכרית- רבי יוחנן אמר בשם רבי שמעון בן יוחי כתיב (דברים ז) לא תתחתן בם. וכתיב (שם) כי יסיר את בנך מאחרי. בנך מישראלית קרוי בנך. ואין בנך מגויה קרוי בנך אלא בנה.

יעקב איש כפר גבוריה אזל לצור, אתון שאלין ליה מהו מיגזר בריה דארמיית' בשובתה?למול בן שנולד מן הנכרית וסבר מישרי לון, מן הדא (במדבר א) ויתילדו על משפחות' לבית אבותם. שמע ר' חגיי אמר ייתי אייתוניה דילקי! אמר לי' מאיכן אתה מלקיני? אמר לי' מן הדא דכתיב (עזרא י) ועתה נכרות ברית לאלהינו.אלמא הנולד מן הנכרית, נכרי. ואיך תחלל שבת עליו! אמר ליה מן הקבלה את מלקיני!דלמא מדרבנן היא אמר ליה (שם) וכתורה יעשה. אמר ליה מן הדא אורייה?מהיכן ילפי'? א"ל מן ההיא דאמר רבי יוחנן בשם ר"ש בן יוחי כתיב (דברים ז) לא תתחתן בם. וכתיב כי יסיר את בנך מאחרי. בנך מישראל קרוי בנך. ואין בנך מגויה קרוי בנך אלא בנה.
אמר ליה חבוט חבטך, דהוא טבא בקלטא:it is good to receive!

הלכה ז משנה מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע אי זו קידש, נותן גט לזו וגט לזו. מת, ולו אח אחד, חולץ את שתיהן.

היו לו שנים, אחד חולץ ואחד מייבם.
קדמו וכנסו אין מוציאין מידו:

גמרא מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע לאי זו קידש, נותן גט לזו וגט לזו. מת ולו אח אחד, חולץ לשתיהן. בכל אתר את אמר אין

חליצה אחר חליצה. והכא אמר הכין! כאן בוודאי כאן בספק.

היו לו שנים, אחד חולץ ואחד מייבם: בכל אתר את אמר בכל מקום שאומרים לו ייבם, אין אומרים לו חלוץ. והכא את אמר הכין! כאן בוודאי כאן בספק.

הדא דאת אמר, בשחלץ ואחר כך ייבם. אבל אם ייבם בתחילה, אסור. שמא ימות אחיו, ונמצא כבא על אחות יבמתו.

קדמו וכנסו אין מוציאין מידם: תני אחד ישראל ואחד כהנים כסדר הזה אף כהנים אים קדמו וכנסו אין מוציאין מידם!

אמר רב חסדא הדא אמרה: הבא על אחות חלוצתו=זקוקתו לא פסלה מן הכהונה. אמר רבי יוסי בר רבי בא תני רבי חייה: הבא על אחות חלוצתו =זקוקתו לא פסלה מן הכהונה

הלכה ח משנה *שנים שקידשו שתי אחיות, זה אינו יודע לאי זו שקידש, וזה אינו יודע לאי זו קידש. זה נותן ב' גיטין, וזה נותן ב' גיטין.*

מתו, לזה אח ולזה אח. זה חולץ לשתיהן, וזה חולץ לשתיהן.

לזה אחד ולזה שנים, היחידי- חולץ את שתיהן. והשנים, אחד חולץ ואחד מייבם. קדמו וכנסו אין מוציאין מידם

גמרא מתו, לזה אח ולזה אח. זה חולץ לשתיהן, וזה חולץ לשתיהן. בכל אתר את אמר אין חליצה אחר חליצה. והכא אמר אכין! כאן בוודאי כאן בספק.

לזה אחד ולזה שנים, היחידי חולץ לשתיהן. והשנים, א' חולץ ואחד מייבם. בכל אתר את אמר כל מקום שאין אומרים לו ייבם אין אומרים לו חלוץ. והכא את אמר אכין! כאן בוודאי כאן בספק. קדמו וכנסו אין מוציאין מידן:

הלכה ט משנה *לזה שנים ולזה שנים, אחיו של זה חולץ לאחת. ואחיו של זה חולץ לאחת. אחיו של זה מייבם חלוצתו של זה ואחיו של זה מייבם חלוצתו של זה*

קדמו שנים וחלצו, לא ייבמו השנים. אלא אחד חולץ ואחד מייבם,

קדמו וכנסו אין מוציאין מידן:

גמרא הדא דאת אמר בישראל, אבל בכהנים אסור: אים מתו חנוך ונדב. פלוא חלץ לרחל, וחצרון חלץ ללאה. ועכשיו באות רחל ולאה לבית אהרן, הרי אביהוא חולץ לרחל, ואלעזר מייבם ללאה [או שלאה שיכת לבית אהרן ושפיר קמייבם, או שלאה שיכת לבית ראובן [ורחל לבית אהרן] וכבר נחלצה מחצרון- וגם משום אחות זקוקה ליכא, דכבר נחלצה רחל מאביהוא

קדם אביהוא וכנס רחל, ואלעזר כנס לאה, מוציאין מידם, דח ד מ י נ י י ה ו נשא חלוצה! [משום איסור אחות זקוקה לא אסרי' להו, כדאמרי' לעיל...]

אבל משום ס פ ק חלוצה לא אסרינן---והיינו אחד חולץ ואחד מייבם דמשנה ח וט' דאיירי אפילו בכהנים. דדילמא רחל המתייבמת לו שייך למשפחתו. וחליצה שקיבלה מאחרים לאוו כלום, הגם שאפשר ששיכת למשפחה האחרת, וחלה חליצתה, ואני נושא חלוצה ! [לא אחות זקוקה שהרי לאה כבר נחלצה ע"י אחי הכהן..]

כאן בוודאי כאן בספק.

הלכה י משנה מצוה בגדול לייבם, ואם קדם הקטן זכה

הנטען על השפחה ונשתחררה ועל הנכרית ונתגיירה, הרי זה לא יכנוס, ואם כנס אין מוציאין מידו

הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו, אף על פי שכנס יוציא:

גמרא מצוה בגדול לייבם- שנאמר (דברים כה) והיה הבכור אשר תלד. מה אנן קיימין? אם בנולד, יאמר קרייה יקום על שם אחי אביו המת! אלא עד שיהא הנולד בכור.לומר לך שיהא ה"נולד", בן הראשון למשפחה זו מעתה אפילו היה לו בנים ומתו, ואחר כך מת הוא, לא תהיה אשתו זקוקה לייבום?! ויאמר קרייה ובנים לא "היו" לו. אלא אם איננו עניין לנולד, תניהו עניין למייבם. מצוה בגדול לייבם.

הנטען על השפחה ונשתחררה, או על הנכרית ונתגיירה, הרי זה לא יכנוס. קידש, כמי שכנס. אמר אמרו לו שלא לכנוס, וכנס, מוציאו מידו. גירש מהו שיחזיר? אם אומר את כן, לא נמצאת מוציא ליזה על בניה מותר לו להחזיר—אף שגירשה

הנטען על אשת איש. רב אמר בנטען בעדים. רבי יוסי בעי, אם בנטען בעדים, בהא תני והוציאוה מתחת ידו, אף על פי שכנס יוציא. ומתחת ידי אחר אים ניסת לאחר ושוב ניסת ל"נטען" יקיים. אם נטען בעדים, אפילו מתחת ידי אחר יוציא! אלא כן אנן קיימין בנטען שלא בעדים, והוציאוה, מתחת ידי אחר, יקיים:

הלכה יא משנה המבי' גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב ובפני נחתם, לא ישא את אשתו. מת, הרגתיו, או הרגנוהו. לא ישא את אשתו. רבי יהודה אומר: "הרגתיו" לא תינשא אשתו. "הרגנוהו" תינשא אשתו:

גמרא קידושין 3:7 מהו נאמן? שמואל אמר נאמן ליתן גט. אבל לא לכנוס אסי אמר נאמן לכנוס. רב הונא אמר בשם רב נאמן לכנוס. רבי יוחנן אמר נאמן לכנוס. ואין למידין הימינו דבר אחר. מהו אין למידין הימינו דבר אחר? "אחת משדות י י" מכרתי, ואיני יודע למי מכרתיה, ובא אחד ואמר אני הוא שלקחתיה! לא כל הימינו. אף בקידושין כן, א ח ת מבנותי קידשתי, ובא א' ואמר אני קידשתי ה, לא כל הימינו! כיון שאין האב יודע איזה בת, אינו פלוני נאמן

מתניתא פליגא על רב: המביא גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב ובפני נחתם, לא ישא את אשתו. תמן הוחזקה אשת איש בפני הכל. ברם הכא, לא הוחזקה אשת איש אלא בפני שנים. לכשיבאו שנים, ויאמרו זה הוא שקידש! מאי אמרת דילמא אתו שניים--שמא גם הם יאמרו זהו!

מתניתא פליגא על שמואל: זה אומר אני קידשתיה. וזה אומר אני קידשתיה, שניהן נותנין גט. ואם רצו אחד נותן גט ואחד כונס! פתר לה, באומר לאחד משני אילו קידשתיה, ואיני יודע אי זה הוא.

רבי זעירא רבי יסא בשם רבי יוחנן: קדם אחד מהן וכנס, מוציאין מידו. הדא דאת אמר, בשזה אומר אני קידשתיה וזה אומר אני קידשתיה, וקדם אחד מהן וכנס. אבל אם אמר אני קידשתיה וכנסה, ובא אחר ואמר אני קידשתיה לא כל הימינו. ותני כן: אם

משכנסה, בא אחר ואמר אני קידשתיה, לא כל הימינו. ע"כ שייך לקידושין

הרגתיו לא ת י נ ש א- מה נפשך קטלי', החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו. לא קטליה בחיים הוא.

הרגנוהו- מעתה, קטלי'אחרים הרגוהו—ולא משוי נפשיה רשע תינשא לאחרים ולא לו.

אמרו לפני רבי יודה מעשה בליסטים אחד שנתפס בקיסרין שבקפודקיי'. עם כשהוא יוצא ליהרג, אמר להן צאו ואמרו לאשתו של שמעון בן כהנא, שהרגתיו בכניסתו ללוד. ובא מעשה לפני חכמים וקיימו את דבריו. אמר להן רבי יודה משם ראייה?! והלא לא אמר אלא "הרגנוהו"

הלכה יב משנה החכם שאסר את האשה בנדר על בעלה, הרי זה לא ישאנה. מיאינה או שחלצה בפניו, ישאנה. מפני שהוא ב"ד.

וכולן, שהיו להן נשים ומתו, מותרות להינשא להן.

וכולן, שנישאו לאחרים, ונתאלמנו או נתגרשו, מותרות להינשא להן

וכולם, מותרות לבניהם ולאחיהם:

גמרא החכם שאסר את האשה בנדר על בעלה, הרי זה לא ישאנה. אומר אני לכך מתכוין מתחילה. מיאנה או שחלצה בפניו ישאינה מפני שהוא בית דין. שאין שנים מצויין לחטוא מפני אחד.

תמן תנינן המפקיד פירות אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן. רשב"ג אומר ימכור בפני בית דין מפני השב אבידה לבעלים. אמר רב אבא בר יעקב בשם רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. מה יהא בדמים? רב יהודה אמר מחלוקת רבי עקיבה ורבי טרפון. ב"מ 2:7

תני: בית דין לא יקחו. רבי עקיבה אמר, ר' חייה בי רבי שבתי מקשי, הכא את אמר מיאנה או שחלצה בפניו, ישאינה מפני שהוא בית דין. והכא את אמר הכין! אמר רבי יוסי תמן המקח דרכו להשתלש. ברם הכא אין שנים מצויין לחטוא מפני אחד.

וכולן שהיו להם נשים ומתו, מותרות להינשא להן. לא אמרה אלא מתו, הא אם נתגרשו לא.

וכולן שנשאו לאחרים ונתאלמנו או נתגרשו, מותרות להינשא להן. שאין אדם מצוי לחטוא לאחר זמן.

וכולן מותרות לבניהן ולאחיהן שאין אדם מצוי לחטוא לא מפני בנו ולא מפני אחיו:

מסכת יבמות פרק ג

הלכה א משנה ארבעה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות, ומתו הנשואין את האחיות, הרי אילו חולצות ולא מתייבמות. ואם קדמו וכנסו, יוציאו.

ר' לעזר אומר: בית שמאי אומרים יקיימו. ובית הלל אומרים יוציאו:

גמרא אילו ארבעה אחין שנים מהן נשואין שתי נכריות, שמא אינן מתייבמות?! שנייה היא הכא שיש בו איסור אחיות. מעתה לא יהו צריכות הימינו חליצה. אמר רבי מתניה על ידי זיקה ואין בו איסור אחיות ברורות.

תמן תנינן: שומרת יבם שקידש אחיו את

אחותה, משום רבי יודה בן בתירה אמרו: אומרים לו המתן עד שיעשה מעשה. חלצו אחים או כנסו, יכנוס. מתה היבמה, יכנוס. מת היבם, מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה. לא אמר אלא מתה יבמתו, מותר באשתו. אבל מתה אשתו אסור ביבמתו. אמר רבי יוחנן זו דברי ר' לעזר. כיון שאין אני קורא בה באיזה זמן "יבמה יבא עליה", "נאסרה עליו עולמית" אבל דברי חכמים, מתה יבמתו מותר באשתו, מתה אשתו מותר ביבמתו. דברי חכמים: כל דבר שהוא בא מחמת הגורם, בטל הגורם בטל האיסור. ודרבי לעזר אפילו בטל הגורם האיסור במקומו.

רבי יוסי בי רבי חנינה בעא קומי רבי יוחנן, הכא את אמר מתה יבמתו מותר באשתו, מתה א ש ת ו מ ו ת ר ביבמתו. והכא מתניתין את אמר אכין! ליקום חד מינייהו ולחלוץ לשנייה, והדר מייבם אידך לראשונה (דהויא הותרה ונאסרה, וחזרה והותרה) אמר ליה איני יודע טעם אחיות מהן. אמר רבי זעורה אמר רבי חייא בשם רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות מה הן. ר' בא ר' חייא בשם רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות יבמות מה הן. רבי הילא רבי יסא בשם רבי יוחנן לא דומה איסור אחיות יבמות. לאיסור אחיות שאינן יבמות. מחמירין טפי (דילמא מייבם והדר חליץ) אמר ר' ירמיה תיפתר שנפל הבית על שניהן כאחת. רבי יוסה בעי, אם בשנפל הבית על שניהן כאחת, בדא אמר רבי יוחנן איני יודע טעם אחיות יבמות מהו?! אלא בשמתו זה אחר זה.

הוון בעיי מימר, מה צריכה לרבי יוחנן, מתה השנייה [או חלץ לשנייה] למה אינו מותר בראשונה. אבל אם מתה הראשונה יהא אסור בשנייה. אמר רבי יודה היא דא היא דא.גם בזו מתיר ריו"ח צריכה ליה. ולית זיקה כלום! ריו"ח ס"ל "אין זיקה" ולא נאסר' מעולם משום אחות זקוקתו אילו שלשה אחין, שנים מאב ולא מאם. שנים מאם ולא מאב, מת בנו של אב תחילה. לא הספיק השני להחליץ ולייבם עד שמת, ונפלה לאוו דווקא לפני אחיו מאמו, שמא אינו מותר בה?! אין תאמר זיקה כלום, יהא אסור בה משום אשת אחיו מאמו! ראובן ושמעון אחים מאב ולא מאם, לוי ושמעון מאם ולא מאב. מת ראובן ואח"כ שמעון, פשיטא דשריא אשת ראובן, ללוי!

מהו שיהא לה צרה?בגוונא דמתניתין רבי הילא בשם רבי אבינא קל וחומר, מה אם אחות חלוצתו כשיהא מדבריהם נתנו לה חכמים צרה.4:7 כאן שיש כאן איסור אחיות לא כל שכן!

כתי פשיטא לך שיהא לה צרה. כד תהא פשיטא...
רבי בון בר חייה בשם רבי אבינא תני תמן: נפלו ב אחיות מב אחין, ולכל אחד צרה חלצו הצרות נפטרו האחיות, חלצו אחיות לא נפטרו הצרות.
וכמה דאת אמר חלצו צרות נפטרו אחיות. ודכוותה אפילו חלצו אחיות יפטרו צרות! אלא כרבי יוחנן בן נורי.שיש זיקה לצרות טפי מאחיות דרבי יוחנן בן נורי אומר בואו ונתקן שיהו צרות חולצות ולא מתייבמות. והתקינו?! לא כן תני לא הספיקו להתקין עד שנטרפה השעה! אלא כבית שמאי דב"ש מתירין את הצרות לאחין. אמר רבי פינחס קומי ר' יוסי אין כבית שמאי, אלא אפילו חלצו אחיות נפטרו צרות!! ותנינן =דהא תנינן רבי לעזר אמר משום בית שמאי אומרים יקיימו ובית הלל אומרים יוציאו. הוי תרין תנאין אינון על דבית שמאי. חד אמר

חלצו אחיות נפטרו צרות. וחרנה אמר חלצו אחיות לא נפטרו צרות.

תני אבא שאול אומר: קול הווי בית הלל בדבר הזה.ב"ה "מקילין" וס"ל "יקיימו" מה לגנאי? לשבח! מליזים, מה איסור יש כאן!

אשכח תני בשם רבי שמעון: אם קדמו וכנסו יקיימו, והן שבעלו שניהן כאחת כדמפרש ואזיל.. על דעתיה דאבא שאול מותר לבעול בתחילה. על דעתיה דרבי שמעון והוא שעבר ובעל.
לפי ר"ש..כנס הראשון ובעל, אומר לשני שיבעול.דכבר פקע זיקת לא בעל השני, אסור לראשון לבעול בעילה שנייה, שמא ימות אחד מהן =השני ונמצא כבא על אחות יבמתו =אחות זקוקתו

תני: מת השני, הראשון מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה. אפילו מת השני, לא רבי שמעון היא, דרבי שמעון פוטר את השנייה מן החליצה ומן הייבום?! הלכה ג, וה"ן אין כאן רק אח אחד! אמר רבי זעורה: קיימתי', כל יבמה שנראית לצאת בחליצה אינה מותרת בלא חליצה.

היה לראשונה רחל אשת ראובן צרה, ושמה בלהה חלץ לה לרחל, לא נפטרה צרתה כדלעיל. בא עליה, ביאת איסור היא, ולא נפטרה צרתה. חלץ לה ובא עליה, מה נפשך אם בחליצה היא תתיר, אם בביאה היא תתיר [קשה להבין..] אמר ר' יודן קיימתי' כהדא הכונס את יבמתו ונמצאת מעוברת כמה דתימר תמן צרתה לא תינשא עד שתדע במה היא ניתרת אם בעובר אם בביאה.

אף הכא צרתה לא תינשא עד שתדע במה היא ניתרת אם בחליצה אם בביאה. ולא נפטרה צרתה....

היה לשנייה לאה אשת שמעון צרה ושמה זלפה. כונס את הצרה ומקיים את אשתו ראשונה ואסור בשניי'.
הדא היא מותר הוא אדם באחות צרת חלוצתו(ל"ד). ויהא אסור בצרה משום צרת אחות חלוצתו. אמר רבי יודן אילו ביקש לבעול את הצרה עד שלא כנס, שמא אינו מותר בה?! בתחילה הוא מותר בה ובסוף הוא אסור. אם אומר את כן נמצאתה עושה צרה לאחר מיתה ואין צרה לאחר מיתה.

ראובן נשא רחל ובלהה, שמעון נשא לאה וזלפה, ומתו ר וש, כשלוי מייבם את רחל, ושוב את זלפה, מותר לקיים את רחל [אחות צרת "חלוצתו"[ל"ד]]
מותר לקיים את זלפה-אילו ביקש... [לפני שכנס את רחל] וכו'
[למעשה:ביאת רחל ל א פטרה בלהה. דהוי "ביאת איסור,]

היו חמשה אחין שלשה מהן נשואין לשלש אחיות ומתו. רב אמר זה חולץ לאחת, וזה חולץ לאחת, והשלישית חולצת מאי זה מהן שירצה. שמואל אמר זה חולץ לאחת וזה חולץ לאחת, והשלישית חולצת משניהן. רב אומר חליצה קניין.וא"א לשני אנשים ל"קנות" אשה אחת! שמואל אמר חליצה פטור. רבי זעירא אמר חליצה קניין. רבי הילא אמר חליצה פטור.
מיליהון דרבנין אמרין חליצה פטור: שמעון בר בא בעא קומי ר' יוחנן, מה בין חולץ מה בין מגרש? א"ל את סבור חליצה קניין?! אינה אלא פטור! אין האחין חייבין עליה משום אשתו של חולץ. אבל חייבין עליה משום אשתו של מת.שייך לקמן פרק ד

לוי אמר זיקה קניין="יש זיקה" וכל אחת ואחת מן

השלשה צריכה חליצה משניהן.

מתניתא פליגא על שמואל. החולץ ליבמתו הוא אסור בקרובותי' והיא אסורה בקרוביו. שנייה היא הכא שכבר נראה לפטור בה. ע"כ גזרו בו

מתניתא פליגא על רב: החולץ ליבמתו שמעון חלץ לרחל ולוי נשא את לאה [פנוייה] ונשא אחיו את אחותה, ומת,= לוי, חולצת ולא מתייבמת. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור, ברם כמאן דאמר חליצ' קניין, ויש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת?! =לימא אחות חלוצה אסור מה"ת! פתר לה לאחר מיתה. החלוצה, מתה אין לאחר מיתה, ייבום! תתיבם! פתר לה כרבי לעזר דרבי לעזר אמר אף על פי שבטל הגורם האיסור במקומו. [כיון שנאסרה שעה אחת וכו']

מתניתא פליגא על רב. שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות ואחד מופנה, מת אחד מבעלי אחיות, ועשה בה המופנה מאמר, ואחר כך מת אחיו השני. בית שמאי אומרים: אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה. בית הלל אומרים: מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור, ברם כמ"ד חליצה קניין, ויש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת?! למה יחלוץ, הא אסור לישא ב' אחיות! פתר לה לאחר מיתה.איירי שאח"כ מתה אשתו ואין לאחר מיתה, ייבום!ייבומי נמי תתיבם! פתר לה כרבי לעזר, דרבי לעזר אמר אף על פי שבטל הגורם האיסור במקומו.כיון שנאסר' , נאסר'

מתניתא פליגא על רב. שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה, משום רבי יודה בן בתירה אמרו: אומר לו המתן עד שיעשה מעשה. חלצו אחין או כנסו, יכנוס את אשתו. מתה היבמה, יכניס. מת היבם, מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור, ברם כמאן דאמר חליצה קניין, יש אדם מתכוין לקנות שתי אחיות כאחת?! נימא כיון שקידש אחותה, שוב אסור לו לחלוץ .

מתניתא פליגא על רב. כהן גדול שמת אחיו, חולץ ולא מייבם. הדא מסייע למאן דאמר חליצה פטור. ברם כמאן דאמר חליצה קניין, אמר לו עבור על דברי תורה?!תהא פטורה לגמרי! דהא אסור לישא אלמנה

התיב רבי חמא חברין דרבנן, והא מתניתא פליגא על רב: שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות, או אשה ובתה, או אשה ובת בתה, או אשה ובת בנו, הרי אלו חולצות ולא מתייבמות. שנייא היא איסור אשה ובתה בין בחיים בין לאחר מיתה?!ואיך שרי לחלוץ להבת אחר שחלץ להאם (אף שכבר מתה האם)! אילין תרין אחרייתא, פליגי על רב ולית להון קיום אין להם "תירוץ"

הלכה ב משנה היתה אחת מהן אסורה על האחד איסור ערוה, אסור בה ומותר באחותה. והשני אסור בשתיהן. איסור מצוה או איסור קדושה חולצת ולא מתייבמות

היתה אחת מהן אסור על האחד איסור ערוה, והשניה אסורה על זה איסור ערוה, האסור לזה מותר לזה, והאסור לזה מותר לזה. וזו היא שאמרו אחותה שהיא יבמתה או חולצת או מתייבמת:

גמרא ילדה בת, והלכה ונישאת לאחיו, ולה אחות מאם מאיש אחר, נשואה לאחיו השני, ומתו בלא בנים. הרי זה אסור בבתו, ומותר באחותה. הדא היא בתו, אחותה שהיא יבמתה מתייבמת.

היתה אחת מהן אסורה על זה כו'. אנס אשה וילדה בת, ובא אחיו ואנסה וילדה בת, ונשאו שתיהן לשני אחים [מאב אבל לא מאם ל"ש כאן] זה אסור בבתו ומותר באחותה. וזה אסור בבתו ומותר באחותה הדא היא האסור לזה מותר לזה והאסור לזה מותר לזה:מפורש בבבלי 9ב

הלכה ג משנה שלשה אחין שנים מהן ראובן ושמעון נשואין שתי אחיות או אשה ובתה או אשה ובת בתה או אשה ובת בנה הרי אילו חולצות ולא מתייבמות. ורבי שמעון פוטר.
היתה אחת מהן אסורה על זה איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה. איסור מצוה או איסור קדושה חולצות ולא מתייבמות. ורבי שמעון פוטר:

גמרא עולא בר ישמעאל אמר כך פירשה רבי הושעיה אבי המשנה: רבי שמעון פוטר את ה"שנייה"אשת שמעון מן החליצה ומן הייבום.
אמר רבי יוחנן חבורה היתה מקשה, "שלא עלת על דעת שיקנה אדם שתי אחיות כאחת" [לפי"ז ש נ י הן פטורין] אמר רבי חנינא קומי רבי מנא, ופליגא. ולמה רבי שמעון פוטר את השנייה מן החליצה ומן הייבום? שלא עלת על דעת שיקנה אדם שתי אחיות כאחת.
תמן אמרין דברי רבי שמעון אין זיקה נופלת למקום זיקה.=זיקה ככנוסה, ואין השניה נופלת רבי בא בשם רבי לעזר והוא שעבר =קדם ובעל.קדם לוי ובעל אשת ראובן, מידחיא אשת שמעון
היך עבידא? קידש אחד מן השוק את השנייה,=אשת שמעון על דעתין דרבנן, קידושין גמורין.שאינה זקוקה כלל (ול"ה כמקדש יבמה לשוק) על דעתיה דרבי לעזר קידושין תלויין, לכשיבעל את הראשונה, קידושין תופסין את השנייה. בא על השנייה, על דעתין דרבנן ביאת ערוה, על דעתיה דרבי לעזר אינה ביאת ערוה.ל"ה כבא על אחות אשתו מתה הראשונה, על דעתין דרבנין אסור בשנייה. ע"ד ר"א, מותר בשנייה

מחלפא שיטתיה דרבי שמעון, תמן הוא אמר 3:10 מייבם לאי זו שירצה וחולץ לשנייה. והכא הוא אמר אכין! פוטר את השנייה מן החליצה ומן הייבום! אמר רבי זעירא עד אנן תמןבבבל שמעית טעמא, תמן זיקת שני יבמין אינה זיקה, וזיקה נופלת למקום זיקה. ברם הכא זיקת יבם אחד, ואין זיקה נופלת למקום זיקה. כ אין איסור "אשת ב מתים". אבל אין זיקה וכו'=זיקה ככנוסה וכו'
אמר רבי מתנייה מה איכפלין אחיות גבי נכריות! למה אתה מדמה אחיות לנכריות! אין את בעי מקשייא קשית' על ההיא דרבי זעורא בשם רב ששת תניי תמן דברי ר' שמעון שתיהן אסורות. מחלפא שיטתיה דרבי שמעון. תמן 2:2 הוא אמר שתיהן אסורות. והכא 3:10 את אמר שתיהן מותרות:

הלכה ד משנה שלשה אחין שנים מהן נשואים שתי אחיות, ואחד מופנה, ומת אחד מבעלי אחיות, ועשה בה מופנה מאמר, ואחר כך מת אחיו השני, בית שמאי אומרים: אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה. ובית הלל אומרים: מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו בחליצה. וזו היא שאמרו אוי לו על אשתו. אוי לו על אשת אחיו:

גמרא ב"ש אומרים כר' לעזר בן ערך. דרבי לעזר בן ערך אמר המאמר קונה קניין גמור ביבמה. אין כרבי לעזר בן ערך גירש לבעלת מאמר לא תהיה צריכה חליצה! ואמר רבי

הילא בשם ר' לעזר מודיי בית שמאי שאם גירש לבעלת מאמר ולא באה עליה , שהיא =הצרה צריכה ממנו חליצה!! אלא כר"ש, דרבי שמעון אמר המאמר או קונה או לא קונה =לא מהני מאמר רק לדחות בצרה בלבד. אין כר"ש, למה לי אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה.לר"ש 3:4 אף בזיקה, שניהם פטורות! שמא מאמר דבית שמאי, כזיקת רבי שמעון כמה דר"ש אומר אין זיקה נופלת למקום זיקה.שם 3:4 כן בית שמאי אומרים הכא, אין זיקה נופלת למקום מאמר.

ר' יודן בעי, קידש אשה רגילה מעכשיו לאחר שלשים יום, ונפלה לו אחותה בתוך שלשים יום, אפילו כן אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה? וההיא דאמר ר' אבהו בשם רבי יוחנן אפילו קידושין מאה תופשין בה, דלא כבית שמאי?! דלב"ש אין קניין שני במקום ראשון! אמרי, לא אמרו בית שמאי אלא על ידי זיקה ועל ידי מאמר. דלא אלים כח זיקה לבטל המאמר--אבל ר' אבהו מיירי בקדושין גמורים

הלכה ה משנה שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, מת אחד מבעלי אחיות, וכנס נשוי נכרית את אשתו, ומת. שנייה, יוציא משום אחות אשה, וראשונה משום צרתה.

עשה נשוי נכרית בה מאמר, ומת. נכרית חולצת ולא מתייבמת:דל"ה צרת אחות אשתו ממש

גמרא בין רבנין בין רבי שמעון מודין בה. כרבנין- צד שקנה מאמר, כנגדה אסור בצרה. וצד שלא קנה בה מאמר, כנגדו מותר בצרה. לפיכך חולצת ולא מתייבמת.

כרבי שמעון- קנה מאמר, שתיהן אסורות. לא קנה מאמר, הראשונה אסורה, והשניה מותרת. מספק חולצת ולא מתייבמת:

הלכה ו משנה שלשה אחים שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, ומת נשוי נכרית, וכנס אחד מבעלי אחיות מהן את אשתו, ומת, ראשונה יוצאה משום אחות אשה, והשנייה משום צרתה

עשה בה מאמר, ומת. נכרית, חולצת ולא מתייבמת:

גמרא בין רבנין בין רבי שמעון מודיי בה:

הלכה ז משנה שלשה אחין, שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, מת אחד מבעלי אחיות, וכנס נשוי נכרית את אשתו, ומתה אשתו של שני, ואחר כך מת נשוי נכרית, הרי זה אסורה עליו עולמית, הואיל ונאסרה עליו שעה אחת:בנפילה ראשונה

גמרא אמר רבי אבינא הדא דאמר רבי יוסי בשם רבי יוחנן לא דומה איסור אחיות יבמות לאיסור אחיות שאינן יבמות:

הלכה ח משנה שלשה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, גירש אחד מבעלי אחיות את אשתו, ומת נשוי נכרית, וכנסה המגרש, ומת. זו היא שאמרו וכולן אם מתו או שמיאנו או נתגרשו או שנמצאו איילוניות צרותיהן מותרות:

גמרא גירש. רבי חגיי בשם רבי זעירא לא סוף דבר בשגירש ואחר כך כנס. אלא אפילו כנס ואח"כ גירש. הדא היא דתנינן שאם מתו או נתגרשו צרותיהן מותרות. אמר רבי יודן אף רבי לעזר דס"ל כיון שנאסרה... מודה. אמר רבי יוסה ויאות! אילו מי שהיה לו בנים ומתו, ואח"כ מת הוא שמא אין אשתו זקוקה לייבום?! תמן והוא שהיו לו בנים בשעת מיתה, והכא והוא שתהא צרה לאחר

מיתה:שאינה נעשה צרת ערווה רק בשעת מיתת הבעל

הלכה ט משנה וכולן 15 עריות שפוטרות צרותיהן שהיו להן קידושין או גירושין בספק הרי אלו חולצות ולא מתייבמות.

כיצד ספק קידושין? זרק לה קידושיה ספק קרוב לו ספק קרוב לה, זו ספק קידושין. כיצד ספק גירושין? כתב בכתב ידו ואין עליו עדים. יש עליו עדים ואין עליו זמן. יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד. זהו ספק גירושין:

גמרא לית כאן ספק גירושין ממש. כיצד ספק קידושין זרק לה קידושין. והכא זרק לה גיטה ספק קרוב לה ספק קרוב לו זהו ספק גירושין!

ר' יוחנן בשם רבי חלפתא דמן הונה, וכולן ג גיטין פסולין אם נישאת בו לא תצא, שלא להוציא ליזה לעז על בניה. בתו שנישאת לשוק בגט זה לא תצא, כדי לזוק הצרה מזוקק לאביה צרתה לאביה. צרתה שנישאת לשוק בגט זה שכתב בכת"י לבת תצא. דמדאו' גט מעליא ואינה צרת בתו. וייבומי נמי תתיבם! בתו שנישאת לאחיו בגט זה תצא גרושת אחיו צרתה שנישאת לאחיו בגט זה שקיבלה הבת אפילו לאביה לא תצא.דמדאו' גט מעליא ואינה צרת בתו. וייבומי נמי תתיבם!

תני: שלשה שטרות הללו גובה מבני חורין ואינו גובה מן המשועבדין. אמר ר' בא הדא דתימר בשלא הוחזק השטר ביד המלוה, אבל הוחזק השטר ביד המלוה גובה. רבי יוסה בעי, אם שלא הוחזק השטר ביד המלוה אפילו מבני חורין לא יגבה! אלא כן אנן קיימין כשהוחזק השטר ביד המלוה. ולמה אינו גובה? ממשעבדי אמר ר' ביסנא מפני קינונייא.לווה עושה קנוניא על הלקוחות ומקדים שטר ההלווה קודם שטר המכר רבי אבון אמר מפני שהוא פסול. עד כדון בשלוה הזקן, ושיעבד=מכר קרקע הזקן. לוה הזקן ושיעבד הבן, אית לך מימר מפני קינונייא?! וודאי המכירה היתה אחר ההלוואה! לא מפני שהוא פסול?! והכא מפני שהוא פסול!

אמר רבי אבון: והא תני אף בגיטי נשים כן אית לך מימר מפני קינונייא?! לא מפני שהוא פסול, והכא מפני שהוא פסול:

הלכה י משנה שלשה אחין נשואין שלש נשים נכריות, ומת אחד מהן, ועשה בה שני מאמר, ומת. הרי אילו חולצות ולא מתייבמות. שנאמר יבמה יבא עליה- שעליה זיקת יבם אחד ולא שעליה זיקת שני יבמין

רבי שמעון אומר מייבם לאיזו שירצה, וחולץ לשנייה:

גמרא אילו שומרת יבם שנפלה לפני כמה יבמין שמא אינה מתייבמת?! תני רבי חייה אשת אחד, מתייבמת. לא אשת שני מתים.

ניחא חולץ לבעלת מאמר, על שם אשת מת אחד מתייבמת, לא אשת שני מתים. שנייה,the 2nd one למה אינה מתייבמת? אמר ר' לעזר דרבי מאיר היא, דאמר רבי מאיר כל שאין את מייבמנו אין את מייבם צרתו. =צרת אשת שני מתים אמר רבי יוחנן אם אמרה רבי לעזר, מני שמעה ואמרה!שמע ממנו

אמר רבי יוסי מתניתא אמרה כן: בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ומשהגדיל נשא אשה אחרת, אם לא ידע את הראשונה משהגדיל, השנייה או חולצת או מתייבמת, הראשונה חולצת ולא מתייבמת. הכא את אומר חולצת. והכא את אומר מתייבמת! הא דאת אמר חולצת רבי מאיר . והן דאת אמר מתייבמת רבי שמעון ורבנן. לא ס"ל "צרת-אשת ב' מתים"

רש"א...ר' אבון ר' ביסנא בשם ר' אחא והוא שייבם ואחר כך יחלץ. אבל אם חלץ בתחילה, אסור. שמא קנה מאמרי ונפטרה בחליצת חבירתה:

הלכה יא משנה שני אחין נשואין שתי אחיות, ומת אחד מהן, ואחר כך מתה אשתו של שני, הרי זו אסורה עליו עולמית הואיל ונאסרה עליו שעה אחת:

גמרא אמר רבי אבינא הדא היא דאמר רבי הילא ר' יסא בשם רבי יוחנן לא דומה איסור אחיות יבמות, לאיסור אחיות שאינן יבמות:שמותר לאחר מיתה

הלכה יב משנה שנים שקידשו שתי נשים, ובשעת כניסתן לחופה החליפו את של זה בזה, ואת של זה לזה. הרי אלו חייבין משום אשת איש. ואם היו אחין חייבין חסר כאן-עיין במשנה אף משום ואשה אל אחותה. ואם היו נידות חייבין אף משום נידות. וכולן מפרישין אותן שלשה חדשים שמא מעוברות הן. ואם היו קטנות שאינן ראויין לילד מחזירין אותן מיד. אם היו כהנות נפסלו מן הכהונה:

גמרא אם בא על השנייה. חייב שתים. משום אשת אח. ומשום אשה אל אחותה.שייך למשנה יא

תני רבי חייה פעמים ארבע, פעמים שמונה, פעמים שתים עשרה, פעמים שש עשרה. הרי אילו חייבין משום אשת איש- ההין תרתיי ההין תרתיי. אם היו אחין משום אשת אח- ההין ארבע וההין ארבע. אם היו אחיות משום אשה אל אחותה- ההין שיתא וההין שיתא. אם היו נידות משם נידה- ההין תמני וההין תמני.

וכולן הם קטנים והן גדולות הן גדולין והן קטנות, פטורין, וחייבין שתים משום נידה. ואם השיאן אביהן דהוי קידושי דאו' משום שמונה.אשת-איש, אשת-אח, אחות אשה, נדה. להגברים היו אחד גדול ואחד קטן.הגברים—והנשים שניהם גדולות. הנבעלת מן הקטן, חייבת, משום אשתו של גדול. הנבעלת מן הגדול, פטורה, משום אשתו של קטן.

רבי בא בשם רבי ירמיה: אנוסה אינה צריכה להמתין שלשה חדשים. של הבחנה-מפני שדרכן להתהפך והא תנן מפרישין אותן שלשה חדשים שמא מעוברות הן.והא אנוסין נינהו! [אם לא היו ראויות לילד מחזירין אותן מיד] שנייא היא הכא מפני תיקון הוולד.כדי לידע אים ממזר [אין אנוסה זו דומה לאנוסה דעלמא]

אם היו כהנות נפסלו מן הכהונה. אמר רבי יוסי זאת אומרת שהאונסין פוסלין בכהונה, כאשת איש:

פרק החולץ

הלכה א משנה החולץ ליבמתו ונמצאת מעוברת וילדה, בזמן שהוולד של קיימא, הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה. בזמן שאין הוולד של קיימא, הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה:

גמרא בשעבר, הא בתחילה לא. דו מתניתא: היבמה לא תחלוץ ולא תתיבם עד שיהא לה

שלשה חדשים.
ותחלוץ מיד מה נפשך! אם בן קיימא הוא, לא נגע בה חליצה. אם אינו בן קיימא הוא, הרי חליצתה בידה. רבי זעירה רבי חייה בשם רבי בון בשם רבי יוחנן: שלא תהא צריכה כרוז לכהונה. רבי בא רבי יעקב בר אידי בשם ר' הושעיה שלא תהא צריכה כרוז לכהונה. תני ר' הושעיה (דברים כה) את שאומרין לו ייבם אומרים לו חלוץ. ואת שאין אומרין לו ייבם אין אומרים לו חלוץ. מה נפק מן ביניהון? היתה כשירה ונתחללה, כגון אלמנה לכהן גדול, וגרושה וחלוצה לכהן הדיוט. מאן דאמר שלא תהא צריכה כרוז לכהונה, וזו הואיל ואינה צריכה כרוז לכהונה, חולצת. מאן דאמר את שאומרים לו ייבם אומרים לו חלוץ, אינה חולצת.

חלץ בתוך שלשה חדשים, מהו שתהא צריכה לאחר שלשה חדשים? נישמעינה מן הדא: קטנה שחלצה, תחלוץ משתגדיל, ואם לא חלצה, חליצתה כשירה. [רבי מנא אמר לה סתם. רבי יצחק בריה דרבי חייה מטי בה בשם רבי יוחנן: דרבי מאיר היא. דרבי מאיר אמר אין חולצין ואין מייבמין את הקטנה, שמא תמצא איילונית וכו'] כמה דאת אמר תמן אף על פי שחלצה, חולצת. והכא נמי אף על פי שחלצה, חולצת.

רבי יודן בעי, חלץ לה מעוברת והפילה? =אים מהני חליצת מעוברת עיין בבלי נישמעינה מן הדא: הרי שמת והניח את אשתו מעוברת, יכול תהא זקוקה ליבם? תלמוד לומר (שם) ולא ימחה שמו מישראל את ששמו מחוי, יצא זה שאין שמו מחוי. יכול תהא מותרת להנשא? תלמוד לומר להקים לאחיו שם בישראל. עד שתדע אם בן קיימא הוא אם אינו בן קיימא. [יכול אף אשת סריס תהא צריכה לייבום? תלמוד לומר ולא ימחה שמו מישראל את שאין שמו מחוי. יצא זה ששמו מחוי] הכונס את יבמתו ונמצאת מעוברת, יכול תהא צרתה מותרת להינשא?... כמה דאת אמר צרתה לא תינשא עד שתדע במה היא מותרת אם בעיבור אם בביאה, אף בחלוצה כן. חליצה פטור וביאה פטור. כמה דתימר בביאה כך את מר בחליצה. שתדע אים נפטרת החליצה או בוולד

שמואל אמר זכין בעוברין מקנין דבר לעובר רבי לעזר אמר אין זכין בעוברין אמר ר' יוסי אף על גב דשמואל אמר זכין לעוברין, מודי והוא שיצא ראשו ורובו בחיים. דו מתניתא: החולץ ליבמתו ונמצאת מעוברת וילדה..כמה דאת אמר כן הוא, למפרע לא נגעה בה חליצה. והכא כן הוא למפרע והוא שיזכה. אמרי תיגלי מילתא למפרע
תמן תנינן האומר אם ילדה אשתי זכר יטול מנה, ילדה זכר נוטל מנה. אם נקבה מאתים, ילדה נקבה נוטלת מאתים. רבי לעזר אמר, לא אמר אלא בנו, הא אחר לא. רבי יוסה אמר אפי' אחר. על דעתיה דרבי לעזר ובלבד שכיב מרע, הא בריא לא. בלבד מטלטלין הא קרקעות לא. מתניתא פליגא על ר' לעזר גר שמת וביזבזו ישראל את נכסיו ונודע שיש לו בן במדינת הים. או שהיתה עיברה, חייבין להחזיר הכל! אלמא עובר קונה!
מה עבד לה ר' לעזר? שנייה היא הכא שהוא בנו.

וסיפא פליגא על שמואל מן הדא דרבי יוסה: החזירו הכל, אח"כ מת הבן או שהפילה. כל הקודם באחרונה זכה, בראשונה לא זכה. אפילו בראשונה יזכה! לא כן אמר רבי יוסה אף על דשמואל אמר זכין לעוברין מודי והוא שיצא ראשו ורובו מחיים. הרי אינו בן קיימא! אמר ר' יצחק בר אלעזר משום ייאוש.

רבנן דקיסרין רבי חייה בר ווא בשם רבי אבא בר נתן: חזר בה ר"א מן מתניתא אם זכר מנה. אם נקבה מאתים. ונקבה גבי בן לא כאחר הוא?!

תני בר קפרא בן יומו זכין לו:

הלכה ב משנה הכונס את יבמתו ונמצאת מעוברת, וילדה. בזמן שהוולד של קיימא יוציא וחייבין בקרבן. ואם אין הוולד של קיימא יקיים.

ספק בן תשעה לראשון ובן שבעה לאחרון, יוציא והוולד כשר. וחייבין באשם תלוי:

גמרא אמר רבי יוסי כל שאפשר לך לעמוד על ודאו אין חייבין על ספיקו אשם תלוי. היך עבידא? היו לפניו שני זיתים אחד של חלב ואחד של שומן, ואכל אחד מהן וחבירו מונח בתיבה? נאמר, מאחר שאילו אמצא את המפתח יכול אני לעמוד על ודאו, מהו שיהו חייבין על ספיקו אשם תלוי? נישמעינה מן הדא: הכונס את יבמתו ונמצאת מעוברת עד שלא יוודע לו אם בן קיימא הוא אם אינו בן קיימא, אינו מביא. הדא אמר' שאינו מביא.

סברא הפוכה רב אמר כל ש א י אפשר לו לעמוד על וודייו, אין חייבין על ספיקו אשם תלוי. היך עבידא? היו לפניו שני זיתים אחד של חלב ואחד של שומן ואכל אחד מהן, ובא עורב ואכל את השני, מאחר שיכול לעמוד על וודייו, חייבין על ספיקו אשם תלוי. אבל אם אכל עורב תחילה ואחר כך אכל הוא, מאחר שאינו יכול לעמוד על וודייו,אין חייבין על ספיקו אשם תלוי.

[לא כן אמר רב והוא שיוכיח לפניו חלב ברור! אף על גב דרב אמר והוא שיוכיח לפניו חלב ברור. מודה הוא הכא שיכול לעמוד על וודאו.] מכיון דאיתחזק פ ע ם א ח ת איסורא סגי [אע"ג דבא עורב ואכל]

מתניתא פליגא על רב. כוי, רבי לעזר אומר: חייבין על חלבו אשם תלוי. מה עבד רב? פתר לה חלוקין על דברי ר' לעזר.

מתניתא פליגא על רב: חתיכה של חולין וחתיכה של קודש, אכל את אחת מהן ואין ידוע את אי זה מהן אכל, מביא אשם תלוי. אכל את השנייה, מביא אשם וודאי. אכל את הראשונה ובא אחר ואכל את השנייה, זה מביא אשם תלוי, וזה מביא אשם תלוי. ניחא ראשון מביא אשם תלוי. שני למהי? אמר רבי יוסה תיפתר שהיתה חתיכה גדולה ואכל חצייה והניח חצייה.

מתניתא פליגא על רב: ספק בן תשעה לראשון בן שבעה לאחרון יוציא והוולד כשר וחייבין אשם תלוי. הרי אי אפשר לך לעמוד על וודייו, וחייבין על ספיקו אשם תלוי! אמר רבי יוסה קיימה רבי זעירא קומי רבי חייה בר ווא. ר'

חזקיהבשם רב חייה בר בא, קיימ' ר' זעורה קמינן, מאחר שהוא יכול להערות במשהו לא לגמור הביאה ולפרוש ג חדשים ולידע אם ממנו הוא, אם מאחר הוא, יכול לעמוד על וודייו.

מה אנן קיימין? אם בשבא עליה לאחר מיתת בעלה מיד, הוכר עוברה לאחר שני חדשים, ניתני בן ט' לזה ולזה, בן ז' לזה ולזה! אלא כן אנן קיימין בשבא עליה לאחר שני חדשים, והוכר עוברה לאחר ג' חדשים. 5 חדשים! אחר מיתת הבעל ניתני היבמה לא תחלוץ ולא תתיבם עד שיהו לה חמשה חדשים! אלא כן אנן קיימין כשבא עליה לאחר שלושים יום, והוכר עוברה לאחר ששים יום.=90 יום =3 חדשים לראשון, או 60 יום =שליש של 6 חדשים הרי יש כאן שלימין לראשון ומקוטעין לשני. שמע מינה שהאשה יולדת לחדשים מקוטעים. את שמע מינה שהן שתי יצירות. יצירה של בן ז' ניכר עוברה מהר, את שמע מינה שאין האשה מעוברת וחוזרת ומתעברת. את שמע מינה שהאשה אינה מתעברת משני בני אדם כאחת. מדלא קתני במשנה דמספקא לן בהני ספיקות

ופליגא על דרבנן דאגדתא. דרבנן דאגדתא אומרים (שמואל א יז) ויצא איש הביניים ממערכות פלשתים. ממאה ערלות פלשתים, שהערו בה מאות ערלות פלשתים.נתעברה מהרבה בנ"א אמר רבי מתנייה ולא פליגין. עד שלא נסרח הזרע האשה מעוברת משני בני אדם כאחת. משנסרח הזרע אין האשה מעוברת משני בני אדם כאחת.

מניין שתי יצירות? רבי זעירא בשם רבי הונא (בראשית יב) "וייצר" יצירה לשבעה ויצירה לתשעה.

נוצר לז' ונולד לשמונה, חיי. כל שכן לתשעה. נוצר לתשעה ונולד לשמונה. אינו חיי. נוצר לתשעה ונולד לשבעה איתא חמי, אם לשמונה אינו חייה, לא כ"ש לשבעה!

בעון קומי ר' אבהו, מניין לבן שבעה שהוא חייה? אמר לון מדידכון אנא יהב לכון! זוטא אכטא. זוטא אכטא. מלשונכם יש ללמוד! אתם קורים "קטן-שמונה" "קטן שמונה" [אלמא יש בעייה מיוחדת בבן שמונה]

ספק ויבם בנכסי המת בא הספק ליטול את חלקו של אביו, אמרין ליה הני אביך!היבם אביך! בא היבם ליטול חלקו של אחיו א"ל הני בריה! הספק, בנו של המת הא כיצד? עושין שיפיות compromise ביניהן ומחלקין נכסי המת.

איירי, בספק-בן-ראובן-ספק-בכור-בן-שמעון-----ספק-בכור-בן-שמעון[ימואל]------ ימין ----אוהד שבאו לחלוק בנכסי שמעון ולגבות חלק בכורה, יכולים לכתוב הרשאה זל"ז=שיפיות

[נמצאת אומר שיפיות לאחין, הפסד לאחין=שאר האחין. תחרותfight באחין, שכר באחין] יתחלק נכסי המת בין כל האחין בשווה.

לדוגמה: מת שמעון והניח 600$ ספק וימואל כותבין הרשאה זל"ז וממנ"פ: אים ס הבכור, מגיע לו 240 ולימואל 120 [סה"כ 360] אם ימואל הבכור מגיע רק לימואל 300 [ולס ולא כלום] נמצא שניהם נוטלין ב י ח ד 300 ממנ"פ [יש עוד בעייה איך לחלוק את ה300 ביניהן...עיין בסוף המאמר]--ושאר האחין [ימין ואוהד] 150 לכל אחד,

אבל בלי האי הרשאה---חולקין ה600 וכל אחד נוטל 200 [ימין ואוהד משתכרין]

ונראה לי לפתור הבעייה: הרי אף הס מודה דמגיע לימואל לכה"פ 120, א"כ נוטל ימואל בראשונה 120, ושאר 180 חולקין [סה"כ נוטל ימואל 210 תחת 200!

מת הזקן, הרי יש בנים בוודאי, ובן בן בספק.ואין ספק מוציא מידי וודאי---ולא יטול הספק כלום

מת הספק, הרי יש כאן אבי אב בוודאי, ואחי אב בספק.אבי אביו יורש הספק [לא ס אב ס אחי-אב]

מת אחד מן האחין, הרי יש כן אח בודאי, ובן אח בספק.ואין ה"ספק" נוטל כלום בנכסי האחין

מתה אמו של ספק, הרי יש כאן בן בודאי, ובעל בספק.ואין הבעל יורש את אשתו מספק(שמא היתה אשת אח שיש לה בן—אין קידושין תופשין)
מת הספק, ואח"כ מתה אמו, הרי יש כאן אחי אם בוודאי, ובעל בספק.כ משפחת האם יורשין נכסי האם

מת הייבם, ובא הספק ליטול חלקו של אביו. אי הוה קדמייא אח שמת ראשון מיסכן עני אמרין ליה, הני אבוך! הוא היה אביך ולא תירש רק מנכסיו אי הוה עתיר, אמרין ליה כולן אחין, בני אחין, בואו ונירש חלקו של אבינו וחלקו של אחי אבינו.נחלוק יחד בנכסי אבינו ואחי אבינו

תני: הראשון ה"ספק" ראוי להיות כהן גדול. והשני ממזר בספק. רבי ליעזר בן יעקב אומר אין ממזר בספק. מודי ר' ליעזר בן יעקב בספק כותים ובספק חללים. כההיא דתנינן תמן עשרה יוחסין עלו מבבל. על דעתיה דר' ליעזר בן יעקב שמונה. על דעתיה דרבן גמליאל ורבי ליעזר תשעה. על דעתיה דרבנן עשרה: עיין שם

הלכה ג משנה שומרת יבם שנפלו לה נכסים, מודין בית שמאי ובית הלל שהיא מוכרת ונותנת וקיים.
מתה, מה יעשה בכתובתה ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה? בית שמאי אומרים יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב. ובית הלל אומרים הנכסי' בחזקן: כתובתה- בחזקת יורשי הבעל. ונכסים הנכנסין והיוצאין עמה- בחזקת יורשי האב:

גמרא הכא את אמר מוכרת ונותנת וקיים, והכא את אמר מתה מה יעשה..ובנכסים הנכנסין...יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב! אמר רבי יוסי בן חנינה: הן דאת אמר מוכרת ונותנת וקיים. כשנפלו לה עד שלא היתה שומרת יבם. והא דאת אמר יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב. כשנפלו לה משנעשית שומרת יבם. נפלו לה עד שלא נעשית שומרת יבם, ועשו פירות משנעשית שומרת יבם, כמי שנפלו לה משנעשית שומרת יבם. ויחלקו הפירות

אמר רבי זעירא ההן יבם דהכא, צריכא דבית שמאי,מיבעי ליה לב"ש כבעל הוא או אינו כבעל. אין כבעל הוא, יורש את הכל. אם אינו כבעל, לא יורש כלום. מספק, יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב. בית הלל פשיטא ליה כבעל ויורש את הכל. אבל אינו יורש נכסים הנכנסין... שכן אפילו אחיו אין לו אלא אכילת פירות בלבד

תני רבי הושעיה יורשי היורשין את כתובתה יורשי הבעל [לב"ה] חייבין בקבורתה. אמר רבי יוסה אילולי דתניתה רבי הושעיה הוות צריכא לן, מאחר שאין לה כתובה אין לה קבורה. דהו"א דרק כסף כתובתה [שגובה אביה-כגון לב"ש] משועבד לקבורתה וקשיא אילו אשה שאין לה כתובה שמא אין לה קבורה?! אשה אף על פי שאין לה כתובה שמחלה כתובתה יש לה קבורה. ברם הכא שומרת יבם אם יש לה כתובה יש לה קבורה. אם אין לה

כתובה אין לה קבורה:

הלכה ד משנה כנסה, הרי היא כאשתו לכל דבר. ובלבד שתהא כתובתה על ניכסי בעלה הראשון: וא"י למכור נכסי אחיו

גמרא כיצד הוא עושה? כדיי שיוכל למכור בנכסי אחיו כונס ומגרש ומחזיר. והיא שוברת על כתובתה. כותבת לו "שובר"

אמר רבי יוסה לצדדין היא מתניתא: א ו שוברת לו על כתובתה.

רבי זעירא בשם רב המנונא: כנסה, וגירשה והחזירה, אם ח י ד ש לה כתובה, כתובתה על נכסיו. ואם לאו, כתובתה על ניכסי בעלה הראשון. ר' יוסי אמר בשם רב חסדא מתניתא אמרה כן: דבלא "חידוש" לא הועיל שהמגרש את האשה והחזירה, על מנת כתובה הראשונה החזירה.

לא סוף דבר עד שיכניס ויגרש ויחזיר, כ אין צורך לגרש ולהחזיר ולחדש דרובא אתא מימר לך,רבותא השמיענו אפי' כנסה וגירשה והחזירה, אם ח י ד ש לה כתובה, כתובתה על נכסיו, ואם לאו, כתובתה על ניכסי בעלה הראשון.

רבי זעורה בשם רבי המנונא אמר: ארוסה שמתה אין לה כתובה.אין בעל חייב לתת הכתובה לאביה שלא הותרה להינשא לשוק.="לא ניתנה כתובה לגבות מחיים" שלא תאמר יעשה כמי שגירש ארוסה ויהא לה כתובה. לפום כן צריך מימר אין לה כתובה: [נשואה שמתה, פשיטא דאי"ל כתובה, דהא יורשה!!]

הלכה ה משנה מצוה בגדול לייבם. לא רצה מהלכין על כל האחין. לא רצו חוזרין אצל הגדול. ואומרים לו עליך מצוה או חלוץ או ייבם!

תלה בקטן עד שיגדיל, ובגדול עד שיבוא ממדינת הים, ובחרש ובשוטה אין שומעין לו. אלא אומרים לו עליך מצוה או חלוץ או ייבם!

החולץ ליבמתו הרי הוא כאחד מן האחין לנחלה. אם יש שם אב הנכסים של אב.

הכונס את יבמתו זכה בנכסי אחיו

רבי יהודה אומר בין כך ובין כך אם יש שם אב הנכסים של אב:

גמרא שלא תאמר חליצה קניין, וביאה קניין. כמה דתימר הכונס את יבמתו זכה בניכסי אחיו. ודכוותה החולץ ליבמתו זכה בנכסי אחיו. לפום כן צריך מימר הרי הוא כאחד מכל האחין לנחלה.

רב יהודה אמר בשם שמואל העושה מאמר ביבמתו לא זכה בניכסי אחיו. ואף בית שמאי מודיי בה. ואף רבי שמעון מודיי בה. ולא כרבי לעזר בן ערך, דרבי לעזר בן ערך אומר: המאמר קונה קניין גמור ביבמה.

היו שתי יבמות, עשה מאמר בזו ובעל לזו, מה נפשך אם במאמר יזכה, אם בביאה יזכה. אמר רבי יוסה מאחר שאינו יכול לקיים את אחת מהן, לא זכה בניכסי אחיו.

רבי יצחק בר טבליי בשם רבי לעזר טעמא דרבי יהודה (דברים כה) והיה הבכור אשר תלד. מקישו לבכור. מה הבכור אינו יורש בחיי אביו, אף זה אינו יורש בחיי אביו. אי מה בכור יורש לאחר מיתת אביו, אף זה יורש לאחר מיתת אביו. אמר רבי זעורה מינה, מה

הבכור לא יורש אלא בשעה שהוא ראוי לירש, אף זה אינו יורש אלא בשעה שהוא ראוי לירש. עוד אינו יורש.

רבי אבא בר כהנא רבי חייה בר אשי בשם רב הלכה כרבי יהודה. רבי יהושע בן לוי אמר הלכה כרבי יודה. רבי אבהו רבי לעזר בשם רבי הושעיה הלכה כרבי יודה. אמר רבי יוחנן זימנין סגי יתבית קומי רבי הושעיה ולא שמעית מיניה הדא מילתא! אמר ליה ולית בר נש דו שמע מילה, ולית חבריה שמיע ליה?! "לא שמעתי" אינו ראיה...

הלכה ח משנה החולץ ליבמתו הוא אסור בקרובותיה, והיא אסורה בקרוביו.

הוא אסור באמה ואם אמה ואם אביה. בבתה בבת בתה ובבת בנה ובאחותה בזמן שהיא קיימת. האחין מותרין.

והיא אסורה באביו באבי אביו בבנו ובבן בנו באחיו ובבן אחיו

מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו, ואסור בצרת קרובת חלוצתו:

גמרא מפני שחלץ לה. הא לא חלץ לה, ומתה, מותר באמה. אמר רבי אבינא הדא היא דמר ר' יעקב בר אחא בשם רבי לעזר שומרת יבם שמתה מותר באמה. זיקה היתה לו בה כיון שמתה בטלה לו זיקתה. והכא כיון שמתה בטלה זיקתו. רבי אבון שמע לה מן דבתרה ובאחותה בזמן שהיא קיימת והאחין מותרין. ואחותה אצל האחים לא כמתה היא?!

אסורה באביו וב א ב י א ב י ו. הדא אמרה שניתנו שניות אשת-אבי אביו לחולץ..דילמא משום מיתנא!

והיידא אמרה דא? בבנו וב ב ן ב נ ו באחיו ובבן אחיו. הדא אמרה שניתנו שניות לחולץ.

כיני מתניתא: מותר הוא אדם בקרובת צרת חלוצתו. ואסור בצרת קרובת חלוצתו. הדא מסייעא לההיא דאמר רבי הילא בשם ר' אבינא קל וחומר מה אחות חלוצתו שהיא מדבריהן נתנו לה חכמים צרה. וכו' לעיל 3:1

הלכה ט משנה החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה, ומת. חולצת ולא מתייבמת.

וכן המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת, הרי זו פטורה:

גמרא שמעון בר בא בעא קומי רבי יוחנן מה בין חולץ מה בין מגרש? אמר ליה מה את סבור חליצה קניין כאשתו אינה אלא פטור.

[אין האחין חייבין עליה משום אשתו של חולץ. אבל חייבין עליה משום אשתו של מת] של אח הראשון

הלכה י משנה שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה, משום ר' יהודה בן בתירה אמרו, אמר לו המתן עד שיעשה אחיך הגדול מעשה. חלצו לה אחין או כנסו, יכנוס את אשתו. מתה היבמה, יכנוס. מת היבם, מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו בחליצה:

גמרא לא אמרו אלא מתה יבמתו מותר באשתו. אבל אם מתה אשתו אסור יבמתו. אמר רבי יוחנן זו דברי רבי לעזר.13:6 אבל דברי חכמים מתה יבמתו מותר באשתו. "מתה אשתו מותר ביבמתו" אמר רבי יוחנן דברי חכמים כל דבר שהוא בא מחמת הגורם בטל הגורם בטל האיסור. ודברי ר' לעזר אף על פי

שבטל הגורם האיסור במקומו:

הלכה יא משנה היבמה לא תחלוץ ולא תתיבם עד שיהא לה שלשה חדשים. וכן שאר כל הנשים לא ינשאו ולא יתארסו עד שיהו להן שלשה חדשים. אחת בתולות ואחת בעולות. אחת אלמנות ואחת גרושות. אחת ארוסות ואחת נשואות.

רבי יהודה אומר: הנשואות יתארסו. והארוסות ינשאו. חוץ מן הארוסה שביהודה לא ינשאו מפני שליבו גס בה וכבר בא עליה

רבי יוסי אומר כל הנשים יתארסו חוץ מן האלמנה מפני האיבול:

גמרא עד כמה הכרת העובר? סומכוס אומר משום רבי מאיר עד שלשה חדשים. אע"פ שאין ראיי' לדבר זכר לדבר. שנא' (בראשית לח) ויהי כמשלש חדשים.

[אמר רבי יודן אפילו מעוברת רוח דיה שעתה (ישעיהו לג) הרינו חלנו כמו ילדנו רוח (שם) תהרו חשש תלדו קש]

רבי זעירא רבי בא בר זוטרא אמר ר' חנינה בשם רבי חייה רבה: אפילו רובו של ראשון ורובו של אחרון והאמצעי שלם.אפשר להכיר העובר ר' אסי אמר תשעים יום שלימין. שמואל אמר הן עיבוריהן=30 יום*3

אתא עובדא קומי רבנן דתמן דלא ידעין אם שלשה עשר מן הראשון ושבעה עשר מן האחרון. או שבעה עשר מן הראשון ושלשה עשר מן האחרון וחמשה שלימין באמצע.ילדה אחר הנשואין וביקשו ליגע בוולד משום ספק ממזירות. דהו"ל ארוסה שעיברה אמר לון רב נחמן בר יעקב כההין עובדא אתא קומי רבה בר בא (אבוה דשמואל) ואכשרו. אבא בר ווא=רבה בר בא

פליג על שמואל בריה?! אמר רבא שנייא היא הכרת העובר. שנייה היא לידתו. הכרת העובר לחדשים שלימין. ולידתו לחדשים מקוטעין.

תמן תנינן נדה4:5 וכמה היא קישויה? ר' מאיר אומר אפילו ארבעים חמשים יום. רבי יודה אומר דייה חדשה. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים אין קישוי יותר משתי שבתות. ר' יוסה בשם רבי ווא זאת אומרת ר' יודא שהאשה יולדת לחדשים מקוטעין. דלכן דאל"כ ניתני שלשים יום.אלמא יכולה לילד כל חודש התשיעי ר' יוסה בי רבי בון בשם רבי ווא זאת אומרת שהאשה יולדת לחדשים שלימין דתנינן דייה חדש " ה ".והיינו 30 יום!

רבי יודן בעי, סוף דבר עד שתלד?! לא אפילו הפילה!יש דם קושי!

אמר רבי מנא שמעית בשם שמואל היא הכרת העובר היא לידתו. ולית אנא ידע מן ממי שמעתי שמעת. אמר ר' בא בר כהן קומי רבי יוסי, רבי ירמיה אמרה. אמר ליה רבי חזקיה לא אמרה רבי ירמיה! ואיקפד רבי יוסי לקיבלי'. אמר ליה שכן אפילו יהושע שהיה קושר למשה לא אמר כן, ואת אומרת כן?!איך אפשר לומר "לא אמר....."...בברירות חזר ואמר, אין דאמרה, אלא כאינש דשמע מילה ומקשי עליה."כ אכן כן הוא?!.."

ר' ברכיה בשם שמואל: לעולם אין האשה יולדת או למאתים ושבעים ואחד או למאתים ושבעים ושנים. או למאתים ושבעים ושלשה. או למאתים ושבעים וארבעה. א"ל ר' מנא מנן שמע רבי הדא מילתה? א"ל מן ר' בא. מחלפה

שיטתיה דרבי בא תמן הוא אמר שנייא הוא הכרת העובר שנייא הוא לידתו. והכא אמר הכין!

ר' אבא בר זוטרא בשם שמואל: כל שהוא בה"י רבה באל"ף רבא .כתיב "הרבה [יכול להיות...ארבה] את זרעך"=212 (יולדת לז' אינה יולדת למקוטעין)
רב חייה בר אשי הוה יתיב קומי דרב. חמיתיה מבעת.nervous אמר ליה מהו כן? אמר ליה חמרתי מעברה והיא בעיא מילד, ואנא בעי מרבעתה אני צריך להעלות עליו זכר עד דלא תצנן. א"ל אימתי עלה עליה הזכר? א"ל ביום פלן. וחשב. א"ל בעיא היא עד כדון.יש עוד זמן... ותני כן: חמרתה פוחתת אינה פוחתת מימות הלבנה, והמוספת אינה מוספת על ימות החמה354-365
מילתי' דרבי יהושע בן לוי פליגא: דאמר ריב"ל בקורת משל מלכות עיברה, והרביעו של בית רבי ממנה שוורים,על הרבה פרות ויש מהן שילדו עכשיו, ויש מהן שילדו לאחר זמן! כאן בבהמה טהורה כאן בבהמה טמאה.טמאה, זמנה קצוב והא כתיב (איוב לט) הידעת עת לדת יעלי סלע וגו'. תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה.אלמא יש זמן קצוב לחיה! הידעת עת לדת, חיה טהורה כבהמה טמאה.

רבי מאיר חשש לגיטין.כ כשיש גט involvedמונה 3 חדשים משעת הגט
רבי יודה חשש לוולדכשיש וולד"involved".
ר' יוסי חשש לגיטין ולוולד.דווקא כשיש "גט וולד" צריך המתנה. מנא תימר דלית רבי יוסי חושש לגיטין? דתנן ארוסות ינשאו מיד.

רבי זעורה בשם רבי: גדולה ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה. היוצאת בגט, צריכה להמתין שלשה חדשים. הדא מסייעא לר"מ. דרבי מאיר חשש לגיטין.
ר' בא בשם ר' אבא בר ירמיה אנוסה אינה צריכה להמתין שלשה חדשים. מסייעא לרבי יוסי. דרבי יוסי חשש לגיטין ולוולד
תני הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו, צריכות להמתין ג' חדשים, דברי ר"י. רבי יוסי אומר אינן צריכות להמתין.

ובדמים גיורת שראתה, מטמא מעל"ע רבי יודה אומר מטמא מעת לעת. רבי יוסי אומר דייה שעתה. אמר רבי נראין דברי ר' יוסי בדמים, ודברי רבי יודא בוולד. אמר רבי חנינה בריה דרבי אבהו, אבא הוה ליה עובדא. ושלח שאל לרבי חייה ולרבי יוסי ולרבי אמי, והורין ליה כרבי יוסי בוולד. אינה צריכה להמתין דלא כן מה אנן אמרין, רבי יודה ורבי יוסה אין הלכה כרבי יוסי?! אלא בגין דאמר ר' "נראין" והיה אפשר לפרש:שנראין דברי רבי יהודה לר' יוסי שאף ר' יוסי לא נחלק עליו... לא כן אמר רבי בא בשם רבי זעורה כל מקום ששנה רבי "נראין" עדיין המחלוקת במקומה. חוץ "מעיגול של דבילה" דדין מודי לדין ודין מודה לדין.

תוספתא טבול יום פרק ב [עיגולי דבילה שנפלה משקין על מקצתן, הרי זה נוטל עובי שלש אצבעות על רחב מלא קציעה. דברי ר' יהודה. וחכמים או'. אין נוטל הימנו אלא מקום משקה בלבד. אמ' ר'. נראין דברי ר'יהודה בדבילה שמינה שלא גירסה ודברי חכמים בדבילה

אמר רבי יוסי קשייתה קומי רבי חנינה בריה דרבי אבהו, אפילו דבר בריא שנבעלו? אי"צ "המתנה"? אמר לו וסתם גויות לא כבעולות הן?!

שמעון בר בא אמר, אתא עובדא קומי רבי יוחנן והורי כרבי יוסי של משנתינו. והוה רבי לעזר מצטער, אמר שבקין סתמא ועבדין כיחידייא! אשכח תני לה רבי חייה בשם רבי מאיר, כד שמע לה דתני לה רבי חייה בשם רבי מאיר, אמר יאות סבא ידע, פירקי גרמי.יפה יודע הזקן לתרץ עצמו! שאינו "סתם" משנה

רבי מנא בעא קומי רבי יודן, תמן אמר רבי חזקיה רבי אבהו בשם רבי לעזר כל מקום ששנה רבי מחלוקת וחזר ושנה סתם, הלכה כסתם משנה. והכא את אמר הכין! פסק כר יוסי! אמר ליה: לא רבי, דילמא חורן.שמא אחרים שנו ה"מחלוקת"—לא רבי מה כ ק"ו היא!! הן דשנה רבי מתניתין מחלוקת, וחזר ושנה סתם הלכה כסתם. אתר דלא אשכח רבי מתניתא מחלוקת, אלא אחרים שנו מחלוקת, ור' שנה סתם, לא כל שכן תהא הלכה כסתם! אתא רבי חזקיה ורבי יעקב בר אחא ורבי שמעון בר אבא בשם רבי לעזר ואפילו שנו אחרים מחלוקת, ורבי שנה סתם הלכה כסתם. ולמה הוא מורי ליה כיחידייא? רבי שמואל בר איניא בשם רבי אחא הדא דתימר כשאין מחלוקת אצל סתם. אבל אם יש מחלוקת אצל סתם, לא בדא הלכה כסתם. וממילא אפשר לפסוק כר"י

רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי אחא הדא דתימר ביחיד אצל יחיד. אבל ביחיד אצל חכמים [ר יודא ור יוסי] לא בדא הלכה כסתם

אמר ר' יוחנן: כל מקום ששנה סתם משניות, דרבנן. עד שיפרש לו רובו=רבו יפרש לו אחרת רשב"ל אומר כל סתם משניות, דרבי מאיר. עד שיפרש לו רובו. אמר ר' זעירא קומי רבי יוסי לא דרשב"ל פליג, אלא דו חמי רוב משניות דרבי מאיר. רבי זעירא בעא קומי רבי מנא, הידינו רבה? רבה דמתניתא, רבה דאולפנה?איזה רבו יפרש לו, תנא שבברייתא או רבו המוסר לו תורה?

לית מילתא דרבי לעזר אמרה רבה דמתניתא! אשכח דתני לה רבי חייה בשם רבי מאיר כד שמע, אמר, יאות סבא ידע פירקי גרמיה, נאמר, אולפן קביל מן רבה!! ולמה לא נח דעתו של ר' אלעזר עד ששמע שיש מ ת נ י ת א דתני לה בשם ר"מ

החולצת מונה 3 חדשים משעת מיתה, היוצאה בגט מונה משעת נתינת גיטה. רבי חנינה אמר משעת נתינת גיטה. רבי יוחנן אמר משעת כתיבה. רב ושמואל. רב כרבי חנינה. ושמואל אמר כרבי יוחנן.

מתיב שמואל לרב, על דעתך דאת אמר משעת נתינה. משום מה את חושש? משום שנתייחדה בנתים. וניחוש לה לגט ישן!וניבעי גט אחר!

מתיב רבי חנינה לרבי יוחנן, על דעתך דאת אמר משעת כתיבה, היו שני גיטין, אחד נכתב עכשיו ואחד נכתב לאחר זמן, וניתנו שניהן ביום אחד, לזו את אוסר ולזו את מתיר?! מן דהוה מותבה רב לשמואל, התיב רבי חנינה לרבי יוחנן. מאן דהוה רבי יוחנן מותבה לרבי חנינה, התיב שמואל לרב.

והלכה: מונה לגט משעת כתיבה אם לא נתייחד

עמה.

חוץ מן האלמנה מפני האיבול. וכמה הוא האיבול? שלשים יום. הדא דתימר בנשים, אבל באנשים שלשה רגלים. בשיש לו בנים, אבל אם אין לו בנים מיד. בשיש לו מי שישמשנו, אבל אם אין לו מי שישמשנו, מיד. בשאין לו בניו קטנים, אבל אם היו בניו קטנים, מיד. כהדא מעשה שמתה אשתו של רבי טרפון, עד כשהוא בבית הקברות אמר לאחותה היכנסי וגדלי את בני אחותיך! אעפ"כ כנסה ולא הכירה עד שעברו עליה ל' יום:

הלכה יב משנה ארבעה אחין נשואין לארבעה נשים ומתו, אם רצה הגדול שבהם לייבם את כולן, הרשות בידו.

היה נשוי לשתי נשים ומת, ביאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה

היתה אחת כשירה ואחת פסולה, אם היה חולץ, חולץ לפסולה. ואם היה מייבם מייבם לכשירה:

גמרא ארבעה מאחין כו'

דלמא=מעשה שהיה.. תלת עשר אחין הויין ומתין תרין עשר דלא בנין, אתיון בעיון מתייבמה קומי רבי,כולן רצו להתייבם אמר ליה רבי איזיל ייבם! אמר ליה לית בחיילי.אין בכוחי! והם אומרות כל חדא וחדא אנא מזייננא ירחי.כל אחת אומרת אני נותן מזונות לכולן, ירח אחד. אמר, ומאן זיין ההוא ירחא דעיבורא? אמר רבי אנא זייננא ירחא דעיבורא! וצלי עליהון, ואזלון להון. בתר תלת שנין אתון טעינין תלתין ושיתא מיינוקיןבאו טעונין 36 ילדים אתון וקמנו להן קומי דרתה דרבי.באו ועמדו להם לפני חצר רבי סלקין ואמרין ליה, לרע קרייא דמיינוקין בעיין מישאל בשלמא. מלמטה, קול התינוקת רוצים לשאול בשלום אודיק ר' מן כוותא וחמתון.הביט רבי מן החלון וראה אותם אמר לון מה עיסקיכון? אמרין ליה אנן בעיין תיתין לן ההוא ירחא דעיבורא אנחנו רוצים שתתן לנו חודש העיבור! ויהיב להון ההוא ירחא דעיבורא.

כתיב (שמואל ב ו) וישב ארון יי עם עובד אדום בביתו שלשה חדשים ויברך יי וגו' במה בירכו? בבנים. הדא הוא דכתיב (דברי הימים א כו) כל אלה מבני עובד אדום המה ובניהם ואחיהם איש חיל בכח לעבודה ששים וגו'. דהוות כל חדא מינהן כל אחד משמונה כלותיה ילדה תריי בכל ירחא. הא כיצד? טמאה שבעה וטהרה ז' וילדת. טמאה ז' וטהרה ז' וילדת. שית עשר לכל ירח. לתלתא ירחין הא ארבעין ותמניי'. והוא שתא,אשתו ילדה עוד 6 ילדים ב3 ירחים הא חמשין וארבעה. ותמנותיהון שמונה כלותיה הא אשתין ותריי. הדא היא דכתיב ששים ושנים לעובד אדום

א"ר בא בר זבדא כתיב (דברים כה) ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל. בית שהוא ניתר בחליצה אחת. אף בביאה כן. חליצה פוטר וביאה פוטר. כמה דאת אמר בחליצה. כן את אמר בביאה.

מהו להערים?לייבם 12 נשים ע"מ שלא להישאר עמם וכי רבי טרפון אביהן של כל ישראל לא הערים. קידש שלש מאות נשים בימי רעבון, על מנת להאכילן בתרומה. תמן כל אחת ואחת ראויה לוכל בתרומה, ברם הכא אין כל אחד ואחד ראוי לייבם.ע"כ אסור לייבמם ע"מ שלא לכנסם ר' יודן בי רבי ישמעאל עבדין ליה כן:

הלכה יג משנה המחזיר את גרושתו, והנושא את חלוצתו, והנושא את קרובת חלוצתו, יוציא והוולד ממזר. דברי רבי עקיבה. וחכ"א: אין הוולד ממזר.

ומודים בנושא את קרובת גרושתו, שהוולד ממזר:

גמרא ר' חייה בשם ר' יוחנן: המחזיר את גרושתו משנישאת, פסלה מן הכהונה. בלא כך, אינה פסולה מן הכהונה!גרושה היא! אלא פסולה מלוכל בתרומה.

רבי זעירה ר' חייה בשם ר' יוחנן: המחזיר גרושתו משנישאת, בתה כשירה לכהונה. ומאי טעמא? (דברים כד) כי תועבה היא. היא תועבה ואין הוולד תועבה:

הלכה יד משנה ואי זהו ממזר? כל שאר בשר שהוא בלא יבוא דברי ר"ע. שמעון התימני אומר: כל שחייבים עליו כרת בידי שמים. והלכה כדבריו. ר' יהושע אומר: כל שחייבין עליו מיתת ב"ד:

אמר שמעון בן עזאי: מצאתי מגילת יוחסין בירושלים וכתוב בה: איש פלוני ממזר מאשת איש, לקיים דברי ר' יהושע:

גמרא ר' יוסי בן חנינה אומר וכולהם מאשת אב למדו. (דברים כג) לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו.

ר"ע דורש, מה אשת אביו מיוחדת שהיא בלא יבוא הוולד ממזר, אף כל שהוא בלא יבא הולד ממזר. התיבון הרי אלמנה לכ"ג! שנייא היא שפירש בה חלל.

שמעון התימני דרש, מה אשת אב מיוחדת שחייבין עליה כרת בידי שמים, הוולד ממזר. אף כל שחייבין עליה כרת בידי שמים, הוולד ממזר. התיבון הרי נידה! שנייא היא שאין כתוב בה שאר בשר.

רבי יהושע דרש, מה אשת אב מיוחדת שחייבין עליה מיתת ב"ד והוולד ממזר. אף כל שחייבין עליה מיתת ב"ד הוולד ממזר.

אע"ג דרבי יהושע אמר הבא על אחותו, הוולד כשר. מודה שאם היתה הוולד נקיבה, שהיא פסולה מן הכהונה.

אע"ג דרבי שמעון בן יהודה משום ר' שמעון, גוי ועבד שבאו על בת ישראל הוולד כשר, מודי שאם היתה נקיבה שהיא פסולה מן הכהונה

חדא בר נש אתא לגבה רב. אמר, בגין דילידת אמה דההוא גברא ארמאי. אמר ליה כשר. אמר ליה רב חמא בר גוריא הן דעיימך רגליך,??ברח מכאן... עד דלא ייתי שמואל ויפסלינך!

אע"ג דרב אמר גוי ועבד שבאו על בת ישראל הוולד כשר. מודי שאם היתה נקיבה שהיא פסולה מן הכהונה

ומה ראוי לומר הלכה כר"ש התימני? אמר ר' יוסי בי רבי חנינא מקום שנכללו כל העריות להיכרת. יצאת אשת אב ללמדך על הממזר.בפרשה של ה"כלל"=אחרי,[מכל התועבות..] נזכר רק "כרת" , לא מיתת בי"ד. על כן ילפי'- מה אשת-אב שחייבין עליה כ ר ת , הוולד ממזר(כדכתיב בתצא) אף כל...

מחלפה שיטתיה דרבי יוסי בי רבי חנינא, תמן=הכא הוא יליף ליה מכללא. והכא=תמן... הוא יליף ליה מפרטה.. דתני (ויקרא ד) מצות ה'. הייתי אומר אף אוכלי שקצים ורמשים בכלל? להביא חטאת הרי את דן לומר נאמר כאן (שם) מעיני ונאמר להלן (במדבר טו) מעיני. מה עיני

שנאמר להלן דבר שחייבין על שגגתו חטאת ועל זדונו כרת, אף מעיני שנאמר כאן חייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת. אי מה עיני שנא' להלן שיש בו מיתת ב"ד? אמר רבי יוסי בי רבי חנינה מקום שיצאת עבודה זרה ללמד על מחוייבין כריתות, לא יצא עמם מיתה, אלא כרת בלבד.בפרשת שלח=פרשה של ה"פרט". לא כתוב "מיתה" גבי ע"ז אבל מיתה ממקום אחר באת. מחלפה שיטתיה דרבי יוסי ברבי חנינה, הכא הוא יליף לה מכללא, ותמן הוא יליף לה מפרטה! תמן נכללו כל המצוות לקרבן, יצאת עבודה זרה ללמד על מחוייבי קרבנות. ובפרט כתוב רק כרת אית לך מימר הכא נכללו כל העריות לממזר, יצאת אשת אב ללמד על הממזר? ! מי כתיב "מלת ממזר" בהכלל, דנימא "יצאת א"א" לעשות ממזר דווקא אמיתת בי"ד?!... ע"כ ילפינן מפרשת ה"כלל" =כללא דכרת

הלכה טז משנה אשתו שמתה, מותר באחותה. גירשה ומתה, מותר באחותה. נישאת לאחר ומתה, מותר באחותה

יבמתו שמתה, מותר באחותה. חלץ לה ומתה, מותר באחותה. נישאת לאחר ומתה, מותר באחותה:

גמרא הא באמה אסור. לא כן א"ר יעקב בר אחא בשם ר' לעזר שומרת יבם שמתה מותר באמה!

אלא בגין דתנינן חלץ לה ומתה מותר באחותה. הא באמה אסור. לפום כן תנא אחותה:

מסכת יבמות פרק ה

הלכה א משנה רבן גמליאל אומר: אין גט אחר גט, ולא מאמר אחר מאמר, ולא בעילה אחר בעילה, ולא חליצה אחר חליצה.

וחכ"א: יש גט אחר גט ואחר מאמר. אבל לא לאחר בעילה ולא לאחר חליצה כלום:

גמרא (דברים כה) יבמה יבא עליה-זה הביאה. ולקחה לו לאשה-זה המאמר. יכול כשם שהביאה גומרת בה, כך יהא המאמר? ת"ל יבמה יבא עליה. עורה את כל הפרשה כולה ליבום. ואם כן מה הועיל בה מאמר? לאוסרה לאחין.

רבי שמעון אומר המאמר או קונה או לא קונה. מאי טעמא דרבי שמעון? יבמה יבא עליה- זה הביאה. ולקחה לו- זה המאמר. וכשם שהביאה גומרת בה כך המאמר גומר בה. או יבמה יבא עליה והרי היא לקוחה לו, והמאמר לא הועיל בה כלום.

ר' לעזר בן ערך אומר המאמר קונה קניין גמור ביבמה מה טעמא דרבי לעזר בן ערך? ולקחה לו לאשה הרי היא כקידושי אשה, מה קידושי אשה קונין קניין גמור, אף המאמר קונה קניין גמור.

אי זה מאמר ביבמה? הרי את מקודשת לי בכסף ובשוה כסף. כמה דרבנין אמרין המאמר קונה ומשייר. כן אינון אמרין הגט פוטר ומשייר. ויפטור הגט פטור גמור ביבמה מקל וחומר. מה אם האשה שאין חליצה פוטרת בה, הגט פוטר בה. יבמה שחליצה פוטרת בה, אינו דין שיהא הגט פוטר בה! תלמוד לומר וחלצה, בחליצה היא ניתרת ואינה ניתרת בגט. ולא תפטור בה כלום. כתיב ולא תהיה לאיש זר.

מה אנן קיימין? אם בשבא עליה, אשתו היא. אם בשחלץ לה, תלך ותינשא לאיש זר. אלא כן אנן קיימין, בשנתן לה גט."יבם" קרי ליה "זר" וקאמר רחמנא "לא תהיה" ותני חזקייה כן: מניין לנותן גט ליבמתו שהיא אסורה עליו ועל אחיו? אצלו אני קורא אשר שילח. אצל האחין אני קורא אשר שילח ה
ותתיר חליצה באשה מק"ו, מה אם היבמה שאין הגט פוטר בה, חליצה פוטר בה. אשה שהגט פוטר בה, אינו דין שתהא חליצה פוטרת בה. ת"ל (דברים כד) וכתב לה ספר כריתות וגו'. בגט היא ניתרת ואינה ניתרת בחליצה.
ותפטור בה ותשייר! תמן כתיב לא תהיה לאיש זר. הכא מה אית לך?

[קידושי אשה קונין קניין גמור אף המאמר קונה קניין גמור.]

כמה דרבי שמעון אומר המאמר או קונה או לא קונה, כן הוא אומר הגט או פוטר או לא פוטר? נישמעינה מן הדא: רבי שמעון אומר הבעילה בזמן שהיא בתחילה, אין אחריה כלום. הא ביאה שלאחר מאמר, יש אחריה כלום לא קנה מאמר, תקנה הביאה, ולא יהא אחריה כלום.ואי קנה מאמר, אין הביאה כלום! אלא כן אנן קיימין, בבעילה שהיא לאחר הגט. ושוב עשה מאמר הדא אמרה שהגט פוטר ומשייר.דאלת"ה, תיקשי, ממנ"פ, הועיל הגט, אין כאן ביאה. לא הועיל הרי יש כאן ביאה כשירה, ואין אחריה מאמר!

רבן גמליאל כרבי שמעון, המאמר או קונה או לא קונה, ורובא מדר"ש, הגט פוטר או לא פוטר? האים גם ר"ג סובר שמאמר/גט קונין "לגמרי או אפס"? נישמעינה מן הדא: מודה רבן גמליאל לחכמים שיש גט אחר מאמר, ומאמר אחר גט. גט אחר ביאה ומאמר. היך עבידה? היו שלש יבמות עשה מאמר בזו, ובעל לזו, ונתן גט לשלישית. הדא אמרה שהמאמר קונה ומשייר. אי תאמר המאמר או קונה או לא קונה. מה נפשך קנה מאמר אין אחר זו כלום. לא קנה המאמר תקנה הביאה ולא יהא אחריה כלום. הדא אמרה פושט שיטת רבן גמליאל שהמאמר קונה ומשייר.
מאמר אחר ביאה וגט היך עבידה? היו שלש יבמות נתן גט לזו ובעל לזו ועשה מאמר בשלישית. הדא אמרה שהגט פוטר ומשייר. ואם תאמר הגט פוטר או לא פוטר. מה נפשך פטר הגט אין אחריו כלום. לא פטר הגט תפטור הביאה ולא יהא אחריה כלום. הדא אמרה שהגט פוטר ומשייר.

היך רבן גמליאל כרבי שמעון. ואין מאמר אחר מאמר ביבמה כר' שמעון היא. כ להלכה ס"ל כן ולא מטעמיה
אלא דלית טעמא דהן, כטעמא דהן. טעמא דהן דר"ג כל מה שמאמר השני עתיד לקנות כבר קנה הראשון. כל מה שהגט השני עתיד לפטור כבר פטר הראשון. טעמא דרבי שמעון קנה הראשון, קנה השני?! לא קנה הראשון, אף השני לא קנה. פטר הראשון, פטר השני?! לא פטר הראשון, אף השני לא פטר.

על דעתיה דרב"ג מהו שיהא הגט לאחר גיטו של מאמר, ומאמר אחר גיטו של מאמר?
גט לאחר גיטו של מאמר היך עבידא? היו שתי יבמות, עשה מאמר לזו ונתן לה גט, ונתן גט לשנייה. א"ת הגט פוטר יותר ממה שקנה מאמר, כמי שיש כאן גט, ואין גט לאחר גיטו

של מאמר. א"ת אין הגט פוטר יותר ממה שקנה מאמר, כמי שאין כאן גט, ויש גט לאחר גיטו של מאמר.

מאמר אחר גיטו של מאמר היך עבידה? היו שתי יבמות, עשה מאמר לזו ונתן לה גט, עשה מאמר לשנייה. א"ת הגט פוטר כל מה שקנה מאמר, כמין שאין כאן מאמר. ויש מאמר אחר גיטו של מאמר. וא"ת אין הגט פוטר כל מה שקנה מאמר, כמי שיש כאן מאמר, ואין מאמר לאחר גיטו של מאמר

על דעתיה דר"ג, מהו שתהא ביאה פסולה אחר ביאה פסולה? כגון נתן גט ובא עליה, ושוב בא עליה אח שני. ביאת בן תשע אחר ביאת בן תשע? ביאה פסולה לאחר ביאת בן תשע? ביאת בן תשע לאחר ביאת פסולה.

##מהו שיודו חכמים לר"ג?ביבם אחד ויבמה אחת שמא מודו דאין מאמר אחר מאמר, ומפרש תכף למאי נפק"מ...

ואין מאמר אחר מאמר ביבמה אחת. היך עבידא? עשה מאמר ביבמתו ונתן לה גט ועשה מאמר. אים תאמר יש מאמר אחר מאמר, לא נפטרה באותו הגט. אם תאמר אין מאמר אחר מאמר, נפטרה באותו הגט גט,

וההוא דמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן קידש אשה לאחר 30, ושוב קידש אשה לאחר 29 וכו' אפי' קידושין מאה תופסין בה, דלא כרבן גמליאל:דדמי למאמר אחר מאמר

אפילו כן אפי' תימא כר"ג.. אין מאמר אחר מאמר. לא אמר רבן גמליאל אלא על ידי גט, על ידי מאמר דווקא בהנך (דהוי רק דרבנן)

[שייך לעיל רבי יודן בעי, קידש אשה מעכשיו לאחר שלשים יום, ונפלה לה אחותה בתוך שלשים יום.מי מידחיא אחותה?!]

הלכה ב משנה כיצד? עשה מאמר ביבמתו ונתן לה גט, צריכה הימינו חליצה
עשה מאמר וחלץ, צריכה הימינו גט
עשה בה מאמר ובעל, הרי זו כמצותה:

גמרא הדא אמרה שהגט פוטר יותר ממה שקנה מאמר. אם תאמר אין הגט פוטר יותר ממה שקנה מאמר, יבם! ארישא פריך

אמר: לא יפטור גיטי אלא מה שקנה מאמרי? ואפילו מה שקנה מאמרי, לא פטר גיטי. כריתות, אין זו כריתות!

חליצה פסולה אף שעדיין מחוסרת גט (כגון בבבא מציעא) פוטרה. ולהידא מילה? שאם יבא אחר וקידש את הצרה, תפשו בה קידושין. בא אחר וקידשה את "הנחלצת שנתאמרה" מכיון שנעקרה הימינה זיקת המת, תפשו בה קידושין, או מאחר שהיא צריכה גט למאמרו, לא תפשי בה קידושין?

א"ר בא בר ממל הדא אמרה שמצוה אשה דעלמאלקדש ואח"כ לבעול. מה אם שאין כתוב בה קידושין, את אומר הרי זו כמצותה, האשה שכתוב בה קידושין לא כ"ש!

הלכה ג משנה נתן גט ועשה מאמר, צריכה גט וחליצה.
נתן גט ובעל צריכה גט וחליצה
נתן גט וחלץ, אין לאחר חליצה כלום:

גמרא גט למאמרו וחליצה לזיקתו. הדא אמרה ביאה פסולה אינה פוטרת. איתא חמי

חליצה פסולה פוטרת וביאה פסולה אינה פוטרת?! חליצה על ידי שעיקרה פסולה, פוטרת. ביאה על ידי שאין עיקרה פסולה, אינה פוטרת. ולא תפטור בה לקול ותפטור בה לחומר. ולריידה מילה? שאם בא אחד וקידש את הצרה תפשו בה קידושין. [דלחומרא שפיר נימא דנעקר הזיקה ע"י ביאה פסולה] [בכולהו פירקין ס"ל לירוש' כמ"ד אין קי' תופסין ביבמה לשוק] אמר ר' יודן קיימתיה כל יבמה שאין כולה לחוץ לעולם היא בפנים עד שתצא לחוץ:

הלכה ד משנה חלץ ועשה בה מאמר נתן גט ובעל

או בעל ועשה מאמר נתן גט וחלץ

אין אחר חליצה כלום. אחד יבמה אחת וא' שתי יבמות:

גמרא אף על פי שאמרו אין אחר חליצה כלום, אבל ביאה שלאחר חליצה, פוסלתה מן הכהונה. בלא כך אינה פסולה מן הכהונה משום חלוצה! אלא פסולה מלוכל בתרומה.דהוי ביאה אסורה הבא על חלוצתו חלוצתו פסולה מלאכל בתרומה?! אלא כשבאו אחיו עליה. ניחא כמאן דמר הוא אינו חייב על חלוצה, והאחין חייבין על חלוצה, ברם כמאן דמר בין הוא בין אחין אינן חייבין על חלוצה? אלא כשבא על הצרה. ניחא כמאן דמר הכל מודין בצרה שהוא חייב, ברם כמאן דמר הוא אינו חייב לא על חלוצה ולא על הצרה? אלא כשבאו אחין עליה.על הצרה ניחא כמאן דמר בין הוא בין אחין אינן חייבין על החלוצה, אבל חייבין על הצרה. ברם כמאן דמר בין הוא בין אחין אינן חייבין לא על החלוצה ולא על הצרה? אלא כר"ע דר"ע אומר יש ממזר בחלוצה.

א"ר יוסי תיפתר שהיה יבמה כהן, ובא עליה וחיללה משום איסור חלוצה לכהן, ע"כ נפסלה מתרומה

אין אחר חליצה כלום. ולא כבר תנינן אין לאחר חליצה כלום? ניתנינה בגין דבתרא, אחד יבמה ואחד שתי יבמות.

למה אמרו אין אחר חליצה כלום?אילו המקדש חלוצתו שמא לא תפשו בה קידושין?! תיפתר אי כרבי שלא לדעת.בעלמא מהני "מאמר בע"כ" או דברי הכל במתכוין לקנותה לשום מאמר יבמתו, ואינה יבמתו אבל לשם "קידושין" שפיר תפס .

א"ר בא ותני כן: המאמר קונה בין לדעת בין שלא לדעת דברי רבי. וחכמים אומרים אין קונין אלא לדעת. מודה רבי בקדושין שאינן קונין אלא לדעת, ומאי טעמא דרבי? ביאה קונה ומאמר קונה, מה ביאה קונה בין לדעת בין שלא לדעת אף המאמר קונה בין לדעת ובין שלא לדעת. וכמה דר' אומר המאמר קונה בין לדעת בין שלא לדעת, כך הוא אומר הגט פוטר בין לדעת בין שלא לדעת?

ולמה רבי אומר המאמר קונה בין לדעת בין שלא לדעת? שכן ביאה בגדול קונה בין לדעת ובין שלא לדעת. ויפטור הגט שלא לדעת וחליצה אינה פוטרת אלא לדעת!

הלכה ה משנה באי זה צד?

עשה מאמר בזו ומאמר בזו, שני גיטין וחליצה

מאמר בזו ובעל לזו, שני גיטין וחליצה

מאמר בזו וגט לזו, צריכה גט וחליצה

מאמר בזו וחלץ לזו, הראשונה צריכה גט

גט לזו וגט לזו, צריכות הימינו חליצה

גט לזו ובעל לזו, צריכה גט וחליצה

גט לזו ומאמר לזו, צריכה גט וחליצה

גט לזו וחלץ לזו, אין אחר חליצה כלום:

גמרא שייך לעיל על דעתיה דרבי מהו למאמרו? (שיהא מאמר לבן תשע) ביאת גדול גומרתו, מאמרו קונה ומשייר. ביאת קטן גומרת, מאמרו קונה ומשייר?! מה בין ביאתו למאמרו! ואית דבעי מימר מה בין מאמרו של גדול למאמרו של קטן!

שמואל אמר, דברי רבי מאיר: עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד כמאמר בגדול. וכמה דאת אמר עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד, כמאמר בגדול. ודכוותה נעשית חליצת בן תשע שנים ויום אחד, כגט בגדול. ורבנן אמרי אין חליצת בן תשע שנים ויום אחד כלום. ולמה עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד כמאמר בגדול, שכן ביאה בגדול קונה בין לדעת בין שלא לדעת. נעשית חליצה בן תשע שנים ויום אחד כגט בגדול. וחליצה בגדול אינה פוטרת אלא לדעת!!

הלכה ז משנה חלץ וחלץ, חלץ ועשה מאמר, נתן גט ובעל. או בעל ובעל או בעל ועשה מאמר נתן גט וחלץ. אין אחר חליצה כלום. בין יבם אחד לשתי יבמות, ובין שני יבמין ליבמה אחת:
חלץ ועשה מאמר נתן גט ובעל, או בעל ועשה מאמר נתן גט וחלץ, אין אחר חליצה כלום. בין בתחילה בין באמצע בין בסוף.
הבעילה- בזמן שהיא בתחילה, אין אחריה כלום. רבי נחמיה אומר: אחד בעילה ואחד חליצה, בין בתחילה בין באמצע ובין בסוף, אין אחריהן כלום:

גמרא תמן אמרין- דברי רבי נחמיה: ביאה פסולה פוטרת.

אליבא דר' נחמיה...על דעתין דרבנן דתמן, ביאה בין שהיא לאחר המאמר בין שהיא לאחר הגט פוטרת. ועל דעתין דרבנן דהכא, ביאה שהיא לאחר המאמר פוטרת, שהיא לאחר הגט אינה פוטרת, ולא שמע דאמר רבי הילא בשם רבי יוחנן: רבי נחמיה ורבי שמעון ורבי ישמעאל אמרו דבר אחד. דתניא שלש יבמות ליבם אחד, עשה מאמר בזו, ובעל לזו, ונתן מאמר לשלישית. רבי נחמיה אומר: הראשונה צריכה גט, ואין אחר בעילה כלום. קל וחומר מה אם חליצה שהיא פוסלתה מן הכהונה-- אין אחריה כלום. ביאה שאינה פוסלתה מן הכהונה---אינו דין שלא יהא אחריה כלום אלמא דרבנן ד ה כ א [ריו"ח] נמי ס"ל ד כ ל ביאה פסולה--פוטרת!.

ורבנן =ת"ק דר"ן- אסור בקרובות שלשתן, וצריכות שלשה גיטין, וחליצה לאחת מהן:

סיימתי בס"ד מ"ה לעומר תשע"א ושוב הוגה ה אדר שני תשעד [ויקרא] וכעת הגהתי עוד הפעם עש"ק ויחי תשפב יג טבת בס"ד ושוב בס"ד ה וארא תשפד ר"ה שבט

מסכת יבמות פרק ו

הלכה א משנה הבא על יבמתו בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון, אפילו הוא שוגג והיא מזידה, הוא מזיד והיא שוגגת, הוא אנוס והיא לא אנוסה, היא אנוסה והוא לא אנוס. אחד המערה ואחד הגומר, קנה. ולא חלק בין ביאה לביאה:

גמרא אנן תנינן אפילו הוא שוגג והיא מזידה, הוא מזיד והיא שוגגת. תני רבי חייה אפילו שניהן שוגגין. אפילו שניהן מזידין.

הוון בעיי מימר בפיקח שיש בו דעת, שהוא קונה בין לדעת בין שלא לדעת. וחרש שאין בו דעת, לא יקנה אלא לדעת. אשכח תני רבי חייה אחד החרש ואחד השוטה שבעלו קנו ופטרו את הצרות

(דברים כה) יבמה יבא עליה- לדעתו. ולקחה לו לאשה- שלא לדעתו. ויבמה- אפילו על כרחו. יבמה יבא עליה- לדעתה. ולקחה לו לאשה- שלא לדעתה.ויבמה- אפילו על כרחה.

יבמה יבא עליה- כדרכה. ולקחה לו לאשה- שלא כדרכה. ויבמה- אפי' מן הצד???מין ביאה יבמה יבא עליה- ביאה גמורה. ולקחה לו לאשה- ביאה שאינה גמורה. ויבמה- אפילו בהערייה. אי זו היא הערייה? רב יהודה בשם רב שמואל עד כדי שתהא אצבע=אבר נראית בין השפיות.=נשיקה רבי יוחנן אמר עד שתיכנס העטרה.

רבי בא בר חייה בשם רבי יוחנן: נכנסה העטרה זו הוא גמר ביאה!אין קורין לזה "העראה"! מה אנן קיימין?למאי נפק"מ? אם בשאר כל העריות, עשה בהן את המערה כגומר. אם בשפחה חרופה, עד שיפלוט. ואמר רבי ירמיה רבי בא בר ממל בשם רב שכבת זרע עד שיפלוט. אלא כן אנן קיימין באלמנה לכהן גדול, ואמר רבי בא בר ממל הערה בה חייב משום חללה = נעשית חללה נכנסה עטרה חייב =לוקה משום ביאה. גמר את הביאה והפליט זרע חייב משום (ויקרא כא) ולא יחלל זרעו בעמיו.

תמן תנינן כל הנשים מטמאות משום נדה וזיבה בבית החיצון. אי זה בית החיצון? רבי יוחנן אמר עד מקום שהתינוקות יושבות למים להטיל מי רגליים ונראות. # אמר ליה רבי שמעון בן לקיש והלא כל הטמאות שהיא מטמא אינה מטמאה אלא עד בית השיניים! אבל מקום זה אף לעניין ש ר ץ --גלוי היא! נדה מא:

תני רבי זכיי: עד בית השיניים. ובין השיניים כלפנים.. רבי יוסי בר רבי בון בשם שמואל כל בית הבושת קרוי בית החיצון.

קנה ולא חלק בין ביאה לביאה. מה קנה? שמואל אמר לא קנה אלא בדברים האמורים בפרשה, לירש ניכסי המת, ולאסרה לאחיו, ולהתיר צרתה לשוק. רבי יוחנן אמר קנה כל הדברים. אף לתרומה אמר רבי יצחק בר אלעזר מה פליגין? בשהערה בה, אבל אם גמר את הביאה, כל עמא מודיי שקנה בכל הדברים.

אמר ר' מתנייא, מה פליגין? בבא עליה עודה בבית אביה, אבל אם בא עליה עודה בבית בעלה, כל עמא מודיי שקנה בכל הדברים.

אמר ר' יוסי מתניתא אמרה כן: כנסה הרי היא

כאשתו לכל דבר.

מהו שתאכל בתרומה? בביאת חרש רבי בא בשם שמואל נראין הדברים אם היתה אוכלת בתרומה בחיי בעלה, אוכלת. ואם לאו, אינה אוכלת. ר' יוחנן אמר: אפילו לא אכלה, אוכלת. רבי יוסי אומר אפילו נראית לאכול. נכנסה לחופה סגי

מתניתא מסייעא לדין, מתניתא מסייעא לדין. מתניתא מסייעא לשמואל: בת ישראל פיקחת שנישאת לכהן חרש אינה אוכלת בתרומה. מת,בעלה הבריא ונפלה לפני היבם, בריא אם היתה פיקחת,כשנשאה לראשון אוכלת.כיון שכבר אכלה חרשת, אינה אוכלת.

מתניתא מסייעא לרבי יוחנן: בת ישראל פיקחת שנתארסה לכהן פיקח, לא הספיק לכונסה לחופה של נישואין עד שיחרש הוא או עד שנתחרשה היא, אינה אוכלת בתרומה. מת,מן האירוסין ונפלה לפני היבם, אפילו חרש, אוכלת. בזה יפה כח היבם מכח הבעל, שהיבם חרש מאכיל, והבעל חרש אינו מאכיל:

הלכה ב משנה וכן הבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה או פסולות, אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל ובת ישראל לממזר ולנתין, פסל. ולא חלק בין ביאה לביאה:

גמרא (ויקרא כא) אלמנה לא יקח, מניין אפילו אנס? תלמוד לומר לא יחלל זרעו בעמיו. מניין אפילו הערה? תלמוד לומר [לא יחול ולא יחלל, אפילו באונסין] לא יחול ולא יחלל, אפילו בהעריה. עד כדון כרבי עקיבה. כרבי ישמעאל. תני רבי ישמעאל נאמר כאן לקיחה ונאמר להלן (ויקרא יח) לקיחה בשאר כל העריות. מה לקיחה שנאמר בשאר כל העריות עשה בהן את המערה כגומר, אף לקיחה שנאמר כאן נעשה בה את המערה כגומר. ר' חגיי בעי, אי מה לקיחה שנאמר בשאר כל העריות עשה בהן את המערה כגומר והוולד ממזר, אף לקיחה שנאמר כאן נעשה בה את המערה כגומר והוולד יהא ממזר! א"ר יוסה ליידא מילה לאיזה דבר איתמר חלל, לא דממזר רוב מן החלל?! אים לא להשמיענו, שממזר גרע מחלל!

אתא רבי בון בר ביסנא בשם רבי בא בר ממל נאמר כאן לקיחה ונאמר להלן (דברים כה) לקיחה בשומרת יבם. מה לקיחה שנאמר בשומרת יבם עשה בה את המערה כגומר, והוולד כשר ואינו ממזר. אף לקיחה שנאמר כאן באלמנה לכ"ג נעשה את המערה כגומר והוולד כשר.

הלכה ג משנה בת כהן... אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן, הדיוט, מן האירוסין לא יאכלו בתרומה. רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין.

נתאלמנו או נתגרשו, מן הנישואין- פסולות, ומן האירוסין- כשירות:

גמרא מה טעמון דרבנן? נאמר כאן הוייה, ונאמר להלן הוייה (דברים כב) כי יהיה נערה מאורסה לאיש. מה הוייה שנאמר להלן אירוסין אף כאן אירוסין.אירוסין פוסלת!

מה טעמון דרבי לעזר ור' שמעון? נאמר כאן הווייה=כי תהיין לאיש ונאמר להלן (ויקרא כב) ובת כהן כי תהיה לאיש זר. מה הווייה שנאמר להלן נישואין אף כאן נישואין.

אמר רבי יוסה, מנא לרבי לעזר ולרבי שמעון בת כהן שנתארסה לישראל שאינה אוכלת בתרומה, לא מן הדין קרייא ובת כהן כי תהיה

לאיש זר! הכא אינון עבדין ליה אירוסין, והכא אינון עבדין ליה נישואים?!

מה טעמון דרבנן? "לאיש" לאיש המאכיל.
=לרבות אלמנה (בת כהן) שנתארסה לכה"ג, שאינה אוכלת

והלא דין הוא, מה אם בישראל שאין ביאתו פוסלתה מן הכהונה, ביאתו=אירוסין פוסלתה מן התרומה. כהן גדול שביאתו פוסלתה מן הכהונה, אינו דין שתהא ביאתו=אירוסו פוסלתה מן התרומה! לא אם אמרת בישראל שאינו מאכיל את אחרות. תאמר בכהן גדול שהוא מאכיל את אחרות, הואיל והוא מאכיל את אחרות לא תהא ביאתו אירוסו פוסלתה מן התרומה. נשבר קל וחומר וחזרת לך למקרא. לפום כן צריך מימר לאיש לאיש המאכיל.

מה טעמא דרבי לעזר ורבי שמעון? לא אמר אלא נ י שו א י ן פוסלין אותה מלוכל בתרומה.

מה עבד לה רבי לעזר ורבי שמעון? משום שהוא ראוי לוכל="כי הוא עצמו יכול לאכול" או משום שהוא ראוי להאכיל. אים ישא אשה כשירה
נישמעינה מן הדא: אם לא ידעה משעה שנעשה פצוע דכא וכרות שפכה הרי אלו יאכלו. אמר רבי לעזר. דרבי לעזר ורבי שמעון היא. אית לך מימר הכא משום שהוא ראוי להאכיל?! והכא משום שהוא ראוי לאכל.

אמר רבי יוסי בי רבי בון לא סוף דבר מן הנישואין. נבעלו, בין מן האירוסין בין מן הנישואין פסולות. לא נבעלו, בין מן האירוסין בין מן הנישואין כשירות:
הלכה ד משנה כהן גדול לא ישא את האלמנה בין אלמנה מן האירוסין בין אלמנה מן הנישואין.
לא ישא את הבוגרת רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין בבוגרת.
לא ישא את מוכת עץ.
ארס את האלמנה ונתמנה להיות כהן גדול, יכנוס.
מעשה ביהושע בן גמלא שקידש את מרתא בת בייתוס ומינהו המלך להיות כהן גדול, וכנסה
שומרת יבם לכהן הדיוט ונתמנה להיות כ"ג אע"פ שעשה בה מאמר לא יכנוס
כהן גדול שמת אחיו, חולץ ולא מייבם:
גמרא (ויקרא כא) אלמנה לא יקח בין מן האירוסין בין מן הנישואין. גרושה לא יקח בין מן האירוסין בין מן הנישואין.
לא ישא את הבוגרת ר' לעזר ורבי שמעון מכשירין בבוגרת. שוין שלא יקח את מוכת עץ. מה בין בוגרת מה בין מוכת עץ? בוגרת כלו בתוליה במעיה, מוכת עץ יצאו בתוליה לחוץ.
ואית דמחלפין לא ישא את מוכת עץ רבי לעזר ורבי שמעון מכשירין במוכת עץ. ושוין שלא ישא את הבוגרת. מה בין בוגרת מה בין מוכת עץ? בוגרת עברו ימי הנעורים. מוכת עץ לא עברו ימי הנעורים
אחות מוכת עץ כהן שאחותו מוכ"ע ר"מ ור"ש אומר לא יטמא לה. וחכ"א יטמא לה. יאות ר"מ ור"ש על דעתין דאילין תני.דמוכ"ע גרע מבוגרת [כמתניתין]
מחלפתה שיטתין דרבנן, תמן דברים22:23 (סקילת נערה) אינון אמרין נערה לא בוגרת ב ת ו ל ה ל א מ ו כ ת ע ץ. והכא אינון אמרין הכין!(מוכת עץ יטמא לה) א"ר הילא כל מדרש בעניינו, תמן (שם) ולאחותו הבתולה פרט לאנוסה ולמפותה.

או יכול שאני מוציא את מוכת עץ? ת"ל (שם) אשר לא היתה לאיש. את שהיתה בידי איש. לא שהיתה על ידי אחר (שם) הקרובה לרבות את הארוסה. אליו לרבות את הבוגרת.

מחלפה שיטתין דרבנין. תמן אינון אמרין בעניין ירושה אשתו (פינחס) ק ר ו ב ל א א ר ו ס ה. אליו לא גרושה. והכא אינון אמרין הכין!! א"ר הילא כל מדרש בעניינו. אחותה לעולם היא בפנים עד שתצא לחוץ.ע"כ מרבי' אחותו לעניין טומ' (אע"ג שהיא ארוסה) ארוסתו לעולם היא בחוץ עד שתכנס לפנים ע"כ אינו יורשה

אנוסתו ומפותתו לא יכניס, כה"ג ואם כנס אין מוציאין מידו. אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא יכנוס, ואם כנס מוציאין מידו. לא ישא את הקטנה. אבל נושא את הממאנת. וממאנת לא בקטנה היא?! ממתינין לה עד שתגדיל.

אירס את האלמנה ונתמנה להיות כהן גדול, יכניס.

ודכוותה אירס את הקטנה, ונתמנה להיות כהן גדול יכניס? קורא אני עליה, אשה לא קטנה. אסור

הערמה עשה, שאל פיריו מהו ייתב לאמה בגויה,שאל couch of bride להושיב אמו בתוכו [כנראה, בנה של מרתא עשה הערמה זו לאמו--כדיי שתתקדש ליושע בו גמלא] שמעת וקיבלת עליה, ותני' יצא שמה בעיר מקודשת הרי זו מקודשת.

סיפא דמתני' (עשה בה מאמר)אף בית שמאי מודה בה. ואף רבי שמעון מודה בה. ולא כרבי לעזר בן ערך. דרבי לעזר בן ערך אומר המאמר קונה קניין גמור ביבמה.

כהן גדול שמת אחיו, חולץ ולא מייבם. הדא מסייעא למאן דאמר חליצה פטור. ברם כמאן דמר חליצה קניין, אומר לו עבור על דברי תורה?!הו"ל כמקדש אלמנה!

הלכה ה משנה כהן הדיוט לא ישא את איילונית אלא אם כן יש לו אשה ובנים

ר' יהודה אומר אף כהן מי שיש לו אשה ובנים לא ישא את איילונית שהיא זונה האמורה בתורה.

וחכמים אומרים אין זונה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות:

גמרא הא ישראל שאין לו אשה ובנים מותר בה?! עוד הוא אסור בה!משום פו"ר אלא בגין דתנינן תמן אין זונה האמורה בתורה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות וכולהון לכהן, לפום כן לא תנינה=כולהו בכהן קמיירי

אמר רבי יודה בן פזי כתיב (איוב כד) בין שורותם יצהירו (שם) ולא יפנה דרך כרמים. שלא היתה בעילתן לשום בנים. אמר ר' סימון כתיב (הושע ד) אכלו ולא ישבעו, הזנו ולא יפרוצו שלא היתה בעילתן לשם בנים. כתיב (בראשית ד) ויקח לו למך שתי נשים. עדה שהיה מתעדן בגופה. צילה שהיה יושב בצילה של בנים.

מתיבין לרבי יודה הגע עצמך שהיתה זקינה אסורה לכהן?!

תני רבי לעזר אומר: אף הפנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות הרי זו בעילת זנות.

אמר ר' בא בר ממל הדא הא לשם אישות--כשירה אף לכה"ג אמרה: כהן גדול שקידש אשה בבעילה אינו כבא על הבעולה

הלכה ו משנה לא יבטל אדם מפירייה ורביה אלא אם כן יש לו בנים. בית שמאי אומרים שני זכרים ובית הלל אומרים זכר ונקיבה שנאמר (בראשית ה) זכר ונקיבה בראם

נשא אשה ושהתה עמו עשרה שנים ולא ילדה, אינו רשאי לבטל.

גירשה, מותרות לינשא לאחר, רשאי השני לשהות עמה עשר שנים,

ואם הפילה מונה משעה שהפילה

האיש מצווה על פרייה ורבייה אבל לא האשה. רבי יוחנן בן ברוקה אומר על שניהם הוא אומר (בראשית א) ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו וגו':

גמרא בית שמאי אומרים שני זכרים שנאמר במשה (שמות יח) גרשום ואליעזר. בית הלל אומרים זכר ונקבה מברייתו של עולם שנאמר זכר ונקבה בראם. אמר רבי בון לכן צריכה אפילו זכר ונקבה.שני זכרים פשיטא דמהני דלכן דאל"כ היא מתניתא מקולי בית שמאי ומחומרי ב"ה!

בני בנים כבנים. בני בנות אינן כבנים. בן בן, ובת בת עולין. בת בן, ובן בת אינן עולין. איילונית והסריס ושאינן ראויין לוולד אינן עולין. ר' אמי בשם רבי שמעון בן לקיש טעמא דהן תנייא (בראשית טז) מקץ עשר שנים לשבת אברהם בארץ כנען. צא שנים שעשה בחוצה לארץ.

ותני כן חלתה היא או שחלה הוא או שהלך לו למדינת הים אינן עולין

נישאת לראשון ולא ילדה, יש לה כתובה. לשני, יש לה כתובה. לשלישי, יש לה כתובה. לרביעי ולחמישי אין לה כתובה. רבי חנינא בר עגול בשם רבי חזקיה: לשלישי עצמו אין לה כתובה.

נישאת לרביעי ולחמישי ולא ילדה, מה דיחזרון קדמאי עליה?שתחזיר להם הכתובה יכלה היא מימר כדון איתעקרת ההיא איתתא!

נישאת לחמישי וילדה, מהו תחזיר על רביעייא.ותתבע כתובה אומרים לה שתיקותיך יפה מדיבוריך...נמצא בניה ממזרים

נבעלת ורואה דם, נבעלת ורואה דם. אית תניי תני שנייה תיבעל שלישית לא תיבעל. ואית תניי תני שלישית תבעל רביעית לא תיבעל. הוון בעיין מימר מה דמר שנייה תיבעל ושלישית לא תיבעל, כמאן דמר שלישית אין לה כתובה. ברם כמאן דמר שלישית תיבעל רביעית לא תיבעל כמאן דמר שלישית יש לה כתובה

היתה יולדת זכרים והיו נימולים ומתים. אית תניי תני שני ימול, שלישי לא ימול. אית תניי תני שלישי ימול, רביעי לא ימול. הוון בעיין מימר מאן דמר שני ימול שלישי לא ימול, כמאן דמר השלישית אין לה כתובה. מאן דמר השלישי ימול הרביעי לא ימול, כמאן דמר השלישית יש לה כתובה. אפילו כמאן דמר השלישית יש לה כתובה, מודי הוא הכא שלא ימול מפני סכנה

תני אמר רבי נתן מעשה שהלכתי לקיסרין של קפוטקייא והיתה שם אשה אחת והיתה יולדת זכרים והיו נימולים ומתים. ומלת את הראשון ומת, שני ומת, שלישי ומת. רביעי הביאתו לפני נסתכלתי בו ולא ראיתי בו דם ברית. אמרתי להם הניחוהו לאחר זמן. והניחוהו, ומלוהו ונמצא בן קיימא, והיו קורין אותו נתן בשמי.

היו לה בנים ומתו, מונה 10 שנים משעת מיתה. יכולה היא מימר רוחא חנקת בנים דההיא איתתא, ועקרתא.

ר' לעזר בשם ר' יוסי בר זימרה טעמא דהן תנייא (בראשית א) פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה "וכבשה" כתיב מי דרכו לכבוש האיש. לא האשה.

רבי ירמיה רבי אבהו רבי יצחק בר מריון בשם רבי חנינה הלכה כרבי יוחנן בן ברוקה. רבי יעקב בר אחא ורבי יעקב בר אידי רבי יצחק בר חקולה בשם רבי יודן נשייא אם תובעת להינשא עיין בבלי "באה מחמת טענה" הדין עמה. רבי לעזר בשם רבי חנינה הלכה כרבי יוחנן בן ברוקה. אמר ליה רבי בא בר זבדא עמך הייתי ולא איתאמרת! אלא אם היתה תובעת להינשא הדין עמה.

[הדא הוא דתנינן תמן, שבת שחלה תשעה באב להיות בתוכה אסורין מלספר ומלכבס. ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת. רבי בא בר זבדא בשם רבי חנינה ביקש רבי לעקור תשעה באב ולא הניחו לו. אמר לו רבי לעזר עמך הייתי ולא איתאמרת! אלא ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל להיות בשבת ולא הניחו לו. אמר הואיל ונדחה ידחה. אמרו לו ידחה למחר!! וקרא עליהם (קהלת ד) טובים השנים מן האחד] בבלי מגילה

מסכת יבמות פרק ז

הלכה א משנה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, הכניסה לו עבדי מלוג ועבדי צאן ברזל, עבדי מלוג- לא יאכלו בתרומה, ועבדי צאן ברזל- יאכלו בתרומה. ואילו הן עבדי מלוג: אם מתו מתו לה ואם הותירו הותירו לה. אף על פי שהוא חייב במזונותן לא יאכלו בתרומה. ואילו הן עבדי צאן ברזל: אם מתו מתו לו ואם הותירו הותירו לו, הואיל והוא חייב באחריותן הרי אילו יאכלו בתרומה:

גמרא מניין לכהן שנשא אשה, או וקנה לו עבדים, שיאכלו בתרומה? תלמוד לומר (ויקרא כב) וכהן כי יקנה נפש קניין כספו וגו'. מניין לאשתו שקנתה עבדים, ועבדים עבדים, שיאכלו בתרומה? ת"ל וכהן כי יקנה נפש קניין כספו. אף קנינו שקנה קניין אוכל. ר' יעקב בר אחא רבי הילא בשם רבי לעזר: הם יאכלו והם יאכילו.

בעבד שקנה עבדים על מנת שלא יהיה לרבו רשות בהן היא מתניתא. איצטריך רבוי אבל בעבד שקנה עבדים על מנת שיהיה לרבו רשות בהן, קניינו הוא!

רבי יעקב בר אחא רבי הילא בשם רבי לעזר עבד שקנה עבדים על מנת שלא יהא רשות לרבו בהן, ומת. כל הקודם בהן זכה.

והכא לא קניין קניינו הוא?! למה "עבדי-מלוג" לא יאכלו? רבי הילא בשם רבי לעזר הם יאכלו והם יאכילו. הראוי לוכל מאכיל, ושאינו ראוי לוכל אינו מאכיל. ר' יוחנן אמר משום קנס. מה נפק מן ביניהון? עבד ערל שקנה לו עבדים. אין תימר קנס, אין כאן קנס. ואין תימר הראוי לאכול מאכיל. וזה הואיל ואינו ראוי לאכול אינו מאכיל.

רבי יעקב בר אחא אמר בעבדי צאן ברזל

פליגין. אמוראי רבי יוחנן אמר מכרן אינן מכורין.אין כח ביד הבעל למוכרן אמר ליה רבי לעזר אוכלין בתרומה מכוחו, ואת אמרת אכין?! על כרחך מכרן הרי"ז מכור!! אמר ליה הרי עבדי מלוג הרי הן אוכלין תרומה מכוחו, ואת אמר מכרן אינן מכורין! משלך נתנו לך כ תרומה בזה"ז דרבנן. בדין הוא שלא יאכל בתרומה,דקניין פירות לא מהני והן אמרו שיאכל, והן אמרו מכרן אינן מכורין. ה"ן בעבדי צאן ברזל משלך נתנו לך. בדין הוא שלא יאכל בתרומה, והן אמרו שיאכל. והן אמרו מכרן אינן מכורין.

ר' יעקב בר אחא בשם ר' יאשיה מתניתא מסייעא לדין. ומתניתא מסייעא לדין. מתניתא מסייעא לרבי אלעזר: עבדי מלוג יוצאין בשן ועין לאשה אבל לא לאיש. ועבדי צאן ברזל יוצאין בשן ועין לאיש,אלמא שייכים לאיש! אבל לא לאשה. מה עבד ליה רבי יוחנן? קל הוא בשחרור. כהדא דתני העושה עבדו אפותיקי מכרו אינו מכור. שיחררו משוחרר.
מתניתא מסייעא לרבי יוחנן: אחד עבדי מלוג ואחד עבדי צאן ברזל אינן ביום ויומיים ואינן יוצאין בשן ועין בין לאיש בין לאשה.

מה פליגין, ריו"ח ור"א נכסי צ"ב בשמכרן לעולם או בשמכרן לשעה? אין תימר בשמכרן לעולם, אבל מכרן לשעה דברי הכל מכורין. אין תימר בשמכרן לשעה, אבל מכרן לעולם דברי הכל אינן מכורין. נישמעינה מן הדא: העושה שדהו אפותיקי לאשה בכתובתה ולבעל חובו על חובו, מכרה הרי זו מכורה. הלוקח יחוש לעצמו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לאשה בכתובתה אינה מכורה שלא עלת על דעת שתהא אשה מחזרת על בתי דינים. אמרו, אתייא דרבי לעזר כרבנן. דר' יוחנן כרשב"ג. הוי, בשמכרן לשעה אנן קיימין. אבל אם מכרן לעולם דברי הכל אינן מכורין דהא אף ת"ק מודה "הלוקח יחוש לעצמו"

וולד בהמת מלוג, לבעל. וולד שפחות מלוג, לאשה. דוולדות חשיבי "קרנא" חנניה בן אחי יהושע אמר: וולד שפחת מלוג כוולד בהמת מלוג. רבי לעזר אמר לחברייא: הוון ידעין דו רבי יוחנן כחנניה בן אחי יהושע.
רב ושמואל. רב כרבנן, ושמואל כחנניה בן אחי יהושע. מתיב שמואל לרב, על דעתך דאת אמר משל אשה הן,דולדות חשיבי קרנא [כדבר ח ד ש] מעתה, לא יטול הבכור פי שנים! ב ע ל מ א, היה לאדם שפחה ונולד וולדות לשפחה לאחר מיתת האב ומדחה..הגע עצמך שהכניסתן קטנים וגדלו הרי הן של אשה הן, ואת מודה לי שהבכור נוטל פי שנים שבח ששבחו בגופן לאחר מיתה

[תני: הכניסתן ילדים נוטלתן נערים]

הכניסה לו שני כלים בתור "צאן ברזל" היה אחד יפה בכתובתה=נתייקרה נוטלתו בכתובתה. היה אחד ומחצה יפה ככתובתה, רב הונא ורב נחמן בר יעקב. חד אמר, הוא נותן דמי השני ונוטלו. וחורנה אמר היא נותנת דמי השני ונוטלתו. רבי אבא בר כהנא אמר קומי רבי אמי, רבי יעקב בר אחא בשם רבי יסא: אפילו היה יפה אחד ומחצה בכתובתה, היא נותנת דמי השני ונוטלתו שלא עלת על דעת שישתמשו אחרים בכליה. רבי יעקב בר אחא בשם ר' זעירא מתניתא אמרה כן: הכניסתן בדמים נוטלתן בדמים

רבי חייה בר אדא בעא קומי רבי מנא מהו עבדי מלוג? אמר ליה כמה דאת אמר מליג מליג "מריטת שערות"

תמן תנינן המקבל צאן ברזל מן הגוי, הוולדות פטורין מבכורה(כ "הנכד" אינו קדוש) ולדי וולדות חייבין. רבי ירמיה בעי, תמן את אמר הוולדות לראשון.ל"נותן" והכא וולדי צ"ב את אמר הוולדות לשני? לבעל="מקבל" אמר רבי יוסה תמן על ידי שעיקרה לראשון הוולדות לראשון. ברם הכא על ידי שעיקרו לשני כשתמות?? הוולדות לשני:

הלכה ב משנה בת ישראל שנישאת לכהן והכניסה לו בין עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל, הרי אילו יאכלו בתרומה

ובת כהן שנישאת לישראל והכניסה לו בין עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל הרי אילו לא יאכלו:

בת ישראל שנישאת לכהן ומת, והניחה מעוברת, לא יאכלו עבדיה=ברזל בתרומה מפני חלקו של עובר.שיורש את העבד והנהו זר! מפני שהעובר פוסל ואינו מאכיל דברי רבי יוסי. א"ל מאחר שהיעדתה בנו על בת ישראל לכהן, ואף בת כהן לכהן ומת, והניחה מעוברת, לא יאכלו עבדיה בתרומה מפני חלקו של עובר!

גמרא א"ר אלעזר כיני מתניתא עבדיה=מלוג יאכלו. עבדיו לא יאכלו. דל כן, היא אוכלת בשביל שאר הבנים ועבדיה אינן אוכלין?! רבי יאשיה בשם רבי יוחנן אם מזו, אפילו היא לא תאכל. אמר רבי חגיי קומי ר' יוסה לא דרבי יוחנן פליג, לא אמר אלא מזו, אפילו היא לא תאכל. כ אין ראי' דש מ א גם היא אסורה

אתא עובדא קומי רבי יהושע בן לוי, אמר צא וראה היאך הציבור נוהג. רבי אבון בשם רבי יהושע בן לוי ולא דבר הלכה זו?! אלא כל הלכה שהיא רופפת בבית דין ואין את יודע מה טיבה צא וראה היאך הציבור נוהג ונהוג. ואנן חמיי ציבורא דלא מיכלון.כשהניחה מעוברת דנהגו כר' יוסי

שייך להלכה ו [אמר רבי יוסה הדא אמרה אין העבד פוסל את מי שהוא ראוי לאכול, ולא מאכיל את מי שאינו ראוי לאכול.]

תני רבי ישמעאל בר יוסף משום אביו: היה בת בת ישראל לכהן ומת, והניחה מעוברת, ויש להאחין בת הניזונת מאכלת.את עבדי צ"ב רבי אימי בשם רבי יוחנן שכן היה ראויה לתופשן את העבד מן המזונות.וא"כ אין העובר "יוצר בעיה" ואשה אינה ראויה לתופשן מן המזונות?! אף כשהניח בן ועובר, הרי האשה תופש את העבד בשביל מזונות! ראוי' היא לתבוע כתובתה ולאבד מזונותיה. [וקשיא, תרומה מדבר תורה, ומזון הבנות מדבריהן, ודבריהן עוקרין דבר תורה?! כמאן דמר מאליהן=תרומה בזה"ז דרבנן קיבלו עליהן את המעשרות]

אשכחת אמר, ר' ישמעאל בר רבי יוסה חלוק על אביו. דאמר רבי סימון בשם חילפיי: רבי, ורבי ישמעאל בי רבי יוסי, ובר הקפר, נמנו על אויר אשקלון וטיהרוהו מפי רבי פינחס בן יאיר [כהן היה]. שאמר יורדין היינו לסירקי של א ש ק ל ו ן, ולוקחין חטים ועולין לעירינו וטובלין [מנהגם לטבול לפני אכילת תרומה] ואוכלים בתרומתינו. אלמא אין בו משום טו' ארץ העמים למחר, ביקשו להימנות עליה לפוטרו מן המעשרות כ רצו להקל גם לאידך גיסא ו"לאחוז החבל בשני ראשים" ומשך רבי

ישמעאל בי רבי יוסי את ידיו שהיה מסתמך על בן הקפר.היה רגיל לסמוך על בן קפרא אמר לו בני, למה לא אמרת לי מפני מה משכת את ידיך, והייתי אומר לך! אתמול אני טמאתי ואני טיהרתי.כ לחומרא בעלמא טימאתי עכשיו אני אומר לך שמא שנתכבשה מדבר תורה, היאך אני פוטרה מדבר תורה!

אשכח תני בשם א ב י ו: מאיליהן קיבלו עליהן את המעשרות. ואמר, יאות מעשרות מדבריהן, ומזון הבנות מדבריהן, ודבריהן עוקרין את דבריהן. ושפיר הבת מאכלת במזונות מועטין...

היו שם זכרים, מאכילין. עבדי צ"ב. (הניחה מעוברת ויש שם זכרים) נקיבות, אין מאכילות. היו שם זכרים, מאכילין- שהן שני ספיקות, ספק זכר ספק נקיבה. ספק בן קיימא ספק לאו בן קיימא, וספק דבריהן להקל. נקיבות, אינן מאכילות- שהוא ספק אחד,שמא אינו בר קיימא וספק מדבר תורה להחמיר . מה נפשך, זכר הוא, כולה דידיה. נקיבה היא, נסבה חולקה עימהן:

הלכה ד משנה העובר והיבם והאירוסין והחרש ובן תשע שנים ויום אחד, פוסלין ולא מאכילין.

ספק שהוא בן תשע שנים יום אחד.לעניין "פוסל" ספק שהביא שתי שערות ספק לא הביא. אים ישראל קידש בת כהן

נפל עליו הבית ועל בת אחיו ואינו ידוע איזה מת ראשון, צרתה חולצת ולא מתייבמת:

גמרא אמר רבי שמעון: בזו, מידת הדין לוקה. שאם מעשה הוא עובר לפסול,בבת כהן יהא מעשה להאכיל. בבת ישראל שניסת לכהן ואם אינו מעשה לפסול, לא יהא מעשה להאכיל. יאות אמר רבי שמעון, ומה טעמון דרבנין? (ויקרא כב) הם יאכלו, והם יאכילו. הראוי לוכל מאכיל. ושאינו ראוי לוכל,כגון עובר אינו מאכיל. התיבון הרי ממזר ה"ה ישראל, איירי בבן בת שמאכיל. עיין משנה הרי אינו ראוי לאכול, ומאכיל. שנייא היא דכתיב (שם) ילד בית. מעתה, הילוד פוסל, ושאינו ילוד א י נ ו פ ו ס ל! שנייא היא דכתיב (שם) ושבה אל בית אביה פרט לשומרת יבם, כנעוריה פרט למעוברת.

אמר רבי יוסי הדא אמרה העובר עשו אותו כממש לפסול, ולא עשו אותו כממש להאכיל.

מיליהון דרבנן פליגין: דמר זעירא תני תמן, ארוסה ושומרת יבם ו מ ע ו ב ר ת שאכלו תרומה בשוגג משלמות את הקרן, ואינן משלמות את החומש. מה אנן קיימין? אם בבת כהן שנישאת לישראל, אפילו יולדת הימינו בנים, אינה זרה לו! ולעולם לא תשלם חומש אלא כן אנן קיימין בבת ישראל שנישאת לכהן,ומת הכהן והניחה מעוברת אם אומר את העובר עשו אותו כממש לפסול, ולא עשו אותו כממש להאכיל. למה משלמות את הקרן ואינן משלמות את החומש. וישלמו קרן וחומש!!אלמא ד"עובר" מהני קצת להאכיל

חרש פוסל. לא כן תני ר' חייה אשתו של חרש ושל שוטה טובלת מחיק בעלה ואוכלת! רבי אבא מרי ורבי מתניה חד אמר בחרש פסול. וחורנה אמר בחרש ייבם.

ספק שהוא בן תשע שנים ויום אחד, ספק שאינו כמי שהוא בן תשע שנים ויום אחד,

לפסול.
ספק שהביא שתי שערות ספק שלא הביא שתי שערות כמי שלא הביא שתי שערות, להאכיל:
נפל הבית עליו ועל בת אחיו ואין ידוע אי זו מהן מת ראשון צרתה חולצת ולא מתייבמת.
והכא אתינן מיתני ספיקות?! אלא בגין דתנינן צרות, תנינן ספק צרות: ושייך הך מתניתין לפרק קמא!

הלכה ה משנה האונס והמפתה והשוטה לא פוסלין ולא מאכילין. ואם אינן ראויין לבוא בישראל הרי אילו פוסלין.
באי זה צד? היה ישראל שבא על בת כהן תאכל בתרומה. עברה, לא תאכל. נתחתך העובר במעיה, תאכל. היה כהן שבא על בת ישראל, לא תאכל בתרומה. עיברה, לא תאכל. ילדה, תאכל. נמצא כוחו של בן גדול משל אב:
גמרא הדא אמרה שאין אונסין פוסלין בכהונה בפנייה."פנוי הבא על הפנוייה, לא עשאה "זונה". ודלא כרבי לעזר. דר' לעזר אומר אף הפנוי שבא על הפנויה שלא לשם אישות הרי זו בעילת זנות.
הדא מסייעא לההוא דתני רבי חייה: אשתו של חרש ושל שוטה טובלת מחיק בעלה ואוכלת.

היה ישראל שבא על ב"כ תאכל בתרומה..רבי בא בשם ר' אבא בר ירמיה: אנוסה אינה צריכה להמתין ג' חדשים. שחייבים שאר נשים משום "הבחנה". דלא חיישי' שנתעברה (שמתהפכת) אמר רבי יונה קומי רבי יוסה, אמר ליה, לא תקבל עליו! קל הוא באכילת תרומה. =תרומה דרבנן הקילו אילו בת כהן שנישאת לישראל, והלך בעלה למדינת הים, ושמעה עליו שמת, שמא אינה אוכלת בתרומה מיד. ולעניין העובר צריכה להמתין שלשה חדשים!

אם אינן ראויין לבוא בישראל הרי אילו פסולין. ואלו הן: בן תשע שנים ויום אחד גר עמוני ומואבי ומצרי ועבד וממזר חלל נתין כותי וגוי שבאו על בת ישראל על בת כהן על בת לוי, פסלה מן הכהונה.
רבי יוסי אומר: כל שזרעו פסול, ביאתו פוסלת. כל שאין זרעו פסול, אין ביאתו פוסלת.לאפוקי מצרי שני
רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל שאת מותר בבתו מותר באלמנתו. וכל שאין את מותר בבתו אין את מותר באלמנתו.
ומה ביניהון? רבי יוחנן אמר גר עמוני ומואבי ביניהון. מאן דאמר כל שזרעו פסול, ביאתו פוסלת. זה הואיל וזרעו פסול, ביאתו פוסלת. מאן דאמר כל שאת מותר בבתו, את מותר באלמנתו. וזה עמוני הואיל ואת מותר בבתו, את מותר באלמנתו.

דברי חכמים. רבי ירמיה בשם רבי בא תריהון אמרין: בת גר עמוני ומואבי ובת דור שני של מצרי , אע"פ שאת מותר בבתו את אסור באלמנתו.
ר' זכיי ר' אלכסנדריה משלה שאול: בת גר עמוני ובת דור שני של מצרי? אמר ליה רבי יוסה לא שמיע לההוא דמר רבי ירמיה בשם רבנן ורבי בא תריהון אמרין בת גר עמוני ובת דור שני של מצרי אע"פ שאת מ ו ת ר ב ב ת ו, את אסור באלמנתו.
??? לא כן צריכה כך הוא שואל: בשהיתה אמה מישראל, שלא תאמר כשם שנתחללה אמה כך נתחללה בתה. שמא עכ"פ בתו פסולה ל כ ה ו נ ה
ועוד מן הדא: דאמר רבי יעקב בר אחא פליגי ר' יוחנן ורבי שמעון בן לקיש בת גר עמוני,

ובת דור השני מצרי, רבי יוחנן אמר כשירות. ריש לקיש אמר פסולות. [רבי יוסי בי רבי בון אמר בזקינות פליגין. רבי יוחנן אמר כשירות. ריש לקיש אמר פסולות]

הלכה ו משנה העבד פוסל משום ביאה ואינו פוסל משום זרע. באי זה צד? בת ישראל לכהן, בת כהן לישראל, וילדה ממנו בן, הלך הבן ונכבש על השפחה וילדה ממנו בן, הרי זה עבד. היתה אם אביו בת ישראל לכהן, לא תאכל בתרומה, בת כהן לישראל תאכל בתרומה:

גמרא העבד, מניין שביאתו פוסלת? רבי יוחנן אמר בשם רבי ישמעאל (ויקרא כב) ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה. את שיש לה עליו אלמנות וגירושין, חוזרת. את שאין לה עליו אלמנות וגירושין, אינה חוזרת. התיב רבי ירמיה הרי יבמה שזינתה הרי אין לה אלמנות וגירושין, דכתיה "לא תהיה.." וחוזרת! כיון שאינה זר אצלו מעיקרא

רבי יוסי לא אמר כן, אלא מחלפא שיטתיה דר' יוחנן. בקידושין הוא אמר, רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש תריהון אמרין הוולד ממזר! והכא הוא אמר את שיש לו וכו' השתא ממזר הוי, מיפסל בביאה מיבעיא?! ולמה לי קרא דלעיל?

הכא אמר ליה משום גרמיה. והכא אמר לה משום רבי ישמעאל. שכן לדברי חכמים הוולד ממזר.

רבי חזקיה לא אמר כן, אלא מחלפה שיטתיה דרבי ישמעאל. בגיטין הוא אמר הכותין משום מה הן פסולין. רבי יוחנן בשם רבי ישמעאל משום גוי ועבד הבא על בת ישראל הוולד ממזר. והכא הוא אמר את שיש לו עליו אלמנות וגירושין חוזרת ואת שאין לה עליו אלמנות וגירושין אינה חוזרת. אלמא ממזר לא הוי! קשיא דרי"ש אדרי"ש!

אמר רבי מתנייא סלקית לסחורה, ושמעית ר' יוחנן ור' ישמעאל [בני יישוע]: ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה. את שיש לה עליו אלמנות וגירושין חוזרת. ואת שאין לה עליו אלמנות וגירושין אינה חוזרת. ואמרת יאות! אין ממזר. כר' יהושע שאין ממזר אלא מאשה שהיא אסורה עליו איסור ערוה וחייבין עליה כרת:

הלכה ז משנה ממזר פוסל ומאכיל. באי זה צד? בת ישראל לכהן, ובת כהן לישראל, וילדה ממנו בת, והלכה הבת ונישאת לעבד או לגוי, וילדה ממנו בן. הרי זה ממזר. היתה אם אמו בת ישראל לכהן תאכל בתרומה. בת כהן לישראל לא תאכל בתרומה:

גמרא לית הדא פליגא על רב דרב אמר גוי ועבד שבא על בת ישראל הוולד כשר!! פתר לה בגוי פסול ובעבד פסול: נתין

הלכה ח משנה כ"ג פעמים שהוא פוסל. כיצד? בת כהן שנישאת לישראל וילדה ממנו בת, הלכה הבת ונישאת לכהן וילדה ממנו בן, הרי זה ראוי להיות כהן גדול ועומד ומשמש על גבי המזבח. מאכיל את אמו, ופוסל את אם אמו! זאת אומרת לא כבני כהן גדול שהוא פוסליני מן התרומה!

גמרא תני בר קפרא: בן יומו פוסל ומאכיל. כיני מתניתא: לא כבן בתי כהן גדול שהיא פוסלתו מן התרומה. הא כיצד? בת כהן שנישאת לישראל וילדה ממנו בת. ובת ישראל שנישאת לכהן וילדה ממנו בן. ונישאו שניהן

זה לזה, והולידו בן. [אין כאן ציור חדש, רק היינו ציור של המשנה בקצת אריכות] הרי זה ראוי להיות כהן גדול עומד ומשמש על גב המזבח. מאכיל את אמו ופוסל את אם אמו. זאת אומרת לא כבן בתי כהן גדול שהוא פוסליני מן התרומה:

מסכת יבמות פרק ח

הלכה א משנה הערל וכל הטמאים לא יאכלו בתרומה. נשיהם ועבדיהם יאכלו.

פצוע דכא וכרות שפכה הן ועבדיהן אוכלים, ונשיהם לא יאכלו. אם לא ידעה משנעשה פצוע דכא וכרות שפכה, הרי אילו יאכלו:

גמרא (ויקרא כב) איש איש לרבות את הערל. או איש איש לרבות את האונן? שאסור בתרומה? אמר רבי יוסי בן חנינה כתיב (שם) כל זר לא יאכל קודש. משום זרות אסרתי לך, ולא אסרתי לך משום אנינה. ר' טיופה סמוקא בעי קומי רבי יוסי, או נאמר זרות אסרתי, ולא אסרתי משום ערלה. א"ל מאחר שכתוב א' מרבה וא' ממעיט, מרבה אני את הערל שהוא מחוסר מעשה מגופו. ומוציא את האונן שאינו מחוסר מעשה מגופו. עד כדון כרבי עקיבה. כרבי ישמעאל?

תני ר' ישמעאל: נאמר (שמות יב) תושב ושכיר בפסח. ונאמר (ויקרא כב) תושב ושכיר בתרומה. מה תושב ושכיר האמורים בפסח, פסל בו את הערל. אף תושב ושכיר האמור בתרומה, פסל בו את הערל. רבי חגיי בעא, אי מה תושב ושכיר האמור בפסח פסל בו את האונן. אף תושב ושכיר האמור בתרומה נפסול בו את האונן. א"ר הילא לא למדו תושב תושב תחת תחת ילפינן תחת תחת מקדשים, לפסול יתום וכו' במעשר בהמה, אבל לא טומטום(וע"כ טומטום נכנס לדיר להתעשר) כיון דלא כתיבא בפרשה, רק "באו ממקום אחר", אלא דברים האמורים בפרשה.ואנינות לא כתיב בפסח (רק למידה ממעשר)

הכל נכנס לדיר להתעשר, חוץ מן הכלאים, והטרפה, ויוצא דפן, ומחסר זמן, ויתום בכורות ט-ד

טומטום ואנדרוגינס ממקום אחר באו

אונן, ממעשר שני בא.

ר' אבון בעי, ותהא תרומה אסורה לאונן מקל וחומר. ומה אם המעשר שהוא מותר לזרים, הרי הוא אסור לאונן. תרומה שהיא אסורה לזרים, אינו דין שתהא אסורה לאונן! לא אם אמרת במעשר שהוא טעון מחיצה. תאמר בתרומה שאינה טעונה מחיצה. הא לפי שיש בזה מה שאין בזה. ובזה מה שאין בזה, לא צרכו=אינם יכולים ללמד זה מזה.

קדשים מהו שיהו אסורים בערל? ללמד מן הפסח אין את יכול, שאין בו שבירת העצם. ולא מן התרומה, שהוא למד מן הלמד. הוי סופך לומר "ממנו וממנו" מה ממנו שנאמר בפסח פוסל בו את הערל. אף (ויקרא ז) ממנו שנאמר בקדשים פוסל בו את הערל.

קדשים מהו שיהו אסורין לאונן? ממנו ממנו. מה (דברים כו) ממנו שנאמר במעשר פוסל בו את האונן. אף ממנו שנאמר בפסח פוסל בו את האונן.

ומופנה הוא?! "תושב ושכיר" דתרומה והלא דרושה היא! כהדא דתני תושב זה קנוי קניין עולם. שכיר זה קנוי קניין שנים [ותרוויהו בע"ע שנמכר

לכהן] יאמר תושב מה תלמוד לומר שכיר? הקנוי קניין עולם אינו אוכל. והקנוי קנין שנים אוכל?! אילו כן הייתי אומר תושב זה הקנויי קניין שנים. וכשהוא אומר שכיר בא השכיר ללמד על התושב שהוא קניין עולם. א"ר מתיה מכיון דכתיב (שמות יב) וכל ערל לא יאכל בו כמי שהוא מופנה מצד אחד. ב פ ס ח לא איצטריך—כיון דלא מלו [דעל כרחין בהכי איירי] (התושב והשכיר) פשיטא שאינם אוכלין

על דעתיה דר"ע לאי זה דבר נאמר תושב ושכיר? כההיא דאמר רבי הילא בשם רבי יסא הלוקח עבדים ערלים מן הגוי על מנת שלא למוהלן וכו'

רבי יסא בשם רבי יוחנן שמעון בר בא בשם ר' יוחנן הלוקח עבדים ערלים מן הגוי על מנת שלא למוהלן, אפילו מלן לא יאכלו בתרומה.
רבי יוסי בשם ר' יוחנן שמעון בר בא בשם ר' יוחנן: הלוקח עבדים מן הגוי ע"מ למוהלן וחזרו בהן, מגלגל עמהן שנים עשר חדש, אם קיבלו עליהן הרי זה יפה, ואם לאו מותר למוכרן לגוי ואינו חייב לכופן ולמולן בעל כרחן. ר' יצחק בר נחמן בשם רבי יהושע בן לוי. מעשה באחד שלקח עיר אחד של עבדים ערלים מן הגוי ע"מ למוהלן, וחזרו בהן. אתא שאל לרבנין, אמר ליה גלגל עמהן שנים עשר חדש. אם קיבלו עליהן הרי יפה, ואם לאו הכל כמנהג המדינה.

ואמר רבי יצחק בר נחמן, רבי יהושע בן לוי היה בלדוקיא, והוה תמן ר' יודן נשייא, בעא מיקרוץ.להשכים בבקר [בעוד חושך] ולילך אמר ליה: המתן ואנו מטבילין את הגיורת הזו למחר. רבי זירא שאל לר' יצחק בר נחמן, למה? לא הטבילה בלילה מפני כבוד הזקן,רצה לכבדו שיישאר בעירו או משום שאין מטבילין את הגיורת בלילה? אמר ליה משום שאין מטבילים את הגיורת בלילה. אתא עובדא קומי דרבי יוסי מהו להטביל את הגרים בלילה ולא הורו.

עבד תושב לעולם מותר להישאר "תושב" כלומר לא להימול [כשקנה מעיקרא ע"מ כן]

גר תושב הרי הוא כגוי לכל דבר.

ר' שמואל בר חייה בר יהודה בשם רבי חנינה גר תושב מגלגלין עמהן שנים עשר חדש, אם **חזר בו** ומוכן לקיים כ ל המצוות [עיין לקמן] **הרי יפה,** ואם לאו הרי הוא כגוי לכל דבר. ואסור להשאירו בא"י

רבי שמואל בר חייה בר יהודה רבי חנינה בשם רבי: גר תושב צריך לקבל עליו על מנת שיהא אוכל נבילות. אמר רבי הילא: יאמרו הדברים ככתבן!! מה "יאמרו הדברים ככתבן"? אמר ר' יוסי בר חנינה (דברים יד) לא תאכלו כל נבילה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה.
אית תניי תני גר תושב אין מקבלין אותו עד שיקבל את כל המצות שכתוב בתורה. אית תניי תני גר תושב אין מקבלין אותו עד שיכפור בע"ז שלו. רבי בא בשם ר' חייה בר אשי גר תושב אין מקבלין אותו עד שיכפור בע"ז-- ומבטלה כגוי. א"ר זעירא מדברי כולהון עד שיכפור בע"ז .

גר תושב מבטל ע"ז דל כן מה אנן אמרין הואיל והוא מצוה על ע"ז לא יבטל. וגוים אינן מצויין על ע"ז?! ומבטלין!! אמר רבי יוסה שלא תאמר והוא שוה לישראל בשלשה דברים. בלא

תעשוק ולא תונה וגולה כישראל. הוא לא לבטל. לפום כן צריך מימר מבטל ע"ז כגוי.
מאן תנא בלא יעשוק? רבי יוסה בי רבי יודה. דתני גר תושב הרי בלא תעשוק דברי רבי יוסה בי רבי יודה. רבי יודה אומר גר תושב בשבת, כישראל ביום טוב. מה ישראל ביום טוב אופה ומבשל ואסור בכל מלאכה אף גר תושב בשבת כן. רבי יוסי אומר גר תושב בשבת כישראל בחולו של מועד. מה ישראל בחולו של מועד מגבב מעל פני השדה, ואסור בכל מלאכת השדה, אף גר תושב בשבת כן. ר"ש אומר גר תושב בשבת כישראל בשאר ימות השנה. מה ישראל בשאר ימות השנה חורש וזורע וקוצר אף גר תושב בשבת כן. רב אדא רב המנונא רב אדא בר אחוה בשם רב הלכה כרבי שמעון.
כתיב (שמות יב) וכל עבד איש מקנת כסף וגומר. עבד איש את מוהלו בעל כורחו. בן איש אין את מוהלו בעל כורחו. רבי יוחנן בעי הא בן קטן את מוהלו על כורחו. אפילו כבנו של אורכניס?איזה שר גדול [שנהרג והניח בן..]
רבי חזקיה בשם רבא הא כיני: מצא בתוכה תינוק מושלך, הטבילו לשום עבד, את מוהלו לשום עבד. לשום בן חורין, את מוהלו לשום בן חורין. רבי יוחנן בעי, לשום עבד הרי הוא כעבד, אפילו כבנו של אורכניס?
רבי אבהו ורבי אלעזר בשם ר' הושעיה לא אמר כן. אלא וכל עבד איש מקנת כסף. עבדך איש את מוהלו על כורחו. בנך איש אין את מוהלו על כורחו. לפעמים יכול למהול עבד ע"כ, ולפעמים לא כההיא דמר רבי הילא בשם ר' יסא הלוקח עבדים ערלים מן הגוים "על מנת למהול" מה נפשך, כעבד איש הוא, את מוהלן על כרחן. "על מנת שלא למוהלן" כבן איש הוא, אין את מוהלו על כרחו.אים קנאם ע"מ למהול—ה"ה כעבד ומותר למהלו ע"כ. אים קנאם שלא ע"מ למהול, ה"ה כבן איש וא"א למהלן ע"כ
המשוך והנולד מהול והמל עד שלא נתגייר לא יאכלו בתרומה. רבי זריקן רבי ינאי בי רבי ישמעאל בשם רבי יוחנן משום קנס.משוך רבי ירמיה רבי שמואל בר רב יצחק בשם רב גזירה גזרו. מה נפק מן ביניהון? משך לו אחר ערלה. או שנמשכה מאיליה. אין תימר קנס אין כאן קנס. אין תימר גזירה גזרו, אפילו כן גזירה גזרו
(בראשית יז) המול ימול גזירה לשתי מילות. אחד למילה ואחד לפריעה. אחת למילה ואחת לציצין. עד כדון כר' עקיבה. דו אמר לשונות ריבוין הן. כרבי ישמעאל דו אמר לשונות כפולין הן התורה דיברה כדרכה. (בראשית לא) הלוך הלכת כי נכסף נכספתה (בראשית מ) גנב גנבתי. מנלן. אמר רבי יודה בר פזי (שמות ד) אז אמרה חתן דמים למולות מיכן לשתי מילות אחת למילה ואחת לפריעה. אחת למילה ואחת לציצין. רב אמר המול ימול מיכן לנולד כשהוא מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית. המול ימול מיכן לישראל ערל שלא ימול עד שימול. ואין צריך לומר גוי ערל. אמר ר' לוי כתיב (בראשית יז) ואתה את בריתי תשמור. אתה וכל כיוצא בך
תני ישראל מל את הכותי. והכותי אינו מל את ישראל מפני שהוא מהול לשום הר גריזים דברי רבי יודה. אמר לו רבי יוסי וכי איכן מצינו בתורה שהמילה צריכה כוונה, אלא יהא מל והולך לשם הר גריזים עד שתצא נפשו...
המשוך לא ימול שלא יבא לידי סכנה דברי רבי יודה. אמר לו רבי יוסי הרבה משוכין היה

בימי בן כוזבא וכולן מלו וחיו והולידו בנים ובנות. המשוך והנולד מהול והמל עד שלא נתגייר צריך להטיף ממנו דם ברית. תני רבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על שנולד מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית מפני שהיא ערלה כבושה. על מה נחלקו? על גר שנתגייר מהול שבית שמאי אומרים צריך להטיף ממנו דם ברית ובית הלל אומרים אין צריך להטיף ממנו דם ברית. רבי יצחק בר נחמן בשם רבי הושעיה הלכה כדברי התלמיד.רשב"א אתא עובדא קומי רב ואמר מן הא דתני מפני שהיא ערלה כבושה, הדא אמרה ערל ברור הוא ודוחין עליו את השבת. רבי אבהו אמר אין דוחין עליו את השבת וצריך להטיף ממנו דם ברית. רב אדא בר אחווא אתיליד ליה חד בר נש, מימסמס בה מית. א"ר אבין נעשה כרות שפכה ונתענה עליו שימות. רבנין דקיסרין אמרין נעשה פצוע דכא ונתענה עליו שימות.

(ויקרא יב) ערלתו וודאי דוחה את השבת ואין הספק ספק בן ז ספק בן ח דוחה את השבת. ערלתו- ערלתו ודאי דוחה את השבת. אין אנדרוגינס דוחה את השבת. שהיה רבי יודה אומר אנדרוגינס דוחין עליו את השבת וחייבין עליו כרת. ערלתו ערלתו ודאי דוחה את השבת. ואין בין השמשות דוחה את השבת. ערלתו ערלתו ודאי דוחה את השבת. אין שנולד מהול דוחה את השבת. שבית שמאי אומר צריך להטיף ממנו דם ברית.

תמן תנינן הכל חייבין בראייה חוץ מחרש שוטה וקטן וטומטום ואנדרוגינס. מה אמר בה באנדרוגינוס רבי יודה? נישמעינה מן הדא: רבי יוחנן בן דהבאי אמר משום רבי יודה אף הסומא. לית בר נש אמר "אף" אלא דו מודה על קדמייתא. מחלפא שיטתיה דרבי יודה תמן אמר פרט. והכא אמר לרבות! אנדרוגינוס

רבי יודה ורבנין מקרא אחד הן דורשין. רבנן דורשין (בראשית יז) ערל, מה תלמוד לומר זכר? עד שיהא כולו זכר. רבי יודה דרש זכר מה תלמוד לומר ערל? ואפילו מקצתו ערל. ברם הכא (שמות כג) כל זכורך פרט לאנדרוגינס.

תמן תנינן קטן החולה אין מולין אותו עד שיבריא. שמואל אמר אפילו אחזתו החמה שעה אחת, ממתינין לו עד שלשים יום ואותן שלשים יום מהו להאכילו מחלבה של תרומה? מהו לסוכו שמן של תרומה? נישמעינה מן הדא: הערל וכל הטמאים לא יאכלו בתרומה. ונשיהם ועבדיהם יאכלו.

רבי אחא בשם רבי תנחום בי רבי חייה אין ערלה אלא משמיני והלאה. ותני כן: כל שלשים יום אסור להאכילו חלבה של תרומה ואסור לסוכו בשמן של תרומה.

לילי שמיני מה את עבד לה? מן מה דתני לילי שמיני הנכנס לדיר להתעשר. הדא אמרה לילי שמיני כשמיני הוא. ותני כן כל שבעת ימים מותר להאכילו חלבה של תרומה ומותר לסוכו בשמן של תרומה.

תמן תנינן אילו הן ציצין המעכבין את המילה. ר' אבינא בשם רבי ירמיה בחופה רוב גובהה של עטרה. רבי יוסי בן יוסי אמר בחופה רוב גגה של עטרה. רבי טבי בשם שמואל בודקין אותו בשעה שהוא מקשה

מל ולא פרע את המילה, כילו כאילו לא מל. תני וענוש כרת. אים עושה כן בשבת רבי אחא בשם רבי

אבהו הדא דתימר בשאין ביום כדי למרק. אבל אם יש ביום כדי למרק ממרק ואינו חושש. תני כל שעה שהוא עוסק במילה חוזר בין על ציצין המעכבין את המילה בין על הציצין שאין מעכבין את המילה. פירש, אינו חוזר אלא על ציצין המעכבין את המילה. אמר ר' יוחנן דברי רבי יוסי אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעכבין את המילה. היידן רבי יוסי? ההיא דתנינן תמן רבי יוסי אומר יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת שכח והוציא את הלולב ברשות הרבים פטור מפני שהוציאו ברשות. [אף בסכין של מילה כן, אף במצה כן? מן מה דאמר רבי יוחנן דברי ר' יוסה אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעכבין את המילה, הדא אמרה אף בסכין של מילה כן אף במצה כן]

אם לא ידעה משנעשה פצוע דכא וכרות שפכה הרי אלו יאכלו. אמר רבי לעזר דרבי לעזר ודרבי שמעון היא. דס"ל משתמרת לביאה פסולה, אוכלת אמר רבי יוחנן דברי הכל היא. שנייא היא הכא שלא הוסיף בה קניין אחר לפסול.

הוגה אתיין אילין פלוגוותא כאינון פלוגוותא. דאיתפלגון: שומרת יבם כהנת, נשואה לכהן שנפלה לפני יבם, לא הספיק לכונסה לחופה של נישואין, עד שנעשה פצוע דכא וכרות שפכה. אמר רבי שמעון בן לקיש מכיון שהיא זקוקה לביאה פסולה פוסלת. רבי יוחנן אמר לכשיבעול. כיון שלא הוסיף "קניין אחר" אחר הפסול, אין בעיה

היה אחד מהן יבמים כשר ואחד פסול, כגון אחד מהם חלל אף רבי יוחנן מודה.

רבי חייה בר אדא בעא קומי רבי מנא, עשה בה הכשר מאמר? אמר ליה מחלוקת רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש: [קשה להבין הקשר]

הלכה ב משנה ואי זהו פצוע דכא? כל שנפצעו הבצים שלו אפילו אחת מהן. וכרות שפכה כל שנכרת הגיד ונשתייר בעטרה אפילו כחוט השערה, כשר

פצוע דכא וכרות שפכה, מותרין בגיורת ובמשוחררת ואינן אסורין אלא מלבוא בקהל שנאמר (דברים כג) לא יבוא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה':

גמרא פצוע, הייתי אומר עינו. תלמוד לומר שפכה. פצוע שבצד שפכה. אם פצוע שבצד שפכה, עינו שבצד חוטמו? תלמוד לומר דכא. שבא בין עקיביו. אמר רבי חגיי קומי רבי יוסי אין לך נמוך באדם בשעה שהוא יושב אלא ביציו בלבד.כשיושב אמר רבי יוסי בי רבי בון ויאות! תדע לך שהוא כן, שבכולן כתיב דורות חוץ מזה שאינו מוליד. ולא סוף דבר נפצעה אלא אפילו נימוקה אפילו יבשה אפילו חסרה תני רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר: שמעתי בכרם ביבנה כל שאין לו אלא ביצה אחת אינו מוליד, והוא סריס חמה. וכשר א"ר יוסי שמעתי הלכה כר"י בר"י בן ברוקה ולית אנא ידע מן מה שמעית. א"ר אימי לא הוה ר"י שמע לה מן בר נש זעיר! שמואל אמר אם יבוא לפני בעל ביצה אחת אני מכשירו. רבי חונה אמר, דו סבר כר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן.דביד"ש כשר אמר רבי יודן בר חנין ובלבד של ימין. אתא עובדא קומי רבי אימי אמר לה אין ברתי אפי' היית בתי, את מותרת לו! דאת שרייה ליה, אלא הוי ידעת דלא מוליד. והוה ר'

זעירא מקלס לה דו משים מילתא על בררא.שמברר ההלכה

פצוע, אית תניי תני: בידי אדם פסול בידי שמים, כשר. אית תניי תני: בין בידי אדם בין בידי שמים, פסול. מאן דאמר בידי אדם פסול בידי שמים כשר, יליף לה מממזר (דברים כג) לא יבא ממזר. לא יבוא פצוע דכא. מה ממזר בידי אדם אף פצוע דכא בידי אדם. מאן דאמר בין בידי אדם בין בידי שמים פסול, מנן ליה? אמר רבי מנא מהכא לא יבוא פצוע דכא לעולם. אמר רבי יוסי בי רבי בון עוד הוא יליף לה מממזר, לא יבא ממזר לא יבא פצוע דכא. מה ממזר בידי שמים. אף פצוע דכא בידי שמים. וממזר בידי שמים?! יצירתו בידי שמים! הוון בעיי מימר מאן דאמר בידי אדם פסול בידי שמים כשר, רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה. מאן דאמר בין בידי אדם בין בידי שמים פסול כרבנן. אמר רבי אחא בר פפי קומי ר' זעירא כולה כרישב"בב. הרי שעלת חטטין מי מחכך בה או מסיית, והרי הוא בידי אדם, כמי שהוא בידי שמים.כיון שיש גם מעשה אדם, פסול (אך קרי ליה "שמים")

וכרות שפכה כל שנכרת הגיד ונשתייר בעטרה אפילו כחוט כשר. רבי יוסי בשם רבי חנינה בעטרה העליונה. רבי חייה בשם רבי חנינה בעטרה התחתונה. ריב"ל אמר בעטרה התחתונה.

תמן אמרי, העשוי כמרזב כשר. רבי הילא בשם רבי יוחנן כקולמוס a" shape הרי זה כשר. כקולמוס הפוך "v" shape ה"ז פסול.

ניקב בו נקב מבפנים, פסול. מבחוץ, כשר. רבי בא בשם רב יהודה: מבפנים- מן העטרה ולפנים. מבחוץ- מן העטרה ולחוץ. ניקב הרי זה פסול.

נסתם הרי זה כשר. ניקב הרי זה פסול- מפני שהוא שופך. נסתם הרי זה כשר- מפני שהוא מוליד. וזהו פסול החוזר להכשירו.

תני אין בין פצוע דכא לבין כרות שפכה אלא הלכות רופאין שפצוע דכא חוזר. שבכרות שפכה אינו חוזר. כיצד הוא עושה? רבי יעקב בר אחא בשם רב יהודה מביא נימולין ants ומנשכין וקוצץ.בבלי 76

רבי חלקיה רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: לא שנו אלא פצוע דכא ישראל, אבל פצוע דכא כהן לא בדא.אסור בגיורת

תמן תנינן כל האסורין לבוא בקהל מותרין לבוא זה בזה. רבי יודה אוסר.

רבי ירמיה אמר: כללא. פצוע דכא ישראל מותר לו לישא ממזרת. אמר רבי יוסי בלבד פסול משפחה. הא פסול גוף לא בדא.

חייליה דרבי יוסי מן הדא: דאמר רבי חלקיה רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי לא שנו אלא פצוע דכא ישראל, אבל פצוע דכא כהן, לא בדא. כמה דאת אמר תמן, אם כהן ברור הוא, =אין לו בעייה "משפחה" פסול לו לישא גיורת. אף הכא ישראל ברור, אסור לישא ממזרת.

ר' יודא אוסר..על דעתיה דרבי יודה ממזר לא ישא ממזרת? נישמעינה מן הדא: דמר רבי אימי תני רבי יעקב גבליא קומי רבי יוחנן, רבי יצחק בר טבליי בשם רבי שמעון בן לקיש: דברי רבי יהודה, ממזר לא ישא ממזרת כדי שיתכלו ממזרין מן העולם.

ודכוותה, עמוני לא ישא עמונית? אמר רבי יוסי בי ר' בון על דרבנין נצרכה.דין זה נשאלה בבית

מדרש אף לרבנן. מה יעשה גר עמוני.... דאין יסבור כרבי יודה דגרין פסולין קהל ה' אינון=קהל גרים איקרי קהל , ואפילו גר פסול!! [מצרית] לישא גיורת אינו יכול שהוא קהל ה' אצלה. לישא מצרית אינו יכול שהוא קהל ה' אצלה. אמר רבי מתניה משחררין לו שפחה!

ודכוותה מצרי לא ישא מצרית? נישמעינה מן הדא: תני רבי אבהו קומי רבי יוחנן אמר ר' י ו ד ה : מנימין גר מצרי היה מתלמידיו של רבי עקיבה, אמר: אני גר מצרי נשוי לגיורת מצרית. בני, בן גר מצרי, ואני משיאו לגיורת מצרית. נמצא בן בני כשר לבוא בקהל. אמר לו רבי עקיבה לא בני! אלא אף אתה השיאו ל"בת" גיורת מצרית כדי שיהו שלשה דורות מיכן, ושלשה דורות מיכן.

רב יהודה בשם רב הלכה כרבי לעזר דאוסר ספק בספק וק"ו ודאי בספק

דברי חכמים, רבי ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק כתיב לא יבא ממזר בקהל ה'. בקהל ברור אינו בא. בא הוא בקהל ספק.

תמן תנינן ספק בן תשעה לראשון, בן שבעה לאחרון, יוציא והוולד כשר, וחייבין אשם תלוי. תני: הראשון כשר להיות כהן גדול. והשני ממזר בספק. רבי אליעזר בן יעקב אומר: אין ממזר בספק. ממזר ספק חשוב כוודאי כשר [מודה ר' אליעזר בן יעקב בספק כותים ובספק חללים] שאסורים

כההיא דתנינן תמן עשרה יוחסין עלו מבבל. על דעתיה דרבי ליעזר בן יעקב שמונה.סלק "שתוקי ואסופי" על דעתיה דרבן גמליאל ורבי ליעזר תשעה.סלק שתוקי (שנאמנת לומר לכשר נבעלתי) על דעתין דרבנן עשרה.

אמר רבי חיננה מתניתא שמתיר פ"ד בגיורת דלא כרבי יודה. דרבי יודה אמר ארבעה קהילות אינון קהל. 4 פעמים נזכר "קהל" במקרא קהל כהנים. קהל לווים. קהל ישראלים. קהל גרים.קהל גרים איקרי "קהל"

מתיבין לרבי יודה והכתיב (דברים כג) לא יבא פצוע דכא בקהל ה'! הרי פעם חמישית! פסול גוף אינון. ולא קחשיב ליה והכתיב (שם) בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה'! בעשה אינון.

דרבנין אמרין שלשה קהילות אינון. קהל כהנים קהל לווים קהל ישראלים. לא יבא. לא יבא לא יבא.

דלמה מעשה שהיה.. רבי הושעיה רובה ורבי יודה נשייא הוון יתיבין, רהט ר' יוחנן ולחש ליה באודנא דרבי הושעיה רובה: פצוע דכא כהן מהו שישא בת גרים? אמר ליה, ר"י נשיאה לר' הושעיא מה אמר לך? אמר ליה: מילה דנגר בר נגרין לא מפריק ליה! לא אמר לי גיורת, שהיא כזונה אצלו. ולא בת ישראל, שהיא כחללה [כ נעשת חללה ע"י ביאה הראשונה] לא אמר לי אלא בת גרים. ובת גרים לא כישראל היא! פתר לה כרבי יודה דר' יודה אומר בת גר זכר כבת חלל זכר.

כהן שבא על גרושה והוליד בת, ובת בת, מהו?כ ישראל שנשא חללה מהו? רבי חיננא ורבי מנא חד אמר כשירה וחד אמר פסולה. מתיב מאן דאמר כשירה למאן דאמר פסולה. בת חלל זכר, אינה! חללה מכנה =אב ואם חללים אינה!

מישראל היא! מה את פוסלת?
ר' יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי מעשה במשפחה אחת ברודוס, שהיו קורין עליה ערער, ושלח רבי את רבי רומנוס לבודקה, ובדק ומצא שנתגיירה זקינתה פחות מבת שלש שנים ויום אחד והכשירה לכהונה. רב הושעיה אמר כרבי שמעון הכשירה. אמר רבי זעירה דברי הכל הוא הכא. דאמר ר' זעירא בשם רב אדא בר אחווא. רבי יודן מטי בה בשם רב. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ולד בוגרת כשר שהיא בלא תעשה שהוא בא מכח עשה. (ויקרא כא) והוא אשה בבתוליה יקח ולא בוגרת. כל לא תעשה שהוא בא מכח עשה עשה הוא. ודכוותה (ויקרא כא) כי אם בתולה מעמיו יקח אשה ולא גיורת. כל לא תעשה שהוא בא מכח עשה עשה הוא.
התיב רבי הושעיה, הרי שני למצרי שהוא בלא תעשה שהוא בא מכח עשה עשה הוא ובתו חללה!!
חזר רב הושעיא ואמר לא דומה עשה שבישראל לעשה שבכהנים. עשה שבישראל אסור בכל. עשה שבכהנים. אסור בכהנים ומותר בלוים ובישראל:

הלכה ג משנה עמוני ומואבי אסורין ואיסורן איסור עולם. אבל נקבותיהן מותרות מיד.
מצרי ואדומי אינן אסורין אלא עד שלשה דורות. אחד זכרים ואחד נקיבות. אמר רבי שמעון קל וחומר הדברים, מה אם במקום שאסר הזכרים איסור עולם התיר את הנקיבות מיד, מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד שלשה דורות, אינו דין שנתיר את הנקיבות מיד! אמרו לו: אם הלכה נקבל, ואם לדין יש תשובה. אמר להן לא כי הלכה אני אומר.

ממזרין ונתינין אסורין ואיסורן איסור עולם אחד זכרים ואחד נקבות:
גמרא עמוני ולא עמונית. מואבי ולא מואבית. ודכוותה אדומי ולא אדומית. מצרי ולא מצרית! קשיא לרבנן! אלא ילפינן לה מאידך דרשא כתיב (דברים כג) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים. היה להם לנשים לקדם?! כתיב (שם) אשר שכר עליך ואשר יעץ. מי דרכו לשכור האיש ולא האשה! מי דרכו ליעץ האיש ולא האשה!

כתיב (דברי הימים א ח) ושחריים הוליד בשדי מואב מן שלחו, אותם, חושים ואת בערא נשיו. שחריים- זה בועז שהיה משוחרר מן העונות. הוליד בשדה מואב- שנשא את רות המואביה. מן שלחו, אותם- שהיה משבטו של יהודה דכתיב ביה (בראשית מו) ואת יהודה שלח לפניו וגו'. חושים ואת בערא נשיו. וכי יש לך אדם שהוא מוליד את נשיו. אלא שחש כנמר וביאר את ההלכה. ויולד מן חודש אשתו- לא צורכה דלא, ויולד מן בערה נשיו! אלא על ידיה נתחדשה הלכה: עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית.
כתוב אחד אומר (שמואל ב יז) אביגיל בת ישי נישא לאיש ושמו יתרא הישראלי. וכתוב אחד אומר (דברי הימים א ב) יתר הישמעאלי. רבי שמואל בר נחמן אומר: ישמעאלי היה, ואת אמרת ישראלי! אלא שנכנס לבית דינו של ישי. ומצאו יושב ודורש, פנו אלי והוושעו כ ל אספי ארץ, ו נ ת ג י י ר ונתן לו את בתו. ורבנין אמרין: ישראלי היה ואת אמרת ישמעאלי. אלא שחגר מתניו כישמעאלי ונעץ את החרב בבית דין או נהרוג, או נהרג, [או

נקיים דברי רבי שמואל הרמתי כל מי שהוא עובר על הלכה זו בחרב זו אני הורגו] עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית.

א"ר שמואל בר נחמן אני אין לי אלא מ"שבה" ילפי' לה ממלת "שבה" דאז נתחדשה ההלכה (רות א) ותשב נעמי ורות המואביה כלתה עמה, השבה משדי מואב- זו היא ששבה משדה מואב תחלה. מואבית הראשונה שנתקבלה אחורי =דבר אחר: אמר לה (רות ב) ותעזבי אביך ואמך וכו'. אמר לה אילו באת אצלינו מאתמול שלשום לא היינו מקבלין אותך.

תנא רבי זכיי קומי רבי יוחנן: בת גר עמוני פסולה.=עמוני שנשא גיורת/ישראלית בת גיורת עמונית כשירה. אמר ליה רבי יוחנן: בבלייא! עברת בידך תלתא נהרין, ואתבדת! ועדיין אתה בטעות אלא היא בת גר עמוני. היא בת גיורת עמונית כשירה.

רבי יוסה בשם ר' יוחנן: לא כן צריכה כשהיתה אמה מישראל. שלא תאמר כשם שנתחללה אמה כך נתחללה בתה.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן כשירה בת עמוני אפילו לכהן גדול. מאי טעמא? (ויקרא כא) בתולה בעמיו. עם שהן עשויין שני עממין שבתולה זאת באה מעמוני [דדמי "לשני עמים"] [זכרים אסורין ונקיבות מותרות]

ר' חגיי בשם ר' פדת רבי שמעון בן לקיש לא אמר כן: אלא, בת גר עמוני פסולה, שהיא באה מטיפה פסולה.

אמר רבי יוחנן ותני כן: עממין זה בזה, עד שלא נתגיירו זכרים אסורין איסור עולם. ונקיבותיהן מותרות מיד.גוי עמוני שנשא גויה מצרית, הלך אחר הזכר. נתגיירו כגון גר עמוני שנשא גיורת מצרית, הלך אחר הפגום שבשניהן= זכרים אסורין איסור עולם, ונקיבותיהן מותרות לאחר שלשה דורות.

רבי חזקיה בשם אחא מתניתא אמרה כן: מניין אתה אומר אחד מכל משפחות הארצות שבא על אחת מן הכנעניים וילדה ממנו בן, מותר לקנותו עבד. ת"ל (ויקרא כה) וגם מבני התושבים הגרים עמכם. יכול אפילו אחד מן הכנענים שבא על אחת מן האומות? ת"ל אשר הולידו בארצכם. ולא מן הגרים אשר בארץ.

שמואל בר אבא בעי, עבדים מהו שיעלה להם דורות? היך עבידה, גר עבד עמוני שנשא לגיורת שפחה מצרית, לאחר שלשה דורות נתגיירו, אין תימר עבדים עלו להם דורות מותרין מיד.עבד עמוני שנשא שפחה מצרית האים מותרין מיד [כדין עבד/שפחה] ואין תימר לא עלו להם דורות, זכרים אסורין איסור עולם. ונקיבות מותרות לאחר שלשה דורות.

אמרו לו אם הלכה נקבל. אם לדין יש תשובה. מה היה להם להשיב? ר' אבהו בשם רבי יוסי בי רבי חנינה: הרי בת בנו ובת בתו הרי הן אסורין עד שלשה דורות אחד זכרים ואחד נקיבות! רבי אבהו אמר, ר"ש בן לקיש בעי, משיבין דבר שהוא ממזר על דבר שאינו ממזר!! רבי חגיי אמר, ר' אבהו בעי, משיבין דבר שהוא כרת על דבר שאינו כרת!!

אמר להון לא כי הלכה אני אומר ומקרא מסייעיני. (דברים כג) בנים לא בנות.

ר' יעקב בר אחא בשם רבי יאשיה, דור אחד עשר שבממזר כר"ש כשר. ולא דרש עשירי לא יליף עשירי עשירי מעמוני

תני רבי אלעזר בי ר"ש אומר: דור אחד עשר שבממזר, זכרים אסורין נקיבות מותרות.מה להלן בעמוני זכרים אסורים ונקיבות מותרות, אף הכא זכרים אסורין נקיבות מותרות. רבי

שמואל בריה דרבי יוסי בי ר' בון אמר אתיא דרבי לעזר בי רבי שמעון כרבי מאיר. כמה דרבי מאיר אמר גזירה שוה במקום שכתוב.=דון מינה ומינה (מהיכא ילפת דור 11 שבממזר? מעמוני! והתם נקיבות מותרות!) כן רבי לעזר בי ר' שמעון אומר גזירה שוה במקום שכתוב. מה להלן זכרים אסורין ונקיבות מותרות, אף הכא זכרים אסורין ונקיבות מותרות. מעתה אפילו מיד! בלבד מעשירי ולמעלן.

שאלו את רבי אליעזר, דור אחד עשר שבממזר מהו? אמר להן הביאו לי דור שלישי ואני מטהרו. ומה טעמא דרבי אליעזר? דלא הוה. אתייא דרבי ליעזר כר' חנינה. דאמר רבי חנינה אחת לששים ולשבעים שנה הקדוש ברוך הוא מביא דבר בעולם ומכלה ממזיריהן, ונוטל את הכשירין עמהן שלא לפרסם את חטאיהן. ואייתינה כיי דמר רבי לוי בשם רבי שמעון בן לקיש (ויקרא ו) במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת לפני ה'. שלא לפרסם את החטאים. ומה טעם (ישעיהו לא) וגם הוא חכם ויבא רע. לא מסתברא דלא אלא ויבא טוב, מהו ויבא רע? אלא ללמדך שאפי' רעה שמביא הקדוש ברוך הוא בעולם בחכמה הוא מביאה. (שם) ואת דברו לא הסיר. כל כך למה? וקם על בית מריעים ועל עזרת פועלי און

רב הונא אמר אין ממזר חי יותר משלשים יום.

ר' זעירה כד סלק להכא שמע קלין קריין ממזירא וממזרתה. אמר לון מהו כן. הא אזילא ההיא דר"ה, דרב הונא אמר אין ממזר חי יותר מל' יום. אמר ליה רבי יעקב בר אחא עמך היית כד אמר רבי בא רב הונא בשם רב אין ממזר חי יותר משלשים יום. אימתי? בזמן שאינו מפורסם. הא אם היה מפורסם חי הוא.

רבי יסא בשם ר' יוחנן אף לעתיד לבוא אין הקדוש ברוך הוא נזקק אלא לשבטו של לוי מאי טעמא (מלאכי ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אותם כו'. אמר ר' זעורה כאדם שהוא שותה בכוס נקי. אמר רב הושעיה בגין דאנן לויים נפסיד! אמר רבי חנינה בריה דרבי יונה אף לעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא עושה עמהן ממזרים לויים צדקה??? ומה טעמא (שם) והיו לה' מגישי מנחה בצדקה.

אמר ר' יוחנן כל משפחה שנשתקע בה פסול אין מדקדקין אחריה. אמר ר' שמעון בן לקיש מתניתא אמרה כן: משפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן ריחקה בן ציון בזרוע. ועוד אחרת היתה שם וקרבה בן ציון בזרוע. אף על פי כן לא ביקשו חכמים לפרסמן. אבל חכמים מוסרין אותן לבניהן ותלמידיהן פעמים בשבוע. אמר רבי יוחנן העבודה שאני מכירן ונשתקעו בהן גדולי הדור. אמר רבי יהושע בן לוי חמשת אלפים עבדים היו לו לפשחור בן אמר הכהן וכולן נשתקעו בכהונה גדולה. הן הן עזי פנים שבכהונה. אמר רבי לעזר עיקר טירונייא tyranny שבהן! (הושע ד) ועמך כמריבי כהן. אמר רבי אבהו שלש עשרה עיירות נשתקעו בכותיים בימי השמד. אמרין, הדא עירו דמושהן מישן מיניהון:

הלכה ד משנה א"ר יהושע: שמעתי שהסריס חולץ וחולצין את אשתו. והסריס לא חולץ ולא חולצין את אשתו. ואין לי לפרש.

אמר ר' עקיבה אני אפרש: סריס אדם, חולץ וחולצין את אשתו, שהיתה לו שעת הכושר. סריס חמה לא חולץ ולא חולצין את אשתו שלא היתה לו שעת הכושר

ר"א אומר לא כי, אלא סריס חמה חולץ

וחולצין את אשתו שיש לו רפואה. סריס אדם לא חולץ ולא חולצין את אשתו שאין לו רפואה.

העיד ר' יהושע בן בתירה על בן מגיסת שהיה בירושלים סריס אדם וייבמו את אשתו לקיים דברי רבי עקיבה:

הסריס לא חולץ ולא מייבם. וכן איילונית לא חולצת ולא מתייבמת. הסריס שחלץ ליבמתו, לא פסלה. בעלה, פסלה. מפני שהיא בעילת זנות. וכן איילונית שחלצוה לה אחין לא פסלוה. בעלוה, פסלוה מפני שהיא בעילת זנות:א"א שלב"מ

גמרא אי זהו סריס חמה? רבי חייה בשם רבי יוחנן: כל שלא ראתו החמה בכושר אפילו שעה אחת. הושיט ידו וסירסו מבפנים דברי הכל אסור לבוא בקהל, ואינו לא חולץ ולא מייבם. נותנין עליו חומרי סריס אדם וחומרי סריס חמה.

מחלפה שיטתיה דרבי אליעזר. תמן הוא אומר לא כי אלא סריס חמה חולץ וחולצין לאשתו. ואת אמר הכין!ברייתא אחרת (בבלי 80) אמר רבי איניא לא אמר רבי אליעזר אלא לעונשין.דנעשה גדול

רבי חייה בשם רבי יוחנן: זו דברי רבי ליעזר ורבי יהושע ורבי עקיבה. אבל דברי חכמים אחד סריס אדם ואחד סריס חמה אינו לא חולץ ולא חולצין לאשתו. לא מייבם ולא מייבמין את אשתו.

דו מתניתא: הסריס שחלץ ליבמתו לא פסלה. בעלה, פסלה מפני שהיא בעילת זנות. אנדרוגינס שחלץ ליבמתו, לא פסלה. בעלה, פסלה מפני שהיא בעילת זנות. וכן איילונית שחלצו לה אחים לא פסלוה. בעלוה פסלוהו מפני שהיא בעילת זנות:

הלכה ו משנה סריס חמה כהן שנשא בת ישראל, מאכילה בתרומה. ר' יוסי ורבי שמעון אומר: אנדרוגינס שנשא בת ישראל מאכילה בתרומה.

רבי יהודה אומר: טומטום שנקרע ונמצא זכר לא יחלוץ מפני שהוא כסריס חמה

אנדרוגינס, נושא אבל לא נישא. אסור לזכר לבא עליו רבי לעזר אומר חייבין עליה סקילה כזכר:

גמרא תני: מאכילה אנדרוגינוס בחזה ושוק.

רבי יוחנן אומר אוכלת בתרומה ואינה אוכלת בחזה ושוק. רבי שמעון בן לקיש אמר כמה קולי חומרין בדבר! ק"ו בדבר! רבי יוסי בי רבי חנינה בעא קומי ר' שמעון בן לקיש, מהו כמה קולי חומרין בדבר? אמר ליה פתח חיכך וקבל.פתח פיך ושמע! [אמר ר' מנא מגחך הוה עימיה.לשחוק אמר רבי אבון מילה אמר ליה. דבר של טעם&] מה אם תרומה שאינה ראויה לישראל בכל מקום, הרי היא אוכלת. חזה ושוק שהן ראוין לישראל בכל מקום, קודם חטא העגל אינו דין שתאכל. ראויין היו לישראל וכשנתחייבו, בעגל ניטלו מהן וניתנו לכהנים. [יכול כשם שנתחייבו, וניטלו מהן וניתנו לכהנים, כך אם יזכו יחזירו להן? תלמוד לומר (ויקרא ז) ואתן אותם לאהרן ולבניו לחק עולם. מה מתנה אינה חוזרת אף אילו אינן חוזרין]

ר' יעקב בר אחא אמר שמעתתא, על בת כהן שנישאת לישראל. וחוזרת לבית אביה רבי יוחנן אמר אוכלת בתרומה ואינה אוכלת בחזה ושוק. רבי שמעון בן לקיש אמר: כמה קולי חומרין בדבר! ר' יוסי בי רבי חנינה בעא קומי רבי

שמעון בן לקיש מהו "כמה קולי חומרין בדבר"? א"ל פתח חיכך וקבל! [אמר רבי מנא מגחיך הוה עימיה. אמר ר' אבין מילה הוה אמר ליה] מה אם תרומה שאינה ראויה לישראל בכל מקום הרי היא אוכלת. חזה ושוק שהן ראויין לישראל בכל מקום אינו דין שתאכל. ראויין היו לישראל וכשנתחייבו ניטלו מהן וניתנו לכהנים. יכול כשם שנתחייבו וניטלו מהן וניתנו לכהנים כך אם יזכו יחזרו להם ת"ל ואתן אותם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם מה מתנה אינה חוזרת אף אילו אינן חוזרין.

ואין חלוקין על דברי רבי יודה? מן דאמר רבי יוסי בשם רבי הילא מייבמין את אשתו, אשת טומטום הדא אמרה חלוקין על דברי ר' יודה.דל"ה כסריס

קידש, אנדרוגינוס חוששין לקידושיו. נתקדש, חוששין לקידושיו. נבעל, נפסל מן התרומה כנשים. ר' ניחא ברבי סבא ר' יונה בשם רב המנונה, אפי' מין במינו. וקשיא, אם זכר הוא, אין זכר פוסל זכר. אם נקיבה היא, אין נקיבה פוסלת נקיבה!ואיך ייפסל אנד' מן ביאת אנד' צד זכרותו של זה פוסלת צד נקיבתו של זה.

מאכיל את נשיו ואינו מאכיל את עבדיו. מאכיל את נשיו מכח זכרותו. ואינו מאכיל את עבדיו. מכח זה וזה. נתחלל צד נקיבה שבו.כגון שבא עליו פסול אחר שנשא אשה----אשתו מותרת משום אשת כהן---והם אסורים משום עבדי פסול.כ"ן

ר' יעקב בר זבדי בשם ר' אבהו בשם ר' יוחנן חייבין עליו סקילה ובלבד ממקום זכרות. ר' סימון בשם ריב"ל אפילו ממקום נקיבה. רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו חזר בה ריב"ל מן הדין קרייא (ויקרא יח) ואת זכר לא תשכב משכבי אשה. את שיש לו שני משכבות כאשה, ואי זה זה? זה אנדרוגינס.

אמר רבי: ביקשתי ולא מצאתי דברי בן שמוע באנדרוגינס, וחברה עליו חבורה. ולמה? משום שלא לגלע בו, או משום שאינו כדיי? מה נפק מן ביניהון? היה דרכו לגלע. אין תימר משום שלא לגלע בו, הרי גילועו בידו. הוי לית טעמא דלא, משום שאינו כדיי. מה היה לו לגלע בו? יורש. מעיד. מנחתו קריבה כליל. מזמנין עליו כזכר:

תלמידי ראב"ש לא הניחו לרבי לשאול קושיותיו מאת ר"א בן שמוע, ומבעי' ליה משום שרבי לא היה חשוב כ"כ לשאול. או מפני שלא יתחרחר הריב מאת ראב"ש נגד רבינו הקדוש, וקאמר שאים היה דרך רבינו הקדוש ל ה ת ח י ל הריב [כן היה דרכו בלימוד התורה] א"כ הרי גילועו בידו! [הוא הביאו על עצמו...] א"כ למה לא הניחו את רבינו הקדוש. אלא ע"כ של"ה חשוב

מסכת יבמות פרק ט

הלכה א משנה יש מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן. מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן. מותרות לאילו ולאילו. ואסורות לאילו ולאילו. אילו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן: כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול. כשר שנשא כשירה ויש לו אח חלל. ישראל שנשא ישראלית ויש לו אח ממזר. ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל. מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן:

גמרא רבי ניחא בר סבא בעא קומי רבי **יונה,**כהן הדיוט שנשא את האלמנה

למה לינשא ואפילו קידש? למה לי אלמנה ואפילו בתולה?

ואילין אינון, אית לי חורנין! צרת סוטה מותרת

לבעל ואסורה ליבם. אחיו שבא על אחות חלוצתו, מותרת לבעל ואסורה ליבם! הדא מסייעא לרבי יונה דרבי יונה אמר לית כלליה דרבי כללין. אינם "כללות" שיש עוד!

כשר שנשא כשירה=כהנת ויש לו אח חלל מותרת לבעל ואסורה לייבם. לא כן אמר ר' יוסי בי ר' בון בשם רב גר ועבד משוחרר וחלל מותרין בכהונה!=כהנת

כיני מתניתא: כשר שנשא כשירה ויש לו אח חלל. ר' יוסי בי רבי בון בשם רב גר ועבד משוחרר וחלל מותרין בכהונה. מאי טעמא? כשירין הוזהרו על הפסולות, ופסולות על הכשרים. אבל לא פסולין על הכשירות ולא כשירות על הפסולין. והתני (ויקרא כא) לא יקחו לא יקחו מלמד שהאשה מוזהרת על ידי האיש! סברין מימר, בכשירות על הפסולין. ואינן אלא, בפסולות על הכשירים:שיש לאוו גם על האשה הפסולה שניסת לכהן

הלכה ב משנה אילו מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן: כהן גדול שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט. כשר שנשא חללה, ויש לו אח חלל. ישראל שנשא ממזרת, ויש לו אח ממזר. ממזר שנשא ישראלית, ויש לו אח ישראל. מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן:

גמרא לא אמר אלא קידש, הא אם בעל נפסלה בבעילה.

הדא דתנינן מותרות וכו' אילין אינון? הא אית לך חורניין! המחזיר את גרושתו משנישאת, אסורה לבעל ומותרת ליבם. הוא שבא על אחות חלוצתו, אסורה לבעל ומותרת ליבם. פצוע דכא שנשא כשירה ויש לו אח כשר, אסורה לבעל ומותרת ליבם. הדא מסייעא לרבי יונה דר' יונה אמר לית כללוי דר' כללין:

הלכה ג משנה אסורות לאילו ולאילו: כהן גדול שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיוט. כשר שנשא חללה, ויש לו אח כשר. ישראל שנשא ממזרת, ויש לו אח ישראל. ממזר שנשא ישראלית, ויש לו אח ממזר. אסורות לאילו ולאילו

ושאר כל הנשים מותרות לבעליהן וליבמיהן:

גמרא ואילין אינון הא אית לך חורניין! סוטה אסורה לזה ולזה. חלוצה אסורה לזה ולזה. פצוע דכא שנשא כשירה ויש לו אח פצוע דכא אף אסורה לזה ולזה. הדא מסייע לרבי יונה דאמר לית כללוי דרבי כללין:

הלכה ד משנה שניות מדברי סופרים שנייה לבעל ולא שנייה ליבם, אסורה לבעל ומותרת ליבם. שנייה ליבם ולא שנייה לבעל, אסורה ליבם ומותרת לבעל. שנייה לזה ולזה, אסורה לזה ולזה.

אין לה לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות והולד כשר כופין אותו להוציא

אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין, יש להן כתובה:

גמרא השניות מדברי סופרין שנייה לבעל ולא שנייה ליבם אסורה לבעל ומותרת ליבם. מהו שיהא לה כתובה אצל היבם. מאחר שהיא מותרות לו יש לה כתובה. או מאחר שכתובתה על ניכסי בעלה הראשון והיא אסורה לו, אין לה כתובה?

שנייה ליבם ולא שנייה לבעל אסורה ליבם ומותרת לבעל. מהו שיהא לה כתובה אצל היבם. מאחר שהיא אסורה לו אין לה כתובה.

או מאחר שכתובתה על ניכסי בעלה הראשון והיא מותרת לו יש לה כתובה?

ולא פירות. אמר רבי ירמיה שאין לו עליה אלא אכילת פירות בלבד.מפרש מתני' "ולא פירות"=רק פירות זכאי הבעל! תני רבי יוסי ציידניה קומי ר' ירמיה ופליג על רבי ירמיה: וזכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ס"ל שזכאי גם בדברים האלו מהו "ולא פירות"? שאינה יכולה להוציא ממנו אכילת פירות שאכל.

א"ר יוסה כל שעה הויא רבי אילה אמר לי, תני מתניתך: יורשה ומיטמא לה. לשנייה ותני כן: מטמא הוא אדם לאשתו הכשירה. ואינו מיטמא באשתו פסולה. והאי איתתא לאוו "פסולה" היא

ר' אבון בעא קומי רבי מנא, עבדי שניות מהו שיאכלו בתרומה? אמר ליה שתוק ויפה לך, היא אוכלת, ועבדיה אינן אוכלין?!

תמן תנינן גט מעושה, בישראל כשר, ובגוים פסול. שמואל אמר: פסול ופוסל לכהונה. ומר שמואל אכרזון בקרויכון פסול ופוסל בכהונה.

שמואל אמר אין מעשין אלא לפסולין. שמואל אמר אין מעשין אלא כגון אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט. והא תנינן שניות! כופין להוציא! לא בגין דא אמר שמואל. והא תנינן המדיר את אשתו מליהנות לו עד שלשים יום יעמיד פרנס, יותר מיכן יוציא ויתן כתובה. שמענו שהוא מוציא, שמענו כופין?!אין מעשין במדיר את אשתו

מה בין אילו לאילו? אלא על ידי שהן דברי תורה ואין דברי תורה צריכין חיזוק, לפיכך יש להן כתובה. ואילו על ידי שהן דברי סופרין ודברי סופרין צריכין חיזוק, לפיכך אין להן כתובה. אית דבעי מימר אילו על ידי שקנסן בידן וביד הוולד היא וולדה פסולין לכהונה ולא קנסו בהן דבר אחר, כגון פירות וכו' לפיכך יש להן כתובה. ואילו שניות על ידי שאין קנסן בידן וביד הוולד, וקנסו בהן דבר אחר, לפיכך אין לה כתובה. מה נפק מן ביניהון? המחזיר את גרושתו משנישאת. מאן דאמר אילו על ידי שהן דברי תורה. וזו הואיל והוא דבר תורה, לפיכך יש להן כתובה. מ"ד אילו על ידי שקנסן בידן וביד הוולד. וזה הואיל ואין קנסה בידה וביד הוולד, לפיכך אין לה כתובה.

רבי יעקב בר אחא אמר רבי זעירה ורבי הילא, תריהון אמרין במזונות פליגין. פליגי ריו"ח ור"א באלמנה לכה"ג ונסתפקו החברים אי בה איירי או בבתה (תנאי כתובה) רבי יוחנן אמר יש לה מזונות. אמר ליה ר' לעזר: אומר לה הוציא, ואת אמר הכין?! הוון בעיין מימר כן: בתניי כתובה פליגין: כל עמא מודיי שאין לה מזונות. מ"ד "אין לבתה", ס"ל... ביורשיה קנסו לא כל שכן בה. מאן דמר במזונות פליגין, הא בתניי כתובה לא. למה? בה קנסו ולא קנסו ביורשיה:

הלכה ה משנה בת ישראל מאורסת לכהן, מעוברת מכהן, שומרת יבם לכהן, וכן בת כהן לישראל, לא תאכל בתרומה.

בת ישראל מאורסת ללוי, מעוברת מלוי, שומרת יבם ללוי, וכן בת לוי לישראל, לא תאכל במעשר

בת לוי מאורסת לכהן, מעוברת מכהן, שומרת יבם לכהן, וכן בת כהן ללוי לא יאכלו לא בתרומה ולא במעשר:

גמרא בת ישראל מאורסת לכהן- (במדבר יח) כל טהור בביתך יאכלנו. ולית היא גו בייתיה.

מעוברת מכהן- (ויקרא כב) ויליד בית אין כאן יליד בית. ושומרת יבם לכהן- כל טהור בביתך יאכלנו. ולית היא גו בייתה. וכן בת כהן לישראל- (שם) ובת כהן כי תהיה לאיש זר. מעוברת מישראל שומרת יבם לישראל- (שם) ושבה אל בית אביה. פרט לשומרת יבם. (שם) כנעוריה. פרט למעוברת

בת ישראל מאורסת ללוי. (במדבר יח) אתם וביתכם מעשר ראשון ולית היא גו בייתה. מעוברת מלוי- יליד בית ואין כאן יליד בית. אמר רבי יוסי כלום כתיב יליד בית אלא בכהן? כמה דתימר תמן הילוד מאכיל ושאינו ילוד אינו מאכיל. הכא נמי הילוד מאכיל ושאינו ילוד אינו מאכיל. שומרת יבם ללוי- אתם וביתכם. ולאו היא גו בייתה. וכן בת לוי- ובת כהן כי תהיה לאיש זר. ולא בת כהן כתיב? אמר רבי יוסי "ו בת" אחת בת כהן, ואחת בת לוי.

בת לוי מאורסת לכהן.אינה אוכלת תרומה כל טהור בביתך יאכלנו. ולית היא גו בייתה. מעוברת מכהן- יליד בית ואין כאן יליד בית. שומרת יבם לכהן- כל טהור בביתך יאכלנו ולית הוא גו בייתא.

וכן בת כהן ללוי לא יאכלו לא בתרומה ולא במעשר. ניחא בתרומה, לא תאכל. במעשר מה נפשך, כהנת היא תאכל. לוייה היא תאכל! רבי הילא בשם רבי יוחנן "כמאן & דאמר" אין נותנין מעשר לכהונה. הוי, הוא ריו"ח עצמו ס"ל "נותנין"(כיון שאמר "כמ"ד") דאמר, נותנין מעשר לכהונה:

הלכה ו משנה בת ישראל שנישאת לכהן, תאכל בתרומה. מת ולה ממנו בן, תאכל בתרומה. נישאת ללוי, תאכל במעשר. מת ולה ממנו בן, תאכל במעשר. נישאת לישראל לא תאכל לא בתרומה ולא במעשר:

מת בנה מישראל, תאכל במעשר. מלוי, תאכל בתרומה. מת בנה מכהן, לא תאכל לא בתרומה ולא במעשר:

הלכה ח משנה בת כהן שנישאת לישראל, לא תאכל בתרומה. מת, ולה ממנו בן, לא תאכל בתרומה. נישאת ללוי, תאכל במעשר. מת ולה ממנו בן, תאכל במעשר. נישאת לכהן, תאכל בתרומה. מת ולה ממנו בן תאכל בתרומה.

מת בנה מכהן, לא תאכל בתרומה. מלוי, לא תאכל במעשר. מת בנה מישראל, חוזרת לבית אביה. על זו נאמר ושבה אל בית אביה כנעוריה:

גמרא רבי ליונטי בעא קומי ר' יונה, ניחא בת כהן שנישאת לישראל, חוזרת ואוכלת. בת ישראל שנישאת לכהן, הואיל והיא ראויה לוכל מחמת הוולד למה אינה אוכלת? אף כשניסת לזר! אמר ליה: כן אמר רבי זעירה רב ענן בשם רב: מהו "בת" כהן? מתלמדתה של כהן.מי "שהורגלה ונתגדלה" בכהונה (גם האוכלת בשביל בנה, כשתהיה לזר, לא תאכל) כמה דתימר (תהלים קלז) בת בבל השדודה. וכי בת בבל היתה? אלא שנעשית כמעשה בבל.

ר' יוסי בי רבי בון בשם רב: שתי בנות אמורות בפרשה, אחת חוזרת ואוכלת, ואחת חוזרת ואינה אוכלת. בת כהן שנישאת לישראל חוזרת ואוכלת. בת ישראל שנישאת לכהן חוזרת ואינה אוכלת. אמור מעתה גם זה דרשי' נישאת בת כהן (או ב"י האוכלת בשביל בנה) לכשר, חוזרת ואוכלת. לפסול, חוזרת ואינה אוכלת.

רב אמר: הלכה, אוכלת "החוזרת" בתרומה, ואינה אוכלת בחזה ושוק. רבי יוחנן אמר: אוכלת

בחזה ושוק. תני רבי חייה מסייע לרב: (ויקרא כב) מלחם לא כל הלחם. תני ר' שמעון בן יוחי מסייע לרבי יוחנן: מלחם אביה תאכל לרבות חלות תודה ורקיקי נזיר:

מוצאי יום מנוחה בהעלותך תשע"א יוני 12 11

מסכת יבמות פרק י

הלכה א משנה האשה שהלך בעלה למדינת הים, באו ואמרו לה מת בעליך, ונישאת. ואחר כך בא בעלה. תצא מזה ומזה, וצריכה גט מזה ומזה, אין לה לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות, על זה ועל זה. ואם נטלה מזה ומזה, תחזיר. והוולד ממזר מזה ומזה. לא זה וזה מטמאין לה. ולא זה וזה זכאים לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת נדריה. היתה בת ישראל, נפסלה מן הכהונה. ובת לוי מן המעשר. ובת כהן מן התרומה. אין יורשיו של זה ולא יורשיו של זה יורשין כתובתה.כתובת בנין דכרין מתו, אחיו של זה ואחיו של זה, חולצין ולא מייבמין:

גמרא כמה דתימר תמן סוף פרק 3 מפרישין אותן שלשה חדשים שמא מעוברות הן, ואם היו קטנות ולא היו ראויות לוולד מחזירין אותן מיד. ואמר אף הכא כן! למה חשיבא כסוטה? שנייא היא תמן שאחרים הטעו בהן. והכא לא אחרים הטעו בה? קנס קנסו בה שתהא בודקת יפה. ויקנסו בה אצל השני, ולא יקנסו בה אצל הראשון! אמר רבי יוחנן מריח ערוה נגעו בה.כסוטה מעתה לא תהא צריכה ממנו משני גט! שנייא היא שנישאת לו דרך היתר.

להכי צריכה גט משני..שמואל אמר: אומר אני שמא שילח לה הראשון גיטה ממדינת הים. התיב רבי חגיי קומי רבי זעירא: והתנינן אמרו לה מת בעליך, ונתקדשה, ואח"כ בא בעלה, מותרת לחזור לו. אם אומר את שמא שילח לה גיטה ממדינת הים, תהא אסורה לחזור לו! כמחזיר גרושתו אלא כרבי יוסי בן כיפר, דרבי יוסי בן כיפר אמר מן האירוסין אים רק נתארסה לשני מותרת. ולא מודי רבי יוסי בן כיפר שאם נתן לה האחרון גט פסלה מן הכהונה. והתנינן אף על פי שנתן לה האחרון גט לא פסלה מן הכהונה!

רבנין דקיסרין בשם רבי הילא: כדי לברר איסורו של ראשון.להכי הצריכו גט משני—כדי שתיאסר על הראשון (משום מח"ג)

עד כדון ביודעת שהיא אשת איש. לא היתה יודעת שהיא אשת איש? כגון קטנה שקידשה אביה, ומעולם לא נודע לה—גם בזה קנסו? נישמעינה מן הדא: [קטנה שהשיאה אביה, והלכה והשיאה את עצמה] א"ר אילא תני תמן: כל העריות אינן צריכות הימינו גט חוץ מ א ש ת א י ש בלבד. [רבי עקיבה אומר אף אחות אשתו ואשת אחיו] שנייא היא תמן כל העריות א י נ ן ... בין שהיא יודעת בין שאינה יודעת?! והכא, חוץ מא"א... לא שנייא בין שהיא יודעת בין שאינה יודעת:

ולא פירות. ואמר ר' אבינא שאינה יכולה להוציא ממנו אכילת פירות שאכל. הדא דתימר בשאכל עד שלא בא הראשון. אבל אם אכל משבא הראשון, מוציאה:

ואם נטלה מזה ומזה, תחזור. הדא דתימר בשנטלה משבא הראשון. אבל אם נטלה עד שלא בא הראשון כמה דלא מפקא מיניה, כן

לא מפקא מינה מזונות שנטלה משני
והוולד ממזר מזה ומזה. ניחא דוולד ממזר מן השני. הוולד ממזר מן הראשון?! רבי בא בשם רבי זעירא אמר, דרבי עקיבה היא. דרבי עקיבה אמר הבא על סוטתו- הוולד ממזר.=יש ממזר מחיי"ל (להחזיר סוטתו) ה"ן... המחזיר גרושתו משנישאת- הוולד ממזר.

ר' יוסי בשם רבי הילא: דברי הכל הוולד כשר. כגיטה כן ממזירה.=כיון שנותן לה גט אין זו מחזיר סוטה...רק מח"ג מה נפק מן ביניהון? נתן לה השני גט ואחר כך בא עליה הראשון. על דעתיה דרבי בא בשם רבי זעירא הוולד ממזר כרבי עקיבה. על דעתיה דרבי יוסי בשם רבי הילא דברי הכל הוולד כשר:

לא זה וזה מיטמא לה. הדא היא דתני רבי חייה: מטמא הוא אדם לאשתו כשירה. ואינו מיטמא לאשתו פסולה.

אית תניי תני: תצא בשלשה עשר דבר. ואית תניי תני: תצא בארבעה עשר דבר. מאן דמר תצא בשלשה עשר דבר. עבד במציאתה ובמעשה ידיה חדא. ומאן דמר בארבעה עשר דבר. עבד כל חדא וחדא מינהון, חדא.

אמר רבי ירמיה לוייה שזינת, אוכלת במעשר. ותני כן: לוייה שנשבית או שבא עליה אחד מן הפסולין לה, לא כל הימנה לפוסלה. לויים המזוהמין מאימן לוי בא על הפסולה לא חשו להם משום ריח פסול. והתנינן בת לוי מן המעשר! אלמא לוויה שזינתה, נפסלה אמר ר' יוסי תיפתר שבא עליה על הלוויה ישראל, וילדה ממנו בן.כגון שילדה בן מן השני

רבי ביסנא בשם רבי יהושע בן לוי: כהנת שזינת, אוכלת במעשר. ולא מתניתא היא בת כהן מן התרומה. הא במעשר אוכלת! כמאן דאמר אין נותנין מעשר לכהונה.ולא איירי ביה

שייך למס' בכורות דבדיעבד יכול לפדות בתוך 30 [אמר רבי נסא מיליהון דרבנן פליגין: דאמר ר' הילא ר' שמעון בן יוסינא בשם רב הושעיה: כהן שבא על גרושה והוליד בן, ומת האב בתוך שלשים, הבן חייב לפדות את עצמו. לאחר שלשים יום, חזקה שפדייו אביו, אם לאחרים הוא פודה, לא כל שכן בנו] אמרינן כאילו פדהו, "ונותן המעות לעצמו" [אלמא רק ל א ח ר 30 אמרי' כן]

ולא כבר תנינתה אין לה כתובה. אמר רבי יוסי בן יעקב שלא תאמר בה קנסו ולא קנסו ביורשיה. לפום כן צריך מימר אין לה כתובה. =בנין דכרין

סוטה- כשם שהיא אסורה לבעל, כך היא אסורה לבועל. כשם שהיא אסורה לאחיו של בעל, כך היא אסורה לאחיו של בועל. [דהוי כאילו נעשית אשתו של בועל!] יכול כשם שצרת סוטה אסורה לאחיו של בעל,=ליבם כך תהא אסורה לאחיו של בועל?

נישמעינה מן הדא: האשה [רחל ורחב אשת ראובן] שהלך בעלה למדינת הים, ואמרו לה מת בעליך ראובן והיה לה יבם שמעון ייבם את רחל כאן ויבמה, ומת, שמעון ואחר כך בא בעלה, ראובן אסור ראובן ברחל ומותר ברחב בה, ומותר בצרתה. אסור בה, ומותר באשת אחיו. שרה אשת שמעון ואשת אחיו לא כצרת סוטה היא?! הדא אמרה שצרת סוטה מותרת לאחיו של בועל.("בועל"=שמעון)

מותר באשת אחיו..אמר רבי יודה אתייא כרבנן דתמן: דאמר ר' הילא ותניי ת מ ן : כל העריות אינן צריכות ממנו גט, חוץ מאשת איש בלבד.

[ר' עקיבה אומר אף אחות אשתו. ואשת אחיו]. ברם כרבנן דהכא, משום הלכות & אשת איש, קנה בה ערוה, הרי גזרו חז"ל שאין רחל יוצאת בלי גט! וערוה פוטרת צרתה! איך אמרת דמותר בשרה צרת רחל? אמר רבי חנניה אפילו כרבנן דהכא אתייא היא. בה קנסו ולא קנסו ביורשיה ה"ן לא קנסו בצרה

[רבי אחייא אמר בשם רבי יוחנן: הכל מודין אפי' ת"ק דרע"ק באשת אחיו שהיא צריכה הימינו גט]

אמר רבי חנניה בריה דר' הילל אם כרבנן דתמן, יהא מותר ראובן אף בה! ברחל

ר' זעירא בשם ר' יוחנן: צרת סוטה אסורה, וצרת מחזיר גרושה מותרת. ר"י בר אחא בשם רבי יוחנן: כל הצרות מותרות חוץ מצרת סוטה. שמואל אמר גרושה =מחזיר גרושתו עצמה מותרת לביתה.מותרת לייבמה מה, פליג? בגין דהוון עסקין בצרות לא אדכרין גרושות.אה"ן שאף היא עצמה מותרת
צרת סוטה למה היא אסורה? רבי יוחנן אמר: מריח ערוה נגעו בה. רב אמר: מפני שכתוב בה טומאה כעריות:

הלכה ב משנה רבי יוסי אומר כתובתה על ניכסי בעלה הראשון.
רבי לעזר אומר הראשון זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה
רבי שמעון אומר ביאתה וחליצתה מאחיו הראשון, פוטרות צרותיהן ואין הוולד ממנו ממזר

נישאת שלא ברשות, מותרת לחזור לו. נישאת על פי בית דין תצא ופטורה מן הקרבן. ושלא על פי בית דין רק ע"פ עדים תצא וחייבת בקרבן. ייפה כח של בית דין שפטורה מן הקרבן. הורוה בית דין להינשא וקילקלה, חייבת בקרבן. שלא התירוה אלא להינשא:
גמרא מה אמר רבי יוסי בשאר כל הדברים? נישמעינה מן הדא: ר' יוסי אומר: כל שהוא פוסל על ידי אחרים פוסל על ידי עצמו, וכל שאינו פוסל על ידי אחרים אינו פוסל על ידי עצמו. ואמר רבי בא רב המנונא ור' זעירא תריהון אמרין זהו ראשו של פרק. [מימרת ר' יוסי קאי אריש הפרק] הדא אמרה לא חלוק רבי יוסי בשאר כל הדברים.
מה א"ר לעזר בכתובה? מה אם דברים שנפלו דרך איסור מציאתה (אחר שנמצאת סוטה) את אומר זכאי. כתובה שנפלה לה דרך היתר, לא כל שכן!
מסתברא דר' לעזר יודי לרבי יוסי. ר' יוסי לא יודי לרבי לעזר. רבי יוסי ור' לעזר יודון לר' שמעון.ק"ו דלאחר מיתה לא קנסו ר' שמעון לא יודי לרבי יוסי ור' לעזר. עיין בבלי

הדא אמרה על דרבי שמעון, ביאה פסולה פוטרת.

לא מסתברא דלא=אלא ניסת ברשות מותרת, שלא ברשות אסורה!ומתני' איפכא קתני! אמר רבי יוחנן: דברי ר' שמעון, עשו בית דין הורייתן, כזדון איש ואשה.ואסורה לבעלה נישאת שלא ברשות,רק ע"פ עדים כשגגת איש ואשה.ומותרת
אמר ר' יוחנן לית כאן פטורה אף כשניסת ע"פ בי"ד

אלא חייבת.
התיב ר' חגיי קומי ר' יוסי ס"ל ע"פ בי"ד פטורה ויהא כן בהורייה בשהורו מותר לבוא על אשת איש, ולא עקירת גוף הוא?! איך משכחת לה פר העלם [וממילא יחיד נפטר כשעשה על פיהן] בהוריית אשת איש? בשהורו עד חמש שנים אסורה. מיכן ואילך מותרת. הורו: מכיון שלא בא בעלך זה 5 שנים, את מותרת (הוי כקיום מקצת)

ויהא כן בקילקול?&& תיפטר מקרבן! הקילקול דומה לאכילת חלב ודם בשהורו מותר לאכול חלב א ו דם:עשתה "יותר" ממה שהתירו לה

הלכה ג משנה האשה שהלך בעלה ובנה למדינת הים, ובאו ואמרו מת בעליך ואח"כ מת בנך ונישאת.לשוק ואח"כ אמרו לה חילוף היו הדברים. תצא. והוולד הראשון והאחרון ממזר:
גמרא מה את עבד, כעידי מיתה או כעידי גירושין? אין תעבדינה כעידי גירושין, פליגא על רבנן דתמן.תרי ותרי מותר! אין תעבדינה כעידי מיתה, פליגא בין על רבנין דהכא, בין על רבנין דתמן.בעידי מיתה, לכו"ע תו"ת שרי! אמר ר' יוחנן, ותני כן: שנים אומרים מת, ושנים אומרים לא מת, לא תינשא ואם נישאת לא תצא. שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה לא תינשא ואם נישאת תצא!
{תמן אמר: לא שנייא היא מיתה היא גירושין, לא תינשא ואם נישאת לא תצא. על דעתיה דרבנין דתמן ניחא היא מיתה היא גירושין. על דעתיה דרבנן דהכא, מה בין מיתה מה בין גירושין?למה יש להקל במיתה? ר' זעירה אמר לה סתם, רבי חייה בשם רבי יוחנן אמר: הדעת מכרעת בעידי מיתה, מאחר שאילו יבוא הוא מכחיש.ע"כ דייקא האשה יותר }
אמר רבי חזקיה רבנן דתמן כ ד ע ת י ן. כמו דרבנן דתמן אומר בשעה שיצאת, בעידות ברורה יצאת בו. שדה בחזקת ראובן ובאו עדים שהוא בחזקת שמעון והורידו שמעון לתוכה, שוב הביא ראובן חזקת אבהתא, אין מוציאין מיד שמעון כן רבנין דתמן אמרין בשעה שניסית כלומר הרי יש לה עדים לסייעה... בעידות ברורה ניסית. אמר רבי יוסי לא מסתברא דלא=אלא מ ח ל פ א שיטתין דרבנן דתמן. לא מודיי רבנן דתמן שאילו משעה ראשונה שנים אומרים מת אביו מתוכה, ושנים אומרים לא מת אביו מתוכה, שהשדה בחזקת של ראובן!! אילו אמרו שנים נתגרשה ונישאת, ושנים אומרים לא נתגרשה לא תצא, יאות.אבל תרי ותרי, וודאי לא תנשא, ותצא!!
מתניתא פליגא על ר' יוחנן: שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה, לא תינשא, ואם נישאת לא תצא! אמר רבי הושעיה: פתר לה רבי יוחנן, שנים אומרים נתקדשה ונתגרשה, ושנים אומרים לא נתגרשה, לא תינשא ואם נישאת לא תצא.
מה בינא לקדמיתא? תמן הוחזקה אשת איש בפני הכל, ברם הכא לא הוחזקה אשת איש אלא בפני שנים [לכשיבואו שנים ויאמרו זהו שקידש אם יבאו שניים א ח ר י ם ויאמרו שראו קידושין ברורים, אה"ן דאסורה]
מתניתא פליגא על רבי יוחנן: שנים אומרים נשבית והיא טהורה. ושנים אומרים נשבית והיא טמיאה. לא תינשא ואם נישאת לא תצא. אמר רבי יוסי מאחר שאילו אומרים טהורה, ואילו אומרים טמיאה, כמי שאילו אומרים נשבית ואילו אומרים לא נשבית. ואנו כחיין מפיה. כיון שאומרים "טהורה" כאילו אמרו "לא נשבית" ואין

שנים אומרים נתקדשה ושנים אומרים לא נתקדשה. רבי יונה מדמי לה לחלבין. אילו שנים אומרים פלוני אכל חלב ושנים אומרים לא אכל חלב, שמא אינו מביא אשם תלוי מספק?! והכא יתן גט מספק! אמר ליה רבי יוסה לא תדמינה לחלבין, שכן אפילו אמר ליבי נוקריני מביא אשם תלוי.

מתניתא פליגא על רבי יוסה. שנים אומרים נתקדשה ושנים אומרים לא נתקדשה, לא תינשא. וסיפא פליג על רבי יונה אם נישאת לא תצא. אמר ר' מנא: לא דרבי יוסה אמר תינשא. ולא דר' יונה אמר אם נישאת תצא! רק שניהם ס"ל :לא תינשא, ואים ניסת ל"ת לא אמר לה אלא "לא תדמינה לחלבים שאפילו אמר ליבי נוקריני מביא אשם תלוי" משא"כ הכא, ע"כ לא תצא

הלכה ד משנה אמרו לה מת בנך ואחר כך מת בעליך, ונתייבמה, ואחר כך אמרו לה חילוף היו הדברים. תצא והוולד הראשון והאחרון ממזר:

גמרא מה את מקיים לה, בעד אחד או בשני עדים? אין תקיימינה בעד אחד, נמצאת אומר עד אחד מתירה ליבם. אין תקיימינה בשני עדים, הוה פליגא על רב. דאמר רב נחמן בשם רבי יעקב בשם רב: נישאת על פי שנים, אפילו דהוא אתי, אמר לה: ליתני.אינך אישי! [וה"ה תו"ת לישתרי עכ"פ כשנתייבמה קודם ביאת שניים האחרונים!]

לא היתה צריכה להינשא אלא להתייבם.=יבמה שקידשה אחד מן השוק והוא יבמה שנישאת בלא חליצה. רבי ירמיה אמר זה חולץ וזה מקיים.

רבי יודה בר פזי בשם ר' יוחנן: תצא. רבי יוסי בשם ר' הילא: תצא. רבי יוסי שאיל לר' פינחס היך סבר רבי? אמר ליה כרבי ירמיה. אמר ליה חזור בך. דלא כן אני כותב עליך זקן ממרא.

אמר רבי זבידא מתניתא על משנה ג מסייע לרבי יוחנן תצא מזה ומזה ושלשה עשר דברים בו כדברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבה רבו. וחכמים אומרים אין ממזר ביבמה. לא אמר אלא אין ממזר ביבמה.לשוק הא לצאת תצא.ולא אמרי' שיחלוץ לה ותותר בבעלה והתנינן תצא. ואמר רבי יוחנן תצא:

הלכה ה משנה אמרו לה מת בעלך ונישאת, ואחר כך אמרו לה קיים היה, ומת. הוולד הראשון ממזר, והאחרון אינו ממזר

אמרו לה מת בעליך ונתקדשה, ואחר כך בא בעלה, מותרת לחזור לו. אף על פי שנתן לה האחרון גט, לא פסלה מן הכהונה כי גט זה שנתן אין לו שום צורך. זה מדרש דרש רבי לעזר בן מתיה (ויקרא כא) אשה גרושה מאישה. לא מאיש שאינו אישה:

גמרא רבי יוחנן בשם רבי ינאי אין לה אלא משום זיהום כהונה. ואין ב י ת ד י ן מזהמין אותה.

ומניין שאין קידושין תופסין באשת איש? רבי אימי בשם רבי ינאי (דברים כד) ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר כשתצא מביתו יהא לה הויה אצל אחר. ומניין שאין קידושין תופסין בכל העריות? רבי תנחומא בשם רב הונא ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. ומה תלמוד לומר אחר. פרט לפרשת עריות:

הלכה ו משנה מי שהלכה אשתו למדינת הים,

באו ואמרה לו מתה אשתך, ונשא את אחותה, ואחר כך באת אשתו, מותרת לחזור לו. הוא מותר בקרובות שנייה והשנייה מותרת בקרוביו. ואם מתה הראשונה, מותר בשנייה. אמרו לו מתה אשתך ונשא את אחותה, ואחר כך אמרו לו קיימת היתה, ומתה. הוולד הראשון ממזר, והאחרון שנולד אחר שמתה אשתו אינו ממזר.

[רבי יוסי אומר: כל שהוא פוסל על ידי אחרים, פוסל על ידי עצמו. וכל שאינו פוסל על ידי אחרים, אינו פוסל על ידי עצמו] כ אין האשה נאסרת על "הבועל" רק במקום שאוסרה על "הבעל"

אמרו לו מתה אשתך ונשא את אחותה מאביה, מתה ונשא את אחותה מאמה, מתה ונשא את אחותה מאביה, מתה ונשא את אחותה מאמה. מותר בראשונה ובשלישית וחמישית ופוטרות צרותיהן אים מת הבעל, ובא היבם על אחת מהן ואסור בשניה וברביעי' ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה

ואם בא על השנייה לאחר מיתת הראשונהכ אמת נכון הדבר שמתה אשתו מותר בשנייה וברביעית ופוטרות צרותיהן ואסור בשלישית ובחמישית ואין אחת מהן פוטרת צרתה:

גמרא כתיב (במדבר ה) ושכב איש אותה. שכיבתה אוסרתה. ואין שכיבת אחרת אוסרתה. ואמר אף הכא (שם) תחת אישך פרט לאונסין! אמר רבי מתנייה גזרו על דבר שהוא מצוי. ולא גזרו על דבר שאינו מצוי. דרך האיש לצאת למדינת הים. אין דרכה של אשה לצאת למדינת הים.

תני אמר רבי יודה מודין בית שמאי ובית הלל בבא על חמותו שפסל את אשתו. ועל מה נחלקו? בבא על אחות אשתו שב"ש אומרים פסל. ובית הלל אמרו לא פסל.

חברייא בשם רבי יוחנן טעמא דרבי יודה (ויקרא כ) באש ישרפו אותו ואתהן. מה אנן קיימין? אם לענין שריפה אין נשרפת אלא אחת!חמותו! אלא אם אינו עניין לשריפה תניהו ענין לאיסור.שאוסרת אשתו עליו [עד כדון כרבי עקיבה. כרבי ישמעאל? תני ר' ישמעאל באש ישרפו אותו ואתהן. הוא, ואת שנייה] הוא ואת השנייה [-הן=אחת מהם]

והיו בית שמאי דנין, מה במקום שבא איסור הקל על איסורה הקלה, אסר את אוסריו,בועל א"א, אוסרה על הבעל כאן שבא איסור החמור על איסורה החמורה, אינו דין שנאסור את אוסריו.בא על חמותו וודאי "נאסר האוסר"=אשתו והיידין איסור קל? אמר רבי יוחנן ראשה דפירקא. שניסת ע"פ ע"א שאומר מת בעלה וההן נוקל, אינו אלא חומר! שנייא היא שנישאת לו דרך היתר. [ע"י הוראת בי"ד]

רבי הושעיה רבה אמר: במחזיר את גרושתו משנישאת, היא מתניתא. כיון שניסת ליחצאל, ושוב בא עליה הראשון (באיסור) אסר את "אוסרה"= יחצאל (שאסרה על ראובן) [למה לי משנישאת? אפילו משנתארסה! אים רק נתארס' לשני בגין דרבי יוסי בן כיפר דר"י בן כיפר אמר מן האירוסין מותרת]

רבי ליעזר אומר ביבמה שנפלה לפני שני יבמין היא מתניתא. עשה בה אחד מהן מאמר. ואח"כ בא עליה השני.ביאת השני "אוסר את האוסר"=הראשון [למה לי עשה בה מאמר, אפילו לא עשה בה מאמר?אוסרה על הראשון למה לי בא עליה. אפי' לא בא עליה.רק עשה גם השני מאמר,

אוסרה על הראשון! בגין רבי שמעון] ס"ל שאין מאמר אחר מאמר

תני אמר רבי שמעון לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בבא על אחות אשתו שלא פסל את אשתו. ועל מה נחלקו? בבא על חמותו, שבית שמאי אומרים פסל. ובית הלל אומרים לא פסל. והיו בית הלל דנין: האיש מותר בכל הנשים, והאשה מותרת בכל האנשים. קידשה, הוא אסרה, והיא אסרתו. מרובה איסור שאסרה, מאיסור שהיא אוסרתו. שהוא אוסרה לילך להינשא לאיש זר. והיא לא אסרתו אלא על קרובותיה בלבד. והרי הדברים קל וחומר, מה אם היא שאיסורה איסור מרובה, ושגגה עליו באיסורה ניסת ע"פ ב' עדים דהחשיבא "אונס" ולא נאסרה למותר לה. הוא שאיסורו איסור ממועט ושגג באיסורו, אינו דין שלא יהא אסור למותר לו. הדין דין בשוגג. במזיד מניין? תלמוד לומר אותה. אותה שכיבתה אוסרתה אין שכיבת אחרת אוסרתה.

אימי אבוי דשמואל בר אימי בשם רב יהודה הלכה כר"ש.א"כ אף בחמותו מתירין ב"ה

אתא עובדא קומי ר' מנא איש שבא על חמותו ואפיק לה [אסרו על אשתו] לא דהוא סבר כר"י, אלא שהיתה מתרגלת לבוא אצלו.

ר' בא ורב המנונא ורבי זעירא תרויהון אמרין זהו דברי ר"י כאן "כל שפוסל..."קאי על ראשו של פרק.

ר' הילא בשם רבי שמעון בן לקיש: אחות אשתו נשואה, הואיל והוא פוסל על ידי אחרים,על בעלה פוסל על ידי עצמו.והוא אסור באשתו ואחות אשתו פנויה הואיל ואינו פוסל על ידי אחרים אינו פוסל על ידי עצמו. דמר רבי הילא בשם ר' שמעון בן לקיש צריכה הימנו גט.היכא שבא על אחות אשתו אשת איש

מפרש היאך אדם נושא אשה ואחות אחותה וכו' (גוונא דמתני')

והיך עבידא? גבר ראובן אית ליה ברתא D וחורגא E. ואינתו רחל אית לה ברתהB וחורגתהA. ואסבון דין לדין ראובן נשא רחל ואולידון ברתאC. משריי מתחיל... מן חורגתא דאיתתא:A

כזה: ציפורה--שמעון---רחל---ראובן---שרה---לוי.

ציפורה נשא שמעון, וילדו את A .שמעון נשא את רחל, וילדו את B...שרה ולוי ילדו את E.

גד נושא את A B C D E כמבואר במשנה

הלכה ז משנה בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל על ידי אחים ואחים פוסלין על ידו. אלא שהוא פוסל תחילה. ואחין פוסלין תחילה וסוף. כיצד? בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, פסל על ידי אחים. בא עליה אחים עשו בה מאמר נתנו גט או חלצו, פסלו על ידיו:

גמרא הא בסוף אינו פוסל?! אלא לאחר ביאתו, אבל לאחר מאמרו פוסל.=ביאתו פוסל אחר מאמר גדול אלא שהוא פוסל בדבר אחד והן פוסלין בארבעה דברים. כיצד בן תשע שנים ויום אחד...

(שמות כא) ואם לבנו ייעדנה. לבנו הוא מייעדה, אינו מייעדה לאחין. וייעדנה לאחין מקל וחומר, מה אם הבן שאינו קם תחתיו לחליצה ולייבום, הרי הוא מייעדה לו. אחיו שהוא קם תחתיו לחליצה ולייבום אינו דין שייעדנה לו! לא אם אמרת בבן שהוא קם תחתיו בשדה אחוזה. תאמר באחיו שאינו קם תחתיו בשדה אחוזה. [וייכנס תחתיו לשדה

אחוזה, מה אים הבן שאינו נכנס תחתיו לייבום, נכנס תחתיו לשדה אחוזה, אחיו שנכנס תחתיו לייבום, אינו דין שייכנס תחתיו לשדה אחוזה!] .... תלמוד לומר ואם לבנו ייעדנה. לבנו הוא מייעדה ואינו מייעדה לאחיו. ואם לבנו ייעדנה לבנו הוא מייעדה ואינו מייעדה לבן בנו

שמואל בר אבא בעא קומי רבי זעירא, בפרשת נחלות את עבד בן בן, כבן. והכא לית עבד בן בן, כבן!! אמר ר' זעירא מאן דמר לי הדא מילתא אנא משקי ליה קונדיטון. יין מתוק התיב ר' תנחום השיב [לקבל הקונדיטון] הרי פרשת נחלות הרי עשיתה=מכיון שאת עושה... אח כבן, ושאר כל הקרובים כבן, את עושה בן בן, כבן! התיבון [השיבו על ר' תנחום] רבנן דקיסרין, הרי פרשת טמאות הרי עשיתה אח כבן ושאר כל הקרובים כבן, ואין את עושה בן בן כבן! אמר ר תנחום הא אזיל קונדיטון...

ואם לבנו ייעדנה- לדעת. בעי' דעת בן-האדון אמר רבי יוחנן לית כאן לדעת. אמר רבי יעקב בר אחא כן אית כאן, כרבי יוסי בי רבי יהודה. ס"ל מעות הראשונות לאוו לקי' ניתנו וע"כ בעינן דעת אבי-הבת, וה"ן בעי' דעת הבן אמר רבי שמואל בר אבודמא אפילו תימר כר' יוסי בי רבי יהודה, לא קטן הוא?! ומה מהני דעת קטן? [ועל כרחך צ"ל דחדוש היא שחידשה תורה...]

אם לבנו ייעדנה לדעת. רבי יוחנן אמר מייעדנה בין לבנו הגדול בין לבנו הקטן בין לדעת בין שלא לדעת. ר' שמעון בן לקיש אמר אינו מייעדנה אלא לבנו הגדול, בלבד לדעת.

ברייתא בן תשע שנים ויום אחד עושה אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט.

על דעתיה דרבי יוחנן דהוא פתר לה בייעודין, ניחא ייעודין שיש לו קניין בה, כגון שייעדה לבנו קטן, ומת עושה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט. על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש דהוא פתר לה בנישואין, =אינו מייעדה אלא לבנו גדול והתנינן נשא בן ט' אשה ומתה הרי זו פטורה! איך מוקי לברייתא?

אמר ר' אבין אתיא דרבי שמעון בן לקיש כרבי יוסי בי ר' יהודה. משכחת קטן "עושה" אלמנה לכה"ג ותני כן בן תשע שנים ויום אחד עד בן שתים עשרה ויום אחד שהביא שתי שערות הרי זו שומא. רבי יוסי בי רבי יהודה אומר הרי אילו סימנין.

רבי יעקב בי רבי בון בשם רבי יוסי בן חנינה והן שעמדו בו בשעת סימנין. ר' יוסה בעי עמדו בו בשעת סימנין, למפריעו הוא נעשה איש. או מיכן ולבא. רבי אבון פשיטא ליה למפריעו הוא נעשה איש כל שכן לבא. די פתר הדא דרבי שמעון בן לקיש כרבי יוסי בי רבי יהודה.אלמא ס"ל שנעשה גדול משנת 9! ולמה לית רבי יוסי פתר הדא דרבי שמעון בן לקיש כרבי יוסה בי רבי יהודה? אמר רבי מנא דהיא צריכה ליה רבי יוסי בעי עמדו בו בשעת סימנין למפריעו נעשה איש. או מיכן ולהבא.

לריו"ח ניחא אלמנה, וגרושה? תיפתר שבא עליה משהגדיל נתן לה גיטו. חליצה? תיפתר שבא עליה ומת, וחלצו לה אחין, ועל ידיו מחמתו היא נעשית חלוצה.

מעתה לריו"ח פריך אפילו פחות מתשע דלאוו משום ביאה. אמר רבי שמואל בר אבודמא וכיני! אלא

בגין דתנא כולהון תשע, תנא אף הוא עמהון.

רבי יודה בר פזי בשם רבי יהושע בן לוי מאחז למד רבי יוסי ברבי יודה. דתני אחז הוליד בן תשע, והרן בן שש, וכלב בן עשר, כמ"ד הוא כלב בן חצרון, הוא כלב בן יפונה:

הלכה ח משנה בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ואח"כ בא אחיו שהוא בן תשע שנים ויום אחד עליה, פסל על ידיו. ר' שמעון אומר לא פסל

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו ואחר כך בא על צרתה פסל על ידי עצמו רבי שמעון אומר לא פסל

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ומת, חולצת ולא מתייבמת.

נשא אשה ומת הרי זו פטורה.

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, משהגדיל נשא אשה אחרת, אם לא ידע את הראשונה משהגדיל, השנייה, או חולצת או מתייבמת, והראשונה, חולצת ולא מתייבמת.

רבי שמעון אומר מייבם לאי זו שירצה, וחולץ לשנייה

אחד שהוא בן תשע שנים ויום אחד, ואחד בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות:

גמרא שמואל אמר דברי רבי מאיר, עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד, כמאמר בגדול. וכמה דאת אמר עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד כמאמר בגדול. ודכוותה נעשה חליצת בן תשע שנים ויום אחד כגט בגדול. ורבנין אמרין אין חליצת בן תשע שנים ויום אחד כלום. ולמה עשו ביאת בן תשע שנים ויום אחד כמאמר בגדול? שכן ביאה בגדול קונה בין לדעת בין שלא לדעת. נעשה חליצת בן תשע שנים ויום אחד כגט בגדול, וחליצה בגדול אינה פוטרת אלא לדעת.

מקשה על בבא 3 אילו שומרת יבם שנפלה לפני כמה יבמין שמא אינה מתייבמת?! תני ר' חייא אשת מת אחד מתייבמת, ולא אשת שני מתים.

עיין בבלי כאן. צרת בעלת המאמר (משנה בריש מסכתין) **שניה** למה אינה מתייבמת? אמר רבי לעזר דר"מ היא דאמר ר' מאיר כל שאינו מייבמני,משום אשת 2 מתים אין מייבם צרתו. אמר רבי יוחנן מיני שמעה רבי אלעזר, ואמרה!

אמר רבי יוסי מתניתא אמרה כן. בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, משהגדיל נשא אשה אחרת, אם לא ידע הראשונה משהגדיל, השנייה או חולצת או מ ת י י ב מ ת. הראשונה חולצת ולא מתייבמת. הכא איתמר חולצת והכא איתמר מתייבמת. הן דתימר חולצת, רבי מאיר. והן דתימר מתייבמת, רבי שמעון ורבנן.

פשיטא הדא מילתא. פחות מבן עשרים שהביא שתי שערות, מיכאן ולהבא הוא נעשה איש. ויותר מבן עשרים שהביא שתי שערות, למפרע הוא איש נעשה סריס למפרע. מה פליגין בבן עשרים. שמואל אמר למפריעו הוא נעשה איש. רב אמר מיכן והילך הוא איש.

#מתניתא פליגא בין על דין בין על דין.[תרוויהו מודו דיותר מבן כ', נעשה גדול למפרע] **הסריס אינו נעשה בן סורר ומורה, שאין בו הקפת זקן** כ שתי שערות בתוך שלשה חדשים. ויתיר בו שמא יביא שתי שערות לאחר כ' יתרו בו כשהוא בן 13 שמא יביא שתי שערות אחר כ ויעשה גדול למפרע! [חיובו, היא רק בתוך 3 חדשים סמוך ל13] #י

כמאן דמר אין מקבלין התרייה על הספק.

מתניתא פליגא על שמואל. אחד בן תשע שנים ויום אחד שהביא. ואחד בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות. כמה דתימר בן תשע שנים ויום אחד ועד בן שתים עשרה שנה ויום אחד שהביא שתי שערות, מיכאן ולהבא הוא נעשה איש. ודכוותה בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות, מיכן והילך הוא נעשה איש! מה עבד לה שמואל? פתר לה סמוך לעשרים שנה:כגון בן 19

פרק יא

הלכה א משנה נושאין על האנוסה ועל המפותה

האונס והמפתה על הנשואה, חייב

נושא אדם אנוסת אביו, ומפותת אביו, אנוסת בנו, ומפותת בנו

רבי יהודה אוסר באנוסת אביו ובמפותת אביו:

גמרא כיני מתני' נושאין אחר האנוסה ואחר המפות'. אנס אשה מותר באמה. פיתה אשה מותר בבתה. האונס והמפתה על הנשואה, חייב. אמר רבי יוחנן דרך נישואין שנו. נשא אשה ואחר כך אנס את אמה, חייב. נשא אשה ואחר כך פיתה את בתה, חייב.

תמן תנינן חולין8:3 שחטה ואת בת בתה, ואחר כך שחט את בתה סופג את הארבעים. סומכוס אמר משום ר' מאיר סופג שמונים. אמר רבי לעזר סומכוס ורבי יוחנן בן נורי שניהן אמרו דבר אחד.חייב 2 על גוף אחת דהא תנינן תמן רבי יוחנן בן נורי אומר הבא על חמותו חייב עליה משום חמותו ואם חמותו ואם חמיו אמרו לו שלשתן שם אחד הן.

ר' יודה בר פזי בשם ר' יוחנן מודה סומכוס בראשונה.שחט שני בניה ואח"כ שחטה אשכח תני: עוד היא מחלוקת.

ערוות אשה ובתה לא תגלה, את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה, שארה הנה , זמה היא

מ"ט דר' יוחנן בן נורי? מה אשה ובתה, ובת בתה בב' לאוין, אף אשה ובת בנה, ובת בתה בב' לאוין.

מה טעמון דרבנן? מה בת בנה ובת בתה בלאו אחד, אף אשה ובתה, ובת בתה בלאו אחד.

כתיב (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זימה היא. בכולהון כתיב שכיבה וכאן כתיב לקיחה, ללמדך לעולם אינו מתחייב על השנייה, עד שתהא הראשונה זקוקה לו. או אינו אלא דרך נישואין כבר אמרנו שאין קידושין בעריות!

והכתיב (דברים כג) לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו. בא להודיעך שהיה מותר בה עד שלא נישאת לאביו.?לשון קיחה שייך קודם שניסת...

והכתיב (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא. בא להודיעך שהיה מותר בה עד שלא נישאת לאחיו. ותני כן: על ידי ייבום.

והכתיב (ויקרא יח) ואשה אל אחותה לא תקח לצרור. בא להודיעך שהיה מותר בה עד שלא נשא את אחותה. ותני כן: לאחר מיתת אחותה.

והכתיב (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חסד הוא. אמר רבי אבין שלא תאמר קין נשא את אחותו, הבל נשא את אחותו חסד הוא. חסד עשיתי עם הראשונים שייבנה העולם מהן. (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה.

והכתיב (ויקרא כא) אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח. בא להודיעך שאם קידשה שתופסין בה קידושין.

רבי חונה שמע כולהין מן הדין קרייא (ויקרא יח) ערות אשה ובתה לא תגלה וגו'. זמה זמה לגזירה שוה מה למטן שלשה דורות. אף למעלן שלשה דורות. מה למטה בלא תעשה. אף למעלן בלא תעשה. מה למעלן דרך נישואין. אף למטן דרך נישואין. מה למעלן בשריפה אף למטן בשריפה. מה למטן עשה בת זכר כבת נקיבה, אף למעלן נעשה אום זכר כאום נקיבה. וכדרבי מאיר דר' מאיר אומר גזירה שוה במקום שבאת.=דון מינה ואוקי באתרא

וכרבנן דאינון אמרין גזירה שוה כאמור בה.=דון מינה ומינה דור שלישי שהיא שלמעלן מניין שהיא בשריפה? בין כרבי מאיר בין כרבנן דור שלישי שלמעלן מניין שהיא בלא תעשה? מכיון דכתיב זמה זמה לגזירה שוה, כמי שכולהן כן =כאן, דכולהן כן.

עד כדון בת בתו מן הנישואין. בת בתו מן האונסין? (ויקרא יח) ערות בת בנך או בת בתך. מה אנן קיימין? אם מן הנישואין כבר הוא אמר, אלא אם אינו עניין לנישואין תניהו עניין לאונסין. עד כדון לאזהרה לעונש מניין? אמר רבי שמואל בר רב יצחק (שם) הנה מהנה. זמה מזמה.

עד כדון כר' עקיבה. כר' ישמעאל? תני ר' ישמעאל "הנה" מאת-"הן".

עד כדון בת בתו. בתו מניין. רב אמר אם על בת בתו הוא מוזהר. לא כל שכן על בתו. אם על בת בתו הוא ענוש לא כל שכן על בתו!

בעון קומי רבי אבהו בת בתו מן הנישואין, שהיא גם בת בתו מן האונסין? החייב שתים אמר לון כל שם בת בת, אחת.

בעון קומי רבי אבהו, הבא על אשה וילדה בת, ואח"כ בא עליה וילדה בת, ובא עליה חייב עליה משום בתו ובת בתו? אמר לון (שם) שארה הנה זמה היא. בכולהון משום זמה.רק "שם" אחת רבי חגיי בעא קומי רבי יוסי, למה לית אנן אמרין בתך לא תגלה. בת בתך לא תגלה. אמר ליה אילו הוה כתיב ערות אשה ובתה ובת בתה לא תגלה הוינן אמרין בתך לא תגלה. בת בתך לא תגלה. השתא דכתיב ערוות אשה ובתה וכו' הכתוב כללן כולו בשם "בת"

ר' אבהו רבי לעזר בשם רבי הושעיה: שני לאוין וכרת אחד, לאוין חולקין כריתות. חייב ב' חטאות מה טעמא? כגון (שמות ל) על בשר אדם לא ייסך ובמתכונתו לא תעשו כמוהו. וכתיב (שם) איש אשר ירקח כמוהו הרי כאן שני לאוין וכרת אחד, לאוין חולקין כריתות.

וכרבי ישמעאל, דרבי ישמעאל אמר למידין מקל וחומר. ואין עונשין מקל וחומר. מנן ליה? אתייא כההיא דתני חזקיה (ויקרא כא) ובת כהן כי תחל לזנות מה תלמוד לומר "איש"? להביא את הבא על בתו מן האונסין שתהא בשריפה. אמר רבי יוסי בי ר' בון אפילו לאזהרה את ש"מ. (ויקרא יט) אל תחלל את בתך

ומ"ט דר' יודה? (דברים כג) לא יקח איש את אשת אביו. זו אשת אביו. ולא יגלה כנף אביו זו אנוסתו. מה מקיימין רבנן כנף אביו? תמן אמרין, ולא ידעין מן מה שמועה,ממי שמעו זו כנף הסמוכה לאביו. שומ"י לאביו בלא כך אינו חייב עליה משום אשת אחי אב? אמר רבי הילא להתרייא. שאם התרו בה משום אשת אחי אב לוקה. משום כנף אב לוקה. מודה רבי יהודה שאם קידשה שתפסו בה קידושין. רבי חגיי בעא קומי רבי יוסי, מהו שיהא הוולד ממזר כר' יודה? א"ל (שם) לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה הפסיק העניין. הפסיק העניין לעניין אשת אב.

א"ל אשת אב בכלל כל העריות הייתה, ויצאה מכללה ללמד על כל העריות לממזר. ותצא אנוסה ותלמד על כל האונסין לאיסור! אמר ליה אשת אב בכלל כל העריות הייתה, ויצאת מכללה ללמד על כל העריות לממזר. אית לך למימר הכא אנוסה בכלל כל האונסין הייתה, ויצאת מכללה ללמד על כל האנוסין לאיסור?! ותצא אשת אב ותלמד על אנוסתה. עכ"פ אנוסת אב יהא ממזר! אמר ליה אם אשת אב היא אינה אנוסה. ואם אנוסה היא אינה אשת אב!!

הלכה ב משנה גיורת שנתגיירו בניה עמה, לא חולצין ולא מייבמין. אפי' הורתו של ראשון שלא בקדושה ולידתו בקדושה, והשני הורתו ולידתו בקדושה

וכן שפחה שנשתחררו בניה עמה:

גמרא והלא הגר שקילל חייב על אמו ואינו חייב על אביו כדברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבה אומר (ויקרא כ) אביו ואמו קלל את שהוא חייב על אביו חייב על אמו. ואת שאינו חייב על אביו אינו חייב על אמו. מודה ר' עקיבה בשתוקי שהוא חייב על אמו אף על פי שאינו חייב על אביו.

רבי יעקב בר אחא ר' יסא בשם ר' יוחנן: מה פליגין? בגר שהיתה הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה, אבל בגר שהיתה הורתו ולידתו שלא בקדושה אף ר"י הגלילי מודה.

רבי יסא אזל לחמץ אתון ושאלון ליה, אילין דבר עשתין שם משפחה גירין מהו שייבמו? את אשת אחיהם אמר לון כן אמר רבי יוחנן אסור. הוון בעיין מימר באשה שיש לה בנים. אבל באשה שאין לה בנים. מה נפשך אשת אחיו ייבם. ואם אינה אשת אחיו יהא כנושא אשה מן השוק. אתא ר' יעקב בר אחא בשם רבי יצחק בן נחמן אפילו כן אסור. שלא יהו אומרין מצות ייבום ראינו בגירים. במה דברים אמורים בזמן שהכירה משנתגייר אבל אם לא הכירה משנתגייר כל עמא מודיי שהוא כנושא אשה מן השוק. ושריא

גר שנתגייר והיה נשוי אשה ובתה, ונתגיירו כולם או אשה ואחותה, כונס אחת ומוציא אחת. במה דברים אמורים? שלא הכיר אחת מהן משנתגייר אבל הכיר אחת מהן משנתגייר אותה שהכיר אשתו. ואם הכיר את שתיהן כיון שהכיר הכיר.ואין מחייבין אותו להוציא

גר, אחותו בין מאב בין מאם יוציא דברי ר' מאיר. ר' יודה אומר אחותו מאם יוציא, מאב יקיים. אחות אמו יוציא, אחות אביו יקיים.

דברי ר"מ. ר' יודה אומר אחות אמו מאמה יוציא, אחות אמו מאביה יקיים. שאר כל העריות, כנס אין מוציאין מידו. לא אמר אלא כנס, הא בתחילה אסור.

גוי, אחותו בין מאב בין מאם יוציא דברי רבי מאיר. רבי יודה אומר אחותו מאם יוציא. אחותו מאב יקיים. אמר ר' חנין פשט הוא לן על דברי רבי מאיר (בראשית ב) על כן יעזב איש את אביו ואת אמו. בסמוך לו מאביו, בסמוך לו מאמו=אחותו בין מאביו בין מאמו

ר' ביבי מעתה אחות אביו אסורה שהיא סמוכה לאביו! אחות אמו תהא אסורה מפני שהיא סמוכה לאמו? התיב ר"ש בריה דרבי אייבו. והכתיב (שמות ו) ויקח עמרם את יוכבד דודתו אחות אביו לו לאשה. מעתה אפי' כבני נח לא היו ישראל נוהגין?! אמר ר' הילא בסמוך לו מאביו בסמוך לו מאמו.דווקא אחותו ממש אסור

מתיבין לר' מאיר והכתיב (בראשית כ) וגם אמנה אחותי בת אבי היא אלמא ה"ק: בת אבי שריא לי! אך לא בת אמי. אמר להן ר' מאיר משם ראייה?! לא ותהי לי לאשה?! אדרבה קאמר בלשון תמייה!

מאי כדון? אמר רבי יוסה כל ערוה שבית דין של ישראל ממיתין עליה, בני נח מוזהרין עליה. וכל ערוה שאין ב"ד ממיתין עליה, אין בני נח מוזהרין עליה. התיבון הרי אחותו הרי אין בית דין של ישראל ממיתין עליה, ובני נח מוזהרין עליה!

רבי הילא בשם רבי שמעון בן לקיש (דברים יח) ובגלל התועבות האלה י"י אלהיך מוריש אותם מפניך. מלמד שאין הקדוש ברוך הוא עונש אלא אם כן הזהיר.

רבי אידי אמר קומי ר' יוסי בשם רב חסדא עבד [כשנשתחררו כולם] מותר באחותו. אמר ליה שמעת אפילו מאם? אמר ליה אין! אמר ליה והתנינן וכן שפחה שנשתחררו בניה עמה! קס"ד דמדמי ליה לרישא לכל דבר--ומדחה לחליצה ולייבום.פטורים מחליצה וכו' אבל אינו דומה לגיורת וכו' לגמרי

רבי פינחס פליג אר' אידי אמר קומי רבי יוסי בשם ר' יוסי עבד שבא על אמו, [שניהם משוחררין] חייב חטאת. (ויקרא א) ואמרת אלהם לרבות עבדים. או נאמר לחלבין איתאמרה! מה מצינו [בזיקת אם] נתגייר, אכתי אסור בקרובת האם (כב"ן עכ"פ) שעשה בה צד שנתגיירה כצד שלא נתגיירה. אף שפחה נעשה בה צד שנשתחררה כצד שלא נשתחררה:וכמו דפשיטא דאסירי בגיותן--ה"ן אסירי בשחררותן

הלכה ג משנה חמש נשים שנתערבו וולדותיהן, הגדילו התערובות ונשאו נשים ומתו, ארבעה חולצין לאחת, ואחד מייבם, הוא ושלשה חולצין לאחת, ואחד מייבם.

נמצאו ארבע חליצות וייבום לכל אחת ואחת.

גמרא בכל אתר את אמר אין חליצה אחר חליצה והכא את אמר הכין?! כאן בודאי כאן בספק.

בכל אתר את אמר בכל מקום שאין אמר ייבם אין אומר חלוץ, כל מי שאינו עולה לייבום אינו עולה לחליצה והכא את אמר אכין?! כאן בודאי כאן

בספק:

הלכה ד משנה האשה שנתערב וולדה בוולד כלתה הגדילו התערובות ונשאו נשים ומתו. בני הכלה חולצין ולא מייבמין, שהוא ספק אשת אחיו ואשת אחי אביו. ובני הזקינה או חולצין או מייבמין, שהוא ספק אשת אחיו ואשת בן אחיו

מתו כשירין, התערובות לבני הזקינה- חולצין ולא מייבמין, שהיא ספק אשת אחיו ואשת אחי אביו. ובני הכלה, אחד חולץ ואחד מייבם:

גמרא אמר רבי יוחנן כיני מתניתא: לנשי בני הכלה לנשי בני הזקינה.

אמר רבי חגיי זאת אומרת שמותר אדם לישא את אשת בן אחיו:

הלכה ה משנה כהנת שנתערב וולדה בוולד שפחתה, הרי אילו אוכלין בתרומה וחולקין חלק אחד בגורן. ואין מטמאין למתים ואין נושאין בין נשים כשירות בין פסולות:

גמרא הרי אילו אוכלין בתרומה שכן עבדי כהנים אוכלין בתרומה.

וחולקין חלק אחד על הגורן. הדא היא דתני רבי חייה נשים ועבדים אינן חולקין על הגורן אבל נותנין להן מתנות כהונה ולויה מתוך הבית.

ואין נושאין נשים לא כשירות ולא פסולות. לא כשירות מפני הפסול. ולא פסולות מפני הכשר.

מהו שיביאו מנחה אחת ותהא קריבה בכליל?

תני מביאין מנחה אחת ומתנין עליה ותהא קריבה בכליל.

מהו שיביאו שתי מנחות אחת קריבה בכליל ואחת נקמצת ונאכלת? תני מביאין שתי מנחות אחת קריבה בכליל ואחת נקמצת ונאכלת.

מהו שיעידו עדות אחת ותעלה להם עדות אחת או ייבא כההיא דמר רבי זעירא רב יצחק בשם רב אסי מאחר שאילו ימצאו העדים זוממין אין נהרגין ואין ההורג נהרג-- אף הכא כן:הוי עדות שאאי"ל (בלתי ידוע מי העד...)

הלכה ו משנה הגדילו התערובות ושיחררו זה את זה, נושאין נשים ראויין לכהונה ואינן מיטמאין למתים, ואם ניטמאו אין סופגין את הארבעים. ואינן אוכלין בתרומה ואם אכלו אינן משלמין קרן וחומש. ואינן חולקין על הגורן ומוכרין את התרומה והדמים שלהן. ואינן חולקין בקדשי המקדש ואין נותנין להן קדשים ואין מוציאין את שלהן מידיהן. ופטורין מן הזרוע והלחיים והקיבה. ובכורן יהא רועה עד שיסתאב ונותנין עליהן חומרי ישראל וחומרי כהנים:

גמרא לשעבר, הא לכתחילה לא? כיני מתניתא מותר לשחרר בתחילה. אף ר' יוסי הגלילי אמר אסור לשחרר מודה הוא הכא שהוא מותר מפני תיקון הוולד.

מהו ראויות? לא פסולות

מניין לכהן שהוא מקריב קרבנותיו בכל משמר שירצה? תלמוד לומר (דברים יח) ובא בכל אות נפשו ושרת. היה זקן או חולה נותנו לכל

משמר שירצה ועורן ובשרן שלו. היה טמא ובעל מום נותנין לאנשי המשמר ועורן ובשרן שלהן. אילין בני התערובות מה את עבד להון כזקן וכחולה, או כטמא ובעל מום. מסתברא מיעבדינון כטמא ובעל מום. ומתניתא עבדא לון כזקן וכחולה דתנינן אין מוציאין את שלו מידו:

הלכה ז משנה מי שלא שהת אחר בעלה שלשה חדשים ונישאת וילדה ואין ידוע אם בן תשעה לראשון אם בן שבעה לאחרון. היו לה בנים מן הראשון, ובנים מן השני: חולצין ולא מייבמין. וכן הוא להן חולץ ולא מייבם

היו לו אחין מן הראשון ואחין מן השני שלא מאותה האם, הוא חולץ ומייבם, והן אחד חולץ ואחד מייבם

היה אחד ישראל ואחד כהן נושא אשה הראויה לכהן ואינו מיטמא למתים ואם ניטמא אינו סופג את הארבעים ואינו אוכל בתרומה ואם אכל אינו משלם קרן וחומש ואינו חולק על הגורן ומוכר את התרומה והדמין שלו ואינו חולק בקדשי המקדש ואין נותנין לו קדשים ואין מוציאין את שלו מידו ופטור מן הזרוע והלחיים והקיבה ובכורו יהא רועה עד שיסתאב ונותנין עליו חומרי ישראל וחומרי כהנים.

היו שניהן כהנים הוא אונן עליהן והן אוננין עליו הוא אינו מיטמא להן והן אינן מיטמאין לו. הוא לא יורש אותן אבל הן יורשין אותו. ופטור על מכתו ועל קללתו של זה ושל זה. ועולה במשמרו של זה ושל זה ואינו חולק ואם היו שניהן במשמר אחד נוטל חלק אחד:

גמרא מה נן קיימין, אם לאחר מיתה לית יכיל, דתנינן הוא אונן עליהן והן אוננין עליו. אלא בשגירש, ניחא לשני אינו מטמא, שאני אומר בנו של ראשון הוא. לראשון למה אינו מטמא. מה נפשך בנו הוא יטמא לו! אם אינו בנו חלל הוא, ומה בכך שיטמא! אלא בשאנס. לא כן אמר רבי בא בשם אבא בר ירמיה אנוסה אינה צריכה להמתין שלשה חדשים, וסברנן מימר כר"י, והכא כרבנן אנן קיימין.

תני רבי חייה: אוננין ומיטמאין על הספק =נפל. אמר רבי יוסי מתני' אמרה כן: הוא אונן עליהן והן אוננין עליו. רבי אשייאן בר יקום הוה ליה עובדא מת בתוך ל' לעניין אבילות שאול לרבי יסא אמר ליה לית צריך. אמר ליה רבי אושיין לר' יסא והתנינן אמר רבי חייה אוננין ומיטמאין על הספק! סימנין היו ניכרין. דווקא בכה"ג אוננין על הספק כשיש סימנין בהוולד לא כן אמרין חברייא בשם רבי יוחנן סימנין בן שמונה אין עושין מעשה! להחזיקו כוודאי בן קיימא, ואכתי מידי ספק לא נפקא! סימן היה לו שבעל ופירש .דווקא כשיש "סימן כזה" דבעל ופרש---אוננין עליו

בן שמונה הרי הוא כאבן ואין מטלטלין אותו בשבת. אבל אמו שוחה עליו ומיניקתו. רבי יוסי בעי, אילין תינוקות ספיקות מהו לחלל עליהן את השבת? אמר ר' יוסי בי רבי בון ויאות?! מה נפשך בן תשעה הוא ימול. בן שמונה נעשה כמחתך בשר שלא לצורך! רבנן דקיסרין אמרי רבי יעקב בר דסיי שאל מי אמר שמותר לחתוך בשר שלא לצורך!

תני רבן שמעון בן גמליאל אמר: כל המתקיים באדם שלשים יום אינו נפל (במדבר יח) ופדויו מבן חודש תפדה. ובהמה שמונה ימים אין זה נפל (ויקרא כב) ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לי"י. תמן אמרי בשם שמואל הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. אמר רבי בא מה פליגין? בשלא נולד לחדשיו,בן ח' אבל אם נולד לחדשיו אף רבן שמעון בן גמליאל מודה.

הכה את זה וחזר והכה את זה. קילל את זה וחזר וקילל את זה פטור. רבי חנניא בעי, לית הדא פליגי על רבי יוחנן דאיתפלגון בשני ימים טובים של גליות. רבי יוחנן אמר מקבלין התרייה על הספק. רבי שמעון בן לקיש אמר אין מקבלין התרייה על הספק. אמר רבי חנינא אמר רבי לית היא פליגא, תמן יו"ט שני של גליות איפשר לך לעמוד עליו. ברם הכא אי איפשר לך לעמוד עליו.ופטור לכו"ע

הכה שניהן כאחת קילל שניהן כאחת, חייב. רבי יודה פוטר. רבי יוחנן בעי, מחלפה שיטתיה דרבי יודה, דתנן תמן אכל מזה כזית ומזה כזית סופג שמונים. רבי יודה אמר אינו סופג אלא ארבעים. אמר רבי קרוספי אינה מוחלפת תמן עיקר לאוין ספק היה, אי בירך של ימין או של שמאל וע"כ לוקה ברם הכא, ודאי היה ונסתפק לו.

רבי יודה בעי, מעתה נבילה שביטלה =שנתערבה בשחוטה מאחר שודאי היה ונסתפק לו, אכל ממנה יהא פטור?

אמרי בי יוסי מודה רבי יודה בשאר כל הספיקות שהוא חייב. ברם הכא, קריי דרש רבי יודה, (ויקרא כ) אביו וודאי לא הספק. אמו וודאי לא הספק.

ועולה במשמרו של זה ושל זה. לא יעלה! ר' אחא ר' חיננא בשם ר' יסא מפני פגם המשפחה.

תני והן שנוטלין חלק אחד שיהו שניהן בית אב אחד:

מסכת יבמות פרק יב

הלכה א משנה מצות חליצה בשלשה דיינין אפילו שלשתן הדיוטות

חלצה במנעל חליצתה כשרה. באמפילייא חליצתה פסולה. בסנדל שיש לו עקב, כשר. ושאין לו עקב, פסול

מן הארכובה ולמטה, חליצתה כשירה. מן הארכובה ולמעלה, חליצתה פסולה:

גמרא כתיב (דברים כה) זקנים ואת אמר הדיוטות?! מצוה בזקנים. מניין אפילו הדיוטות? ת"ל (שם) חלוץ הנעל מכל מקום.

אית תניי תני חליצה בגרים כשירה. ואית תניי תני חליצה בגרים פסולה. מאן דאמר חליצה בגרים כשירה כמאן דאמר (שם) בישראל לרבות את הגרים. מאן דאמר חליצה בגרים פסולה כמ"ד בישראל פרט לגרים.

הכא את אומר פרט לגרים, והכא בנסכים את אמר לרבות את הגרים. תמן (ויקרא כג)

האזרח פרט לגרים, בישראל פרט לגרים. מיעוט אחר מיעוט לרבות את הגרים. ברם הכא בישראל לא גרים.

אית תניי תני חליצה בשנים פסולה. ואית תניי תני חליצה בשנים כשירה. מאן דאמר חליצה בשנים פסולה, כמאן דאמר חליצה בגרים פסולה. מאן דאמר חליצה בשנים כשירה, כמאן דמר חליצה בגרים כשירה. אפילו כמאן דמר חליצה בגרים כשירה, מודיי בשנים שהיא פסולה. שהרי דיני ממונות כשירה בגרים ופסולין בשנים.

אית תניי תני חליצה בלילה כשירה, אית תניי תני חליצה בלילה פסולה. מאן דאמר חליצה בלילה כשירה כמאן דמר חליצה בגרים כשירה. מ"ד חליצה בלילה פסולה כמאן דמר חליצה בגרים פסולה. אפילו כמאן דאמר חליצה בגרים כשירה, מודה בלילה שהיא פסולה. שהרי דיני ממונות כשירים בגרים ופסולין בלילה.

אית תניי תני והן שיהו הדיינים יודעין לקרות. אית תניי תני אפילו אין הדיינין יודעין לקרות. מאן דאמר והן שיהו הדיינים יודעין לקרות, משסמכוהו למקרא מצאו אסמכתא שחייבים "להקרות" ומאן דאמר אפילו אין הדיינין יודעין לקרות, עד שלא סמכוהו למקרא. [(דברים כה) וענתה ואמרה- אין עונה אלא מפי אחר.חייבת לענות אחר "קורא" אמר רבי יוסי ובלבד מפי הדיין. ולא עבדון כן:אין נוהגין כן--רק איש אחר מקריא]

חלצה במנעל חליצתה כשירה. למי נצרכה? לרבי מאיר. דרבי מאיר אמר אין חולצין במנעל. לכתחילה

תני אמר רבי יוסי: מעשה שהלכתי לנציבין וראיתי שם זקן אחד ונמתי לו: בקי לך ר' יהודה בן בתירה מימיך? ונומה לי: רבי! שולחני הייתי בעירי, ועל שולחני היה תדיר. ונמתי לו ראית חולץ בימיך, במה היה חולץ במנעל או בסנדל? אמר לי רבי! וכי יש סנדל במקומינו?! וודאי במנעל! ואמרתי אני ר' יוסי מה ראה ר"מ לומר אין חולצין במנעל!

ר' בא רב יהודה בשם רב: אם יבא אליהו ויאמר שחולצין במנעל, שומעין שלו. שאין חולצין בסנדל, אין שומעין לו. שהרי הרבים נהגו לחלוץ בסנדל. והמנהג מבטל את ההלכה.

רבי זעירה רבי ירמיה בשם רב: אם יבוא אליהו ויאמר שאין חולצין במנעל שומעין לו. שאין חולצין בסנדל אין שומעין לו שהרי הרבים נהגו להיות חולצין בסנדל. והמנהג מבטל את ההלכה.

שייך בסוף פירקין [רבי זעירא מחוי לרבי בא בר יצחק כפף. אמר ליה ועבדין כן?! אמר ליה: הא רבן כפף!] יכולים לכוף את היבם לחלוץ

כיצד הוא עושה? קושרו כדי שיהא יכול להלך בו מאליו.

כיצד הוא עושה? אמר רבי חנניה ברי' דרבי הילל: עונבו כדי שיכול להתירו באחת מידיו. כיצד היא עושה? מתרתן בימין, ותופסתן בשמאל, ושומטת עקב בימין, וגוררתן בימין, כדי שתהא חליצה והתרה בימין.

רב אמר: עיקר חליצה התרת הרצועה. לא כן אמר רבי בא בשם רב יהודה. רבי זריקן מטי בה בשם רב: דברי חכמים, חלצה ולא רקקה. רקקה ולא חלצה, לא עשה כלום עד שתחלוץ ותרוק. אע"ג דרב אמר עד שתחלוץ ותרוק, מודה רב ע י ק ר חליצה התרת הרצועות.

רב אמר: עיקר חזקה הכנסת פירות. לא כן אמר רב והן שראו אותו מנכש ומעדר! אע"ג דאמר רב והן שראו אותו מנכש ומעדר. מודה רב עיקר חזקה הכנסת פירות.

אמר רבי ינאי: חלץ הוא והתירה היא. חלצה היא והתיר הוא, חליצתה פסולה. אם רצה להחזיר וליבם לא יחזיר.

למה? חליצתה פסולה משום שאין שתיהן בה. או משום שאינן על סדר? מה נפק מן ביניהון? חזרה והתירה.כשחלצה ולא התירה אין תאמר משום שאין שתיהן בה, הרי שתיהן בה. הרי לית טעמא דלא, משום שאינן על הסדר.רק צריכה לחזור ולהתיר וגם לחלוץ

אמר רבי לעזר יש מהן שאמרו חליצתה פסולה ואם רצה להחזיר וליבם יחזיר. ויש מהן שאמרו חליצתה פסולה. ואם רצה להחזיר לא יחזיר. באמפילייא והחולצה לקטן, חליצתה פסולה, ואם רצה להחזיר יחזיר.

חלצה באמפילייא, אית תניי תני חליצתה כשירה. אית תניי תני חליצה פסולה. מאן דאמר חליצתה כשירה, באמפילייא של עור. מאן דאמר חליצתה פסולה באמפילייא של בגד.

במנעל באמפילייא, אית תניי תני חליצתה כשירה, אית תניי תני חליצתה פסולה. מאן דאמר חליצתה כשירה, כשהיה באמפילייא של בגד ומנעל של עור. מאן דאמר חליצתה פסולה, כשהיתה אנפילייא של עור ומנעל של עור.הוי "מ"על דמ"על"

אית תניי תני יוצאין באמפילייא ביום הכיפורים. ואית תניי תני אין יוצאין באמפילייא. אמר רב חסדא מאן דאמר יוצאין באמפילייא של בגד. ומאן דאמר אין יוצאין באמפילייא של עור.

בסנדל שיש לו עקב כשר. תמן אמרין כגון אילין קנסורס.high heels ורבנן דהכא אמרי כגון אילין דידן. אמר רב: אילולא דחמיי רבי חייה רובא חביבי חלץ בהדין שורציפא דשנצוי a shoe with plaited straps לא הוה לבן רב עליהן, למיעבד כן.

אחוי דאימיה דרב כהנא חלץ בלילה ביחיד בלילי שבת בסנדל של שעם ומעומד. א"ר זריקה, ולא רקקה. שמע רב ואמר מאן יעבד דא אלא אחוי דאימיה דרב כהנא!

כיני מתניתא: בקושר מן הארכובה ולמטן כשירה. מן הארכובה ולמעלן פסולה.

כתיב (שמות ל) ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם. ותני עלה: ביד עד הפרק. וברגל עד הסובב. והכא את אמר הכין! שנייא היא דכתיב (דברים כה) מ"על" רגלו. מעתה אפילו מן הארכובה ולמעלן תהא כשירה? שנייא היא דכתיב מעל רגלו. מעל רגלו ולא ממעל דמעל רגלו. התיב כהנא והא כתיב

(דברים כח) ובשלייתה היוצאת מבין רגליה! ומדחה.. וכי מבין רגליה היא יוצאת. אלא נראית כמבין רגליה.

כההיא דתני תמן: כיור היה בין האולם ולמזבח ומשוך כלפי דרום. וכי מבין האולם ולמזבח היה נתון? אלא נראה כבין האולם ולמזבח:

הלכה ב משנה חלצה בסנדל שאינו שלו, בסנדל של עץ, או בשל שמאל בימין, חליצתה כשרה.

חלצה בגדול שהוא יכול להלוך בו, או בקטן שהוא חופה רוב רגלו, חליצה כשרה

חלצה בלילה- חליצתה כשירה. ר' ליעזר פוסל

ובשמאל- חליצתה פסולה, ור' ליעזר מכשיר:

גמרא שופר של ע"ז ושל עיר הנדחת, ר' לעזר אומר כשר. תני ר' חייה כשר. תני ר' הושעיה פסול. הכל מודין בלולב שהוא פסול. מה בין שופר מה בין לולב? אמר רבי יוסי בלולב כתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם משלכם לא משל איסורי הנייה (במדבר כט) יום תרועה יהיה לכם מכל מקום. אמר רבי לעזר תמן בגופו היה יוצא ברם הכא בקולו הוא יוצא ויש קול אסור בהנאה?!

הכל מודים בסנדל של עיר הנדחת שהוא כשר דכתיב (דברים כה) חלוץ הנעל מכל מקום. אמר רבי מנא כמא דאת אמר תמן יום תרועה יהיה לכם מכל מקום. כן את אומר הכא חלוץ הנעל מכל מקום.

סנדל של עץ חברייא בשם רב. והן דווקא שיהו חובטין thongs of a sandal של עור. רבי בא בשם רב והן שהיו מעמידין של עור. תמן אמרין בשם רב והן שיהו תרסיותיו strapping's של

עור.

רבי הילא בשם רבי יוחנן אפילו כולו של עץ כשר. מתני' מסייעא לר' יוחנן סנדל של קש טמא מדרס והאשה חולצת בו דברי ר' עקיבה. אבל חכמים לא הודו למדרס. סנדל שנפסקו אזניו נפסקו חבטיו נפסקו תרסיותיו או שפירשה כפיו טהור. נפסקה אחת מאזניו handles אחת מחבטיו, אחת מתרסיותיו, או שפירשה רוב כפיו sole טמא. רבי יודה אומר: נפסקה תרסית תרסית=מקום הכנסת הרצועות הפנימית טמאה, והחיצונה טהורה. שגנאי לצאת בו רבי יעקב בר אחא ר' טבליי חנין בר בא בשם

רב: הלכה כר' יודה לענין שבת. רבי שמואל בר רב יצחק הוה ליה עובדא שלח שאל לר' יעקב בר אחא לגבי רבי חייה בר בא. אמר ליה כשם שהן חולקין בטומאה, כן הן חולקין בשבת. והורי ליה כרבנן. דחזי להפוכי מימין לשמאל ואכתי מנא הוי לעניין טו' ולעניין שבת ר' שמואל בר רב יצחק בעי, ושמע מימר הלכה כר' יודה, והוא מורי ליה כרבנן?!

רבי אחא בר יצחק הוה ליה עובדא, שלח שאל לר' זעירה ושאל ר' זעירה לרבי אימי, א"ל אם כדברי מי שהוא מטמא מותר לצאת בו. ואם כדברי מי שהוא מטהר אסור לצאת בו. ולא אפיק גביה כלום...

תני: אבל מטייל הוא בו עד שהוא מגיע לפתח חצירו. מפני כבוד הבריות ל"ג מוקצה

רבי אחא ורבי זעירא הוון מטיילין באיסרטןstreet אפיק סנדלא דר' אחא.נפסקה אחת מתרסיות the gate of the town,מן דמטון פילי entrance אמר ליה רבי זעירא ההן פתח חצירך!

רבי אחא כרך סבנה. a clothing רבי אבהו כרך אגוד מלבניקי.pomegranate leaf סבר ר' אבהו אגוד מלבניקי מן המוכן הוא. רבי יונא טלקא לחנותה דחליטרהthrew it into a bakers shop ויקר אף ציבחר הוה and it was expensive

סדרה יקר של ר' לעזר, מסלק לה. היה זורקו לתוך בית המדרש--אף שהיא מקום הפקר קצת, ולא רצה לעבור על אסור טלטול)

ר' ירמיה בעא קומי ר' זעירא, מהו להחליף? כדיי שיהא החיצון, פנימי א"ל שרי. אפילו כך, א"ל, פוק חמי חד סב, וסמך עלוי. נפק ואשכח רבי בא בר ממל ושאל ליה, ושרא. אמר ר' יוסי מתניתא אמרה שהוא מין מלבוש. דתנינן או בשל שמאל בימין חליצתה כשירה.

רוב רגלו...הדא דתימר לרוחב, אבל לאורך, צריך שיהא חופה את כל הרגל.

מה טעמא דרבי ליעזר? בלילה פסול (דברים כה) לעיני הזקנים. מה מקיימין רבנן לעיני הזקנים? פרט לבית דין הסומא.

ר' יוחנן בעי, מחלפא שיטתיה דר' ליעזר. תמן דם האשם על בהן מצורע הוא אמר הימנית מעכבת. והכא הוא אמר אין הימנית מעכבת! א"ר יוסי תמן דכתיב (ויקרא יד) ימנית. הימנית מעכבת. ברם הכא דלית כתיב ימנית, אין הימנית מעכבת.

תני רבי יוסי ציידנייה קומי רבי ירמיה (שמות כא) אזנו (ויקרא יד) אזנו. מה אזנו שנאמר להלן הימנית אף כאן ברציעה הימנית.

אמר (ויקרא יד) רגלו רגלו! מאן דאית ליה אזנו אזנו, לית ליה רגלו רגלו.אפי' מאן דאית ליה "אזנו" לית ליה "רגלו" [תירוץ של רבא]

והא תניי בשם ר' ליעזר רגלו רגלו! הוי,=על כרחך& תרתי מתניין אינון על דברי ר' ליעזר.תנאי נינהו אליבא דר"א מאן דאית ליה אזנו אזנו אית ליה רגלו רגלו,ואה"ן דמעכב תרוויהו לר"א מאן דלית ליה אזנו אזנו לית ליה רגלו רגלו. והדא מתני' לית ליה אזנו אזנו, ולא רגלו רגלו:[ריו"ח]

הלכה ג משנה חלצה ורקקה אבל לא קראתה, חליצתה כשירה. קראתה ורקקה אבל לא חלצה, חליצתה פסולה. חלצה וקראתה אבל לא רקקה, רבי ליעזר אומר חליצה פסולה. ורבי עקיבה אומר חליצתה כשירה.

אמר רבי ליעזר (דברים כה) ככה "יעשה" דבר שהיא מעשה מעכב. אמר לו ר' עקיבה: משם ראייה?! ככה יעשה ל"איש" דבר שהוא מעשה האיש:

גמרא שמואל אמר: חלצה ולא רקקה, תרוק. ואתיא כרבי ליעזר. שאומר רקיקה מעכבת ר' הילא בשם ר' ליעזר: חלצה אבל לא קראתה ולא רקקה, חליצתה פסולה. עוד היא דרבי ליעזר.

דברי חכמים: ר' בא בשם רב יהודה, ר' זריקן מטי בה בשם רב: חלצה ולא רקקה, רקקה ולא חלצה לא עשה כלום עד שתחלוץ ותרוק.

ר' בא בעא קומי ר' אימי, הקדימה רקיקה לחליצה? א"ל כמי שהן על סדר.

קידש בגופו של ??סיפין? =סימפון [כן נקרא "שטר קידושין"] אמר ליה בתניין שבו קידש. המקדש בשטר אף שי"ב שו"פ- דעתו על "תנאי" [ואם לא קויים--אין כאן קידושין]

מהו לפתוח חלון מצרית לחצר השותפין למעלה מארבע אמות? אמר ליה כן אנן אמרין: לסתום אוירה בעלמא באפוי?! אמר ר' נסא כן אמר: מאן דבעי מיעבד ביתא כמין שובך,שי"ל חלונות למע' מ4 לא שמעין ליה?!

הלכה ד משנה החרש שנחלץ, והחרשת שחלצה, והחולצת לקטן, חליצתה פסולה. קטנה שחלצה, תחלוץ משתגדיל. ואם לא חלצה, חליצתה כשירה:

גמרא אמר רבי יוחנן שאינן יכולין לומר. (דברים כה) ואמר ואמרה. וקרייה מעכבת? אמר רבי שמואל בר ר' יצחק הראוי לקרייה אין קרייה מעכבת, ושאינו ראוי לקרייה קרייה מעכבת.

תמן תנינן:חגיגה 1 הכל חייבין בראייה חוץ מחרש שוטה וקטן. חברייה בשם רבי לעזר (דברים לא) למען י ש מ ע ו ן ולמען ילמדון. עד כדון במדבר ואינו ש ו מ ע. שומע ואינו מדבר? רבי הילא בשם ר' לעזר למען ילמדון למען ילמידון. א"ר יונה הדא אמרה לית כללין דר' כללין. שאומר "חרש שדברו חכמים בכ"מ "אינו שומע ואינו מדבר" דתנינן תמן חרש המדבר ואינו שומע לא יתרום. וסברנן מימר, מדבר ואינו שומע-חרש. בתרומות. שומע ואינו מדבר-חרש.בחגיגה ותנינן חרש שנחלץ, והחרשת שחלצה, והחולצת לקטן, חליצתה פסולה. ואמר ר' יוחנן שאין יכולין לומר ואמר ואמרה. ותנינן חרש שדיברו בו חכמים בכל מקום שאינו לא שומע ולא מדבר. הדא מסייעא לרבי יונה דרבי יונה אמר לית כללין דרבי כללין.

ר' ישמעאל בי ר' יוסי בעא קומי רבי, מה בין קטן מה בין קטנה? שחולצת אמר ליה (דברים כה) איש כתיב בפרשה. ברם הכא (שם) ונגשה יבמתו אליו מכל מקום.

רבי מנא אמר לה סתם, ר' יצחק בריה דר' חייה

מטי בה בשם ר' יונה: דרבי מאיר היא [ברייתא לא מובא כאן] דאמר אין חולצין ולא מייבמין את הקטנה שמא תימצא איילונית:

הלכה ה משנה חלצה בשנים או בשלשה, ונמצא אחד מהן קרוב או פסול, חליצתה פסולה. ר' שמעון ור' יוחנן הסנדלר מכשירין.

מעשה שחלצה בינו לבינה, ולבית האסורין, ובא מעשה לפני ר' עקיבה והכשיר:

גמרא בבית האסורים היה מעשה. ולבית האסורים בא המעשה.

רבי יוחנן הסנדלר עבד גרמיה רוכל, יומא עבר קומי בית חבישה דר' עקיבה בית האסורין והוה מכריז ואמר: מאן בעי מחטין מאן בעי צינורין? חלצה בינו לבינה מהו? אודיק ליה ר"ע מן כוותא.חלון אמר ליה אית לך כושין spindles אית לך כשר:

הלכה ו משנה מצות חליצה: בא הוא ויבמתו לפני בית דין והן נותנין לו את עצה ההגון לו שנאמר (דברים כה) וקראו לו זקני עירו ודברו אליו. והיא אומרת מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי. והוא אומר לא חפצתי לקחתה

בלשון הקודש היו אומרין (דברים כה) ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו רוק שהוא נראה לדיינים (שם) וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו עד כאן היו מקרין וכשהקרא רבי הורקנוס תחת האלה בכפר אבוס וגמר את כל הפרשה והוחזקו להיות מקרין את כל הפרשה (שם)

ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל. מצוה בדיינים לא מצוה בתלמידים

רבי יודה אומר מצוה על כל העומדים שם לומר חלוץ הנעל חלוץ הנעל:

גמרא והן נותנין לו עצה את ההוגן לו. מהו את ההוגן לו? אין הוה סב, אומר לה. ההין סב לאן ליך. אין הות סבתא אומר ליה הדא סבתא לאן ליך? היא טליתא והוא סב, אמרין ליה טליתא היא, והיא מכלמה עלך. הוא טלייא והיא סבתא, אמרין לה טלייא הוא, והוא מכלמה עלך.יבזה אותך שאתה זקינה הוא רוצה והיא אינה רוצה שומעין לה. היא רוצה והוא אינו רוצה שומעין לו. כללו של דבר כל המעכב שומעין לו. היו שניהן רוצין, אתא עובדא קומי רבי יוסי אמר אפיק לבר...צאו החוצה

ר' יוחנן בעי, ביבמה מי מרדף אחר מי? התיב רבי לעזר והכתיב (דברים כה) ועלתה יבמתו השערה. כד שמעה רבי יוחנן אמר יפה לימדנו רבי לעזר.

[ל"ש כאן]וקרייה מעכבת? אמר רבי שמואל בר רב יצחק הראוי לקרייה אין קרייה מעכבת ושאינו ראוי לקרייה קרייה מעכבת]

אמר ר' מנא אף על גב דרבי שמואל בר רב יצחק אמר אין קרייה מעכבת, מודה שאם בא לאומרן שהוא אומר על הסדר, בלחוד דלא תימר מאן יבמי-- להקים, לא אבה-- יבמי. לא חפצתי-- לקחתה. אלא לא חפצתי לקחתה, מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה

יבמי.

תמן אמרין: קרבת קדמנא ושלפת סיניה חלצה נעלו מעילוי ריגליה דימינא, ורקת קדמנא רוק דמיתחזי על ארעא, ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו.

אמר ר' אבהו מכיון שנראה הרוק שהוא יוצא מתוך פיה, אפילו הפריחתו הרוח כשר.

רקה דם, ר' בא בשם ר' יהודה ר' זריקן רבי ירמיה מטי בה בשם אבא בר אבא, רבי זעירא מטי בה בשם שמואל: אם יש בו צחצוחית של רוק כשר.

הגידמת במה חולצת? בשיניה.

בני סימונייא אתון לגבי רבי, אמרין ליה בעא תתן לן חד בר נש דריש דיין וחזן ספר מתניין מלמד משנה ועבד לן כל צורכינן. ויהב לון לוי בר סיסי. עשו לו בימה גדולה והשיבוהו עליה. אתון ושאלון ליה, הגידמת במה היא חולצת? ולא אגיבון.לא השיב רקה דם? ולא אגיבון. אמרין דילמה דלית הוא מרי אולפן. נישאול ליה שאלון דאגדה. אתון ושאלון ליה מהו הדין דכתיב (דניאל י) אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת. אם אמת למה רשום? ואם רשום למה אמת? ולא אגיבון. אתון לגבי דרבי, אמרון ליה הדין פייסונא דפייסנתך?! וכי זה שאלנו ממך?! אמר לון חייכון בר נש דכוותי יהבית לכון! שלח אייתיתיה ושאל ליה. אמר ליה רקה דם מהו? א"ל אם יש בו צחצוחית של רוק כשר. הגידמת במה היא חולצת? א"ל בשיניה. א"ל מהו הדין דכתיב אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת. אם אמת למה רשום ואם רשום למה אמת? א"ל עד שלא נתחתם גזר דין רשום. משנתחתם גזר דין אמת. אמר ליה ולמה לא אגיבתינון? אמר ליה עשו לי בימה גדולה והושיבו אותי עליה וטפח רוחי עלי וקרא עליו (משלי ל) אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה. מי גרם לך להתנבל בדברי תורה על שנישאת' בהן עצמך.

תני חליצה מוטעת כשירה. אי זו היא חליצה מוטעת? אמר רבי שמעון בן לקיש כל שאומרים לו חלוץ והיא ניתרת לך לאחר זמן. אמר ר' יוחנן אמש הייתי יושב ושונה הוא מתכוין והיא אינה מתכוונת, היא מתכוונת והוא אינו מתכוין לעולם חליצתה פסולה עד שיהו שניהן מתכוונין!! א"כ חליצה כזו פסולה! אי זו חליצה מוטעת על דעתו דר' יוחנן? כל שאומרים לו חלוץ והיא נותנת לך מאה מנה. [אמר ר' מנא אם אמר "על מנת" נותנת] אתא עובדא קומי רבי הונא ועבד כרבי שמעון בן לקיש. כד שמע רבי יוחנן פלג,שאינו חליצה כשרה חזר וכפה, וחלץ לה זמן תניינות.

אתא עובדא קומי ר' חייה בר ווא ואמר לו בני! האשה הזאת אינה רוצה להינשא לך דרך ייבום אלא חלוץ לה, עקור זיקתך ממנה והיא נישאת לך דרך נישואין. מן דחלץ לה, א"ל אין אתי משה ושמואל לא שריי לה! וקרא עלוי ריו"ח על ר"ח בר אבא (ירמיהו ז) חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו.

אית תניי תני חליצה גנאי. אית תניי תני חליצה שבח. אמר רב חסדא מאן דאמר חליצה גנאי, כמשנה הראשונה. מאן דאמר חליצה שבח,

כמשנה האחרונה. אמר רבי יוסי אפי' תימר כאן וכאן כמשנה ראשונה. כאן וכאן כמשנה אחרונה. מאן דאמר חליצה גנאי, על ידי שפגם דבר אחד מן התורה יבוא ויטול פגמו (דברים כה) ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל. ומאן דאמר חליצה שבח נאמר כאן קרייה ונאמר להלן (בראשית מח) ויקרא בהם שמי. מה קרייה שנאמר להלן שבח אף כאן שבח:

מסכת יבמות פרק יג

הלכה א משנה בית שמאי אומרים אין ממאנין אלא ארוסות בית הלל אומרים ארוסות ונשואות

בית שמאי אומרים בבעל. ובית הלל אומרי' בבעל וביבם

בית שמאי אומרים בפניו. ובית הלל אומרי' בפניו ושלא בפניו

בית שמאי אומרים בבית דין. ובית הלל אומרים בבית דין ושלא בבית דין

אמרו בית הלל לבית שמאי ממאנת היא קטנה אפילו ארבעה וחמשה פעמים. אמרו להן בית שמאי אין בנות ישראל הבקר! אלא ממאנת, וממתנת עד שתגדיל ותמאן, ותינשא:

גמרא תמן תנינן: ר' יודה בר בבא העיד חמשה דברים: שממאנין את הקטנות. ועל עדות חולקין?! איך אפשר לחלוק על "על עדות"? על עיקר עדות חולקין. כך היתה עיקר עדותן. בית שמאי אומרים אין ממאנין אלא ארוסות. ובית הלל אומרים ארוסות ונשואות.

וקשיא על דבית הלל, נישואין תורה, וזכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה, כאשתו לכל דבר ואת אמר הכין! משלך נתנו לך. בדין היה שלא היו נישואיה נישואין, והן אמרו שיהו נישואיה נשואין, והן אמרו שתמאן בו ותצא.

מה טעמא דבית שמאי?שאין ממאנין נשואות אם אומר את כן נמצאתה עושה כל הבעילות שבעל בעילת זנות. אמר רבי אבין אתיא דבית שמאי כר' לעזר. דתני ר' לעזר אמר אף הפנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות הרי זו בעילת זנות. הדא אמרה עברה ומיאנה מן הנישואין על דבית שמאי, מיאוניה מיאונין.

נכנסה לחופה ולא נבעלה מה את עבד לה כארוסה כנשואה? ארוסה שביהודה שלבו גס בה מה את עבד לה כארוסה כנשואה? נראית שלא למאן, כגון קטנה נשואה שנתגרשה וחזרה ונתארסה אפילו כן חוזרת וממאנת? נישמעינה מן הדא: קטנה שהשיאה אביה ונתגרשה והלכה היא והשיאה את עצמה אפי' כן חוזרת וממאנת.

מה טעמון דבית שמאי? בבעל ולא ביבם בעלה שנישאת לו לרצונה, ממאנת. יבמה שנפלה לו על כרחה, אינה ממאנת. מה טעמון דבית הלל? אם בעיקר היא ממאנת. לא כל שכן ביבם!

רבי יוחנן אמר ממאנת היא ביבם לעקור זיקת המת להתיר צרה לאביה, וכלה לחמיה.כ בת ממאנת לאביה וכלה לחמיה כדיי להתיר הצרה רב ורבי שמעון בן לקיש [פליגי על ריו"ח] כבית שמאי דבית

שמאי אומרים בבעל?! מה אנן קיימין? אם באומרת אי אפשי לא בנישואיך ולא בנישואי אחיך, כל עמה מודיי שהיא עוקרת. אלא כן אנן קיימין באומרת אי אפשי בנישואין. רבי יוחנן אמר, כאומרת אי אפשי בנישואיך ולא בנישואי אחיך.ומהני רב ורבי שמעון בן לקיש תריהון אמרין, כאומרת אי אפשי בנישואיך, אבל בנישואי אחיך רוצה אני.ולא מהני מיאון כה"ג

מתניתין פליגין על ר' יוחנן: וכולם אם מתו או מאנו או נתגרשו או שנמצאו איילונית, צרותיהן מותרות. נתגרשו לא הימנו? ודכוותה מאנו הימנו!אלמא מיאון ביבם ל"מ

תני ר' חזקיה כן: אם מאנו בחיי הבעל צרותיהן מותרות. לאחר מיתת הבעל, צרותיהן חולצת ולא מתייבמת!! אמר ר' יודן אבוי דר' מתנייה, תפתר, שמתו אותן הערוות שרצו למאן ולא מאנו דמתניתא אמרה כל היכולה למאן ולא מאנו, ומתה, צרתה חולצת ולא מתייבמת.

אמר רבי אבודימי אפילו תימר בקיימת, תיפתר שאין שם יבם אחר אלא אביה.אסורה הצרה אף לאחר מיאון (דנראית כצרת ערווה)

[שייך לפ"ק ר' יונה אומר מן האירוסין "נמצאו איילונית" איירי מן האירוסין ר' יוסה אומר אפי' מן הנישואין. במחזירה תניינה חזר ביה ר' יוסה. אמר ליה ר' פינחס ולא כן אלפן ר' אפילו מן הנישואין?! אמר ליה והא קביעא גבך במיסמרה! דווקא מן האירוסין אמר ר' זעירא קומי ר' מנא,וכי יאות אמר ר' יוסה עוד לא יחזור?! קודם חזרה מה אילו בתו מן הנישואין בלא איילונית, צרתה אסורה! מפני שניתוסף לאיילונית, צרותיהן מותרת?! [וצ"ע הרי יש לשאול כזאת גם מן האירוסין?] אמר ליה איילונית כמי שאינה בעולם. אים יודע שהיא איילונית ונשאה, הוי לה "צרת ערווה שלא במקום מצווה" בבלי12ב אילו שתי יבמות, אחת איילונית ואחת שאינה איילונית, ובא היבם וחלץ לה, ובא עליה שמא פטור בחבירתה כלום?! הוה איילונית כמי שאינה בעולם.

בתה ממאנת? ולא נשואי תורה הן (דברים כב) את בתי נתתי לאיש הזה! ר' הונא בשם ר' שמעון בן לקיש תיפתר בקטנה שהשיאה אביה ונתגרשה, שהיא כיתומה בחיי אביה]

ר' אחא בר חיננא בשם ר"ל זאת שא"א לומר בחמותו "שמיאנה" אומרת שאין קטנה יולדת. דלכן, תמאן מבעלה. ותתיר צרתה לחתנה. אים תאמר קטנה יולדת, שפיר משכחת חמותו שהיא קטנה ויכולה למאן!

[כלתו של רבי ישמעאל מיאינה ובנה על כתיפה]

ממאנת ביבם....במאי עסקי' ומאה דינה? רב המנונא בשם אסי: ביבמה שנפלה לפני שני יבמין היא מתניתא. ועשה בה אחת מהן מאמר, תמאן במאמרו ותינשא לשוק. ותמאן במאמרו ותינשא לאחיו! תיפתר באומרת אי אפשי בך ולא באחיך. נמצא עקרה זיקה

ר' הילא בשם ר' שמעון בן יוסינא בשם ר' הושעיה: ביבמה שנפלה לפני שני יבמין היא מתניתא. עשה בה אחד מהן מאמר, תמאן למאמרו ותינשא לאחיו. ותמאן במאמרו ותינשא לשוק! תיפתר בשהשיאה אביה. והן

נישואי תורה והמיאון מהניא רק כלפי המאמר, ולא כלפי הזיקה

אמרו בית הלל לבית שמאי: מעשה באשתו של פישון הגמל שמיאנו לה חכמים שלא בפניה. אמרו להן בית שמאי משם ראייה?! לפי שמדד בכפישה.he measured with a "two-compartment" (bowl (dealt unfair לפיכך מדדו לו חכמים בכפישה. וקשיא אילו העושה דבר שלא כשורה שמא מתירין ערוה שלו? אמר רב חסדא הדא אמרה עברה ומיאנה מן הנישואין על דבית שמאי מיאוניה מיאונין.

ר' בא בשם ר' חייה בר אשי מעשה בתינוקת שירדה לכבס בנהר אמרו לה הא ארוסיך איעבר!הנה ארוס שלך עובר אמר תלך אמה ותינשא לו! איני חפץ בו! ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אין מיאון גדול מזה. אמר רבי חנינה מעשה בתינוקת שנכנסה ליטול פשתן מן הפשתני אמרין לה ארוסיך איעבר! אמרה תלך אמה ותינשא לו. ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אין מיאון גדול מזה. תני בשם רבי יודה אפי' לא נכנסה אלא ליטול חפץ מן החנווני ואמרה אי איפשי בפלוני בעלי אין מיאון גדול מזה.

בפני בי"ד וכו' ובית דין יושבין במיאונין? לא כן תני ברח מן שלש והידבק בשלש. הידבק בחליצה, ובהיתר נדרים, ובהבאת שלום. וברח מן המיאונין, ומלהיות ערב, ומלהיות בעל פיקדון. אמר רבי שמעון בר בא לית שמה פיקדון אלא פוק דין! אמר רבי ברכיה (משלי ז) בני אם ערבת לרעך. ובית דין יושבין במיאונין. תיפתר דהויין עסוקין במילה חורי.

ואתא עובדא קומיהון.

כיני מתניתא ותמאן בו ותינשא, הא תתארס לא. הדא אמרה עברה ומיאנה מן הנישואין על דבית שמאי אין מיאוניה מיאונין. ע"כ מתירין לה להינשא---כי לא תוכל שוב למאן רבי אחא בשם ר' תנחום בר חייה קול יוצא לנשואה ואין קול יוצא לארוסה. יכולה היא אשה להטמין עצמה ולומר לא נתארסתי, ואינה יכולה להטמין עצמה ולומר לא נשאתי:וכולם ידעו שהיא כבר נשואה, ולא יזדקקו לה למיאון

הלכה ב משנה אי זו היא קטנה שהיא צריכה למאן? כל שהשיאתה אמה או אחיה לדעתה. השיאוה שלא מדעתה, אינה צריכה למאן

ר' חנניה בן אנטיגנס אומר: כל תינוקת שאינה יכולה לשמור את קידושיה אינה צריכה למאן

רבי אליעזר אומר: אין מעשה קטנה אלא כמפותה. בת ישראל לכהן לא תאכל בתרומה. בת כהן לישראל תאכל בתרומה:

גמרא אי זהו לדעתה? עבד לה גנון חופה ומלבשין לה קוזמירין jewelry ומדכרין לה גבר.

מה, חלוקין על רבי חנניה בן אנטיגנס? מן מה דמר ר' יוחנן אי זו היא קטנה שהיא צריכה להתגרש? כל שנותנין לה גיטה ודבר א ח ר עמו, והיא מוציאה אותו לאחר זמן. כגון שכורכין הגט סביב לשוקלד [והיא שומרת הגט ר ק מחמת השוקלד!] הדא אמרה: חלוקין על ר' חנניה בן אנטיגנס

ר' לעזר אומר: אין מעשה קטנה כלום. אינו זכאי לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפר נדריה, כילו שאינה אשתו לכל דבר, אלא שהיא צריכה ממנו מיאונין. ר' יהושע אומר זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה כילו היא אשתו לכל דבר, אלא שהיא יוצאה הימנו במיאון. אמר ר' ישמעאל חיזרתי על כל מידות חכמים ולא מצאתי אדם שמידתו שוה בקטנה חוץ ממידות ר' אליעזר אלא שהוא אמר שהיא צריכה ממנו מיאונין.

אמר ר' אבהו מעשה באמו של ר' ליעזר שהיתה דוחקת בו לשאת את בת אחותו, והיה אומר לה בתי לכי הינשאי, בתי לכי הינשאי! עד שאמרה לו הרי אני שפחה לך לרחוץ רגלי עבדי אדוני! אעפ"כ כנסה ולא הכירה עד שהביאה שתי שערות.

על דעתיה דר' ליעזר, מהו שתמאן בו ותיטול קנס ממנו? כאילו אנסה! על דעתיה דר' יהושע מהו שתמאן בו ותיטול קנס מאחר? מי הוי כאילו לא נשאה אדם מעולם מהו שתמאן בו ותעקור גיטה? ר' יצחק שאל, מהו שתמאן בו ותחזיר למזונות בעלה? הראשון (שמת והיא אוכלת מזונות) פשיטא שאינה חוזרת למזונות בעלה, שכן הוא כותב לה ואת תהויין יתבא בביתי ומיתזנת מן ניכסי. ולית היא ביתה. לא צורכה דלא. מהו שתמאן בו, ותחזור למזונות אביה.כבת הניזונת מן האחין

תמן תנינן, קטן שלא הביא שתי שערות, רבי יהודה אומר: תרומתו תרומה. תני בשם ר' מאיר לעולם אין תרומתו תרומה עד שהביא שתי שערות. רבי אבין כהנא בשם ר' הילא. (במדבר יח) ולא תשאו עליו חטא, את שהוא בנשיאת עון, תורם. את שאינו בנשיאת עון, אינו תורם. התיבון עכו"ם הרי אינו בנשיאת עון, ותורם!

ר' יוסי בשם ר' הילא (שם) ונחשב לכם (שם) והרמותם. את שכתוב בו מחשבה תורם. ואת שאין כתוב בו מחשבה אינו תורם. התיבון הרי גוים הרי אין כתוב בהן מחשבה לעניין הכשר זרעים ותורם! תני ר' הושעיה גוים אין להן מחשבה בין להכשיר בין לתרומה.

רבי אחא בר חיננא בשם כהנא: כדברי מי שהוא אומר אינו תורם, אינו מקדיש. ולמה לא אמר כדברי מי שהוא תורם, מקדיש? בגין דר' יודה דאמר תורם, ו א י נ ו מקדיש.

אמר ר' יוחנן אפילו כמאן דאמר קטן אינו תורם, מקדיש! מהו מקדיש? עולה ושלמים.

להביא חטאת חלב אינו יכול, שאין לו חטאת חלב. חטאת דם אינו יכול, שאין לו חטאת דם. מהו שיביא קרבן זיבה וקרבן צרעת? מאחר שהיא חובה אינו מביא, או מאחר שהוא מטמא בהן מביא? כתי כד תהא.. פשיטא לך שהוא מביא.קרבן זיבה מהו שיעשה בהן שליח? מאחר שהוא מטמא בהן, נעשה =עושה בהן שליח. או מאחר שאינו נעשה שליח לכל הדברים, כגון תרומה אינו נעשה בהן שליח.

[התיב ר' יודן הרי יש לו טבל דבר תורה, פוטר טיבלו דבר תורה?! והכא, אע"פ שהוא מטמא בהן, אינו מביא]

לריו"ח.......קטן מהו שיביא ביכורין? כר' יודה בכורים 3 דר' יודה אמר הוקשו לקדשי הגבול, אינו מביא. כרבנן דאינון אמרין הקשו לקדשי המקדש, מביא. מהו שיביא חגיגה? מאחר שהוא חובה אינו מביא, או מאחר שהוא משנה לשם שלמים, מביא. מהו שיביא פסח? מאחר שהיא חובה אין מביא, או מאחר דאמר רבי שמעון בן לקיש בשם רבי הושעיה מביא הוא אדם פסח בשאר ימות השנה ומשנהו לשם שלמים, מביא. מהו שיביא מעשר בהמה? אין יסבר כר' מאיר דר"מ אמר (במדבר יח) מכל מעשרותיכם, הוקשו מעשרות זה לזה. כשם שאינו מביא מעשר דגן כך אינו מביא מעשר בהמה.

מהו שיעשה תמורה? אין יסבור כר' שמעון דאמר מעשר בהמה לימד על כל הקדשים לתמורה, כשם שאינו מביא מעשר דגן כך אינו מביא מעשר בהמה. כשם שאינו מביא מעשר בהמה כך אינו עושה תמורה. כשם שאינו מימר בו, כך אינו מימר בכל הקדשים.

מהו שיהו חייבין על קדשיו שהקדיש קטן בחוץ? כהנא אמר [ס"ל לעיל דלכו"ע "אינו מקדש"] אין חייבין על קדשיו בחוץ. רבי יוחנן ר' שמעון בן לקיש תריהון אמרין חייבין על קדשיו בחוץ.

וקשיא דרבי כהנא על דרבי יודה. דר' יודה פוטר טיבלו דבר תורה קטן יכול לתרום טבל דאורייתא ואת אמר הכין?! שאין הקדישו הקדש! כמאן דאמר מאיליהן קיבלו עליהן את המעשרות. =תרומה בזה"ז דרבנן

וקשיא דרבי יוחנן על דרבי יהושע. נישואיה דרבנן. הפר נדריה תורה, ואת אמר הכין! איך בעל מפר נדרי הקדש שחלין מה"ת? אמר רבי זעירא לית כאן הפר נדרים. מן הדא דרבי יוחנן על הדא דרבי יהושע, רבי ניסא שאל, ויהי כן באסורות! שמא איירי ב"איסר" שאסרה על נפשה-דאסור רק מדרבנן רבי יוחנן אמר א י ן לוקין על האסורות!

הוי, ההיא דתנינן תמן קודם לזמן הזה- אף על פי שאמרו יודעין אנו לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו, אין נדריהן נדרים ואין הקדישן הקדש. לאחר הזמן הזה- אף על פי שאמרו אין אנו יודעין לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו נדריהן נדרים והקדישן הקדש. והדא מתניתא מהו? על דעתיה דכהנא בריש הסוגיא דס"ל למ"ד אינו תורם--אינו מקדיש במחלוקת. על דעתיה דרבי יוחנן ור' שמעון בן לקיש, דברי הכל:

הלכה ג משנה ר' ליעזר בן יעקב אומר: כל עכבה שהיא מן האיש, כאילו היא אשתו. וכל עכבה שאינה מן האיש, כאילו אינה אשתו:

גמרא תני ר' ליעזר בן יעקב אומר כל עכבה שהיא מן האיש כאלו שהיא אשתו- בגט. ושאינו מן האיש כאילו שאינה אשתו- במיאונים [פירוש על המשנה]

הלכה ד משנה הממאנת באיש, הוא מותר בקרובותיה. והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה.

נתן לה גט, הוא אסור בקרובותיה, והיא אסורה

בקרוביו, ופסלה מן הכהונה

נתן לה גט והחזירה, מיאנה בו, ונישאת לאחר, ונתאלמנה או נתגרשה, מותרת לחזור לו. מיאנה בו, והחזירה ונתן לה גט, ונישאת לאחר, ונתאלמנה או נתגרשה, אסורה לחזור לו.

זה הכלל: גט אחר מיאון, אסורה לחזור לו. מיאון אחר גט, מותרת לחזור לו:

גמרא רבי יוחנן בשם רבי ינאי אין בה אלא משום זיהום כהונה. ואין בית דין מזהמין אותה:ממאנת מותרת לכהן

הלכה ה משנה הממאנת באיש, ונישאת לאחר, וגירשה. לאחר, ומיאנה בו, לאחר, וגירשה. לאחר, ומיאנה בו. כל שיצאת ממנו בגט, אסורה לחזור לו. במיאון, מותרת לחזור לו:

גמרא אמר ר' יוסי בי ר' בון והוא דאסורה לחזור לראובן המגרש שיהא הגט בסוף:אבל יצאת מיהודה ע"י מיאון, שפיר חוזרת לראובן

הלכה ו משנה המגרש את האשה והחזירה, מותרת ליבם. רבי ליעזר אוסר.

וכן המגרש את היתומה, והחזירה, מותרת ליבם. רבי לעזר אוסר

קטנה שהשיאה אביה ונתגרשה, כיתומה בחיי האב, החזירה, אסורה ליבם

ומודין חכמים לר' לעזר בזמן שגירשה קטנה והחזירה קטנה מפני שהיו גירושיה גירושין גמורין ולא היתה חזרתה גמורה. אבל אם גירשה קטנה והחזירה גדולה, או שגידלה תחתיו מותרת ליבם:

גמרא מאי טעמא דר' לעזר? מפני שעמדה עליו באיסור שעה אחת.באיסור גרושת אחיו

מודין חכמים לר' לעזר בקטנה שהשיאה אביה ונתגרשה שהיא כיתומה בחיי אביה קידושיה וגירושיה תורה. חזרתה אינה תורה. צרתה מהו? רב אמר צרתה אסורה. רבי יוחנן אמר צרתה אסורה. ר' שמעון בן לקיש אמר צרתה מותרת. אמר ר' לעזר חוזרתי בין על רבנן דהכא, בין על רבנן דתמן, לא אשכחית בר נש דכוותי אלא ר' שמעון בן לקיש דו אמר צרתה מותרת.

רב המנונא הוה יתיב קומי רב אדא בר אחוה אמר צרתה מהו? אמר ליה מותר.

אמר רבא בר ממל מסתברא כמאן דאמר צרתה מותרת. ברם כמאן דאמר צרתה אסורה. מה נפשך, צד שקנה בה כנגדו התיר בצרתה. וצד שלא קנה בה, כנגדו התיר בצרה!! אים חזרת הקטנה מועיל, הרי שניהם זקוקים. ואי לא מועיל, אין זו צרתה! אמר ר' שמי וכי יש מה נפשך בעריות! מהו כדון? כל יבמה שאין כולה לחוץ, צד הקנוי שבה נידון משום ערוה, וערוה פוטרת צרתה!

ר' יודן בעי, כמה דאת אמר תמן לעיל 10:9 ויחלוץ צד הקנוי שבה, ויפטור=ויכניס צרתה. אף הכא ויחלוץ צד כ נעשה תקנה שתמאן ביבם כדיי להתיר הצרה הקנוי שבקטנה, ויכניס צרתה! עד דאת מקשי ליה על דרבנן קשייתה על דרבי ליעזר. לית אני יכול למיקשי לה על דר'

אליעזר, דר' אליעזר שמתי. בית שמאי אומרים אין ממאנין אלא ארוסות:א"א להקשות על ר"א דהא ס"ל כב"ש דאין ממאנין כלל ביבם, ע"כ מקשה רק לרבנן!

הלכה ז משנה שני אחים נשואין לשתי יתומות קטנות, מת בעלה של אחת מהן, תצא משום אחות אשה. וכן שתי חרשות.

גדולה וקטנה, מת בעלה של קטנה, תצא משום אחות אשה. מת בעלה של גדולה, ר' ליעזר אומר: מלמדין את הקטנה שתמאן בו. רבן גמליאל אומר: אם מיאנה מיאנה, ואם לאו תמתין עד שתגדיל, ותצא הלזו משום אחות אשה. ר' יהושע אומר: אי לו על אשתו, ואי לו על אשת אחיו! מוציא את אשתו בגט, ואת אשת אחיו בחליצה:

גמרא כקיניינה של זו כן קניינה של זו. וכקניינה של זו כן קניינה של זו.

ולא כן תנינן קטנה וחרשת. אחיות נשואין לב' אחין תני ר' חייה קטנה וחרשת. מת בעל הקטנה, בעל החרשת מוציאה בגט,שמא זיקת קטנה עדיף והקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ. ותחלוץ מיד! לית יכיל בגין דרבי מאיר. דר' מאיר אמר אין חולצין ואין מייבמין את הקטנה שמא תמצא איילונית. מת בעל החרשת, בעל הקטנה מוציאה בגט, והחרשת אסורה איסור עולם.א"א לחלוץ עבר ובא על החרשת, יוציא בגט והותרה. כההיא דאמר ר' הילא מפני תקנתה. מתירין לה בדיעבד שתצא בגט לחודה

ר"ג אומר..כיני מתניתא: והקטנה תמתין עד שתגדיל ותגיע לפרק ותינשא. אמר ר' לעזר לית כאן תינשא, אלא תתארס. אמר ר' יוחנן זו דברי רבן גמליאל.באירוסין סגי להפקיע זיקה המקדש אחות יבמתו, נפטרה יבמתו מן החליצה ומן היבום. הוי ההיא דתנינן תמן שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה..., דלא כרבן גמליאל.

רבי חגיי אמר קומי ר' זעירה מנחם בשם ר' יוחנן הלכה כר' אליעזר. אם מיאנה מיאנה...ואת אמר הכין?!

ר' זעירה ר' חייה בשם ר' יוחנן הלכה כר' יהושע. אם מיאנה מיאנה וכו' ואת אמר הכין?!

ר' הילא ר' יוסי בשם ר' יוחנן הלכה כרבן גמליאל.

ומתרץ.. מודה ר' יהושע לרבן גמליאל, אם מיאנה מיאנה ואם לאו תמתין עד שתגדיל. ואם לאו, שאינה רוצה להמתין מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה:

הלכה ח משנה מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות, ומת. ביאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה

וכן שתי חרשות

קטנה וחרשת, אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה:

גמרא כקניינה של זו כן קניינה של זו, וכקניינה של זו כן קניינה של זו.

כיצד הוא עושה? רב חייה בר אשי בשם רב: כונס את החרשת ומוציאה בגט. והקטנה, תמתין עד שתגדיל ותחלוץ. ותחלוץ מיד. לית יכיל בגין דרבי מאיר דר' מאיר אמר אין חולצין ולא מייבמין את הקטנה שמא תימצא איילונית. ואם בא על הקטנה, מוציאה בגט. והחרשת אסורה איסור עולם. עבר ובא על החרשת מוציאה בגט והותרה. אמר ר' הילא מפני תקנתה. סגי בגט [אע"ג דמן הדין היא ביאה פסולה, ובעי חליצה]

ר' בון בר חייא בעי קומי ר' הילא, מהו מפני תקנתה? למה אין תקנה פשוטה להכניס את החרשת...

כמה דתימר תמן 10:9 יחלוץ צד הקנוי שבו ויכניס צרתה, אמר אוף הכא יחלוץ צד הקנוי שבקטנה, ויכניס את החרשת! אמר ליה כן אמר ר' שמעון בן לקיש לא מצינו שתי יבמות אחת חולצת ואחת מתייבמת! ומצינו שתי יבמות אחת חולצת ואחת יוצאת בגט?! עצת ר"ח בר אשי אמר ליה, הוי ההיא דתנינן תמן מאמר לזה וחלץ לזה הראשונה צריכה גט:הרי מצינו!

הלכה ט משנה פיקחת וחרשת, ביאת הפיקחת פוטרת את החרשת, אין ביאת החרשת פוטרת את הפיקחת:

גמרא פיקחת וחרשת, ביאת הפיקחת פוטרת את החרשת, אין ביאת החרשת פוטרת את הפיקחת, אלא פוסלת את הפיקחת:

הלכה י משנה גדולה וקטנה, ביאת הגדולה פוטרת את הקטנה, ואין ביאת הקטנה פוטרת את הגדולה:

גמרא גדולה וקטנה, ביאת גדולה פוטרת את הקטנה. אין ביאת הקטנה פוטרת את הגדולה, אלא פוסלת את הגדול':

הלכה יא משנה מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות, ומת. בא היבם על הראשונה, וחזר ובא על השנייה, או שבא אחיו על השנייה, לא פסל את הראשונה

וכן שתי חרשות, קטנה וחרשת, בא היבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת, או שבא אחיו על החרשת, לא פסל את הקטנה.

בא היבם על החרשת, וחזר ובא על הקטנה, או שבא אחיו על הקטנה, פסל את החרשת:

[חרשת קנוייה במקצת אבל קטנה קנוייה לגמרי או לא קנוייה כלל]

גמרא אפילו לא בא על הקטנה פוסל את החרשת! זיקת הקטנה אוסרת אותה עליו! ומתרץ..שאילו לא בא על הקטנה ומתה, הקטנה היה מותר בחרשת. ועכשיו שבא עליה, אפילו מתה פסל את החרשת:

הלכה יב משנה פיקחת וחרשת, בא היבם על הפיקחת, וחזר ובא על החרשת, או שבא אחיו על החרשת, לא פסל את הפיקחת. בא היבם על החרשת, וחזר ובא על הפיקחת או שבא אחיו על הפיקחת, פסל את החרשת:

גמרא אפילו לא בא על הפיקחת פוסל את החרשת! שאילו לא בא על הפיקחת, ומתה, היה מותר בחרשת. ועכשיו שבא עליה, אפי'

מתה פסל את החרשת:

הלכה יג משנה גדולה וקטנה, בא היבם על הגדולה, וחזר ובא על הקטנה, או שבא אחיו על הקטנה, לא פסל את הגדולה. בא היבם על הקטנה, וחזר ובא על הגדולה, או שבא אחיו על הגדולה, פסל את הקטנה

ר' לעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו:

גמרא אפילו לא בא על הגדולה, פסל את הקטנה! שאילו לא בא על הגדולה, ומתה, היה מותר בקטנה. ועכשיו שבא עליה, אפילו מתה, פסל את הקטנה.

הלכה יד משנה יבם קטן שבא על יבמה קטנה, יגדלו זה עם זה. בא על יבמה גדולה, תגדלנו.

רוצה להוציאה בגט היבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא נבעלתי, כופין אותו שיחלוץ לה. לאחר שלשים יום, מבקשין ממנו שיחלוץ לה. בזמן שהוא מודה, אפילו לאחר שנים עשר חדש כופין אותו שיחלוץ לה.

הנודרת הנייה מיבמה בחיי בעלה, כופין אותו עד שיחלוץ לה. לאחר מיתת בעלה, מבקשין ממנו שיחלוץ לה. אם נתכוונה לכך, אפילו בחיי בעלה, מבקשין ממנו שיחלוץ לה:

גמרא לשעבר =בדיעבד, הא בתחילה לא. אין מייבמין את הקטנה רבי מנא אמר לה סתם, ר' יצחק בריה דרבי חייה כתובה בשם דרבי יוחנן: דר' מאיר היא. דר' מאיר אמר אין חולצין ולא מייבמין את הקטנה שמא תימצא איילונית:

טענת בתולים עד שלשים יום דברי ר' מאיר. וחכמים אומרים מיד. מה נן קיימין? אם בשבעל, מיד. אים לא טען מיד, חזקה שמשקר! ואם בשלא בעל, אפילו לאחר כמה! אלא כן אנן קיימין בסתם. ר' מאיר אמר חזקה אדם מעמיד עצמו שלשים יום. ורבנין אמרין אין אדם מעמיד אפילו יום אחד.

ר' ירמיה בעי, מהו שיהא נאמן לומר על דר' מאיר העמדתי עצמי שלשים יום, בשביל לעשות הוולד שתוקי? שמא לעניין כשרות הוולד, אף לר"מ מחזקי' שבעל תוך 30? נישמעינה מן הדא: היבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא נבעלתי, כופין אותו שיחלוץ לה. לאחר שלושים יום, מבקשין ממנו לחלוץ לה. ואמר ר' לעזר דר' מאיר היא. ואמר ר' לעזר לא שנו אלא אצלה הא אצל צרתה לא. מותרת לשוק בלי חליצה (אפי' כשהיא אומרת תוך 30 לא נבעלתי עדיין) כמה דתימר תמן לא הכל ממנה לחוב לצרתה. אף הכא לא הכל ממנו לחוב לבנו.

כהדא: הוא אומר בעלתי והיא אומרת לא נבעלתי, אף על פי שחזר ואמר לא בעלתי, לא הכל ממנו. וחייב לתת גם גט שכבר משעה הראשונה אמר בעלתי. אבל אם אמר משעה הראשונה לא בעלתי שניהן יכולין לעקור חזקה.ומספיק חליצה [אפילו לאחר ל']

חברייא בעיי, מה נן קיימין? הא דכופין לחלוץ אם כמשנה הראשונה שמענו שמותר ליבם, אם

כמשנה אחרונה שמענו שמותר לחלוץ. שמענו שכופין?! רב הונא בשם רב: והוא שיהא הגט יוצא מתחת ידו לתוך ידה. הוא אמר גט אשה, כבר בעלתי והנני מגרשה והיא אומרת גט יבמה. לא בעלת רק נתת לי גט יבמה, וחלוץ! בתוך ל', חזקה לא בעל, כופין אותו שיחלוץ לה. לאחר ל', יום מבקשין ממנו שיחלוץ.

ר' יוסי בעי, לאחר שלשים יום חזקה בעל, ואת אמר מבקשין?! אלא כיני: רב הונא בשם רב: והוא שיהא הגט יוצא מתוך ידו לתוך ידה. הוא אמר גט אשה, והיא אומרת גט יבמה, בתוך שלשים, חזקה לא בעל, כופין אותו שיחלוץ לה. לאחר שלשים יום מבקשין ממנו שיחלוץ לה.

כהדא: יבם ויבמה הוא אמר בעלתי, והיא אומרת לא נבעלתי, פשיטא דהוא מעלה לה מזונות.דהא מודה שחייב לה פשיטא שאינו יורשה. לא צריכא דלא, מהו שיירש ניכסי אחיו?

היא אומרת נבעלתי, והוא אומר לא בעלתי, פשיטא שאינו מעלה לה מזונות. פשיטא שאינו יורש ניכסי אחיו. לא צריכא דלא, מהו שיירשנה

מסכת יבמות פרק יד

הלכה א משנה חרש שנשא פיקחת, פיקח שנשא חרשת. אם רצה להוציא יוציא. אם רצה לקיים יקיים. כשם שהוא כונס ברמיזה כך הוא מוציא ברמיזה

פיקח שנשא פיקחת ונתחרשה, אם רצה יוציא, ואם רצה יקיים.

נשטתתה, לא יוציא

נתחרש או נשתטה ה ב ע ל לא יוציא עולמית:

גמרא כיצד הוא עושה? רומז והוא נותן לה גיטה. כשם שהוא רומז כך הוא נרמז.

מתניתא בשקידשה בכסף אבל אם קידשה בבעילה קידושיו מעשה, וגירושיו אינו מעשה.

ר' לעזר שאל לר' יוחנן, אשתו של חרש ושל שוטה? אמר ליה אפי' אשם תלוי אין בה. ר' יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן ר' הילא בשם ר' לעזר אפילו אשם תלוי אין בה. מכיון דאת אמר אפילו אשם תלוי אין בה, ובא אחר וקידשה נתפשו בה קידושין.

גירש, החרש [שמעון] מותרת להינשא לראשון.[ראובן] ואין בה משום מח"ג הדא היא דתני ר' חייה: אשתו של חרש שגירשה חרש, והלכה ונישאת לחרש או לפיקח, קורא אני עליה (דברים כד) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה . אשתו של פיקח שגירשה, והלכה ונישאת לחרש, קורא אני עליה לשוב לקחתה.

אשתו של חרש שהלך לו בעלה למדינת הים, ובאו ואמרה לה מת בעליך, והלכה ונישאת לחרש או לפיקח, ואחר כך בא בעלה, תצא מזה ומזה. אשתו של פיקח שהלך בעלה למדינת הים באו ואמרו לה מת בעליך, והלכה ונישאת לחרש, ואחר כך בא הפיקח. הוינן סברין מימר יוציא החרש ויקיים הפיקח. עוד היא באילין

קנסייא. אביה שיכולה לקבל גט לכשתגדיל ואין הוכחה לפקחת ונתחרשה

נשתטתה לא יוציא. דבית ר' ינאי אמרי, מפני גרירה. שלא תיגרר לזנות ר' זעירא ור' אילא תריהון אמרין, שאינה יכולה לשמור את גיטה. ר' נחמיה בר מר עוקבן בריה דרבי יוסי אמר תלתא. עבר וגירש. מאן דאמר מפני גרירה, גירש. מאן דאמר שאינה יכולה לשמור את גיטה, אסור. יש לה בן ואב ואח, מאן דאמר מפני גרירה, מותר. מאן דאמר שאינה יכולה לשמור את גיטה, אסור. פעמים שוטה פעמים חלומה, מאן דאמר מפני גרירה אסור, מאן דאמר שאינה יכולה לשמור את גיטה יש לה עיתים ויכולה היא לשמור את גיטה:

הלכה ב משנה א"ר יוחנן בן נורי: וכי מפני מה האשה שנתחרשה יוצאת, והאיש המתחרש אינו מוציא? אמרו לו: לא דומה האיש המגרש לאשה המתגרשת, שהאשה יוצאת לרצונה ושלא לרצונה, והאיש אינו מוציא אלא לרצונו

העיד ר' יוחנן בן גודגדא על החרשת שהשיאה אביה שקידושיה גמורין שהיא יוצאה בגט. אמרו לו חכמים לריב"ן אף זו פקחת שנתחרשה כיוצא בה!

גמרא [מקשה על "אמרו לו"] ר' חנניה בעא קומי רבי הילא, נראין הדברים בפיקחת שיש בה דעת, שהיא יוצאה בין לדעת בין שלא לדעת. וחרשת שאין בה דעת, לא תצא אלא לדעת!

#אף זו כיוצא בה: ולא עידות היא?! ומוסיפין על העדות?! אמרו לו סבר מימר, כפיקחת ונתחרשה. ר' יוחנן ב"ן סבר מימר, כקטנה שהשיאה אביה ונתגרשה מכיון שהיתה חרשת מעיקרא וגם עכשיו, סלק חרשות מכאן! והו"ל כקטנה רגילה שקידשה

[תוספתא השייך כאן [לפי שערי תורת א"י] שני אחין חרשין נשואין שתי אחיות פקחות או שתי אחיות חרשות, או שתי אחיות אחת פקחת ואחת חרשת. וכן שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחין פקחין, או לשני אחין חרשין או לשני אחין אחד פקח ואחד חרש.

וכן שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין שתי אחיות אחת חרשת ואחת פקחת, [חרשת לפקח ופקחת לחרש] אין כאן לא חליצה ולא יבום אלא אשתו עמו, והלזו תצא משם אחות אשה

אמר ר' יוחנן לית כן על ראשה =לא איירי כשראשון בא על הראשונה [פקח על פקחת] אית כן על סופה. מהו לית כן על ראשה? כשהיה חרש בעל הפיקחת פיקח בעל חרשת. אבל אם היה חרש בעל החרשת, פיקח פעל הפיקחת. הדא היא דתנינן דבתר דבתר דבתרה לקמן הלכה ה

הלכה ג משנה שני אחים חרשים נשואים לשתי אחיות חרשות, או לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פיקחת

או שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחין פקחין, לשני אחין חרשין, לשני אחין אחד חרש ואחד פיקח, הרי אילו פטורין מן החליצה ומן הייבום. אם היו נכריות יכנוסו. אם רצו להוציא יוציאו

שני אחין אחד חרש ואחד פיקח, נשואין לשתי אחיות פיקחות. מת חרש בעל פיקחת, מה יעשה פיקח בעל פיקחת? תצא משום אחות

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה חרש בעל פיקחת? מוציא את אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם:

גמרא שני אחין אחד חרש ואחד פקח...תצא משום אחות אשה צרתה מהו? נישמעינה מן הדא: בתו פיקחת נשואה לאחיו חרש, צרתה פטורה מן החליצה ומן הייבום:

הלכה ד משנה שני אחים פקחין נשואין לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פיקחת, מת פיקח בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פיקחת? תצא משום אחות אשה

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה פיקח בעל חרשת? מוציא את אשתו בגט ואת אשת אחיו בחליצה:

גמרא צרתה מהו? נישמעינה מן הדא בתו חרשת נשואה לאחיו פיקח, צרתה חולצת ולא מתייבמת:

הלכה ה משנה שני אחים אחד חרש ואחד פיקח נשואין לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פיקחת, מת חרש בעל חרשת מה יעשה פיקח בעל פיקחת? תצא משום אחות אשה

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה חרש בעל חרשת? מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו אסורה לעולם:

גמרא צרתה מהו? נישמעינה מן הדא בתו חרשת נשואה לאחיו חרש, צרתה פטורה מן

הלכה ו משנה שני אחין אחד חרש ואחד פיקח, נשואין לשתי נכריות פקחות, מת חרש בעל פיקחת, מה יעשה פיקח בעל פיקחת? או חולץ או מייבם

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה חרש בעל פיקחת? כונס ואינו מוציא לעולם:

גמרא מהו שתאכל בתרומה? פקחת שניסת לחרש שנפלה לפני פקח נישמעינה מן הדא: בת ישראל פיקחת שנישאת לכהן חרש, אינה אוכלת בתרומה. מת ונפלה לפני היבם. אם היה פיקח, אוכלת. חרש, אינה אוכלת:

מהו שתאכל בתרומה? פקחת שנפלה לפני חרש נישמעינה מן הדא: בת ישראל פיקחת שנתארסה לכהן פיקח, לא הספיק לכונסה לחופה של נישואין עד שנתחרש הוא או עד שנתחרשה היא, אינה אוכלת בתרומה. מת, ונפלה לפני היבם, ואפילו חרש, אוכלת. בזה ייפה כח היבם מכח הבעל. שהיבם חרש ומאכיל והבעל חרש ואינו מאכיל:

הלכה ז משנה שני אחין פקחין, נשואין לשתי נכריות, אחת חרשת ואחת פיקחת, מת פיקח בעל חרשת, מה יעשה פיקח בעל פיקחת? כונס, אם רצה להוציא יוציא

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה פיקח בעל חרשת? או חולץ או מייבם

שני אחין אחד חרש ואחד פיקח, נשואין לשתי נכריות אחת חרשת ואחת פיקחת, מת חרש

בעל חרשת מה יעשה פיקח בעל פיקחת? כונס, אם רצה להוציא יוציא

מת פיקח בעל פיקחת, מה יעשה חרש בעל חרשת? כונס ואינו מוציא לעולם:

מסכת יבמות פרק טו

הלכה א משנה האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, שלום בינו ובינה ושלום בעולם, באה ואמרה מת בעלה, תינשא. מת בעלה, תתיבם.

שלום בינו לבינה ומלחמה בעולם, אין שלום בינו לבינה ושלום בעולם. באת ואמרה מת בעלי, אינה נאמנת

רבי יודה אומר: לעולם אינה נאמנת אלא אם כן באת בוכה ובגדיה קרועים. אמרו לו: אחת זו ואחת זו תינשא:

גמרא כמה דאת אמר אם יש עדים שהיא אשת איש והיא אומרת גרושה אני אינה נאמנת ואמר אף הכא כן! שנייא היא בעידי מיתה מאחר שאם יבוא הוא מכחיש.ע"כ דייקא ומינסבא

ותהא נאמנת לומר מת יבמי! לית יכיל, דתנינן שאין האשה נאמנת לומר מת יבמי, שתינשא. ולא מתה אחותי שתיכנס לביתה. אמר רבי בא: בעלה שנישאת לו לרצונה, נאמנת. יבמה שנפלה לו על כרחה, אינה נאמנת. זימנין דסניא ליה ר' הושעיה בעי הגע עצמך שנישאת לו על כרחה כגון שהשיאה אביה מעתה לא תהא נאמנת!

לא סוף דבר כמשנה האחרונה שעד אחד מתירה. ואפילו כמשנה הראשונה שאין עד אחד מתירה, היא מותרת עצמה. מה בינה לעד אחד? עד אחד חשוד לקלקלה, והיא אינה חשודה לקלקל את עצמה.

עד אחד מהו שיהא נאמן בשעת מלחמה? מי עדיף מינה? נישמעינה מן הדא: חד בר נש ביומוי דרבי, אמר ליה הן ההוא פלן? איפה ההוא פלוני? אמר לון מית. הן ההוא פלן? אמר לון מית. אמר ליה וכולהון מתים?! אמר לון ואילו הויין בחיין לא הוון מיתי! אילו היו חיים לא היו באים!! וודאי שמתו! רבי ירמיה בשם ר' חנינה מעשה בא לפני רבי ואמר מאן דנישאת נישאת, מאן דלא נישאת לא נישאת. רבי אייבו בר נגרי בשעת מלחמה הוות. הדא אמרה שעד אחד אין נאמן בשעת מלחמה.

מה בין שלום לעולם, לבין מלחמה לעולם? מלחמה בעולם סבורה בו שמת, ולא מת. עד כדון כשהיתה מלחמה בצפון ובאת מן הצפון. בדרום ובאת מן הדרום. היתה מלחמה בדרום , והיא אומרת מן הצפון באתי, אני אומר מן הדרום באת, והיא אומרת מן הצפון באתי סבורה להתיר את עצמה.שמא אינה נאמנת כשהוחזק מלחמה בעולם

היא אמרה על מיטתו מת, ואני אומר למלחמה הלך. היא אומרת על מיטתו מת , סבורה להתיר את עצמה.

אי זו היא קטטה? רבי בא בשם רב חייה בר אשי לא קידשתני ולא גרשתני ולא הייתי אשתך מימיי אין זה קטטה. קידשתני וגירשתני

אלא שלא נתתה לי כתובתי הרי זה קטטה. אמרה רבי בא קומי ר' חייה בר אבא אמר ליה לא בני, אלא אפילו היא תובעת בודאי להתגרש. ג"כ הוי "קטטה"

רבי יהודה אומר לעולם אינה נאמנת אלא אם כן באה בוכה ובגדיה קרועים. מתיבין לרבי יהודה, הגע עצמך שהיתה אחת בוכה ואחת שאינה בוכה, לזו את אוסר ולזו את מתיר! התיב ר' חנניה חברון דרבנין, הגע עצמך שיצא בנה למדינת הים ומת שם, אני אומר שמא היא מזכרת ובוכה!

הלכה ב משנה בית הלל אומרים: לא שמענו אלא בבואה מן הקציר בלבד. אמרו להן בית שמאי: אחד הבאה מן הקציר ואחד הבאה מן הזיתים ואחד הבאה ממדינת הים, לא דיברו בקציר אלא בהווה. חזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:

גמרא אמרו להן בית שמאי: והלא כל השנה כולה קציר! הא כאי זה צד? יצא קציר שעורים ונכנס קציר חטים, יצא קציר ונכנס בציר, יצא בציר ונכנס מסיק. נמצאת כל השנה כולה קציר! וקיימו את דבריהן.

ולמה קציר? שכיח מיתה אמר ר' מנא דאונסה שכיח. שאין החמה קופחת על ראשו של אדם אלא בשעת הקציר. הדא היא דכתיב (מלכים ב ד) ויגדל הילד ויהי היום ויצא אל אביו אל הקוצרים ויאמר אל אביו ראשי ראשי! ויאמר אל הנער שאהו אל אמו. וישאהו ויביאהו אל אמו וישב על ברכיה עד הצהרים וימת. ורבנן אמרי דריחשא נחשים מצויין שכיח.

אמר רבי יוסי בי רבי בון (תהלים קח) סכותה לראשי ביום נשק. ביום שהקיץ נושק את החורף. אותו היום חם מאד דבר אחר ביום נשק. זה נשקו של גוג. דבר אחר ביום ששני עולמות נושקין זה את זה העולם הזה יוציא, והעולם הבא נכנס:

הלכה ג משנה בית שמאי אומרים: תינשא ותיטול כתובה. ובית הלל אומרים: תינשא ולא תיטול כתובה

אמרו להו בית שמאי: היתרתם את הערוה החמורה, ולא תתירו את הממון הקל! אמרו להן בית הלל: מצינו שאין האחין נכנסין לנחלה על פיה!

אמרו להן בית שמאי: והלא מספר כתובתה נלמוד, שהוא כותב לה "שאם תינשאי לאחר תיטלי מה שכתוב ליך" חזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:

גמרא בנות מהו שייכנסו למזונות על פיה?

בית שמאי עבדין כתובה מדרש, דבית שמאי דרשין מספר כתובתה נלמוד שהוא כותב לה שאם תינשאי לאחר תיטלי מה שכתוב ליך. חזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש.

בית הלל עבדין כתובה מדרש, דרש הלל הזקן לשון הדיוט, היו כותבין באלכסנדריאה שהיה אחד מהן מקדש אשה וחבירו חוטפה מן השוק וכשבא מעשה לפני חכמים ביקשו לעשותן ממזרים. אמר להן הילל הזקן הוציאו כתובת

אימותיהן. והוציאו כתובת אימותיהן ומצאו כתוב בהן לכשתכנסי לביתי תהויין לי לאנתו כדת משה ויהודאי.

רבי לעזר בן עזריה עבד כתובה מדרש, דרש רבי לעזר בן עזריה הבנים יירשו והבנות יזונו. מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת אביהן. אף הבנות אינן ניזונות אלא לאחר מיתת אביהן.

ר' מאיר עבד כתובה מדרש, דאמר רבי מאיר המקבל שדה מחבירו שמין אותה כמה היא ראויה לעשות ונותנין לו. שהוא כותב לו אם אוביר ולא אעביד אשלם במיטבא.

רבי יודה עבד כתובה מדרש. תני בשם רבי יודה מביא הוא אדם על ידי אשתו כל קרבן שהיא חייבת אפילו אכלה חלב אפילו חיללה את השבת. וכן היה רבי יודה אומר פוטרה, אינו חייב בה, שכן היא כותבת לו ואוחרן די אתיין לך מן קדמת דנא. כשכותבת שובר על פרעון הכתובה "אני פוטרת אותך מאחריות שבא לך מלפנים" (אלמא חייב בקרבנותיה) דדריש לשון הדיוט

ר' יוסי עבד כתובה מדרש. דרש רבי יוסי מקום שנהגו לעשות כתובה מלוה, גובה את הכל. לכפול, אינה גובה אלא מחצה.

[דרך לכתוב ש"הכניסה לו 200"--בשעה שלא הכניסה רק 100]

[רבי לעזר אמר אין אדם רשאי ליקח לו בהמה חיה ועוף אלא אם כן התקין להן מזונות]

ר' יהושע בן קרחה עבד כתובה מדרש, דאמר רבי יהושע בן קרחה המלוה את חבירו לא ימשכננו יותר על חובו. שהוא כותב לו תשלמתה מן ניכסיי די אתיין לידי, דאקנה לקבל דנה.כל מה שאקנה נגד שווי זה המשכון, אני חייב לו (כך כותב הלווה,)

רב חונה עבד כתובה מדרש. דרש רב חונה הבנים יירשו והבנות ייזונו. מה הבנים יורשין מן המטלטלין אף הבנות ניזונות מן המטלטלין. שמואל אמר אין הבנות ניזונות מן המטלטלין. מתניתא מסייעא לשמואל בנן נוקבן דיהוון ליכי מינאי יהוויין יתבן בביתי ומיתזנן מניכסיי. ותני עלה ממקרקעי ולא ממטלטלי. אמר רבי בא בר זבדא אתיא דרב הונא כרבי, ושמואל כרבי שמעון בן לעזר. דתני אחד נכסים שיש להן אחריות ואחד נכסים שאין להן אחריות נפרעין מהן למזון האשה והבנות דברי רבי. ר' שמעון בן לעזר אומר: נכסים שיש להן אחריות, הבנים מוציאין מן הבנים, והבנות מן הבנות, והבנים מן הבנות, והבנות מן הבנים. ושאין להן אחריות, הבנים מוציאין מן הבנות, ואין הבנות מוציאין מן הבנים.

אמרין, חזר בה רב הונא. אמרין, יאות! שפיר עבד שחזר! ירושה דבר תורה, ומזון הבנות מדבריהן, ודבריהן למידין מד"ת?! אלא בכסף כתובת אמן פליגין. וכסף כתובת אמן, לא קרקע הוא?! מקיש מזונות לירושת כתובת בנין דכרין. ומקשה, והלא גם כב"ד מן הקרקע דווקא!!

היורד לניכסי אשתו ונתן עיניו בה לגרשה וקפץ ותלש מן הקרקע, הרי זה זריז ונשכר.

היורד לניכסי שבויין, ושמע עליהן שהן ממשמשין ובאין, וקפץ ותלש מן הקרקע הרי זה זריז ונשכר. ואילו הן ניכסי שבויים: כל שהלך אביו או אחיו או אחד מכל המורישן אותו למדינת הים, ושמע עליהן שמת וירד לו לנחלה. אבל ניכסי נטושין מוציאין אותה מידו. ואילו הן ניכסי נטושין: כל שהלך אביו או אחיו או אחד מכל המורישין אותו למדינת הים ולא שמע עליהן שמתו, וירד לו לנחלה. אמר רבן שמעון בן גמליאל שמעתי הוא שבויין הוא נטושין. אין מוציאין מידו אבל ניכסי רטושין מוציאין מידו. ואילו הן ניכסי רטושין: כל (שהלך אביו או אחיו או אחד מכל המורישין אותו למדינת הים) ואין ידוע איכן הוא=לא הודיעם

שמואל אמר שבוי זה שיצא שלא לדעת, שאילו יצא לדעת היה מצויהו. נטוש זה שיצא לדעת, תדע לך שעילה היה רוצה להבריחו מנכסיו, רצונו מוכחת שאינו רוצה שירדו לנכסיו הרי לדעת יצא ולא ציוהו!

ר' אחא ר' בא רב יהודה בשם שמואל המטלטלים אין בהן משום ניכסי רטושין. אין מניחין קרוב לאכול הפירות, רק בי"ד מעמידין שומר רבי יעקב בר אחא בשם רב יהודה קמה עומדת להיקצר וגפנים עומדות להיבצר כמטלטלין הן.וקוצרין ומוכרין ומעמידים שומר על המעות רב ששת שאל, אילין דיקליא דבבל דלא צריכין מרכבא,אינם צריכין טיפול של "הרכבת דקלים" לא מסתברא מיעבדינן כקמה עומדת להיקצר וגפנים עומדות להיבצר?

הלכה ד משנה הכל נאמנין להעידה, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה.

מה בין גט למיתה? שהכתב מוכיח.

עד אחד אמר מת, ונישאת, ובא אחר ואמר לא מת, הרי זה לא תצא

עד אמר מת ושנים אומרים לא מת, אף על פי שנישאת, תצא

שנים אומרים מת ועד אחד אמר לא מת, אף על פי שלא נישאת תינשא:

גמרא תני: כשם שאינן נאמנות עליה, כך אינה נאמנת עליהן.כגון כלה אינה נאמנת להעיד לחמותה

בן חמותה כבת חמותה. בן בעלה כבת בעלה.ואינן נאמנים צרתה- אפילו נשואה.אפי' היא הולכת וניסת לאחר, חיישינן ל"תמות נפשי וכו'" יבמתו- אפילו אחותה.

אמר רבי יוסי מתניתא אמרה כן שלא עשו זכרים כנקיבות. דתנינן תמן שאין האשה נאמנת לומר מת יבמי שתינשא, ולא מתה אחותי שתיכנס לביתה. וכו'... מפני שאין לה בנים. אבל אם יש לה בנים נאמן.לומר מת אחי שתינשא לשוק. אלמא בן חמותה נאמן. עיין לקמן ה'10

והכתוב מוכיח, ולא מפיה מאמינין אותה?! שאילו לא אמר בפניי נכתב ובפניי נחתם אף את שמא מתירה להינשא?! אמר רבי יוסי בי רבי בון כההיא דאמר רבי בון אינו חשוד לקללה בידי שמים. בבית דין חשוד לקללה. רק אים בי"ד אכן יאמינו להערעור ותתקלקל (תצא מזה ומזה וכו')——אבל אינה חשודה לקלקלה "כלפי שמיא" שמתוך

שהוא יודע שאם בא ועירער עיררו בטל, אף הוא מחתמו בעדים כשירים. והכא מתוך שהיא יודעת שלא עשו בה דבריה אצל חבירתה כלום, אף היא אומרת אמת:שייך לק' גבי אחת אומרת מת וכו'

פיסקא: עד א' אומר כו'. עד א' אמר מת ונישאת, ובא אחר ואמר לא מת, הרי זו לא תצא. מפני שאמר משנישאת. הא אם עד שלא נישאת, ונישאת, תצא. אמר ר' יוחנן זו דברי רבי מנחם בי רבי יוסי. אבל דברי חכמים בין אמר משנישאת בין שאמר עד שלא נישאת, לא תינשא. ואם נישאת, לא תצא.

רב נחמן בר יעקב בשם רב: נישאת על פי עדים שנים, אפילו אתון, אמרין ליה, לית אתנו =את ההנו. אין אנו מכירין אותך! אתה איש אחר! רבי שמואל בר רב יצחק בעי, הגע עצמך שהוא אדם מסויים כגון אימי. אמר רבי יוסי בי ר' בון ולית כמן בר נש דמיי לרבי אמי?! אתא עובדא קומי דרבנן דתמן, אמרין ליה לית אתנו. קם אבא בר בא אבוה דשמואל ולחש ליה גוי אודניה, אמר ליה, בחייך! הב לה גט מספק. קמו תלמידוי דרב ומחוניה הכו את אבא בר אבא (שחלק על רב,) אמר, ערקתא יקד וספסלה יקד.the strap & the stool that he was hit, went up in flames מן השמיים מפני כבוד אבא בר אבא שמואל אמר תמן הוינא ולא ערקתא יקדת ולא ספסלה יקדת, אלא אבא הוא דלקה, וקם לה. והריב נעצרה...

אתא עובדא קומי רבי אימי, א"ל אין, בריא דהיא שריא לך, אלא תהא יודע דבניה דההוא גברא ממזירא קומי שמייא. והוה רבי זעירא מקלס ליה דו מקיים מילתא על בררא:

הלכה ה משנה אחת אומרת מת, ואחת אומרת לא מת. זו שאמרה מת, תינשא ותיטול כתובה. וזו שאמרה לא מת, לא תינשא ולא תיטול כתובה.

אחת אומרת מת, ואחת אומרת נהרג. ר' מאיר אומר: הואיל והן מכחישות זו את זו, הרי אילו לא ינשאו. ר' יודה ור' שמעון אמר: זו וזו מודות שאינו קיים הרי אילו ינשאו:

גמרא רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן, רבי הילא בשם רבי לעזר מודה רבי מאיר בראשונה.ברישא מודה ר"מ שתינשא אשכח תני עוד הוא במחלוקת.

מה בין שנייה מה בין ראשונה? ראשונה לא עשו בה דבר זה אצל חבירתה כלום.הכחשת "לא מת" דחבירתה אינו כלום

א"ר לעזר מודה ר' יודה ור' שמעון בעדים.שמכחישות, שלא תינשא מה בין עדים. מה בין צרה? לא עשו דברי צרה אצל חבירתה כלום. אמר ר' יוחנן אילו אמרה רבי לעזר, מני שמעה ואמרה!

תמן תנינן מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות אותו, אלו מעידין אותו שנזר שתים, ואלו מעידין אותו שנזר חמש... רב אמר בכלל נחלקו, אבל בפרט כל עמא מודיי שיש בכלל חמש שתים, שיהא נזיר שתים. אמר רבי יוחנן במונה נחלקו, אבל בכלל, כל עמא מודיי נחלקת העדות, אין כאן נזירות.

והידינו כלל והידינו מונה? כלל- ההן אמר תרתיי, וההן אמר חמש. מונה- ההן אמר חדא תרתי. וההן אמר תלת ארבע וחמש.

רב אמר: הכחיש [קרי בסגול תחת ההא] עדות בתוך עדות, לא בטלה העדות. ר' יוחנן אמר הכחיש עדות בתוך עדות, בטלה העדות. דברי הכל הכחיש עדות לאחר עדות, לא בטלה העדות.

רבי יוחנן כדעתיה: דמר ר' בא ר' חייה בשם ר' יוחנן: הוחזק המונה. זה אמר מן הכיס מונה, וזה אומר מן הצרור מונה. הכחיש עדות בתוך עדות =כת אחת שהוכחשה ואף רב מודה שבטלה העדות. מה פליגין? כשהיו שתי כיתי עדים, אילו אומרים מן הכיס מונה, ואילו אומרים מן הצרור מונה, הכחיש עדות בתוך עדות בטל העדות דריו"ח ס"ל, דאף ב"ה מודו בהכחשת תו"ת דבטלה, וכרב לא בטלה העדות.

אילו אומרים בתוך חיקו מנה, אחר ההלוואה נתנו בחיקו ("הכחיש עדות לאחר עדות") ואילו אומרים בתוך פונדתו מנה, דברי הכל הכחיש העדות לאחר עדות, לא בטלה עדות.

זה אמר במקל הרגו, וזה אמר בסייף הרגו. הכחיש עדות בתוך עדות, בטלה העדות. ואף רב מודה שבטלה עדות. מה פליגין? כשהיו שתי כתי עדים, אלו אומרים במקל הרגו, ואילו אומרים בסייף הרגו, הכחיש עדות בתוך עדות בטלה העדות. וכרב לא בטלה העדות. ס"ל בב' כתות, לעולם העדות קיימת

אילו אומרים בדרום פנה, ואילו אומרים בצפון פנה, ד"ה הכחיש עדות לאחר עדות, לא בטלה העדות.

חייליה דרב מן הדא: רבי שמעון ורבי יודה אומרים הואיל וזו וזו מודות שאינו קיים, ינשאו. אלמא לא בטלה ולא שמיע דמר רבי לעזר מודה ר' יודה ור' שמעון בעדים?!

[מה בין עדים מה בין צרה? לא עשו דברי צרה אצל חבירתה כלום]

מתניתא פליגא על רב: אחד חקירות ואחד בדיקות בזמן שהן מכחישין זה את זה עדותן בטילה. אמר רבי מנא פתר לה רב עד בעד. א"ר אבון ואפילו תימר כת בכת, שנייא היא בדיני נפשות (דברים טו) צדק צדק תרדוף:כדיי להציל, מבטלינן אפי' כת בכת

הלכה ו משנה עד אמר מת ועד אמר לא מת. אשה אמרה מת ואשה אומרת לא מת. הרי זו לא תינשא:

גמרא גידל בר בנימין בשם רב: בכל מקום שהכשירו עדות אשה כאיש, האשה מכחיש את האיש. ניתני עד אומר מת ואשה אומרת לא מת, אשה אומרת מת ועד אומר לא מת! תני דבית רבי כן.

תני בשם ר' נחמיה: הולכין אחר רוב העדות. היך עבידה? שתי נשים ואשה אחת, עשו אותן כשני עדים ועד אחד. הדא את אמר באשה ונשים. אבל אם היו מאה נשים ועד אחד, כעד בעד אינון:והוי הכחשה

הלכה ז משנה האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, באת ואמרה מת בעלי, תינשא

ותיטול כתובה, וצרתה אסורה. היתה בת ישראל לכהן תאכל בתרומה דברי ר' טרפון. ר' עקיבה אומר אי זה דרך מוציאתה מידי עבירה, עד שתהא אסורה להינשא ואסורה מלוכל בתרומה:

גמרא חשודה היא לקלקל עצמה, כדי לקלקל צרתה. מעתה אפילו על עצמה לא תהא נאמנת! מתוך שהיא יודעת שלא עשו דבריה אצל חבירתה כלום, אף היא אומרת אמת. מעתה אפילו על צרתה תהא נאמנת! אמר רבי הילא חוזר לקילקול הראשון, חשודה היא לקלקל עצמה כדי לקלקל צרתה!

הלכה ח משנה אמרה מת בעלי ואחר כך מת חמי, תינשא ותיטול כתובה, וחמותה אסורה. היתה בת ישראל לכהן תאכל בתרומה דברי ר' טרפון. רבי עקיבה אומר אי זו דרך מוציאתה מידי עבירה עד שתהא אסורה להינשא, ואסורה מלוכל בתרומה:

גמרא ותהא נאמנת לומר מת חמי! לא כן סברינן מימר כשם שאינן נאמנות עליה כך היא אינה נאמנת עליהן?!

אמר רבי חנינה תיפתר שהיה חמיה כן וסיימה???שהיה חמיה בעיר הזאת ואנחנו מכירים אותו (שאים יחזור, תיאסר חמותה---וחשודה לקלקל)

הלכה ט משנה קידש אחת מחמש נשים ואין ידוע אי זו קידש, כל אחת ואחת אומרת אותי קידש! נותן גט לכל אחת ואחת וכתובה ביניהן ומסתלק דברי רבי טרפון. ר' עקיבה אומר: אי זו דרך מוציאתו מידי עבירה, עד שיתן גט וכתובה לכל אחת ואחת

גזל אחד מחמשה ואין ידוע אי זה מהן גזל, וכל אחד ואחד אומר אותי גזל! מניח את הגזילה ביניהן ומסתלק דברי ר' טרפון. רבי עקיבה אומר: אי זו דרך מוציאתו מידי עבירה, עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד:

גמרא אמר רבי אסי מתניתין ב"מ 3 דר' עקיבה דלא כרבי טרפון. דתנינן תמן ב"מ 3 אמר לשנים גזלתי את אחד מכם מנה, ואיני יודע איזה מכם הוא. אביו של אחד מכם הפקיד אצלי מנה, ואיני יודע איזה מכם הוא. נותן לזה מנה ולזה מנה, שהודה מפי עצמו. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן: דברי הכל היא, אומר צא ידי שמים. רבי בא בשם רב יהודה כאן שיש עדים יודעים ראו שגזל אחד מהם, אינו משלם רק לאחד [שהרי אינו מעוניין לצאת יד"ש] כאן שאין עדים יודעים. רבי הילא בשם ר' אלעזר: כאן ביבמות בשותקין. כאן ב"מ 3 במדברים.שמודה שחייב רבי ירמיה בשם רב כאן ב"מ 3 בנשבע, כאן בשלא נשבע.

רבי יוחנן בעי, אם בשנשבע, היה לו לעשות שליח בית דין ולמסור! סגי בכך! [למה ישלם לכל אחד?]

[ר' יוחנן סבר מימר שליח בית דין שעשאו ג ו ז ל לא שעשאו נגזל. רב אמר שליח בית דין שעשאו נגזל ולא שעשאו גוזל. חיליה דרב מן הדא: דמר רבי שמעון בן לעזר שליח בית דין שעשאו נגזל, ולא בית דין שעשאו גוזל] פליגי בפירוש משנה בב"ק

תוספתא בבא מציעא : האומר מנה אני חייב ואיני יודע אם

לפלוני ואם לפלוני, נותן לזה מנה ולזה מנה שהודה מפי עצמו

אמר לב' גזלתי את א' מכם מנה ואת אחד מכם מאתים ואיני יודע איזה מכם, נותן לזה מאתים ולזה מאתים, ואם לאו, הי ה ל ו ל ש תו ק

רבי ירמיה בעי, אם בשנשבע [כדברי רב], בדא תני "היה לו לשתוק"?! אין לשון התוספתא מתאים..

[ר' ירמיה סבר מימר: היה לו לשתוק ולא להודות.=שלא להיות מן יוצאין יד"ש רבי יוסה סבר מימר היה לו לשתוק ולא להשבע.כיון שנשבע, קנסי' ליה]

אמר רבי יודן ואפילו תימר דאנן אמרין, היא שותקין והיא מדברים ב ג ז י ל ה, מודי בפקדון דשתק מתגר, ודמשתעי מפסד. דשתק מתגר- מן הדה: שנים שהפקידו אצל אחד, זה מנה וזה מאתים זה אומר מאתים שלי וזה אומר מאתים שלי. נותן לזה מנה ולזה מנה, והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו. דמשתעי מפסד- מי הכא: אמר גזלתי את אחד מכם ואיני יודע איזה מכם כו' וכן פקדון כשהודה = משתעי

כלומר לר ב י ע ק י ב א דחייב אפי' בשותק כדתנן במתניתין-----מודה בפיקדון דפטור

הלכה י משנה האשה שהלכה היא ובעלה ובנה למדינת הים באה ואמרה

1) מת בעלי ואח"כ מת בני, נאמנת. 2) מת בני ואח"כ מת בעלי, אינה נאמנת. וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת

3)נתן לי בן במדינת הים, אמרה מת בני ואחר כך בעלי נאמנת.

4)מת בעלי ואחר כך מת בני, אינה נאמנת.וזקוקה לייבום וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת

נתן לי יבם במדינת הים, אמרה מת בעלי ואחר כך מת יבמי, יבמי ואחר כך מת בעלי נאמנת

הלכה היא ובעלה ויבמה למדינת הים, אמרה מת בעלי ואחר כך מת יבמי, יבמי ואחר כך מת בעלי, אינה נאמנת. שאין האשה נאמנת לומר מת יבמי שתינשא, ולא מתה אחותי שתיכנס לביתה

ואין האיש נאמן לומר מת אחי שייבם את אשתו, ולא מתה אשתו שישא אחותה:

גמרא רבי חנניה בעא קומי רבי אילא, מן תנא 2) חוששין לדבריה חולצת הא צרתה מותרת לשוק רבי טרפון דלא כרבי עקיבה. א"ל דברי הכל הוא הכא אוף ר' עקיבה מודה בה. דא"י לאסור צרתה [ואיירי שיש עדי מיתה]

מה בינה לקדמייתא? 1 ל 4 הכא תימר אינה נאמנת, וכה תימר נאמנת! הן דתימר נאמנת, כשיצתה מכלל היתר ליבם, שהוחזק שיש לה בן והן דתימר אינה נאמנת, כשלא יצתה מכלל היתר ליבם.לא הוחזקה בבנים והוחזקה באחי

אמר ר' יוסה מתניתא אמרה כן שלא עשו זכרים כנקיבות. דתנינן שאינה נאמנת לומר מת

יבמי שתינשא, ולא מתה אחותי שתכנס לביתה. ולא מת אחי שייבם את אשתו. מפני שאין לה בנים, הא אם יש לה בנים נאמן:להתיר את אשת אחיו (אע"פ שאשתו אינה נאמנת---דהיינו יבמתה)שייך לעיל הלכה 4

מסכת יבמות פרק טז

הלכה א משנה האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים, באו ואמרה לה מת בעליך, לא תינשא ולא תתייבם עד שתדע שמא מעוברת צרתה.

היתה לה חמות, אינה חוששת. יצאת מליאה, חוששת. רבי יהושע אמר: אינה חוששת:

גמרא רב שאיל לרבי חייה רובה, ותמתין שלשה ותחלוץ מיד! אמר ליה לא שנו שלשה חדשים אלא אצלה, הא אצל צרתה לא. ותמתין ט' חדשים, ותחלוץ מיד! מה נפשך אם בן קיימא הוא לא נגע בה חליצה,ואינה זקוקה כלל אם אין בן קיימא הוא הרי חליצה בידה! אתא רבי יהודה בשם רבי אלעזר בשם רבי חייא רובא שלא תהא צריכה כרוז לכהונה.שמא ילדה צרתה, ונמצא אין כאן חליצה וכשירה לכהונה

חבריא בשם רבי יוחנן: טעמון דרבנן היתה לה חמות וכו' כי ישבו בודאי ולא בספק.

יצאת מליאה חוששת. שהוא ספק אחד. ספק זכר ספק נקיבה מדבר תורה להחמיר.

רבי יהושע אומר אינה חוששת. שהן שני ספיקות, ספק זכר ספק נקיבה, ספק בן קיימא ספק אינו בן קיימא. שתי ספיקות מדברי תורה להקל:

הלכה ב משנה שתי יבמות, זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי. זו אסורה מפני בעלה של זו, וזו אסורה מפני בעלה של זו.

לזו עדים ולזו אין עדים, את שיש לה עדים אסורה, ואת שאין לה עדים מותרת לשוק. על בעלה, היא נאמנת-----על יבמה, הרי יש עדים

לזו בנים ולזו אין בנים, את שיש לה בנים מותרת, ואת שאין לה בנים אסורה

נתייבמו, מתו יבמין, אסורות להינשא.

רבי לעזר אמר: הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם:

גמרא שתי יבמות לזו בנים ועדים, ולזו אין כלום. זו ניתרת בבניה וזו ניתרת בעדיה.

מה טעמא דרבי לעזר? משום שאינה חשודה לקלקל צרתה כל עיקר? או משום שאינה חשודה לקלקל עצמה כדיי לקלקל צרתה?

נישמעינה מן הדא: הכל נאמנין להעידה, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה. ולית ר' אליעזר פליג!

והא תנינן: האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים ובאתה ואמרה מת בעלי תינשא ותיטול כתובה, וצרתה אסורה. וסברין מימר חשודה היא לקלקל את עצמה כדי שתקלקל צרתה, ולית ר' לעזר פליג?! על כרחך ר"א חולק על זה וס"ל נאמנת! ה"ן שמא פליג על משנת "הכל נאמנין" הוי, לית טעמא אלא שאינה חשודה לקלקל צרתה כל

עיקר!

חסר כאן ויש להשלים ...לעולם אינה חשודה לקלקל עצמה וצרתה, ושאני ב"האשה שהלכה" וכו' דמודה ר"א לאסור שאפשר ששלח לה בעלה גט ממדנ"י..... הגע עצמך שהיה כהן? אמר ר' בא בר זימנא חשודה היא לעשות כמה חללים. כדי לעשות בני צרתה ממזרין:

הלכה ג משנה אין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החוטם. אף על פי שיש סימנין בגופו ובכליו.=בגדיו

אין מעידים אלא לאחר עד שלשה ימים.

אפילו מגוייד וצלוב על הצליב והחיה אוכלת בו אין מעידין אלא עד שתצא נפשו.

ר' יודה בר בבא לא כל האדם ולא כל המקומות ולא כל השעות שוות:

גמרא רב יהודה אמר החוטם עם הלסתות. ואתיא כההיא דמר רבי ירמיה בשם רב (ישעיהו ג) הכרת פניהם ענתה בם זה החוטם. אמר רב חייא בר בא מאן דבעי דלא מתחכמא מי שרוצה שלא יכירוהו יהיב איספלני bandage על נחיריה nostrils ולא מתחכם. כהדא ביומי דארסקינס מלכא, הויין ציפוראי מתבעין, והוון יהבין איספלני על נחיריהון, ואינון לא מתחכמין. ובסיפא איתמר עליהון לישן ביש, ואיתצידון כולהון מן בידו.because of a lie

כתיב (דברי הימים ב יג) ויכו בהם אביה ועמו מכה גדולה מאד. אמר רבי אבא בר כהנא שהעביר הכרת פניהם של ישראל. הדא הוא דכתיב הכרת פניהם ענתה בם וגו' זה החוטם.

רבי אמי אמר שהושיב עליהם משמרות שלשה ימים עד שנתקלקל צורתן. הה"ד (ירמיהו טו) עצמו לי אלמנותיך מחול ימים.שא"א לאלמנות לינשא ותנינן: אין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החוטם וכו'

כתיב (דברי הימים ב יג) ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביה ויגפהו י"י וימות. אמר רבי שמואל את סבור שהוא ירבעם, אינה אלא אביה! ולמה ניגף? רבי יוחנן אמר על שחישד חרפו וביישו את ירבעם ברבים הה"ד (שם) ואתם המון רב ועמכם עגלי הזהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים.

ריש לקיש אמר על שביזה את אחיה השילוני רביה. הדא הוא דכתיב (שם) ויקבצו אליו אנשים בני בליעל על דצווח לאחיה השילוני. =שקרא לאחיה "בן בליעל"

ורבנין אמרין על ידי שבאת ע"ז לידו ולא ביערה הה"ד (שם) וירדוף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל ואת בנותיה וכתיב (מלכים א יב) וישם את האחד בבית אל ואת האחד נתן בדן.

אף על פי שיש בגופו ובכליו. ולא כן תני מנין לאחיך שטעה וכו'... אתה מחזירו בין בגופו בין בכליו! חמור מחזירין בסימנין בגופו או בבגדיו! שנייא היא שהסימנין דרכן להשתנות.גופו משתנה לאחר מיתה

כיני מתניתא: אין מעידין אלא עד לאחר שלשה ימים. ר' בא בריה דרב פפי רבי יהושע דסיכנין בשם רבי לוי: כל תלתא יומין נפשא טייסא על גופה, סברה דהיא חזרה לגווה, כיון

דהיא חמית ליה דאישתני זיווהון דאפוי, היא שבקא ליה ואזלא ליה. ומן תלתא יומין ולהלן הכרס נבקעת על פניו, ואומרת לו: הילך מה שגזלת וחמסת. רבי חגי בשם רבי יאשיה מייתי לה מהדא קרא (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם ואפי' פרש חגיכם באותה שעה (איוב יד) אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל:

פיסקא: אפילו ראוהו מגוייד: אני אומר בחרב מלובנת נכווה וחיה.

וצלוב על הצלוב אומר אני מטרונא עברה עליו ופדאתו.

והחיה אוכלת בו אני אומר נתרחמו עליו מן השמים.

נפל לבור אריות אין מעידין עליו אומר אני נעשה לו ניסים כדניאל.

נפל לכבשן האש אין מעידין עליו אומר אני נעשה לו ניסים כחנניה מישאל ועזריה.

נפל לבור מלא נחשים ועקרבים אין מעידין עליו. רבי יהודה בן בבא אומר אומר אני חבר היה.

נפל ליורה בין של מים ובין של שמן אין מעידין עליו. רבי אחא אמר: של שמן מעידין עליו. של מים אין מעידין עליו.

ר' יודה בן בבא וכו' רבי זעירא רבי חננאל בשם רב הלכה כרבי יהודה בן בבא.

מיליהון דרבנין פליגין וס"ל אפי' אחר 3 יום דמר רבי ירמיה מעשה באחד שנפל לירדן ועלה לאחר שבעה עשר יום והכירו שצרפתו הצינה והשיאו את אשתו:

משנה נפל במים בין שיש להם סוף בין שאין להם סוף הרי אשתו אסורה. אמר ר' מאיר מעשה באדם אחד שנפל לבור הגדול ועלה לאחר שלשה ימים.

אמר רבי יוסה מעשה בסומא שירד לטבול במערה וירד מושכו אחריו, ושהו כדי שתצא נפשם והשיאו את נשותיהן אלמא מים שי"ל סוף, מותרת

ושוב מעשה בעסיה באחד ששילשלוהו לים מים שאי"ל סוף ולא עלה בידן אלא רגלו. אמרו חכמים מן הארכובה ולמעלן, תינשא.שאין טריפה חי מן הארכובה ולמטה לא תינשא:

גמרא נפל למים בין שיש להם סוף בין שאין להם סוף אשתו אסורה דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מים שאין להם סוף אשתו אסורה, שיש להם סוף אשתו מותרת. א"ר מאיר מעשה שנפל לבור הגדול ועלה לאחר שלשה ימים. אמר לו אין מזכירין מעשה ניסין.

אמר רבי: מעשה בשנים שירדו לכמור מכמורת לירדן לעיתותי ערב, ראה אחד מחילה של דגים ונכנס לתוכה וביקש לצאת לא היה מוצא פיתחה של מערה, ובא חבירו ועמד על פיתחה של מערה ושהא כדי שתצא נפשו, ובא והגיד בתוך ביתו, ובשחרית זרחה החמה והכיר פתחה של מערה, ויצא ובא ומצא הספד קשור בתוך ביתו....

אמר ר' עקיבה מעשה שעשיתי מפרש בים

הגדול וראיתי ספינה אחת ששקעה בים והייתי מצטער על תלמיד חכם אחד שהיה בתוכה וכשבאתי למגיזה של קפודקיא והתחיל מקדמיני ושואל לי שאלות, נומתי לו בני היאך פלטתה? נומה לי, רבי! טרפני גל לחבירו וחבירו לחבירו עד שהקיאני ליבשה. באותה שעה אמרתי גדולים דברי חכמים שאמרו מים שאין להם סוף אשתו אסורה. מים שיש לה סוף אשתו מותרת.

אמר רבי אבהו אם הים גליני calm waters והביט לארבע רוחותיו וראה שאין שם ברייה משיאין את אשתו.

ושוב מעשה באסיא באחד ששלשלתו לים ולא עלת בידם אלא רגלו [מן הארכובה ולמטן] תני רצו לחתוך ספוגים they dived to cut sponges and they found his foot ובאו לאחר כמה זמן ומצאו אותו שולחני בעכו....

רבי חגי בעא קומי רבי יוסי לא מסתברא נותנין לו שהות כדי טריפה 12 חודש אסורה להינשא אמר ליה אף אנא סבור כן:

הלכה ה משנה אפילו שמע מן הנשים אומרים מת איש פלוני דיים. רבי יודה אמר אפילו שמע מן התינוקות אומרים הרי אנו הולכים לספוד ולקבור את איש פלוני

בין מתכוין בין שאינו מתכוין. רבי יודה בן בבא אומר בישראל עד שיהא מתכוין. ובגוי, אם מתכוין אין עדותו עדות:

גמרא שמע קול המקוננת מיבבתו בין המתים אין עדות גדול מזו. מקמנטריסי המלך,ממונים להרוג מת פלוני, נהרג פלוני, אין משיאין את אשתו. מבית דין שלישי של שלשה מת פלוני, נהרג פלוני משיאין את אשתו. אבד פלוני. נהרג פלוני. אינו בעולם. "אבד פלוני" אני אומר רבך he lied down from the world מן עלמא. "נתרי פלוני" אנה אומר אתרין פלוני מאכל. נפל ממנו אוכל...נעשה עני "פלוני אינו בעולם" טיפח רוחיה עליה.נתגאה רוחו! "שקעה ספינתו בים" אתיא כהדא דתמר רבא בר זבדא בשם רב מעשה באבא סימי ששקעה ספינתו בים, והוא לא היה בתוכה, והכא כן.

איזו היא מתכוין? דלא מהני בגוי רבי יוחנן אומר כל שמזכירין לו אשה. דווקא כשאומרים לו איה איש פלוני שזאת אשתו (אז מתכוין להתיר) רבי שמעון בן לקיש אמר כל ששואלין אותו והוא משיב. גם שאלה איה פלוני, אסור

אמר ר' חגי לרבי יהושע בן לוי, זכור רבי בשלושים וכמה זקנים, כל שהיו מתריסין כנגד רבי הושעיה בריבי, למעבד כהדה דר' שמעון בר לקיש והוא לא מקבל עליו.רצו להחמיר כר"ל נגד רצון רבי הושעיא

רב יהודה בשם רב אין הלכה כרבי יהודה בן בבא בישראל

ומילהון דרבנין אמרין כן. דמר ר' שמואל רבי אבהו רבי עקיבה בר אחא בשם רבי יסא אין בודקין עידי מיתה בדרישה וחקירה.

עיין בבלי קצת שינוי מעשה באחד גד שבא להעיד לפני רבי טרפון על האשה שנשאת. אמר לו ר"ט לגד בני, היאך אתה מעיד על האשה שתנשא?

אמר לו, ר'! עמנו היה בשיירה, וירד הגייס עלינו, ונתלה ביחור של זית ופשחו ורדף הגייס, וחזר נומתי לו בני משבחך אני בארי! נומה לי, יפה כיוונת לשמי אני נקרא בעירי יוחנן בן יונתן ארי מכפר שיחלה. [כל מאמר הזה היא דברי ר"ט לגד כדי לבלבלו..אמרתי לו בני יפה אמרת יונתן בן יוחנן ארי' מכפר שיחלה. אמר לי לא כך אמרתי! אלא יוחנן בן יונתן אריה מכפר שיחלה. אמרתי לו והלא כך אמרת יונתן בן יוחנן ארי מכפר שיחלה. אמר לי לא כך אמרתי אלא יוחנן בן יונתן אריה מכפר שיחלה] המשך "עדות" גד.. לאחר הימים חלה ומת, ובדק רבי טרפון את עדותו והשיאו את אשתו

או נימר משום מה בכך.כך היה מעשה אבל אי"צ דו"ח אשכח תני אין בודקין עידי מיתה בדרישה וחקירה דלא כרבי טרפון דרבי טרפון אומר בודקין עידי מיתה בדרישה וחקירה:

הלכה ו משנה מעידין לאור הנר ולאור הלבנה. ומשיאין על בת קול.

מעשה באחד שעמד על ראש ההר ואמר איש פלוני בן איש פלוני ממקום פלוני מת. הלכו על ראש ההר ולא מצאו שם אדם, והשיאו את אשתו

שוב מעשה בצלמון, באחד שאמר אני איש פלוני בן פלוני נשכני נחש והרי אני מת, הלכו ולא הכירוהו, והשיאו את אשתו:

גמרא אמר רבי חנינא לימדני רבי יונתן והן שראו בוביה של אדם.צל של אדם בצד ההר

רב אחא בשם רבי חננא תמן תנינן מי שהיה מושלך בבור ואמר כל השומע את קולי יכתוב גט לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו ומר רבי יונתן והן שראו בוביה של אדם.

רבי אחא בשם רבי חננא בשם רבי חנינא הדא דתימר בשדה אבל בעיר אפילו לא בוביה של אדם.

והן תנינן מי שהיה מושלך בבור ואמר כל מי ששומע את קולי יכתוב גט לאשתו הרי זה יכתבו ויתנו ומר רבי יונתן והוא שראו בוביה של אדם. אמר רבי אבון המזיקין מצויין בבורות, כדרך שהן מצויין בשדות.

תמן תנינן סנהדרין המסית זה הדיוט, והניסית זה ההדיוט. הא חכם לא?! מי שהוא חכם אינו בכלל פרשת "מסית"?! מכיון שהוא ניסית אין זה חכם! מכיון שהוא מסית אין זה חכם!

כיצד עושין לו להערים עליו? מכמינים עליו ב' עדים בני אדם בבית הפנימית, ומושיבין אותו בבית החיצון, ומדליקין נר על גביו כדי שיהו רואין אותו ושומעין את קולו. שכן עשו לבן סטדא בלוד שהכמינו לו שני תלמידי חכמים והביאוהו לבית דין וסקלוהו. וכה תאמר אכן. למה לי הכמנה, בשמיעת קולו סגי! שנייא היא דמר "אני" שאומר "אני איש פלוני..." אף הכא "אני"! שלא יברח וילך לו וילך ויסית את אחרים עמו. ע"כ צריך שיתפשו אותו ויבאוהו לבי"ד

תמן תנינן המביא גט ואבד ממנו, אם מצאו על אתר כשר, ואם לאו פסול. איזהו על אתר? ר' יוחנן אמר כל שלא עברו שם שלשה בני אדם. עבר גוי מהו? נישמעינה מן הדא: אדא בר בר חנה אייתי גיטא ואבד מיניה אשכחיה חד

סרקאי ישמעאלי אתא עובדא קומי רבנן ואכשרון. הדא אמרה עבר גוי כשר.

נימר, סימן הוי ליה בה"א! ולא כן תני אין סימן לגיטין. בההוא דו אמר תרתי שורין, ברם הכא ה"א שבו היה נקוד. רבי עזרא בעי קומי רבי מנא, הכא למה הוא פסול? אני אומר אחד היה שם והיה שמו כשמו, הגע עצמך שבדקו כל אותו מקום ולא מצאו שם אחד כשמו? אלא משום חומר היה בעריות, והא תנינן הלכו ולא מצאו שם אדם והשיאו את אשתו. הלכו ולא הכירוהו והשיאו את אשתו. אלמא ל א מחמרינן בעריות! אמר ליה רבי מנא כן אמר ליה ר' שמי רבי אחא בשם רבי בון בר חייא: האיש הזה בידו ב' גיטין ובידו א' כשר וא' פסול אבד את הכשר והשליך את הפסול, בשעה שמצא אני אומר את הפסול מצא:

הלכה ז משנה אמר רבי עקיבה כשירדתי לנהרדעא לעיבור השנה, מצאני נחמיה איש בדלא אמר לי: שמעתי שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד אלא יהודה בן בבא. נימיתי לו וכן הדברים. אמר לי: אמור להם משמי: אתם יודעים שהמדינה הזאת משובשת בגייסות, מקובל אני מרבן גמליאל הזקן שמשיאין האשה על פי עד אחד. וכשבאתי והרציתי הדברים לפני רבן גמליאל, שמח לדברי ואמר מצינו חבר ליהודה בן בבא! מתוך דברים נזכר רבן גמליאל שנהרגו הרוגים בתל ארזא והשיא רבן גמליאל את נשותיהן על פי עד אחד. והוחזקו להיות משיאין עד מפי עד ומפי אשה ומפי שפחה:

גמרא מצאו כתוב בשטר מת פלוני, נהרג פלוני. רבי ירמיה אמר משיאין את אשתו. ר' בון בר כהנא אמר אין משיאין את אשתו. מתניתא מסייעא לדין ומתניתא מסייעא לדין. מתניתא מסייעא לר' ירמיה ע"פ עדים. לא על פי כתבן ולא ע"פ מתורגמן ולא עד מפי עד. ועכשיו אין משיאין עד מפי עד?! ודכוותה על פי כתבן ועל פי מתורגמין משיאין!

ומתניתא מסייעא לרבי בון בר כהנא. יפה כח העדים מכח השטר, וכח השטר מכח העדים. שהעדים שאמרו מת פלוני נהרג פלוני משיאין את אשתו. מצאו כתוב בשטר מת פלוני נהרג פלוני אין משיאין את אשתו. יפה כח השטר מכח העדים שהמלוה את חבירו בעדים גובה מנכסיו בני חורין בשטר גובה מנכסין משועבדין:

הלכה ח משנה ר' לעזר ור' יהושע אומר אין משיאין את האשה על פי עד אחד. רבי עקיבה אומר לא על פי אשה ולא על פי קרובים:

גמרא תנינן הוחזקו להיות משיאין עד מפי עד מפי אשה ואשה מפי אשה ומפי עבד ומפי שפחה ומפי קרובים ואת אמר הכין?! מתניתין כמשנה הראשונה:

הלכה ט משנה אמרו לו: מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם בדרך והניחוהו בפונדק, ובחזירתן אמרו לפונדקית, איו חבירינו? נומת להם מת וקברתיו, והשיאו את אשתו. אמרו לו לא תהא כהנת כפונדקית?! אמר להם כשתהא הפונדקית נאמנת!! הפונדקית הוציאה להן מקלו ומנעלו

ותרמילו וספר תורה שהיה בידו!!

גמרא הפונדקית הוציאה להן מקלו ומנעלו ואפונדתו וספר תורה שהיה בידו. רבי אחא בשם רבי חנינא עשו אותה כחיה שהוא נאמנת על אתר.

אמר ר' שמואל בר סוסרטא עשו אותה כגוי מסיח לתומו.

חד אריסטון בעא קומי ר' מנא, לית הדא פליג על רבי שמעון בן לקיש, דרבי שמעון בן לקיש אמר כל ששואלין אותו והוא משיב.כיון ששאלו אותה "איו חבירנו" אין זה "מסל"ת"! לית כן כההיא דא"ר שמואל בר סוסרטא. אית כן כההוא דמר רבי חנינא עשו אותה כחיה שהוא נאמנת על אתר:

תם ונשלם שבח לקל בורא עולם יום ד חקת התורה תשע"א כ"ז סיון

חזרתי והגהתיו ונשלם בס"ד ליל ה בשלח תשעג

חזר והוגה ונשלם בס"ד עש"ק זכור תשעד יב אדר שני

ועוד פעם הוגה ונשלם בס"ד ב תבא תשעח טו אלול ובס"ד הוגה עוד הפעם ונשלם ב יתרו יט שבט תשפד והרבה מאד הגהתי ע"פ גליונות ירושלמי של

הגר"ש ליברמן זצ"ל יצא לאור ע"י הרב משה עסיס שליט"א